JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

JAZZ

OCAK-ŞUBAT-MART 2002/01 • 106422 • YIL 7 • SAYI 25 • 4 MİLYON TL

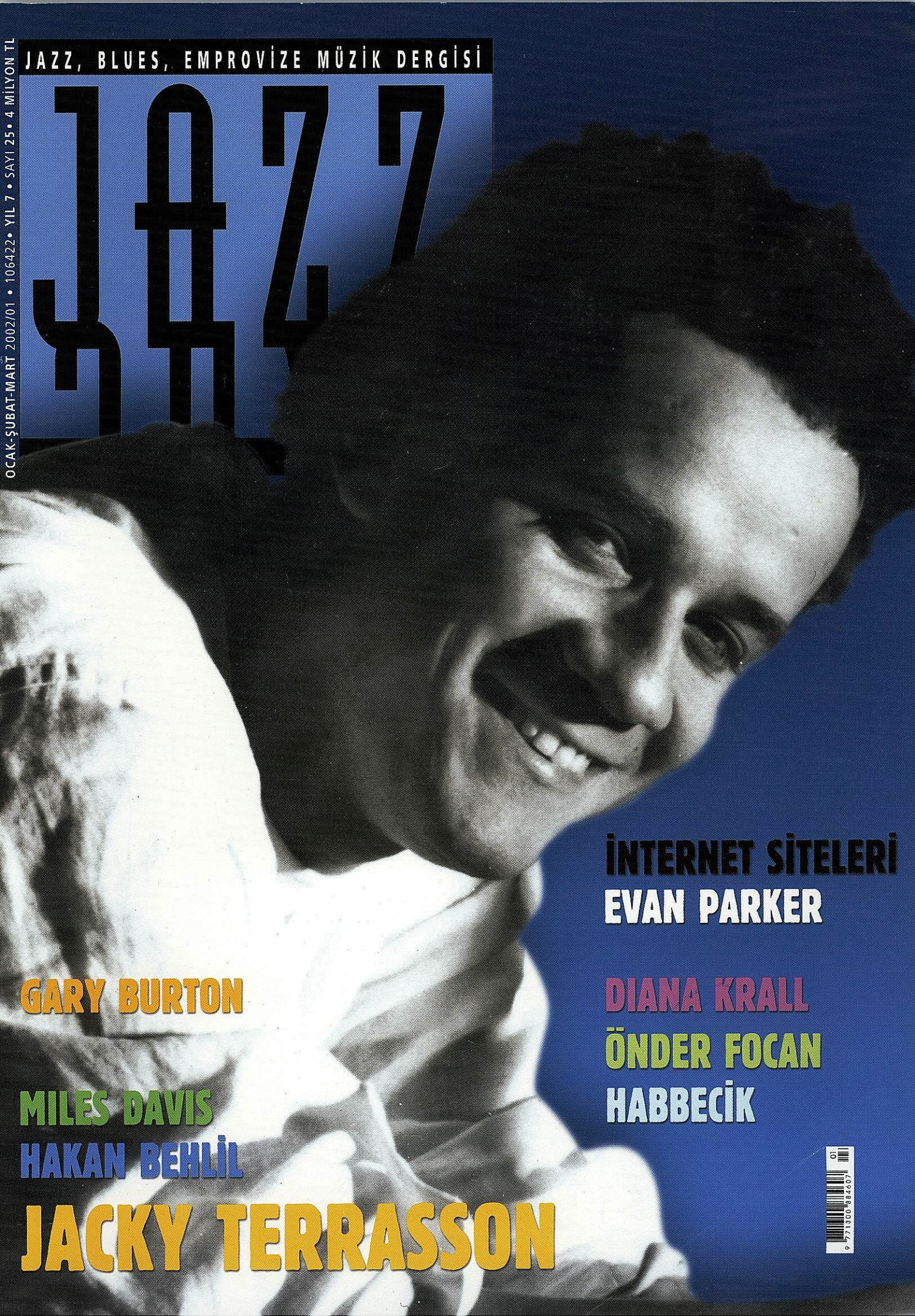

İNTERNET SİTELERİ

EVAN PARKER

GARY BURTON

DIANA KRALL

ÖNDER FOCAN

HABBECİK

MILES DAVIS

HAKAN BEHLİL

JACKY TERRASSON

Müzik dinlemeye hazır mısınız ?

Satın almadan önce tüm albümleri dinleme fırsatı ve ülkenin her noktasına ücretsiz kargo avantajıyla...

www.akustamusic.com

Ya da bir fincan kahve eşliğinde müziğin gerçek tadına vararak keyifli alışverişler

Akusta Music Store Nişantaşı'nda...

AKUSTA MUSIC

Akusta Music Store - Abdi İpekçi Cad. No:40/2 80200 Nişantaşı İstanbul Tel: 0 212 241 65 50 Fax: 0 212 241 65
Akusta Music Store bir RKD Müzik ve Sanat Ürünleri Ltd. Şti. kuruluşudur.

info@boyut.com
Sayı: 25
Ocak, Şubat, Mart 2002

JAZZ

ISSN 1300 - 8846

N A R D I S

Merhabalar,

Hepinize iyi seneler dileyerek yeni yılın yeni sayısında sizleri selamlamak isteriz.

Önce; 4 milyon olduk. Ne diyeyim bilemiyorum. Ama dergimizin hayatına devam edebilmesi için gerekli. Anlayacağınızı umuyorum.

Bayram ve yeni yıl tatilleri nedeniyle biraz da geciktik. O bizim kabahatimiz değil yalnız. Dergimiz çizilip bitti, sırada bekledik, ne diyelim işler olsun da beklemeye bile razıyız.

Seda Binbaşgil çok derli toplu, hepinizin elinin altında olmasını gerektirecek ve tek tek kontrol ettiği internet rehberi ile çok önemli bir yazı hazırladı. 11 Eylül yazıları ile Şebnem Şenyener ve Victor Bensusan'ı atlamayın deriz. Sıkı takipçileri Ali Sönmez köşesi için çok heyecanlandılar, bize bile telefon ve e-mail'ler geldi. Orhan Kahyaoğlu Gary Burton dosyasıyla yine önemli bir çalışma kotardı. Röportajlarımız, yeni bölümlerimiz Plastik Sanatlar ve Jazz, Jazz ve Klasik, Görüş Açısı umarım ilginizi çekecektir.

Bu arada Bilgi Üniversitesinde hocalık yapan gitarist Donovan Mixon ile röportaj yapmaya niyetlendik, ama şimdilik bir tanıtım yazısı oldu, ilk fırsatta gerçekleştireceğiz. Aydın Esen'in Garanti Caz Yeşili Konserleri kapsamında verdiği trio konserinde yer alan Kai Eckhart ile yaptığımız geniş söyleşi önümüzdeki sayıda yer alacak.

Bu sayımızda yer alan bir önemli bölüm ise eminim hepinizin elinin altında olacak olan okurumuz Akif Hamzaçebi'nin hazırlayıp gönderdiği indeks. Tüm sayılarımızı kapsayan bu indekste dergimizde adı geçen tüm isimleri sayı ve sayfa numarasına göre bulabilmeniz mümkün. Kendisine ayrıca buradan da teşekkür etmek isteriz.

Bundan böyle her sayımızda jazz takvimi bulacaksınız. Dergimize ulaşan bilgilerle hazırladığımız bu takvime bakmadan program yapmayın lütfen. Ayrıca özellikle İstanbul dışındaki etkinlik ve organizasyon yapan arkadaşlar da bize vakitlice ulaşırsa bu takvime konserlerini koymak istiyoruz. Değişiklikler de olabilir unutmayın, nadir de olsa gündelik basında yer alır veya telefonla onay almanızda fayda var, hele bu takvimin üç aylık bir dönemi kapsadığını ve Türkiye koşullarını gözönüne alırsanız, başınız ağrımaz.

Okurlarımızdan gelen mektuplara kesinlikle cevap veriyoruz. Adanalı okurumuzun mektubu eminim pekçok okurumuzun da belki yazmak istediği konuları kapsıyor diye düşünüyoruz. Bize yazmaktan çekinmeyin. Jazz Dergisi "sizin" derginiz.

ZUHAL FOCAN
ofocan@prizma.net.tr

GENEL YÖNETİM

Boyut Yayıncılık ve Tic. A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni
Bülent ÖZÜKAN

Genel Sanat Yönetmeni
Murat ÖNEŞ

Genel Müdür
Nilgün ÖZÜKAN

YAYIN

Yayın & Reklam Yönetmeni
Zuhal FOCAN

Katkıda Bulunanlar
Akif Hamzaçebi, Berke Can Özcan, Cumhur Dülger, Çağlayan Yıldız, Emre Memecan, Filiz Küçük, Füsun Levet, Kerim Sarıklı, Levent Pekel, Metin Paksoy, Özge Baykan, Özgür Başkaya Seda Binbaşgil, Sedat Sarıcı, Serhan Bali, Şebnem Şenyener, Tunç Bozoğlu

Tasarım
Şebnem AKGÖL

Matbaa Müdürü
Memduh ARSLAN

Muhasebe Müdürü
Jale ÜRPER

Müessese Müdürü
Ejvet OKTAY

Abone İlişkileri
Dilara Mercan

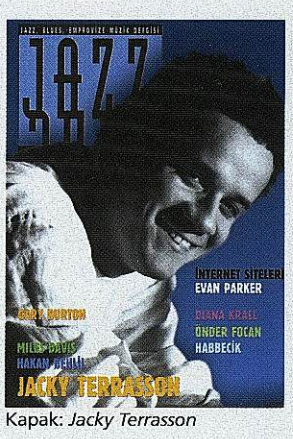

Kapak: *Jacky Terrasson*

Yönetim Yeri
Jazz Dergisi
Matbaacılar Sitesi
1. Cadde No:115
(Milliyet Gazetesi arkası)
34554 Bağcılar / İSTANBUL
Telefon: 90 - 212 - 629 53 00
Fax: 90 - 212 - 629 05 74 - 75

Basıldığı Yer
Boyut Matbaacılık A.Ş.

Fiyatı
4 MİLYON TL

BOYUT YAYIN GRUBU

Bill Swindell
ROLLIN' WITH LEO
Leo Parker
Englewood Cliffs, NJ
1961

içindekiler

1 NARDIS

4 RIFFS

- ANITA O'DAY *Özge Baykan*
- INTERNETİM OLMADAN ASLA! *Seda Binbaşgil*
- 11 EYLÜL VE NEW YORK *Victor Bensusan*
- NEW YORK'TAN *Şebnem Şenyener*
- MILES DAVIS *Victor Bensusan*
- TOMMY FLANAGAN *Victor Bensusan*
- JAZZ EDEBİYAT *Kerim Salkızlı*
- PİYASADAKİ KİTAPLAR
- FREDDIE RAVEL *Özgür Başkaya*
- SENKOP

24 ŞU JAZZ DEDİKLERİ

- *Ali Sönmez*

27 AD-LIB

- GARY BURTON *Orhan Kahyaoğlu*

38 HI-FI

- NASIL BİR BAŞLANGIÇ, CD'LER *Tunç Bozoğlu*

40 RÖPS.

- DONOVAN MIXON
- ANTONIO FORCIONE *Sedat Sarıcı*
- HAKAN BEHLİL *Tunçel Gülsoy*
- FLORA PURIM *Hülya Tunçağ*
- ÖNDER FOCAN *Tunçel Gülsoy*
- DIANA KRALL *Emre Memecan*
- CHARLES LLOYD *Tunçel Gülsoy*
- HABBECİK *Tunçel Gülsoy*
- JOHN SCOFIELD *Serdar Karabatı*

65 JAZZ VE PLASTİK SANATLAR

- ADNAN ÇOKER *Raife Polat*

68 JAZZ VE KLASİK

- URI CAINE *Serhan Bali*

71 GÖRÜŞ AÇISI

- VOLKAN ÖKTEM *Filiz Küçük*

73 PORTRE

- BRIAN BLADE *Berke Can Özcan*

76 BLUES

- OTIS TAYLOR VE MICHAEL HILL *Cumhur Dülger*

78 NELER OLDU

- 5. ODTU JAZZ GÜNLERİ *Özlem Varoğlu*
- HEMŞİRELER PARİS VE XIROCOURT'DA *Füsun Levet*
- DAVE DOUGLAS *Metin Paksoy*

84 TAKVİM

85 NELER OLACAK

- JACKY TERRASSON *Raife Polat*
- MARILYN MAZUR *Hülya Tunçağ*
- MAZUR BAND *Raife Polat*
- EVAN PARKER *Levent Pekel*
- MICHAEL SAGMEISTER
- ARİF MARDİN'DEN HABERLER

93 AYNI TELDEN ÇALANLAR

- AYCAN TEZTEL *Sıtkı Sırtanadolu*

97 KLİNİK

- NEŞET RUACAN *Cem Tuncer*

97 MÜZİK DERSLERİ

- DİZİLER *Çağlayan Yıldız*

100 CD VİTRİNİ

Diana Krall, Harry Connick, Jr., Harry Connick, Jr., Greg Osby, Jason Moran, Jacques Loussier, Rony Jordan, Stefon Harris & Jacky Terrasson, Kerem Görsev, Peter White, Herbie Hancock, Johnny Smith, Brad Mehldau, Rodney Jones, Don Byron, Bela Fleck, Enrico Rava & Paolo Fresu, Karrin Allyson, Kurt Elling, Dizzy Gillespie, Gonzalo Rubalcaba, Erkan Oğur, Susanne Abbuehl, David Sanchez, Kronos Quartet with Terry Riley, Aziza A, Robbie Williams, Ernest Ranglin, Dave Brubeck, Tony Bennett, George Shearing, Bill Frisell, Vanessa Rubin, Ray Brown, Gidon Kremer, Esbjörn Svensson Trio, Laura Fygi, The Best Jazz Vocals, US3, Ömer Faruk Tekbilek, Önder Focan Trio.

107 SİZİN KÖŞENİZ

118 JAZZ INDEKS

- *M.Akif Hamzaçebi*

110 KÖRLEME

- OKAY TEMİZ *Serdar Karabatı*

111 RADYOLAR

112 BULMACA

- *Serdar Karabatı*

REKLAMLAR

02 AKUSTA
09 GARANTİ
17 İŞ SANAT
21 NEFAN
29 AKBANK
35 MOLU
45 KOMİLİ
53 EFESPİLSEN
56 FORD
57 FORD
89 THOMASTIK INFELD
101 LALE PLAK
113 BOYUT
LOTUS

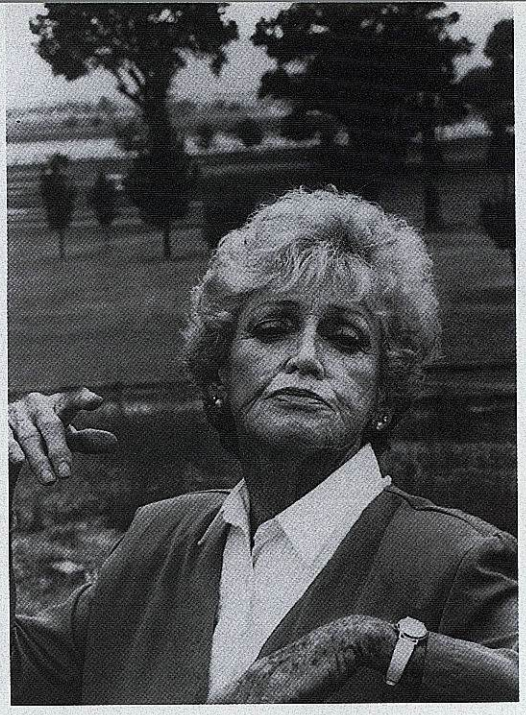

Vanilya, Swing ve Zor Zamanlar... Anita O'Day

Beyaz jazz vokalistlerinin baştacı Anita O'Day. Alanında ilk büyüklerden; Peggy Lee ve June Christy'nin öncüsü. Saygın beyaz, ana kraliçe.

Özge Baykan

Swing'inizi neli alırdınız? Burada da ister istemez bilinçaltı mevzuularına girmek icap ediyor ama, önce bir yanıtı görelim: Vanilyalı iyi giderdi.

Bu artık Lacan'ı bile pes ettirecek bir çağrışım: vanilyalı dondurma Anita O'Day. Gerçi o kadar da serbestisi yok. Sarışın, beyaz; sesi de hafif pürüzlü. Ve serin. Şimdilerde 'cool' denilen cinsten.

Büyük orkestralar zamanından kalmış gibi hep. Oysa jazz'ını yıllara yaymış. Zor yaşamında pek çok şeyin üstesinden gelmeyi bilmiş. Yine de O'Day'in altın yılları 1952-1962 arası yaptığı big band kayıtları esas alınarak değerlendiriliyor ki bu da pek raslantı olmasa gerek. Anita buram buram swing kokuyor. Ses oynamalarına pek girişmeden, melodiyi değiştirmeden. Yanlış anlaşılmasın, önyargı gibi de algılanmasın, kimse de alınmasın ama bir 'beyaz' olarak bu büyük ritm duygusu ve tüm fiziksel engellerine rağmen gösterdiği dinamik scat yeteneği insana ekstradan parmak ısırtıyor.

Yaşamı

1919 Chicago doğumlu Anita Belle Colton, İrlandalı tenor bir baba ile tonu bilinmemekle beraber işçi bir annenin kızıdır. Annesi tarafından büyütülmüş; zamanla dans yarışmalarından şarkı yarışmalarına terfi etmiş. Bu arada neden çok inişli çıkışlı bir vokale gidemediğinin kısa bir açıklamasını yapmalı: bademciklerini alan doktor vibrato'yu sağlayan 'uvula'sını da alınca jazz tarihi de başka türlü şekillenmiş. Ama doktor o zamanlar bunu nereden bilecek ki. Her ne hal ise, Anita O'Day şarkıcılıkta iyi iş olduğunu görünce bu alana yöneliyor. Three Deuces'ta çalışırken bir keresinde Gene Krupa kulübe damlıyor. Şarkıcıyı aklında tutuyor; bir yıl sonra vokal departmanı boşalınca Anita'ya son derece ufuk açıcı bir iş teklifinde bulunuyor. Onun sayesinde Roy Eldridge ile doldurduğu 'Let Me Off Uptown' üç haftada milyon satıyor. 'Boogie Blues' ve 'Just a Little Bit South of North Carolina' da aynı devreden hitler. Bu arada bop almış başını giderken -şarkıcıya böyle ilk adıyla hitap etmek de biraz teklifsiz oluyor ama- 'Anita'nın yeniliklerden uzak kalacağını beklemek hiç yakışık almaz.

Gel zaman git zaman, Anita bir Woody Herman yapıp Krupa'ya dönüyor. 1944'te Stan Kenton'a katılıyor. 'And Her Tears Flowed Like Wine' da yeni orkestrasıyla doldurduğu hit. Kenton'dan pek memnunmuş ama oradan da ayrılıyor; Anita'dan boşalan yeri June Christy dolduracaktır. Ardından Krupa'ya altı aylığına geri dönüyor.

Bu arada dostumuzun ilginç özellikleri var. Örneğin, Anita söylediği şarkılardan birinin başlığında 'Rock and Roll' adı geçen ilk vokalistlerden (1947- 'Rock and Roll Blues' ile). Sonra, 'Tennessee Waltz' ve 'How High The Moon'u (swingli biçimde) ilk kaydeden kişi o. 'Vaya Condias' adlı şarkıyı bir barda 5 dolara satın alıp 10000 dolara Les Paul ve Mary Ford'a satan da Anita'nın yine ta kendisi.

Şimdi jazz içindeki birtakım tanıdık konulara yeniden temas etmek gerek. Alkolizm ve uyuşturucu bağımlılığı gibi. Bu iki durum Anita'nın hiç yabancısı değil. Onu müzikten kısa aralıklarla da olsa uzaklaştıran, hayatını zorlaştıran başat unsurlar.

1954'te hapse düşüyor örneğin bu nedenle. Sonrasında John Poole'le bir araya geliyor. Anita'nın hayatında John Poole'un özel bir yeri var. 32 yıllık jazz birlikteliği, sayısız tur ve kayıtlar. 1958 Newport Jazz Festivali'nden bir de film çıkıyor: Jazz on a Summer's Day. Bu arada özyaşam öyküsü 'High Times, Hard Times'ı da 1981 yılında yayımladığını eklemeli.

Anita'nın zengin repertuarından seçmeler: Lover Come Back to Me, The Man I Love, Tea for Two, Hi Ho Trailus Boot Whip, There Will Never Be Another You, Is You Is or Is You Ain't My Baby, Blow, Roy, blow!, Yesterdays, Easy Come Easy Go, Honeysuckle Rose. Daha Cal Tjader'den de Oscar Peterson'dan da bahsedemedik henüz. Tamam, tamam...

Beyaz jazz vokalistlerinin baştacı Anita O'Day. Alanında ilk büyüklerden; Peggy Lee ve June Christy'nin öncüsü. Saygın beyaz, ana kraliçe.

İnce alay. Tam üstüne bastınız. Anita O'Day'in sesinde tam da budur hissedilen. Dünyayı ti'ye alan bir vokal.

Eski kanaryalardan kim kaldı diye soranlar varsa Anita O'Day dinlemeleri şiddetle tavsiye olunur.

SEÇİLMİŞ DİSKOGRAFİ

Özgün Albümler:

- This is Anita (1955) VERVE
- Anita Sings the Most (1957) VERVE
- Cool Heat (1954) VERVE
- All the Sad Young Man (1961) VERVE
- Anita O'Day and the Three Sounds (1962) VERVE

Toplamalar:

- Verve Jazz Masters 49 (1952) VERVE
- Ultimate Anita O'Day (1999) POLYGRAM
- Let Me off Uptown (1996) PEARL
- Anita O'Day (1963) GLENDALE
- The Big Band Years (1999) PRESIDENT

İnternetim olmadan asla!

Sabreyleyin, bu aslında sizleri internet üzerindeki işe yarar jazz siteleriyle tanıştırmayı amaçlayan bir yazıdır. Ama başlıktan da anlayabileceğiniz gibi, ağır tarihi ve hatta duygusal öğeler içermektedir!

Seda Binbaşgil
esintiler@turk.net

Bilgisayar kullanımı konusunda şanslı olmayan, o "arada kalmış" kuşağın temsilcilerindenim. Yani 86 yılında üniversiteden mezun olurken, bilgisayarda yapılması gereken ekonomi araştırmamı -şimdiki üniversitelilerin belki de hiç duymadığı bir şekilde-kartları 'punch' ederek yani delerek hazırlamıştım. Üstelik, Amerika'daki bir üniversiteden sözediyorum, yani teknolojik açıdan geri olan sırf Türkiye değildi, tüm dünya bu haldeydi o zamanlar.

Nasıl olmasın ki, bilgisayarlar yeni yeni kişiselleşiyorlar, ama henüz kullanıcı-dostu falan değiller, olsa olsa bu anlamda bir tek -ve o da yeni yeni- Apple/Macintosh var. Onu kullanan da şimdiki gibi yalnızca bir avuç insan. Ayrıca, o dönemde bilgisayar bilmek Pascal, Cobol gibi bir takım karmaşık programlama dillerini öğrenmek anlamına geldiği için de, benim gibi pek çok öğrenci mecburi olarak aldığı bu kazık dersler sonucu bilgisayardan çekinir hale gelmekle kalmaz, tüm bilgilerini de sınav sonrası bir daha kullanmamak üzere rafa kaldırırdı.

Ayrıca kaldırmasa ne olacak, o yıllarda en fiyakalı şirketlerde bile PC olsa olsa bir tek bilgi-işlem müdürünün masasında bulunurdu ve herşey arkadaki bir odada bulunan "main-frame" bilgisayarlarda başlar ve biterdi. Kimsenin hiçbir şeyden haberi olmadan. Bilgisayarlar -yoksa basitçe "word processorlar" mı demeliyim- bir de sekreterlerin masasında bulunur ve genellikle yazı yazmak için kullanılırdı.

Sonra bir mucize oldu ve değiştirdiğim işim gereği herkesten evvel internetle tanışma fırsatı doğdu bana. O tanışma hemen sonra gerçek bir tutkuya ve giderek bir yaşam şekline dönüştü. Bu ayki "Jazz Dergisi" yazımın olası konularını aklımdan birer birer geçirirken, "internet ve jazz" ilişkisini yazma fikri doğdu birdenbire ve ahtapot kollarımla sarıldım projeye, çünkü bu kaç senedir ve nerdeyse hergün yaptığım kişisel bir yolculuğu yazıya dökmekti.

Açık Radyo'da jazz programı yapmaya başlamam "i.s." ya rastlar (internetten sonra) ve her program öncesi hazırlık aşamasında internette gezinirken ne şanslı olduğumu düşünürüm, internetten faydalan(a)mayan hobidaşlarıma göre.

Baştan belirttiğim gibi, bu yazının amacı sizlere internet üzerindeki jazz sitelerinin tanıtımında rehberlik etmek. İşe gerektiği üzere tarihçeden başladık, asıl turumuz ise işte şimdi başlıyor. Bir jazz sever olarak "olmazsa olmaz" diyebileceğim 3-5 siteden bahsetmek istiyorum önce: İlk durağımız **All Music Guide** olmalı. Bence bir İstanbul turu için "Topkapı Sarayı" neyse, bir müzik ve film-sever için de bu adres öyle.

All Music Guide 'www.amg.com' oldukça zengin, içinde "yok-yok" bir site. Müziğin hemen tüm türleri ile ilgili bilgiler içermekle kalmıyor, aynı za-

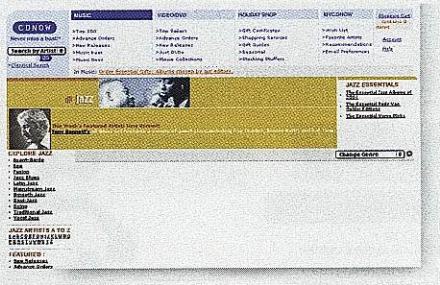

manda, filmler ve hatta bilgisayar oyunları hakkında da ne ararsanız buluyorsunuz. Ama konumuz elbette jazz. Herhangi bir müzisyen, albüm, parça, tarz ve yapımcı şirket bazında arama yapabileceğiniz müthiş bir bilgi bankası sunuyor size. Bir müzisyen hakkında bilgi mi aradınız, bombardımana hazırlıklı olun: özgeçmişi, çıkardığı tüm albümler, çalıştığı müzisyenler, kimlerden etkilendiği, bestelerinin başka hangi müzisyenlerin albümlerinde yeraldığı, **All Music Guide**'a göre albümlerindeki en iyi parçalar, benzeri diğer müzisyenler ve arzu ettiğiniz takdirde, başka sitelere bağlanarak, hemen size bu albümleri satın alma imkanı. Ama her vicdanlı tur rehberinin yapacağı gibi, alışveriş konusunda ilk önünüze gelen siteden albüm almamanız konusunda sizleri uyarmak isterim, fiyatlar siteler-arası çok farklılıklar gösterebiliyor!

Eğer bir araştırma yapacaksam (diyelim bilmediğim bir müzisyenin albümünü alacağım), ilk uğrak yerim burasıdır, ama bilgileri aldıktan sonra, burda fazla vakit kaybetmem, hele hele önerilere hiç kulak asmam; **All Music Guide,** kendisi bir alışveriş sitesi olmadığı için müşterilerle sıcak temas halinde değil. Durum böyle olunca da, öneriler, bir takım kısıtlı verilerin ve bazı kişilerin tavsiyelerinin dışına çıkamıyor, çoğunlukla isabetsiz oluyorlar. Hani, bir müzik markette seçtiğiniz bir iki CD'yi elinizde görüp de aniden yanı başınızda beliren satıcı, sadece seçtiğiniz o iki albümden yola çıkarak size uzuuun bir öneri listesi getirir ya, halbuki o CD'ler belki de zevkinizin hiç de uyuşmadığı birine hediyedir sadece. İşte bunun gibi bir şey, aynı tatsız durum ve boş yere vakit harcama!

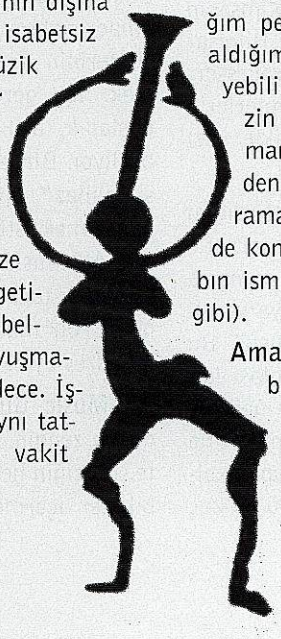

Hiç bir yolculuk alışverişsiz olmaz, hatta olmamalı da! Turumuzda ikinci olarak internet üzerindeki en kapsamlı, ama hiç bir şey almamış olsanız bile büyük ihtimalle pek çoğunuzun aşina olduğu bir alışveriş merkezi olan **Amazon** 'www.amazon.com'var. Bir nevi İstanbul'u hiç görmeden "Kapalı Çarşı"nın varlığını bilmek gibi. Burada çeşitli şekillerde takılmak mümkün. Mesela, ne istediğinizi biliyorsunuzdur, albümün adını yazıp ararsınız ve isterseniz, uzman ve müşteri değerlendirmelerini okuduktan ve hatta birkaç parçayı kısaca dinledikten sonra nihai kararınızı verir ve satın alma işlemlerine başlarsınız. Ama bunları başka yerlerde de yapabilirsiniz. (www.cdnow.com, www.barnesandnoble.com" vs. gibi) Ne var ki, **Amazon**'un diğerlerinde olmayan bazı nüansları vardır sizi cezbeden. Bunlardan biri demin de bahsettiğim ve **Amazon**'da bile geçen yıla kadar çalışacağına hiç ihtimal vermediğim bir özellik; sıkı durun: ÖNERİLER!

Öneriler konusunda **Amazon**'un konumu şüpheyle yaklaştığımız **All Music Guide**'dan çok farklı. Çünkü **Amazon** herşeyden önce bir alışveriş sitesi ve internetteki en eski ve en çok ziyaret edilen sitelerden biri. Hal böyle olunca da ellerinde çok değerli tüketici bilgileri birikiyor zamanla ve **Amazon** bu istatistikleri çok yerinde ve etkin bir şekilde kullanıp muhteşem tüketici profilleri çıkarıyor ve bu sayede de herkesten çok daha sağlıklı öneriler listesi yaratabiliyor. Bir albümü alışveriş sepetinize attığınız zaman üç değişik öneri listesi çıkıyor karşınıza ki bunlardan "bu albümü alan diğer müşterilerimiz şu albümleri de aldılar" listesi en yararlısı. Buradan yola çıkarak tanımadığım pek çok müzisyenin albümünü aldığımı ve memnun kaldığımı söyleyebilirim. Ama, bu memnuniyet, sizin ne kadar eski bir müşteri olmanızla çok paralel. Yoksa, eskiden yapılan öneriler değil işe yaramak, bazıları inanılmaz ölçülerde komik olurdu (aldığınız bir kitabın ismini taşıyan bir albüm önerisi gibi).

Amazon'un çok faydalandığım başka bir hizmeti ise "**alerts**" adını verdikleri ve sevdiğiniz müzisyenlerin adını bir kez verdikten sonra, bunların her yeni albümü çıktığında sizleri bir e-mail'le haberdar eden posta servisleri. Böylece, sevdiğiniz bir müzisyenin albümü çıktığında ilk siz haberdar oluyorsunuz. Sitede ayrıca bir de sürekli güncellenen "yeni çıkan albümler" sayfası var ki, geri kalanları da burdan takip edebiliyorsunuz.

"Olmazsa olmaz" listesinden **Amazon Amerika**'nın uzantısı olarak yeraldığından "yarım porsiyon" olarak nitelediğim site ise **Amazon İngiltere** (www.amazon.co.uk). Ana şirket, daha çok Amerikalı'ların bildikleri ve tercih ettikleri müzisyenlerin albümlerini satarken, sitenin İngiltere Şubesi'nde Ise Avrupa Jazz'ı hak ettiği ilgiyi görüyor. Örneğin, ana sitede kaliteli yapımlarıyla biz jazz severlerin yıllardır vazgeçemediği ECM şirketinden albüm çıkaran bir sürü önemli müzisyenin adı bile geçmezken, İngilizler bu şirketle çalışan pek çok müzisyenin diskografisini sergiliyorlar sitelerinde. Tek dezavantajları, Amerika ile bilgi alışverişinde bulunamadıklarından dolayı sizi sıfırdan tanımaya başlıyorlar ki, bunun yaratacağı handikaplardan zaten sözetmiştik. **Amazon**'un diğer yan şirketlerinde de durum benzer. Yani o ülkelerin (Fransa, Almanya, Japonya) dilini çat pat biliyorsanız, buralarda da diğer sanal ülkelerde bulunmayan farklı müzisyenlere ağırlık verildiğini görebiliyorsunuz.

Turumuza çok yeni eklenen ve yıldırım

hızıyla "olmazsa olmaz" listesinin son durağı haline gelen site ise bir Türk lokumu: **Akusta Music!** Ancak, itiraf etmeliyim, bu sitenin apar topar o benim daracık "vazgeçilmezler" listeme girmesinde zamanlama çok önemli bir rol oynadı. Siteye girer girmez, **Amazon**'dan daha geçen hafta getirttiğim bazı albümlerin yarı fiyatına satıldıklarını görünce, önce bir ter bastı ama sonra "mal bulmuş mağrıbi" gibi sıkı bir alışverişe başladım. Akusta Music tüm albümlerde Ocak 2002'ye kadar

%50 indirim ve ücretsiz teslim gibi muhteşem bir promosyon başlatmıştı.

Haksızlık etmeyelim, elbette tek beğeni kıstası bu promosyon değildi, kendilerine de hemen ilettiğim birkaç teknik sorun dışında komple bir alışveriş sitesi kurmuşlardı, hem de görebildiğim kadarıyla jazz ağırlıklı. Akusta aynı zamanda ECM'in de Türkiye distribütörü. Bu nedenle sitelerinde -başka yerlerde (mesela Amazon, CDNow, vs.) öyle pek kolay bulamadığımız albümlere yer veriyorlar. Bu sitede ayrıca jazz yazıları, albüm değerlendirmeleri, röportajlar, öneriler de bulmak mümkün. Göze çarpan en önemli eksikliği ise (ve bu bayağı sıkı bir eksiklik!) satışa sunulan CD sayısının yeterli olmayışı. Ama ilgililer bu eksikliğin farkındalar ve kısa zamanda gidermek için gerekli alt yapı çalışmalarına da başlamış durumdalar.

İşte bunlar bir rehber olarak benim size "esas" önerilerim. Bunların yanında bir de "tali" önerilerim olacak ki, bunlar benim arada sırada ziyaret ettiğim ve her zaman hoşnut kaldığım yerler. Bu adreslere beraber gitmeyeceğiz. Bunlar, sizlerin sanal jazz yolculuğunda "serbest zaman"ınızda kendi başınıza dolaşabileceğiniz ve yolunuzu kaybetmeyeceğinizden emin olduğum güvenli, kimisi eğlenceli, kimisi eğitici yerler.

Bir de şunu unutmamak lazım, bunlar benim keşiflerim, kendime çizdiğim bir yol. Bu yola zaman zaman yeni duraklar ekleniyor, eskileri cazibelerini korumazsa, haritamdan siliniyor. Ama sanal jazz dünyası çok büyük, keşfetmekle bitmez. Bir jazz sever olarak sizin de bir yolunuz olmalı, uğramadan edemeyeceğiniz, müdavimi olacağınız birkaç yer, arada bir de olsa uğramaktan hep zevk alacağınız diğer mini duraklar. Eminim sizlerle konuşma fırsatım olsa -aslında sanal olarak var biliyorsunuz!-

, kaçırdığım daha ne yerlerden haberim olacak. Yolunuz açık olsun!

Aşağıda ilginç jazz sitelerinin adreslerini içeren iki liste var. Burada internette bilgi ve alışverişin dışında da ne kadar zengin bir sanal dünya olduğuna tanık olacaksınız.

Bu listelerden ilki, gerek içerik ve dizayn gerek de teknik açıdan çok daha üstün olduğunu düşündüğüm **yabancı siteler:**

www.jazzonweb.com

Jazz albümleri yapım şirketleri, makaleler, müzisyenler, audio kayıtlar, jazz klüpleri ve canlı konserler, jazz okulları, eğitimi, on-line dükkanlar, müzisyenler, haberler, eleştiriler ve jazz hakkında daha pek çok önemli linkler... hepsini **JazzOnWeb (www.jazzonweb.com)** portalında bulmak mümkün.

A Passion For Jazz (www.apassion4jazz.net) da yine oldukça kapsamlı bir site. Pek çok konunun yanısıra "jazz

etimolojisi" bile var. Ayrıca tarihçe, stiller, müzisyenler, bir fotoğraf galerisi, eğitim kaynakları ve geniş tutulmuş bir midi dosya arşivi.

Jazz plakları topluyorsanız **All Jazz (www.alljazz.com)** sizin için biçilmiş bir kaftan olabilir. İki ayda bir müzayedeler düzenleniyor bu sitede. Her müzayedede yaklaşık 3000 parça oluyor, çoğunluğu 78 devir plaklar ve eski "LongPlay"ler. İnceleyeceğiniz bir katalogları da var.

Kaliteli üretimi her zaman ticari başarının üstünde tutan ve bir benzeri daha olmayan bu plak şirketinin kurucusu, nerdeyse tüm albümlerin yapımcısı Alman Manfred Eicher. Kendisi de jazz ve klasik müzik çalan Eicher, Berlin Müzik Akademisi'nden mezun olduktan sonra, çeşitli orkestra ve oda müziği kayıtlarında yapımcı asistanı olarak görev alınca klasik müzik kayıtlarında gösterilen titizlik ve detaylı çalışmayı görüp hayran kaldı. Aynı titiz ve duyarlı çalışmanın jazz müziği kayıtlarında gösterilmesi gerektiği yaklaşımıyla **ECM (www.ecmrecords.com)** şirketini (Edition Of Contemporary Music) (=Çağdaş Müzik

Edisyonu) kurdu.

Jazz Corner (www.jazzcorner.com) gördüğüm en modern ve zevkli jazz sitesi. Dizayn açısından bu site tüm diğer jazz sitelerinden ayrı bir ligde bence. Muhakkak ziyaret edin. Bir çok bağımsız çalışan müzisyen ve organizasyonun da web sitesi burası. Aynı zamanda çeşitli konularda bağış toplamak için konserler düzenleyen "JazzCares" (Jazz önemsiyor) isimli organizasyonun da resmi web sitesi.

All About Jazz (www.allaboutjazz.com) da diğer pek çok sitede bulacağınız bilgilerin yanısıra, "fun stuff" isimli bir bölüm var ki, burda jazz'la ilgili karikatür, çizgi roman, animasyon vs. bulabilir, çeşitli anketlere katılabilir ve bu anketlerin sonuçlarını inceleyebilirsiniz.

The Jazz Web - Styles Of Jazz, (www.wnur.org/jazz/styles) jazz türleri hakkında bilgi edinmek için faydalı bir site. Jazz'ın tarihçesi, gelişimi hakkında, klasik ve dünya müziğine paralellikler kuran bir harita.

The Jazz Web – People In Jazz (www.wnur.org/jazz/artists) sitesi jazz müzisyenleri ile ilgili bilgi edinmek isteyenler için ideal bir adres. Bir çok jazz müzisyeninin kendi web sitesi de burda. Onlarla iletişim kurmak için çok iyi bir başlangıç bu site.

The Electric Art Gallery: Jazz & Blues Wing (www.egallery.com/jazz.html), jazz ve blues'dan esinlenerek yapılmış eserlerin bulunduğu sanal bir sanat galerisi.

Yahoo Jazz Labels List (www.yahoo.com/business_and_economy/shopping_and_services/music/labels/by_genre/jazz), jazz yapım şirket-

lerini içeren oldukça kapsamlı bir liste.

Ünlü Downbeat (www.downbeat.com) Dergisi'nin elektronik versiyonu.

Jazziz (www.jazziz.com) sürekli takip ettiğim on-line bir jazz dergisi. Albüm yorumları, müzisyen profilleri, festivaller, haberler ve müzisyenler hakkında bir arama motoru.

Müzisyenler/gruplar hakkında öğrenmek isteyeceğiniz pek çok şey

UBL(www.artistdirect.com)'de.

Argus Music Searcher (www.musicsearcher.com): MP3, biyografi, diskografi, videolar, web sayfaları, şarkı sözleri, CD'ler, haberler, turneler, kitaplar, dergiler ve bir müzik araştırma motoru içeriyor

JazzReview.com (www.jazzreview.com):

Jazz'la ilgili her konuda (cd, kitap,

konser, fotoğraf, mp3, radyo vs.) bilgi ve yorum, değerlendirme. Abone olursanız jazz'la ilgili haberleri içeren aylık bültenlerini yolluyorlar. Ziyaret etmekte fayda var.

Launch (www.launch.com): Sadece sevdiğiniz jazz parçalarını çalabilecek size özel bir radyo. Kısa bir soru-cevap faslından sonra tercihlerinizi iletip, radyonuzu kuruyorsunuz ve zaman içinde birbirinizi çok daha iyi tanır hale gelince, duymadığınız parçaları bile size önerdiğine şahit oluyorsunuz.

İkinci listemiz ise **Türk jazz siteleri.** Bunları da kolaylık olsun diye konularına göre grupladım:

TÜRK JAZZ SİTELERİ

Müzisyenler

1. www.audiofact.com
2. www.aydinesen.net (piyano)

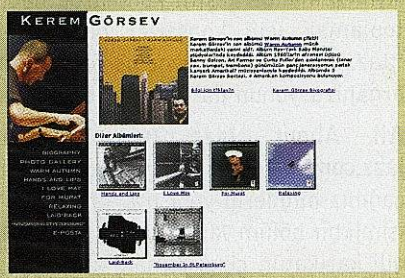

3. www.caglayanyildiz.cjb.net (gitar)
4. www.cemaksel.net (davul)
5. www.focanjazz.com (gitar)
6. www.ilhanersahin.com (saksofon)
7. www.keremgorsev.com (piyano)
8. www.mahmutyalay.cjb.net (bas)
9. www.mercandede.com (ney)
10. www.okaytemiz.com (davul, perküsyon)
11. www.renemacaroglu.com (gitar)
12. www.volkanoktem.com (davul)

Festival/konser

1. www.akbankjazz.com
2. www.akbank.com.tr/sanat
3. www.ankarafestival.com
4. www.is-muzik.net/
5. www.istfest.org
6. www.yenijazz.com
7. www.pozitif-ist.com
8. www.biletix.com/Konser-Jazz.asp

Yapımcı/dağıtıcı şirketler/müzik marketler

1. www.aura.com.tr
2. www.doublemoon.com.tr
3. www.raksotek.com.tr
4. www.zihnimusic.com
5. www.akustamusic.com
6. www.universalmuzik.com

Radyolar

1. www.acikradyo.com.tr
2. www.92nokta3.com
3. www.esintiler.org

Eğitim kuruluşu /dernek/kültürel yayın

1. www.acd.org.tr
2. www.andmuzikvakfi.com
3. www.ankarakultursanat.com
4. www.gordionacademy.net
5. www.ykykultur.com.tr
6. www.drumclub.net
9. www.sanatlink.com
7. www.studyoimge.commuzik
8. www.boyut.com.tr
9. www.mesam.org.tr
10. www.antipopular.com/muzik.html
11. www.guitarclub.cjb.net

Hi-fi

1. www.arduman.com
2. www.lotushifi.com
3. www.tuvpo.com/audio
4. www.ihifi.org

Jazz kulüpleri

1. www.babylon-ist.com
2. www.roxy.com.tr
3. www.dulcinea.org
4. www.eylulist.com

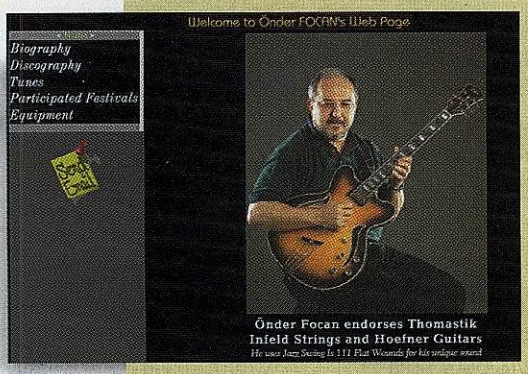

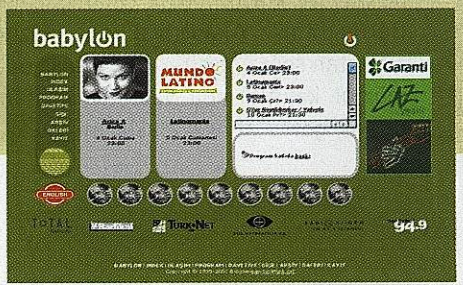

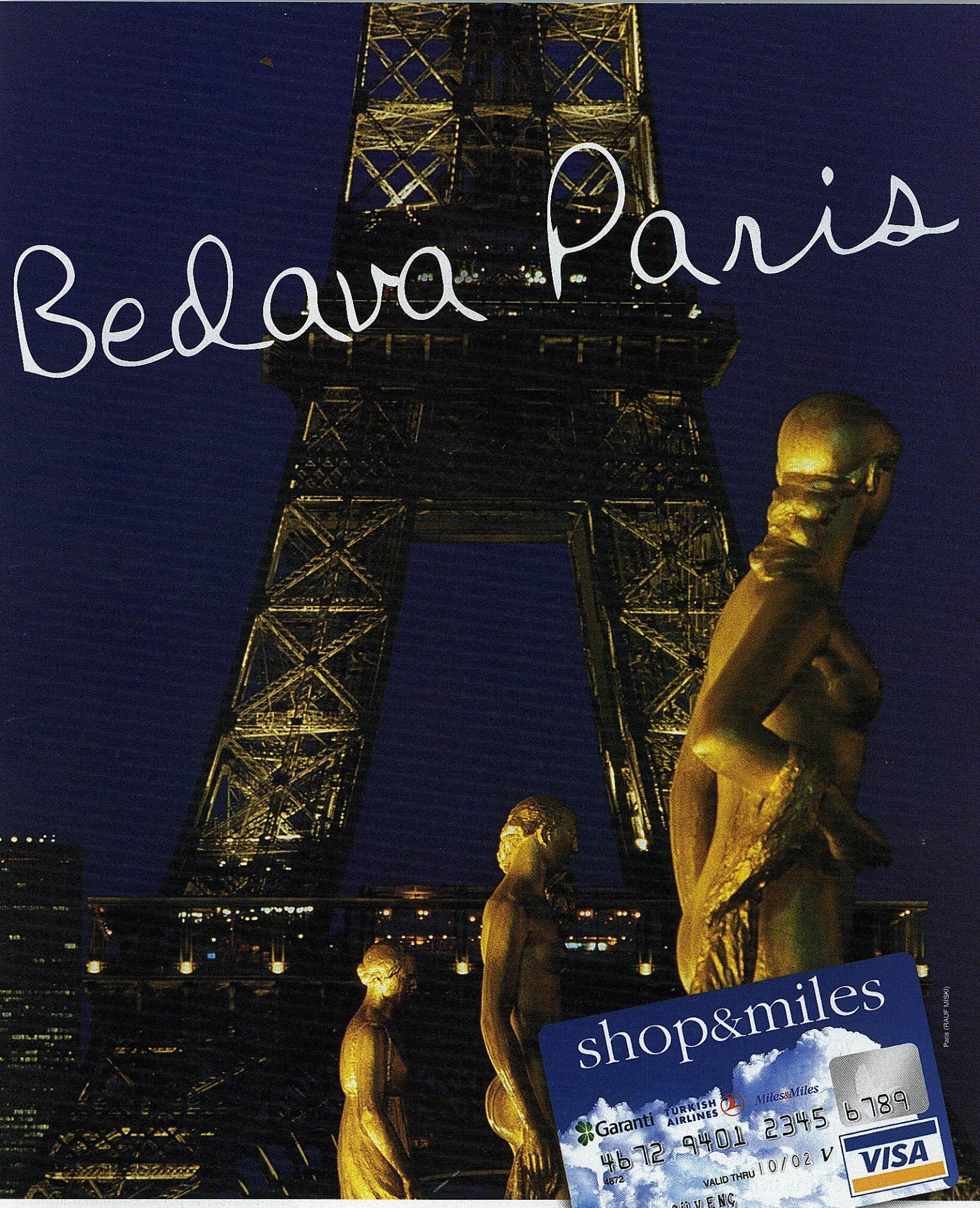

Shop&Miles, THY uçuş millerinize alışveriş milleri ekleyebilen tek kredi kartı. Alışverişinizi Shop&Miles ile yapın. Bedava Paris biletinizi çok daha çabuk kazanın.

Garanti | TÜRK HAVA YOLLARI

444 0 333 www.shopandmiles.com

11 Eylül, New York ve Jazz

Derleyen
Victor Bensusan

11 Eylül'ün, New York'taki jazz ortamını nasıl etkilediğini, kulüpleri münferit biçimde ele alarak incelemek gerekir. Bazı kulüpler, felaket mahalline olan yakın konumlarından, bazıları şehre gelen turist sayısındaki ani düşüş yüzünden, kimileri de sürekli program değişikliği ve giriş ücretinin yüksekliğinden dolayı iş kaybettiler. Sözün kısası, New York jazz piyasasında işler oldukça kesat.

Dünya Ticaret Merkezi'nin bir zamanlar olduğu bölgede canlı müzik çalan jazz kulübü oldukça azdır. Anlatılanlara göre, 11 Eylül'den sonra West Broadway ve White Street'te bulunan *Roulette*, soyut müzik hayranlarından oluşan müdavim bir kitleye hitap ettiği için, karantina olmadığı sürece müşterilerde bir azalmaya rastlanmamış. Warren Street'te bulunan *TriBeCa Blues* süresiz olarak kapanmış. Franklin ve Lafayette adlı sokakların kesiştiği yerde bulunan ve haftada bir jazz programı sunan *Lafayette Grill* açık kalmasına rağmen canlı müzik programlarını iptal etmiş. Geleneksel İrlanda müziği çalan *Blarney Star*, resmi olarak kapalı olmasına rağmen, kurtarma ekipleri ve mahalle sakinlerine hizmet vermeyi sürdürüyor. Ama canlı müzik programlarını daha kuzeydeki Irish Arts Center'a almış.

Bölgedeki en büyük kulüp ise 74 Leonard Street, TriBeCa'da yer alan, dört sahnesi ve üç barı ile değişik zevklere aynı anda hitap ve hizmet edebilen *Knitting Factory*'dir. 11 Eylül'den sonra altı gün boyunca ulaşım ve girişin yasaklandığı mekana kulüp çalışanları polis kontrol bölgelerinden aldıkları özel izinlerle girebilmişler. Knitting Factory'nin halkla ilişkiler müdürü Guy Compton ilk günleri şöyle anlatıyor: "Kulüp ve ofislerimize bir zarar gelmemişti ama teknik olanaklarımızın hiçbiri işlemiyordu. İnternet erişimimiz yoktu, e-posta alamıyorduk, telefonlarımız şehirlerarası görüşmelere kapanmıştı. Sokağın köşesine meşrubat almaya gidiyorduk, önümüzden, çöken kirişleri taşıyan vinçler geçiyordu. Kimya laboratuarlarını hatırlatan toksik bir kokuyla çevrelenmiştik. İlk günler gerçekten çok kötüydü."

Knitting Factory kulübünün sahibi Michael Dorf ve personelinin akıllarını ilk kurcalayan soru böyle bir felaketin hemen sonrasında eğlence işini yapmanın ne kadar doğru olduğuydu. Savaş bölgesinde, marjinal müzik sunmak bir gereksinim gibi gözükmüyordu. Örne-

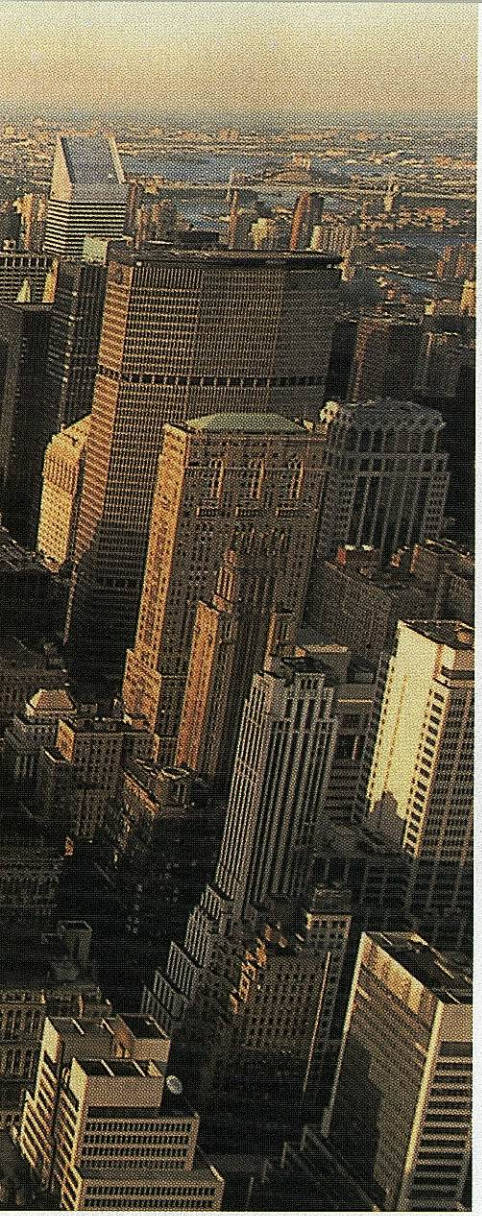

ğin, 11 Eylül akşamı programında yer alan topluluklar, jazz etkileri taşıyan ve vokalli elektronik müzik yapan Herbert; Zlatne Uste Balkan Brass Band; ve bir free jazz triosuydu. Dorf'un sorusunun yanıtı belediye başkanı Rudolph Guiliani'nin "normal hayatınıza dönün" çağrılarında ve çevredeki müzisyenlerin telefon ederek verdikleri mesajlarındaydı. Müzisyenlerin çoğu bir jam session olursa müzik yapacaklarını bunu da kendi ruh sağlıkları için istediklerini söylüyorlardı.

Bu arada felaket bölgesinde uygulanan kurallar sürekli değişiyordu. 17 Eylül'de polis, halkın daha iki hafta o bölgeye giremeyeceğini duyuruyordu. Bir gün sonra giriş yasağının süresi bir ay olarak değiştirildi. Knitting Factory çalışanları cep telefonları kiraladılar, server'larını dışarıdan hack ederek internet erişimi elde ettiler ve halka giriş izni olsun olmasın 19 Eylül günü kulüplerini açma kararı aldılar. İşlerin daha çabuk yoluna girmesi için, kulübü kurtarma ekiplerine açarak içecek ikram ettiler ve yıkanmak isteyenlere duşlarını kullandırdılar. Guy Compton, kurtarma ekipleriyle bölgede bir birlik oluşturduklarını, ve bunun sayesinde gösterilere önceden bilet satın alanların polis kontrol noktalarına adlarının yazılarak kulübe girmelerinin sağlandığını söyledi. Ve o akşam 50 kişi geldi.

26 Eylül gecesi Knitting Factory, bütün salon ve barlarıyla bütünüyle tekrar açıldı. Gece sonunda toplanan hasılat, trajedi sonrasında oluşan ilginç durumu gözler önüne sermekteydi: 700 seyirci kapasiteli kulüpte bilet satışları normalin çok altında olmasına rağmen, bardaki içki satışları ortalamanın çok üzerindeydi. O günden beri kulüp bütün sahneleri açık olarak ve çok az iptalle çalışıyor ama bundan sonrası için pek iyimser değiller.

West Greenwich'te yer alan *Blue Note* ise uzun yıllardan beri gelirinin yüzde 60'ını turistlerden elde eden bir kulüp haline gelmişti. 14 Eylül gecesi, Charles Lloyd'un çalacağı programla kapılarını tekrar açan kulübün kalabalık olması sevindiriciydi. Fakat, Blue Note'un başkanı Sal Haries öyle düşünmüyordu: "Esas sorun Japonların gelmemesi; biz dünyanın çeşitli yerlerinden gelen turist gruplarını ağırlıyoruz ve 11 Eylül'den beri gruplar sürekli iptal ediliyor". Kulüp bir ay boyunca yarı dolulukla çalıştı. Personelin bazısı part-time çalışmaya döndü.

İşleri yoluna sokabilmek için Sal Haries kendileri için alışılmamış bir yola başvurdu. Normalde müşteriden set başına 50 dolar gibi astronomik bir ücret alan Blue Note öğrencilere, polislere, itfaiyecilere, jazz derneklerine ve 65 yaş üstündeki müzikseverlere bedava bilet vermeye başladı. Haries bu uygulama için "Hayata geri dönebilmek için bedava bilet dağıtmaya başladık. İnsanların keyiflerinin olmadığını ve bu açıdan eğlenceye para harcamak istemediklerini tahmin ettik ve biletleri hediye etmeye karar verdik" dedi.

Village Vanguard da turistlerin azalmasından etkilendi. Kulübün sahibi Lorraine Gordon diğer jazz kulüpleri gibi 11 Eylül sendromunu yaşadıklarını ve ilk günler kulübü açmadıklarını ifade etti. Kulübün açıldığı ilk haftasonu, piyanist Tommy Flanagan'ın yer aldığı programa rağbet oldukça azdı (*Bildiğiniz üzere Tommy Flanagan bundan kısa bir süre sonra yaşama veda etti ve diğer yazımın konusu oldu. VB*).

Buna rağmen kısa bir süre sonra işler düzelmeye başladı (Village Vanguard'ın Blue Note'a göre daha makul fiyatları olması da kuşkusuz önemli bir faktör). Fransız piyanist Martial Solal, 18 Eylül'den itibaren sahne almaya başladı. İlk gecelerde jazz eleştirmenleri ve sanatçının sıkı hayranlarının oluşturduğu seyirci kitlesi hafta sonu katlanarak arttı ve kulübün ful çekmesine neden oldu. Bir sonraki Cumartesi akşamı program yapacak olan Bill Frisell'in biletleri ise eski günlerdeki gibi günler öncesinden tükendi. Lorraine Gordon, Japon'ların eksikliklerinin hissedildiğini ama New York bölgesinden gelenlerin imdatlarına yetiştiğini söyledi. Gordon gülerek "Burası bizim sığınağımız ve biz hep burada olacağız. Acil durumlar için de depomuzu erzakla doldurduk" dedi.

Broadway ve 51. Sokak'ta bulunan *Iridium*'da ise 11 Eylül haftası saksofoncu Michael Brecker'in programı vardı. İlk günler kapalı kalan kulüp, 14 Eylül gecesi 150 biletli seyirciyle kapılarını tekrar açtı. Brecker, "Burada çalabileceğimi hiç zannetmiyordum. Aklıma son gelen şey böyle bir durumda müzik yapmaktı" dedi. Ama Brecker, o geceyi bağış toplamak için bir fırsat olarak değerlendirdi. Sahneye çıktığı üç gece için para almadı ve toplanan 15.000 doları kulübe kazandırdı. Bir hafta sonra, her zaman yok satan Les Paul sadece 25 kişiye çaldı. Iridium'un normale dönmesi iki hafta sürdü ve Charlie Haden's Nocturne Quintet'in yer aldığı gece yine tüm biletler satıldı.

Iridium'un yöneticilerinden Rich Okon 11 Eylül sonrası yaşanan değişikliği şöyle anlatıyor: "Yavaş yavaş kendimize geliyoruz. Yıllardır burada çalışan garsonların dediğine göre, ilk defa birbirlerini tanımayan müşteriler show'dan önce sohbet etmeye başlamışlar. İnsanlarda paylaştıkları ortak zevk, yani müzikten kaynaklanan bir insancıllık ve sıcaklık belirmeye başladı."

Huzur Tarifesi

Bardak kek işte böyle çoğu Amerikan çocuğunun keyifle ve afiyetle yediği, hani bizim pembe pembe, bulut bulut görünüp de her ısırışta yapış yapış şekerden ibaret kalan pamuk helva misali bir mutluluk hatırası, bir huzur yiyeceği...

Şebnem Şenyener / New York

Onbir eylülden beri New York'un sokakları, dükkanları, lokantaları gün geçtikçe biraz daha tenhalaşa dursun, Bleecker'ın Greenwich Village tarafına rastlayan Manolya fırınının önündeki kuyruklar tersine kalabalıklaşıp uzuyor. İşin sırrı fırının özel tarifesi bardak kekleri... üzeri yaldızlı, çukulatalı ya da vanilyalı bardak kekleri öyle gözde öyle gözde ki, Manolya fırını şimdi bunlardan haftada yirmibin tane satıyor. Fırının sahibesi geçen sene bu zamana kıyasla üç katı fazla ürettiklerini, yirmi dört saat durmadan bardak kek pişirdiklerini, yine de müşteriye yetiştiremediklerini hayretler içinde dile getirirken, şehirde iş yapan tek yiyecek şirketi olduklarını söylemeden edemiyor... Sebeb, içinde bulunduğumuz vahim ruh hali... başına böyle felaket gelen her insan gibi New Yorklu'lar da sarsılan benliklerini rahatlatmak için çocukluklarından hatırladıkları mutluluk simgelerine sarılıyorlar. Her durumun bir açıklaması, bir ismi olduğu gibi, bu durumunda bir açıklaması ve ismi var tabii. Bu tür yiyeceklere 'huzur yiyecekleri' adını veriyorlar. Bardak kek işte böyle çoğu Amerikan çocuğunun keyifle ve afiyetle yediği, hani bizim pembe pembe, bulut bulut görünüp de her ısırışta yapış yapış şekerden ibaret kalan pamuk helva misali bir mutluluk hatırası, bir huzur yiyeceği...

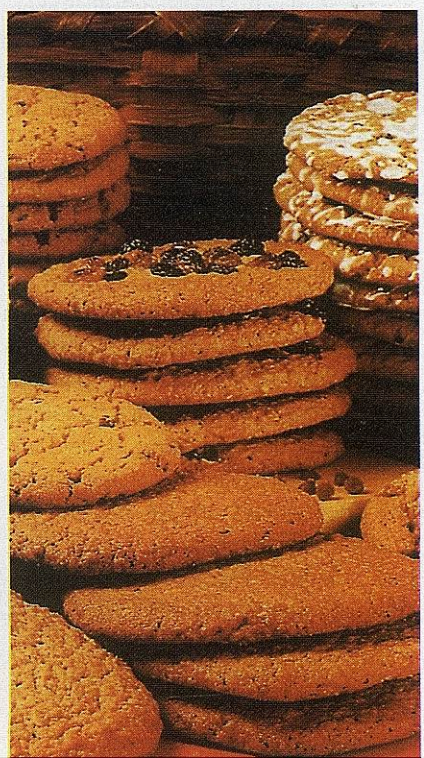

Terörizmin psikolojik etkileriyle başa çıkmaya çabalayan New Yorklu'lar genç ve taze günlerini hatırlatan tatlı, yağlı yiyeceklere yumuldular, 11 Eylülden bu yana. Lokantalardaki lüks ıstakozlara, Avrupai, ufak tefek, karından çok göz doyuran yiyeceklere rağbet gösteren yok. Tersine ev mutfağının sıcak, insanı sarıp sarmalayarak rahatlatan, doyuran bolkepçe tarifeleri, tereyağlı patates püresi, peynirli fırın makarnası ve bol karbonhitratlı çeşit kökleri, yani huzur tarifeleri revaşta. Strese direnişin sembolü huzur tatlısının ilham kaynağı New York'un kahraman belediye başkanı Rudolph Giulliani. New York'un işareti olan büyük elmadan yola çıkan meşhur Amerikan tatlısının yeni adı, Rudy'nin Büyük Elma Turtası. Çocukluk tatlarına sığınıp sarılmak isteyen sadece New Yorklu'lar değil, belli ki, Amerikan Cumhurbaşkanı George Bush ve ekibi 11 Eylül sonrasında saldırılara cevap vermek üzere Beyaz Saray'ın operasyon odasında planlar yaparken çukulatalı kurabiye ve Coca Cola'yı yanlarından eksik etmediler. Huzuru bir tek yanakların çocuksu dolgunluğunda bulanlar nedeniyle eskisi gibi diyete ve zayıflamaya özen gösteren de pek kalmadı. 9/11'den bu yana çoğunluk bulduğunu yiyor... dünyanın başına gelenleri gördükçe fazla kilolarına aldırış eden yok.

Ölümünün 10. Yılında bir Şeytani Romantik: Miles Davis

"Karanlıklar Prensi", "Acımasız Dahi", "Müziğiyle büyüleyen, kişiliğiyle hakaret eden". Yaklaşık yarım yüzyıldır jazz eleştirmenleri Miles Davis'in karanlık ve aydınlık taraflarını tek cümlede ifade edebilmek için yukarıdakilere benzer birçok tanım buldular. Miles, dünyadaki soğuk savaşın ilk günlerinden beri tüm nesillerin ilgisini çekebilmiş ve kendini unutturmak yerine hayranlık ve/veya tiksinti uyandırmayı çoğu zaman bilinçli olarak sürdürebilmiştir. Ölümünün üzerinden 10 yıl geçmesine rağmen Miles Davis, bugün yeryüzünde en çok saygı ve nefret uyandıran sanatçılardan biri olmayı devam ettirmektedir.

Derleyen
Victor Bensusan

Ölümünden sonra yapılan değerlendirmeler de önceki yorumları destekler niteliktedir: Müzikal dehası ve trompet çalışındaki estetik ve duygusallığı övülürken, kadınlara karşı vahşete varan tutumu, kaba ve istismarcı tavrı, beyazlara olan kızgınlığı ve pop müzik patronları için gerçek sanattan ödün vermesi sürekli yerilmektedir. Miles Davis'in fanatik hayranları bütün bu bahsi geçen özellikleri dehasının dışavurumu şeklinde savunurlarken, aynı özelliklerden dolayı onun albümlerini boykot eden bir kesim de bulunmaktadır.

Kuşkusuz birçokları için Miles'ın bu iki özelliğini bağdaştırmak oldukça güçtür; sonuçta herkes kahramanlarının sevilebilir şahsiyetler olmalarını ister. Fakat onu bir bütün olarak incelemezsek, sevimsiz yanlarının onun hayranlık uyandıran özelliklerinin temeli olduğunu da göremeyiz. Belki de Miles'ı anlamanın bir yolu onu çevresinden kopuk bir deli dahi olarak görmekten ziyade, siyah Amerikan kültürünün bir parçası olan "muhabbet tellallığı"nın estetiğinde incelemektir. Burada bu deyim, Miles'ın pop endüstrisi için sanatından ödün vermesi veya kendisinin bizzat itiraf ettiği gibi uyuşturucu müptelası olduğu devirde bu mesleği gerçekten icra etmiş olmasından dolayı kullanılmamaktadır. Yalnız jazz değil bütün siyah Amerikan müzik türlerinde belirgin olan "cool" ve sevimli ama tehlikeli yaklaşımlar, cinsel anlamda belli bir erkeksiliği de yansıtmaktadır. Onun romantizmi, sükuneti, anlatımcılığı ve müzikal üslubu ile kolay ve rahat yaşama arzusu, çevresine olan güvensizliği, iletişimsizliği ve şiddeti kendi gençlik yıllarında zenci gettolarında idolleştirilen muhabbet tellalı tiplemesine birebir uymaktadır. Bu mesleğin siyahi icracılarını bir tek kadınları istismar eden erkekler olarak değil aynı zamanda konuşmaları, yürüyüşleri, içki içişleri, saç şekilleri ve giyimleri ile bir stili ustaca yaşayan kişiler olarak görmek gerekir. Bu stili çok iyi öğrenen Miles Davis, jazz tarihinde belki de en iyi giyinen ilk on erkek listesine girebilen yegane müzisyendir.

Miles Davis'in kariyeri efsanevi Billy Eckstine Orkestrasının 1944 yılının Haziran ayında St.Louis şehrini ziyaret etmesi ile başlar. Plantation adlı beyazlar tarafından işletilen bir kulüpte çalacak olan Eckstine, arkadaki "zenci" girişi yerine ön kapıyı kullandığı için, programı kulüp yönetimi tarafından iptal edilir. O da Dizzy Gillespie, Charlie Parker ve Art Blakey'in de bulunduğu müthiş orkestrasıyla, zencilerin işlettiği Riviera Club'da sahne alır ve seyirciler arasında bulunan 18 yaşındaki genç bir trompetçiye inanılmaz bir ilham kaynağı olur. Bu genç trompetçi tabii ki Miles Davis'tir.

Yıllar sonra Davis şöyle bir itirafta bulunur: "1944'te, hayatımda ilk defa Diz ve Bird'ü dinlediğim o geceye müzikal açıdan çok yaklaştım ama hiç bir zaman o noktayı yakalayamadım". Jazz ve müzik tarihinin en parlak müzisyenlerinden birinin böyle birşey söylemesi kuşkusuz birçoklarına oldukça garip gelmektedir. O gece, Miles Davis'ı nasıl bir yıldırım çarptı ve niye hayatında sadece bir kere oldu? Bunun cevabı sanatçının hayatı boyunca peşinden koştuğu üç ana amaçta saklıdır: Müzik sanatında yüksek bir yere gelmek, ticari başarı elde etmek ve siyah Amerikan kültürünün temellerine sadık kalmak. Bu üç amaç bugün birbirleriyle çelişse de, Davis'in gençlik yıllarında yani Louis Armstrong, Duke Ellington ve Count Basie'nin dans ve gece kulüplerinde çalıştığı ve "iyi müziğin popüler, popü-

MILES DAVIS

ler müziğin de iyi" olduğu dönemde bu hedeflere aynı anda ulaşılabiliyordu. 1944'te genç trompetçi bunun doğrulandığı bir geceye tanıklık etmişti.

Bu üç amaç, müzikte çıkmaz sokakların, kestirme yolların ve tehlikelerin bulunduğu son 50 yılda birbirleriyle çelişmeye başladı. 1950'lerde jazz artık popüler bir eğlence değil, küçük bir kitleye hitap eden bir sanat dalı olarak algılanmaya başlandı. 1960'larda rock ve soul tüm ırkları kucaklayan ve popüler kültürde geniş kitleleri etkileyen bir müzik akımı olarak çıktıysa da ileriki yıllarda ırksal kutuplaşmaların yine gündeme geldiği ve heavy metal ve disco gibi çözünmelerin yaşandığı bir sürece adım atılmıştı. Yine aynı dönemde müzik sanatını etkileyen minimalizm akımı şarkı ve dansı 30 yıl boyunca reddecek ve görselliği işitselliğin çok üstünde tutacaktı. 1970'lerde ortaya çıkan punk, tarz olarak rock müziğinin prestijini tekrar sağlamlaştırmışsa da daha çok bir avant garde tiyatro algılaması yaratmaktaydı. Ve 1980'lerde hip-hop, müzikte ritm olgusunu tekrar popülarize ettiyse de, "gerçek zenci müziği armoni ve melodi kullanmaz" benzeri bir batıl inanışı da beraberinde getirmişti.

Miles Davis, 1940'lı yılların ortalarında Parker ve Gillespie'nin yanında çıraklık yaparken, bebop Harlem'de çok popülerdi. Ama bebop, icrası ve dinlemesi zor bir zenaat haline gelip birçok siyah müziksever rhythm-and-blues'un sade melodilerinde huzur bulmaya başlayınca geride sadık ama ciddi albüm hasılatı yaratmayacak bir dinleyici kitlesi kaldı. Beyazlar arasında, bebop'u özellikle sevenler ve bebop dahil çizgi dışı her türlü tarzı maymun iştahı ile beğenen ve sürekli arayış içinde olan bir potansiyel pazar vardı. Bunlara bebop'çıların eroin iptilasını, Parker'ın ani ve trajik ölümünü ve mainstream jazz'ın diğer türlere baskın çıkma eğilimini de eklersek, neden Miles Davis'in kariyerinin 1950'lerin başlarında neredeyse sona erdiğini anlayabiliriz.

Fakat Miles daha sonra bu çözümsüzlükten çabuk sıyrılarak, Gil Evans ile birlikte yeni cool sound'unu yarattı. Eleştirmenler, cool'un erdemleri konusunda değişik düşüncelere sahiptiler: Max Harrison surdinli seslerine ve biçimsel netliğine övgüler yağdırırken, Stanley Crouch cool akımını "jazz'ı Avrupa müziğiyle evlendirmek için yapılan bir başka başarısız girişim" olarak niteliyordu. Gene de cool jazz'ın beyazlar nezdinde çok tutulduğunu, dünyanın bugüne kadar en çok satan akustik jazz albümünün Miles Davis'in 1959 kaydı "Kind of Blue" olmasından da anlayabiliriz.

Cool, Dave Brubeck, Paul Desmond ve Chet Baker gibi West Coast müzisyenlerinin elinde "beyaz"laştıkça, doğu kıyısındaki hard bop denilen perküsif akım onun "siyah" alternatifi olarak yükseliyordu. Bu durum Davis'i pek etkilemiyordu, çünkü eleştirmen Garry Giddins'in dediği gibi, "birbirleriyle savaşan bu düşman kardeşlerin, yani batı yakası jazz'ının (cool) ve doğu yakası jazz'ının (hard bop) babaları aynıydı: Miles Dewey Davis."

Davis, cool'un "yin"ine zengin sonorite, blues duygusu ve swing katarken, hard bop'ın "yang"ına duruluk, melodik zerafet ve tevazu getirmişti.

Müziğini ve seyircisini ırksal bir kategorizasyona koymayı reddeden Davis, 34 yaşında sanatsal mükemmelliğin zirvesine çıkmayı başarmıştı.

Bundan sonra isyan dolu 1960'lar başladı. İlk isyan jazz'da yaşandı. 1930'lardan beri, jazz müzisyenleri, kromatik armoni, modal ölçüler ve elektronik aletler üzerine çeşitli çağdaş arayışlarda bulunmaktaydılar. Ama altmışlı yıllarda Ornette Coleman, John Coltrane ve Cecil Taylor'ın önderliğindeki New Thing nihai adımı attı. Enstrümanların tını kapasiteleri zorlandı, kadansiyel armoni ve modal sistem yok edildi, politonal ve atonal denemeler yapıldı, düzensiz ölçülerde çalındı ve en sonunda metrik zamanlama tümüyle ortadan kaldırıldı. Zenci siyasi hareketleriyle güçlendirilen bu akımda amaç sınırsız doğaçlama özgürlüğünü elde etmekti.

Free jazz adı verilen bu akıma jazz'ın ihtiyar heyetinden tepkiler gelmeye başladı. Coleman Hawkins 1964 yılında öfkesini "Bu adamlar ilginçliği kestirme yollarda arıyorlar. Jazz müziğinde kestirme yol yoktur" diyerek ifade etti. Miles Davis'in yorumu daha nükteli oldu: "Eğer eleştirmenlerin beğendiği Cecil Taylor'un stili ise, bundan sonra uyanmak için kahve içmelerine gerek kalmadı". Bu noktada Miles yine akıllı davranarak, Wayne Shorter, Herbie Hancock, Ron Carter ve Tony Williams gibi dört üstün yetenekli gençle "kontrollü bir patlama" gerçekleştirdi. Verdiği heyecan açısından New Thing çizgisinde ama kestirme hiç bir yola sapmayan disiplinli bir müzik ortaya çıktı.

Eğer Miles Davis, jazz'ın rock müziğinin gölgesinde kaldığını farketmemiş olsaydı herhalde bugün birçok jazz dinleyicisi kuşkusuz daha mutlu olacaktı. "Müziğin kalitesi dinleyici sayısına ters orantılıdır" teorisini hiçbir zaman benimsememiş olan Miles, dümenini hareketin olduğu yöne çevirdi ve 1969 yılında "Bitches Brew" adlı ünlü jazz-rock fusion albümünü yayınladı. 1972 yılında çıkardığı "On the Corner" albümü ile siyah Amerikan gençliği ile bir bağlantı kurmaya çalıştıysa da beklediği ilgiyi hedef kitlesinden göremedi. Parayı sanata yeğ tutmuş bir kişi olarak zenci gettolarından ters tepki aldı ve jazz dünyasının koyu tenli Varyemez Amcası muamelesi gördü.

Geriye dönüp baktığımızda, belki kişiliğinden kaynaklandığı için, bütün dönemlerinde belirgin iki özelliği Miles Davis'te sürekli olarak görürüz. Bunlar romantizm ve hikaye anlatımcılığıdır. 1950'li ve 60'lı yıllarda, Miles romantik ballad'larıyla ünlenmişti. İmzası olan Harmon surdini ile "I Thought About You", "When I Fall In Love" ve "It Never Entered My Mind" adlı duygusal nameleri, baştan çıkarıcı hikayelere dönüştürmüştü. Eleştirmen Joe Goldberg'e göre, Miles Davis ve Frank Sinatra'nın ballad yorumları arasında bariz benzerlikler vardır. Miles'ın Sinatra'nın repertuarından yararlandığı doğrudur ama Sinatra'nın yorumunda da aşk yorgunluğundan çok muhabbet tellallığı estetiğine rastlanır. Düzgün, kontrollü ve bilgili Sinatra herbir dinleyicisine nasıl yaklaşacağını bilmekte ve şaka yapacağı, nefes alacağı ve fısıldayacağı yer ve zamanları kusursuz bir şekilde ayarlayabilmekteydi.

Miles Davis, 1944'te Riviera Club'da tanık olduğu artistik zirve, popülarite ve siyah dayanışmasına belki de hiçbir zaman ulaşamadı. Gene de bu noktaya ulaşmak için verdiği mücadele takdire şayandır. Sürekli zirvede kalma isteği ona zaman zaman dağınık ve absürd bir görüntü verdiyse de, çoğu insanın belki asaletle yaşadığı fiziksel ve ruhsal yaşlanma sürecini o her zaman reddetti. Ama hayal kırıklıkları ve ölümlerle dolu bir mayın tarlasında bir düz çizgi üzerinde yürümediği için de kimse onu suçlayamadı.

Tommy Flanagan

Günümüz mainstream jazz piyanosuna, klasik triosuyla zerafet standardını yerleştiren Tommy Flanagan 16 Kasım 2001'de, New York'ta arteryel anevrizma teşhisiyle kaldırıldığı hastanede yaşama veda etti.

Derleyen
Victor Bensusan

Uzun yıllar eşlikçilik yaptıktan sonra kariyerinin geç sayılabilecek bir döneminde kendi grubunu kuran Flanagan, Art Tatum ve Teddy Wilson'un üslup geleneğinde yer alır. Bahsi geçen müzisyenlerin ortak özellikleri teknik olarak üst düzeyde yer alan, uzatılmış tek notalı çizgilerde kendilerini ifade eden, bunu yaparken de ritmik ve melodik fikirlerini sağ ve sol eli aynı rahatlıkla kullanarak entegre edebilen piyanistler olmalarıdır. Kendisi, blues'dan ziyade Broadway şarkı repertuarı ile ilgilenen ve birçoğunu 1930'lu yılların tozlu arşivlerinden ayıklayıp "standard" mertebesine çıkaran bir sanatçıydı. Piyano tuşesi net ve parlak, sanatı rafine ve çağdaştı.

Tommy Flanagan, 1930 yılında Detroit'te doğdu. Altı yaşında klarinet, 11 yaşında piyano çalmaya başladı. Onun gençlik yıllarında Detroit önemli bir jazz merkezi olduğu için şehir dışına çıkmadan ülke çapında tanınmış topluluklarda müzik yapmak mümkün olabiliyordu. Hatta "Beyond the Blue Bird" adlı bestesine de ilham kaynağı olan Blue Bird kulübü Amerika'nın en önemli jazz odaklarından biriydi. Detroit'te Flanagan'ın çağdaşları olan kalburüstü müzisyenler ileride jazz geleneğinin önemli mihenk taşlarını oluşturacaklardı; bunlar arasında sırasıyla davul, piyano ve trompet çalan Elvin, Hank ve Thad Jones kardeşler, vibrafonist Milt Jackson, piyanist Barry Harris, kontrabasçı Paul Chambers, gitarist Kenny Burrell ve şarkıcı Betty Carter akla ilk gelen isimlerdir.

Sanatçı 1956 yılında New York'a geldiğinde Charlie Parker ölmüş ama yarattığı efsane tüm jazz dünyasını içine almıştı. Flanagan, bebop'u kendi yeteneğiyle harmanlayıp, ortaya esprili ve akıcı bir stil çıkarmıştı. O, bebop'un akort labirentlerini bir ressamın fırçasından çıkmışcasına narin ve akıcı bir hale getirebilmekteydi. O yıl, Newport jazz festivalinde Ella Fitzgerald'a eşlik ederek aynı zamanda şarkıcının müzikal direktörlüğünü de üstleneceği 20 yıllık birlikteliğe ilk adımını atmıştı.

Flanagan, 1962-1965 ve 1968-1978 yılları arasında Ella Fitzgerald ile çalışmıştı. Ella 1983 yılındaki bir söyleşisinde "Flanagan, benim içimde duyup dışarı vurmak istediğim her temayı söyleyebilmeme yardımcı oldu" demişti. Ayrıca Tony Bennett ile de çalmış ve John Coltrane'in "Giant Steps" ve Sonny Rollins'in "Saxophone Collossus" albümlerinde yer almıştı. Bunun dışında, Freddy Hubbard, Dexter Gordon, Wes Montgomery, Gene Ammons ve Coleman Hawkins ile de kayıtlar gerçekleşmişti.

Tommy Flanagan

1978 yılında geçirdiği kalp krizinden sonra Ella ile çalışmaya ara vermişti. İyileştikten sonra kendi adına birinci sınıf çalışmalar yapmaya başlayarak günümüze kadar jazz dünyasının en aranılan sanatçılarından biri haline gelmiştir. Kendi triosu ile doldurduğu "Jazz Poet" (1989) ve "Let's" (1993) albümleri özellikle jazz severlerin koleksiyonlarına girmiştir.

Flanagan, eşlikçileri olan bir piyanistten ziyade akıcı ve eşitlikçi bir piyano üçlüsü kavramını geliştirmişti. Basta George Mraz ve Peter Washington, davulda Kenny Washington, Lewis Nash ve son olarak Albert Heath'in yer aldığı üçlüleri ile Billy Strayhorn ve Thad Jones gibi bestecilerinin bebop minyatürleri ve Amerikan standartlarından oluşan rafine bir repertuar ortaya çıkarmıştı.

Tommy Flanagan triosu eserleri, bir müzisyenin solosunun diğer iki müzisyenin "phrase"leri ile çerçevelendiği kısa doğaçlamalı düzenlemelerle yorumluyordu. Kontrollü sololarla, melodik çizgi hiçbir zaman kaybolmamakta, jazz'ın spontanlığı ile bestenin bütününe olan hakimiyet bir arada yer alabilmekteydi.

Sessiz bir kişiliği olan Flanagan son yıllarda kalbiyle sorunlar yaşamaktaydı. Buna rağmen konser ve turne programlarını fazla değiştirmiyordu. Son yıllarda, Village Vanguard'da yılda iki haftalık iki program yapıyordu. Bu programları sırasında "Sunset and the Mockingbird: The Birthday Concert" adlı bir konser albümü de yayınlamıştı.

Türkiye'deki seçkin müzikseverler, her sezon, Yo-Yo Ma, Dave Brubeck, Barbara Hendricks, Charlie Haden, Mischa Maisky, Dave Holland, Al Di Meola, Gülsin Onay, Suna Kan, Hüseyin Sermet ve Bülent Ortaçgil gibi dünyanın ve Türkiye'nin en saygın müzisyenleriyle birlikte benzersiz bir yolculuğa çıkıyor. Bu sezon sizi de onlara katılmaya, İş Sanat'a bekliyoruz.

İş Sanat İş kuleleri, 80620 4.Levent İstanbul
Tel: (212) 316 15 74 **Faks:** (212) 316 09 15

İş Sanat'ın tüm etkinlikleriyle ilgili ayrıntılı bilgi için: **www.iskultursanat.com.tr**

İş sanat

Miles Davis
(Selim Sivad, 1926-1991)

Kerim Sakızlı
Kerims@92nokta3.com

Onu dinlediğinizde bir gölge oyununda olduğunuzu ve nerede duracağınızı bilmeniz gerekir. Müzik bittikten sonra ise aklınızda kalan günbatımı anında güneşin olmadığı ama ışıklarının hala yeryüzünü aydınlattığı andaki tada eşdeğer bir lezzettir. Trompetinden çıkan ses kimi zaman bir kadının yardım isterken bağırışı kimi zaman ise küçük bir çocuk elinin yumuşaklığıdır.

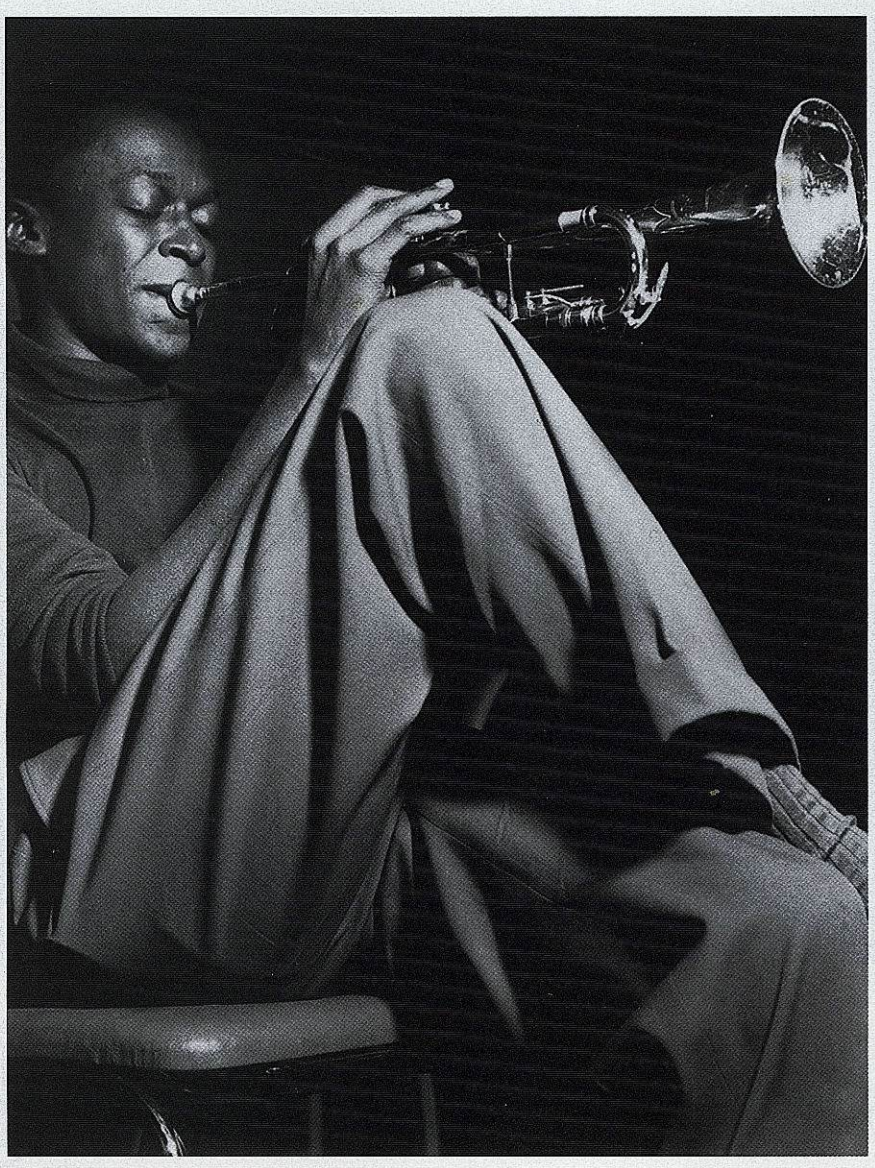

Onun hakkında çok şey yazıldı, çizildi ve konuşuldu. Hali vakti yerinde bir aileden gelen, iyi bir çevrede yetişen Miles daha 10 yaşındayken, trompetini sıkı sıkıya tutmamışken keman çalan annesini ve piyano çalan kızkardeşini şaşırtmış, ben herkesten farklı olacağım mesajını ilk onlara hissettirmişti.

Babasının kendisine 13 yaşına bastığında hediye ettiği gıcır gıcır bir trompetle efsanevi müzisyen Miles, müzik tarihinde yepyeni bir sayfayı da açmış oldu. Elwood Buchanan kendisine özel dersler verirken okuldaki orkestrada da çalmaya başladı.

Miles'la ilgili birçok kaynaktan ne zaman ne yaptığı ile bilgileri bulmak mümkün. ama Miles nasıl bir insandı? Bu sorunun cevabı müzik hayatının da cevabıydı aslında.

Clark Terry'nin sound ve stilinden etkilenen, Harry James'in trompet çalışına özenen Miles, içinde bulunduğu Bebop döneminin büyük isimlerinden Dizzy Gillespie ve Bird olarak bilinen Charlie Parker'la tanışması ardından kendini farklı bir arenaya sokmuş oldu. Tüm jazz müzisyenlerinin Duke Ellington'a borçlu olduğunu her mecliste dile getiren, Louis Armstrong'dan da hayli yararlandığını beyan eden Miles yine de aradığını bu büyük isimlerin yanında bulamamıştı.

Araştırmacı ve yenilikçi bir ruha sahipti, kimsenin boyunduruğu altında olmak istemiyordu. Bird veyahut Dizzy tartışılmaz devlerdi ama gölge altında olmaktansa kendi güçlü yanlarını ortaya koyup, bu işin teorisine de gereken ehemmiyetin verilmesi bahanesiyle yoluna tek başına devam etme kararı aldı.

Zekasına ve trompetiyle barışıklığına öylesine güveniyordu ki ne yapmak istediğiyle ilgili hep kararlı oldu ve tüm ömrü süresince bütün eleştirilere karşı kuralları kendi koydu dilediği gibi davrandı. Sonuçta jazz adına ondan bekleneni tam olarak veremediğini düşünenlere bir müzik askeri olmadığını, bu koskoca jazz denizinin bir havuz ve devamlı stilli yüzülmesi gereken bir yer olmadığını, zaman zaman kumsala çıkıp güneşlenilebileceğini göstermiş oldu.

Safsatayla uğraştığını söyleyenler, popçularla, rock'cularla birlikteliklerine anlam veremeyenler, boşuna geçirilen bir dönem olduğunu söyleyenler devamlı yerdiler onu. O ise dönüp bakmadı arkasına bile. Sonuçta yaşadığı bir yaşam vardı ve onu belirli kalıplara sokmak, sınırlamak mümkün değildi.

1950'ler de 4-5 sene uyuşturucu bağımlılığından kapılarını kapattı tüm dünyaya. Ko-

vuşturmaya uğradığı bir dönem dahi oldu. Paranız yoksa para kazanmak için birşeyler yaparsınız dedi. Bir gazeteciye işten bugün çıkartsalar seni, kiranı ödemek için birkaç ay orada burada çalışmaz mısın diye basitçe bir soru yöneltti. Bu birçok şeyi açıklıyordu ve bunlar su götürmez gerçeklerdi. Kendisinin nasıl bir deha olduğunu merak edenlerin, onun jazz'ın yedi büyük kapısından biri olan Cool müziğinin en büyük yapıtaşı olduğunu, sıkışılan bir anda yeni bir devri aralayan, jazz'da yeni kapılar açan biri olduğunu anımsamaları yeter. Ayrıca Milestones, Miles Ahead ve Kind of Blue gibi albümlerle zaten jazz müziğindeki duruş ve konumlanışını gözler önüne serdi ve tartışmalara en güzel cevabı da yine Miles'ın kendisi verdi.

Şu lafı söylemekte çekince görmüyorum; Miles ömrü boyunca kafasına göre takıldı. Babası onu New York'a Juillard'da okuması için gönderdi. Alacağını aldığını düşündüğü an bıraktı. Ardından Dizzy'nin peşinden kulüp kulüp dolaştı, istediği ve hayranlık duyduğu insanlarla müzik yaptı hatta ilk bestesi olan Donna Lee'yi Charlie Parker All Stars'ın albümüne dahi soktu.Yaşından büyük işlerdi bunlar o dönemde. Devamlı değişiklikten yanaydı ve daha özgün olmak için kendi gruplarını oluşturuyor, arzularını müziğe döküyordu. Mükemmel bir orkestrasyon ve Gil Evans'ın besteleriyle dinleyenleri şaşırtmasını da bildi.

Bir çok insan gibi o da aşka yenildi ve Paris'te aşık olduğu, yegane sevgilisi olan Juillette için göz yaşları döktü. Bu kötü dönem onun senelerine mal oldu ama sonuçta bu yaşamının önemli bir kesitiydi. Gelecekte buradan aldığı ilhamla aşkı hüzünlü trompetiyle anlattı o.

Bu gözyaşlarının ardından çok özendiği Bird'ün yolundan eroin belasına düşmüştü ama John Coltrane'le beraber Newport Jazz Festival'inde tekrar ayakta kalabileceğini gösterdi. Gil Evans, Art Blakey, Sonny Rollins, Charles Mingus, Thelonious Monk, Garry Mulligan gibi ustalarla beraberliği, hafif sıyrıklarla hayata bağlanmasını sağladı.

Özellikle 1969 ila 1973 yılları arası en efektif, en yaratıcı evreydi ve kelimenin tam anlamıyla döktürüyordu. Bu evre jazz'ı altüst ettiği devirdi. Müzisyenlerin sıkıntılı olup Avrupa'ya soluk almak için akın ettiği dönemde o dimdik ayaktaydı. Eriştiği olgunluk ve yaşama bakış felsefesi live-evil (live,vil tersi), Miles-Selim gibi hem ismine hem albümlerine yansıyan bir havayı da beraberinde getirdi. Zıtlıkları bir arada kullanıp doğumu ölümü, iyiyi kötüyü sorguluyordu müziğinde. Sürekli kendi yenileyen, parçanın aslını unutup duygulara yönelen, mukayese kabul edilemez bir swing'le artık kendi çizgisinde ilerleyen bir tarzın sahibi oluverdi. Artık klişelerden bıkmıştı, hatta John Coltrane'le yapmış olduğu standartlardan bile uzak durup daha uzun ve de geniş soluklu, algı kapılarını ardına kadar açtığı, doğaçlamalarla hissiyatın daha fazla verilebileceği bir yol tutturmuştu.

Serbestçe dolaştığı dünyasında takıntılarını geride bırakan Miles Davis aynı zamanda Sly Stone, Jimi Hendrix, Prince, Cyndi Lauper, Scritti Politti gibi isimlerin bulunduğu rock ve pop dünyasında da hiç çekinmeden onlarla beraber nefes soludu. Free jazz'a daldı çıktı. Bazen müziğine funky tadı verdi (On the Corner). O duyguların gezdiği her atılımın içinde trompetiyle varolabildi. Jazz'daki etkileri hiç şüphesiz bugün hala devam ediyor. Ama elektronik müziğin revaçta olduğu bu dönemde, kendisi fiziken varolmasa bile Panthalassa gibi ünlü DJler'in remikslerinde hala onun müziğine yer verilebiliyor. İşin özünün burada saklı olduğu kanaatindeyim.

Şöyle bir geriye bakınca kronolojik sırasına hiç dikkat etmeden 33'lük plak yapan ilk müzisyen, modal formla yazdığı Milestones ile kitleleri etkileyen, küstahlıkla suçlanmayı hiçe sayarak seyirciye arkasını dönüp mühim olan çaldığımdır diyebilen, film müziklerine imza atan (Siesta, L'ascenseur pour l'Echafaud, Street Smart, vb), siyahiler arasında en sevilen adam seçilen, röportajlardan nefret eden, özgürlüğüne aşırı düşkün, zeki, kültür ve kuşaklar arasında bir köprü görevi kuran, jazz'da pek sık kullanılmayan korno ve tubaya yer veren, kadınlara ve uyuşturucuya düşkün, kendini beğenmiş, renkleri giyim kuşamında serbest salınıma bırakan, inatçı, Grammy ödülleri sahibi, ressam hatta ve hatta şövalye ve doktor ünvanlı bir müzisyen. Kişiliği ve yaptıklarıyla ilgili örnekler iyisiyle ve kötüsüyle çoğaltılabilir ama bir paragrafla işte böyle bir müzik adamı Miles Davis.

Ben Miles'ın hem kişiliğini, hem müziğini hem de dinleyici ile olan diyaloğunu soğuk ve sıcak taşlardan oluşan renkli bir dama tahtasına benzetiyorum. Devamlı yer değiştirebilen bu tahtada taşlar yukarı aşağı gidebileceği gibi, hiç yerinden kıpırdamayabilir, bazense tahtanın dışına çıkar ve geri dönmez. Mühim olan taşlara dokunuş, duyuş ve hissediştir.

Son olarak sizlerle paylaşmak istediğim Richard Stevenson'ın Miles Davis için yazmış olduğu uzun bir şiir sekansı var 'A Palimpsest For Palle'. Palle Mikkelborg'un Aura suiti (CBS Records Inc.,1989) baz alınarak bir seri halinde yazılan bu şiir, ekspresyonist bir seri oluştururken Miles Davis'in on harflik ismindeki harfleri karışık olarak kullanarak 350 farklı kelimeden oluşan anlamlı bir permütasyon yaratılmış. Miles'ın yaşamını bir otobiyografi olarakta sergileyen bu atonal matriks bize müziğiyle ilgili küçük küçük ipuçları da veriyor. Aşağıdaki bölüm bu sekansın yalnızca giriş bölümünü oluşturmaktadır.

A Palimpsest For Palle Introduction (Miles Davis)

As a dais is
Made Ideas meld a seme slides
Devils divas eviL leads dam ideals mislaid. I'm aimless id.
I deal LSD lids mislead advise evil aims vile MAIDS
LIVE evil lives AMID lies valid aims am sad lame
Valid smiles valise I've slid slide slimed Ives sedile smile
I've liveDAmid slaVes AIDS DISMAL ass ailed e-mail laid
Dali avis DIALS dime diem dales elms dim delis limed
am led less SAIL SEAS am isis ismail essai's lad
dis Elvis aisles aimless alive dial leda eva selma mia
Dali dame edam e-mail devils divas midas visa selim sivad

(Merak edenler yararlanmış olduğum "www.stange.simplenet.com/nebula/feat011/" sitesinden detaylı olarak faydalanabilirler).

Müzik Kitapları

Pan Yayıncılık

Pan Yayıncılık'tan Ali Bucak'ın Derek Bailey'den çevirisiyle yayımlanan **Doğaçlama** flamenko'dan rock'a, jazz'dan modern müziğe kadar uzanan geniş alandaki farklı uygulamalarıyla ele alınmış ilk kitaplardan biri. John Zorn, Jerry Garcia, Steve Howe, Steve Lacy, Lionel Salter, Earle Brown, Paco Pena, Max Roach, Evan Parker ve Ronnie Scott gibi ünlü doğaçlamacılarla yapılan karşılıklı konuşmalar ile yazar doğaçlama pratiğinde saklı olağanüstü imkanları duru bir anlatımla gözönüne sermiş ve bunu yaparken doğaçlamanın müzik yapmanın temeli olduğunu vurguluyor.

Yazarlarımızdan İlhan Mimaroğlu'nun Geldim, Gördüm, Geçtim, Gittim adlı kitabı da Pan Yayıncılık'tan çıktı.

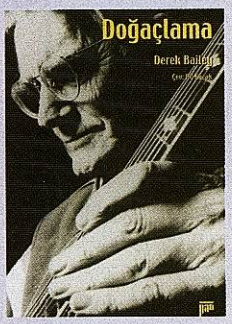

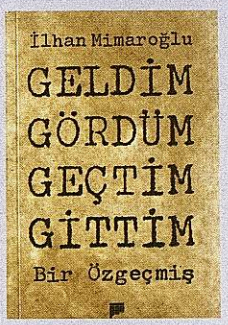

Barboros Bulvarı 74/4 Beşiktaş
0212-2275675, 0212-2618072
www.ideefixe.com
www.pankitap.com

Çiviyazıları

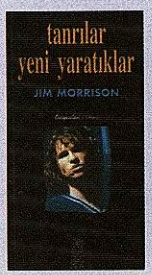

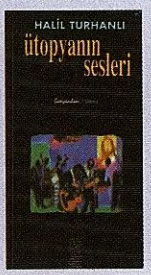

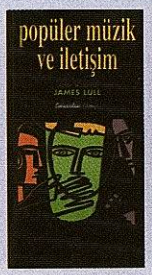

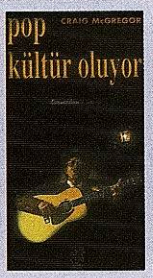

Çiviyazıları Littera Dizisi Müzik Kitaplığı da piyasadaki bir diğer önemli yeri tutuyor. Bildiğimiz kadarıyla yakında piyasada olacak bir jazz tarihi kitabı hazırlanıyor. Şu anda ise aşağıda göreceğiniz kitapları piyasada. Ütopyanın Sesleri (Halil Turhanlı), Tanrılar Yeni Yaratıklar (Jim Morrison), Jethro Tull (Orhan Kahyaoğlu), Kurt Cobain (Dave Thompson), Pop Kültür Oluyor (Craig McGregor), Tarkan (N.Aysun Yüksel), Popüler Müzik ve İletişim (James Lull).

0216-4144966
www.civiyazilari.com
civiyazilari@superonline.com

Etüd Kitaplar

Dünyanın Şarkısı (1) ve (2) adlı kitaplar Kemal Durmaz tarafından derlenmiş. İlk kitap 1960-1980 yılları arasındaki dünya müzik listelerinden derlenen pop, rock, jazz, soul, country gibi çeşitli türlerin şarkı sözlerini içeriyor. İkinci kitapta ise 1980-2000 yıllarını kapsıyor. **Etüd Kitaplar** basmış, piyasadan ulaşabilmeniz için **0212-2930047, 0212-2451169 epigraf@e-kolay.net**

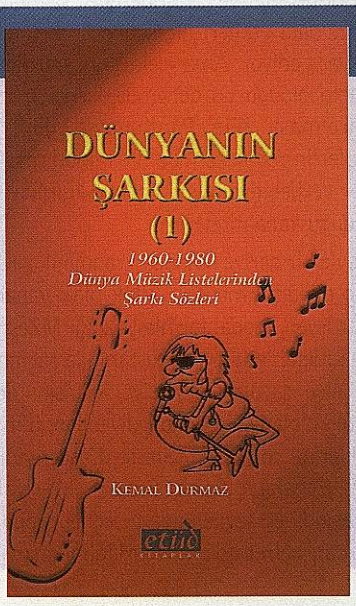

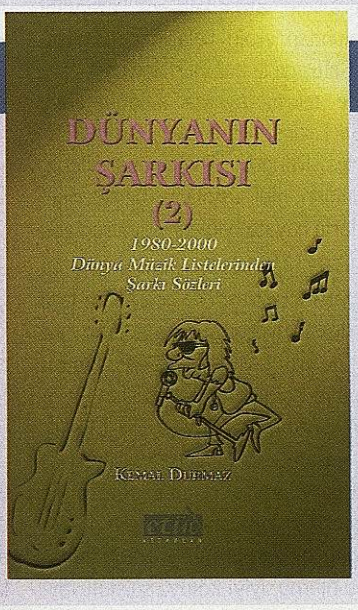

SHURE®

IT'S YOUR SOUND™

BETA 56

SHURE BETA serisi orkestra, enstrüman ve vokal mikrofonları

Dünya çapında performans standardı SHURE UHF telsiz mikrofon sistemleri

SHURE PSM 400 kablolu ve kablosuz kulakiçi monitör sistemleri, özellikle küçük sahne ve kısıtlı hacimli mekanlarda yer monitörlerinin neden olduğu sıkışıklık ve feedback gibi olumsuzlukları ortadan kaldırır ve grup üyelerine dinledikleri monitör sinyali üzerinde tam kontrol sağlar.

Toplam 8 ayrı kablosuz PSM400 sistemi aynı sahnede TK onaylı SHURE UHF telsiz mikrofon sistemleri ile uyum içinde çalışabilir.

PSM 400

SHURE PSM 600 VE PSM 700 serisi kulakiçi monitör sistemleri daha büyük uygulamalarda Profesyonellerin hizmetinde.

NEFAN

NEFAN TİCARET VE SANAYİ LTD. ŞTİ.
Hattat Halim Sok. No: 8 Dikilitaş - İstanbul
Tel : (0212) 288 4139 - 288 5705
Fax: (0212) 275 9118

Bağlar Cad. 159/A
Seyranbağları, Çankaya, Ankara
Tel: (0312) 447 07 92 Fax: (0312) 447 07 93

NEFAN, ithal ve satışını yaptığı tüm ürünlerin GARANTİ, SERVİS, BAKIM ve YEDEK PARÇA hizmetlerini kendi servisinde vermektedir.

Freddie Ravel
Dikkat, bağımlılık yapar!

Özgür Başkaya

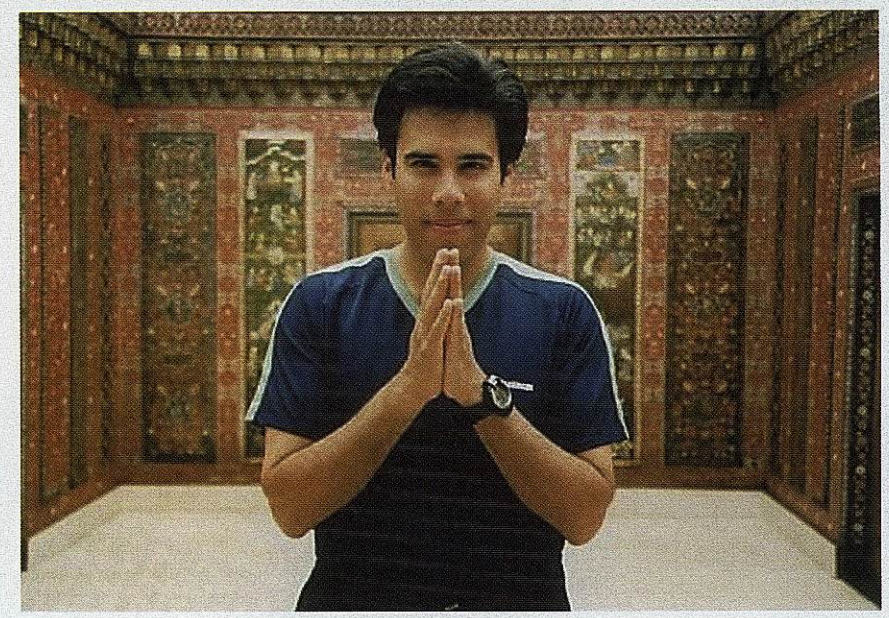

10 yılı aşkın sürdürdüğü müzik direktörlüğü görevinde sayısız konserde orkestra sorumluluğunu başarıyla üstlenen Ravel'in sahne hakimiyeti ve performansı gerçekten izlenmeye değer.

Ikibinbir onun yılı oldu. Önceleri, çok ünlü müzisyenlerle çalışmasına rağmen arka planda kalan Freddie Ravel sonunda adını geniş kitlelere duyurmayı başardı. Universal Music/GRP'ye geçtikten sonra kendisinin üçüncü, tüm dünyada piyasaya sunulan ilk albümü olan *Freddie Ravel* Nisan'da çıkmıştı. Birkaç ay içinde Ravel tüm ABD çapındaki R&R (Radio&Records) listelerinde smooth jazz kategorisinde 1 numaraya çıkmayı başardı. Bu yıl smooth jazz ödülleri için yılın keyboardisti kategorisinde ödüle aday gösterilen 5 müzisyen arasında yerini alan 41 yaşındaki bu sempatik müzisyeni birlikte tanıyalım.

Annesi Kolombiyalı, babası da Doğu Avrupalı bir göçmen olan Frederic Los Angeles'te doğar ve büyür. İspanyolca konuşulan evde, latin ve karibik müziği eşliğinde durmadan dans eden annesi sayesinde salsa, merenge, rumba vb. onun kanına girer. Diğer taraftan, doktor ve aynı zamanda satranç oyuncusu olan babası kendi radyosunda hep klasik müzik dinlemektedir. Çok farklı ama birbirine karşı son derece hoşgörülü olan anne-babası sayesinde, yaşadığı ülkeninkiyle birlikte üç değişik kültürden kendine has sentezler yapmayı başarır.

Müzik hayatı küçük yaşlarda akordiyon ile başlar. 15 yaşındayken müzikten kazandığı ilk 20 doları sevinçten gözleri parlayarak annesine gösterir. 18'inde işi ciddiye alan Ravel, tanınmış piyanistlerden ders almaya ve günde en az sekiz saat çalışmaya başlar.

Freddie her geçen gün Los Angeles jazz kulüplerinde daha da tanınmaktadır. Öğrenimini bitirdikten sonra latin-jazz üstadlarından Brezilyalı Sergio Mendez onu piyanist olarak işe alır ve 5 yıl süreyle bırakmaz.

90'ların başında kendi prodüksiyonu olan ilk albümü *Midnight Passion* listelerde hemen Topten'e girmeyi başarır. İkinci albümü için parça biriktirirken efsanevi grup *Earth, Wind & Fire* elemanları onunla birlikte bir parça yapmak niyetiyle Ravel'i ararlar; onun düzenlemelerinden çok etkilenmişlerdir. Ravel ile hemen kaynaşan EW&F onu aynı zamanda müzik direktörü olarak işe alır. Bu birliktelik de 5 yıl sürer.

1996'da Ravel *Sol To Soul* albümünü çıkarır. Latin köklerinden etkilenerek yaptığı bu albüm büyük övgü alır ve ismi Amerika genelinde duyulmaya başlar. Parçaları radyolarda çalmaya henüz yeni başlamıştır ki birgün telesekreterinde bir not bulur; konuşan kişi Al Jarreau'dan başkası değildir. O da aynen EW&F gibi Ravel ile birlikte bir parça yapmak istemektedir. Freddie Ravel bu teklifi severek kabul eder ve olayların gelişmesi öncekilere benzer olur. Al Jarreau da Freddie Ravel bağımlısı olmuştur ve onu aynı şekilde müzik direktörü olarak kazanır. Al Jarreau'nun aktuel albümüne ismini veren *Tomorrow Today* parçasını yapma niyetiyle başlayan birliktelik 5 yıldır sürmekte.

Quincy Jones, Tonny Bennett, Bobby McFerrin gibi başka dev müzisyenlerle de çalışmış olan Freddie Ravel'deki bağımlılık yapıcı özelliklerden popstar Madonna da belli bir süre etkilenir. Ravel'in *Sol To Soul* albümünü dinleyen ve özellikle salsa parçalarından etkilenen Madonna ondan *Evita* filminin müziğine katkısını ister. İlk sefer *Don't Cry For Me Argentina* şarkısı remixi, ikinci sefer *Buenos Aires* adlı parçanın düzenlemesi için çağırdığı Freddie Ravel'i Madonna bundan bir sonraki sefere *You Must Love Me* parçasına çekilen video klipte kendiyle birlikte başrol oynatmak için davet eder.

Kompozisyonlarının temel enstrümanı piyano olan Ravel'in besteci olarak her zaman çok yönlülüğünü ve birleştirici özelliğini ortaya çıkarmak istediğini gözlemliyoruz. Bu yüzden de onun müziğini belli bir kategoriye sokmakta zorlanan kritikerler "latin, jazz, pop crossover music" terimini uygun görmekteler. Ravel ise kendi müziğini terimlere bağlı kalmadan basitçe "çeşitli müziklerin kaynaştırıldığı bir çeşit dünya müziği" olarak

tanımlıyor. Radyo aracılığıyla geniş kitlelere ulaşmayı çok sevdiğini belirtirken popüler olmaktan da çekinmediğini ekliyor. Listelerde 1 numaraya yükselen *Sunny Side Up* gibi *easy listening* özellikteki jazz parçalarının yanında, müthiş hareketli ve insanı dansa zorlayan salsa ağırlıklı parçalarıyla da Freddie Ravel'in dinleyenlerini "çok yönlü beslemeyi" bildiği iddia edilebilir. Karibik ve Latin Amerika'da artık iyi tanınan Ravel'in *Samba Mundial* adlı samba-jazz parçasının, büyük talep üzerine Batı Avrupa'da single olarak da piyasaya sunulduğunu belirtmekte fayda var. Ayrıca, samba ritmiyle paketlenmiş bu parça, jazz'ın j'sinin giremediği birçok dans kulübüne "arka kapıdan" girmeyi başarmış durumda.

Çok üstün bir yorumcu olan Ravel'in, piyanodaki hakimiyetini keyboarda da taşıyarak günümüzde dünyanın en iyi keyboard virtüözleri arasında anılmaya başladığını gözlemliyoruz. 10 yılı aşkın sürdürdüğü müzik direktörlüğü görevinde sayısız konserde orkestra sorumluluğunu başarıyla üstlenen Ravel'in sahne hakimiyeti ve performansı gerçekten izlenmeye değer. Kendi kurduğu ve tamamen kendi parçalarını seslendiren grubu bu yıl Avrupa turnesine çıkacak. Bir süre İstanbul'da yaşamış balerin eşinin tanımıyla "dünyanın en güzel şehri"ni çok merak ettiğini söyleyen Ravel, davet edilirse grup olarak severek geleceklerini belirtiyor.

Bu yazıda, **www.jazzdimensions.com** sitesindeki bir röportajdan ve **Norbert Dahmen**'in yazdığı, **Jazz Podium** dergisinde yayınlanan makalesindeki bazı bilgilerden de yararlanılmıştır.

Daha fazla detay ve ses örnekleri için:

www.freddieravel.com

www.grp.com/bfeatures/freddie_ravel

Aktüel Albüm: "*Freddie Ravel*" (Catalog ID: 3145493512 GRP)

Albüm müzik marketlerinde bulunamazsa **www.amazon.com** aracılığıyla ısmarlanabilir).

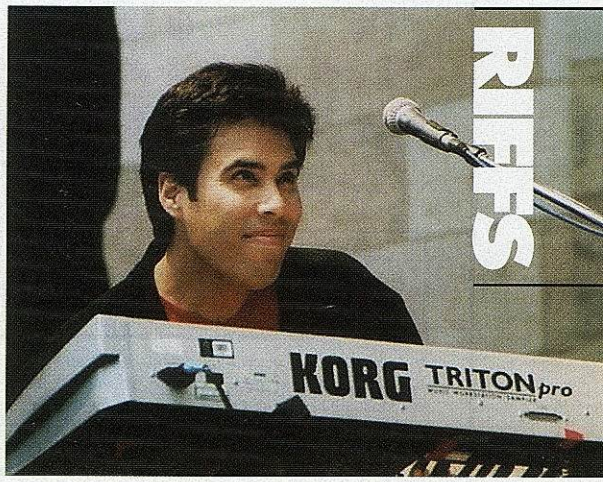

İlgilenenlere belirtilir: "Smooth Jazz" ödülleri *online* yapılacak oylamalar sonucu sahibini bulacak. Bu oylamaya 10 Şubat'a kadar hepimiz kolayca katılabilir ve beğendiğimiz müzisyenlere oyumuzu verebiliriz. Bu arada "yılın vokalisti" kategorisinde Ravel'in işvereni Al Jarreau da adaylar arasında; duyurulur.

www.nationalsmoothjazzawards.com

Davul ve perküsyon çalmak isteyenlere...

Senkop Müzik Türkiye'nin en büyük davul ve perküsyon showroom'unu İstanbul Kuledibi'nde açtı. Senkop Müziğin uzun zamandır üzerinde çalıştığı ve müzisyenlerin pek çok davul ve perküsyonu bir arada görebileceği, çalabileceği ve aynı zamanda ders alabileceği, 300m2 üzerine kurulu içinde bir de ses geçirmez odası bulunan bir stüdyo projesini hayata geçirdi. Burada Yamaha, Pearl, Tama, Arbiter gibi pekçok ünlü davul markalarını görüp çalabilir ve satın alabilirsiniz. Ayrıca yine dünyanın en büyük perküsyon firmalarından biri olan **Meinl** ve **Rhythmtech** perküsyonların muhteşem çeşidini bulabilirsiniz. Zildjian, İstanbul, Meinl ve Meinl firmasının Türkiye'de Türk ustalarına yaptırdığı **Byzance** zillerini deneyebilirsiniz. Davul derslerini Berklee mezunu eğitmen **Şenol Küçükyıldırım**, perküsyon derslerini **Okay Temiz** ve aynı zamanda İstanbul Konservatuarı eğitmeni olan **Engin Gürkey** vermektedir. Perküsyon kurslarında conga, bongo, djembe, timbales çalmayı uzman hocalar eşliğinde öğrenebilirsiniz. Batı Afrika ritmleri ile djembe, Latin Amerika ve Küba ritimleri ile conga tumbadora ve bongo, Asya ve Türk ritimleri ile darbuka ve deblek, küçük el çalgıları ve udu davulu, ayrıca davul perküsyon, gitar ve bas çalanlar için stüdyoda özel ders ve prova imkanı da mevcuttur. Showroom içinde 100 kişiyi oturtarak ağırlayacak workshop'lara göre dizayn edilmiş olup, kısa zaman sonra çeşitli kurslar düzenlenecektir. Bu kurslara sadece müzisyen olanlar değil her kesimden, içinde ritm, tempo ve yetenek bulunan katılımcılar beklenmektedir.

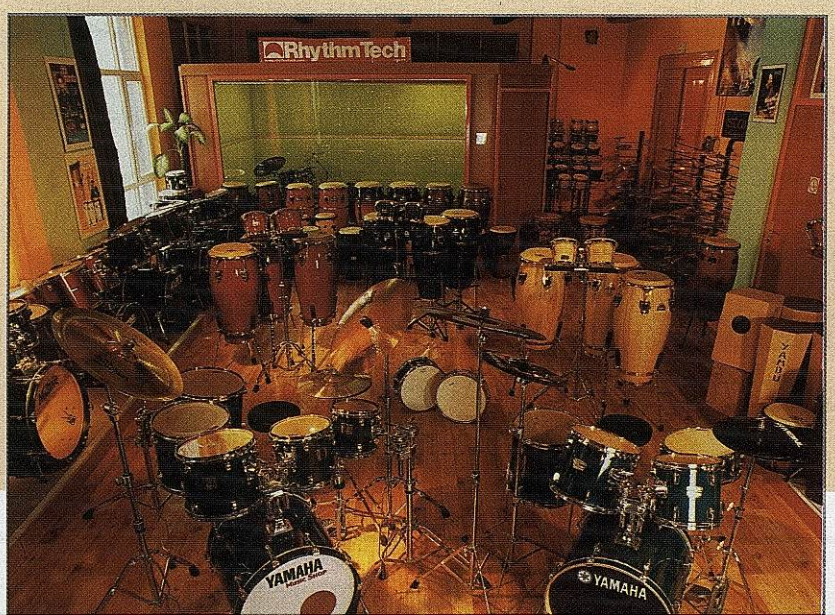

İlgilenen okurlarımız için: Senkop Müzik, Galip Dede Cad. No.14-16 Tünel, İstanbul tlf.0212-2431989, faks: 0212-2431990 veya"senkop@superonline.com", "www.senkop.com.tr" DP Club; Serdar-ı Ekrem Sokak, No.5 Kat.1 Kuledibi, İstanbul, tlf.0212-2451634

Derleyen: Ali Sönmez
(alisonmezjazz@hotmail.com)

Şu jazz dedikleri...

"JAZZ insanlarin dans etmesi için yaratılmış bir müziktir ve bu özelliğini korumalıdır." – Dizzy Gillespie

Genç koleksiyoncu: DAVE BRUBECK

6 Aralık 1920'de California'nın Concord kentinde doğan, piyanist ve besteci David Warren Brubeck'in babası kızılderili kökenli bir sığır çobanı ve rodeocu, annesi ise klasik bir piyanist ve piyano öğretmeniydi. Çok hassas bir kulağa sahip olan ve daha 4 yaşındayken piyanonun başına oturan Dave, ergenlik yıllarında bir yandan babasının çiftliğinde kovboyluk yaparken, öte yandan da yöresel Swing ve Dixieland gruplarında piyano çalıyordu. Annesinin tüm gayretine rağmen nota okumayı öğrenmeyen ve baba mesleğini yeğleyen Dave, 17 yaşında veteriner olmak üzere üniversiteye yazıldı. Ama bir süre sonra müzik eğitimi görmesinin kendisi için daha kolay olacağını anlayarak bölüm değiştirdi. Üstün armoni ve kontrpuan yeteneğine karşın bir türlü nota okumayı becerememesi yüzünden, Brubeck ancak müzik eğitmenliği yapmayacağına söz vermesi kaydıyla konservatuardan diploma alabildi. Mezun olduktan sonra orduya katılan Brubeck, 2. Dünya Savaşı'na katılmak üzere Avrupa'ya yollandı. Savaş yıllarını, askerlerden oluşan bir caz grubunda geçiren piyanist, 1946 yılında geri döndüğünde, lisansüstü eğitimine Oakland'daki ünlü müzik okulu Mills College'da, Fransız besteci Darius Milhaud'nun yanında devam etmeye başladı. Brubeck'in yeteneğini hemen keşfeden Milhaud, onun kontrpuan, kompozisyon teorisi, politritm, ve politonalite alanlarında gelişmesini sağlarken, sınıfındaki öğrenciler arasında caza ilgi duyanların bir topluluk kurmalarına da önayak oldu. Birkaç yıl içinde Dave Brubeck Octet adını alacak olan bu grup, Miles Davis ve Gil Evans'ın 40'lı yılların sonunda New York'ta yapacakları ve sonradan "Birth of the Cool" adı verilecek olan deneysel çalışmaların benzerlerine, onlardan çok daha önce başlamıştı. Ancak Mills College'da Milhaud'nun önerisiyle kurulan bu sekizli, beş yıl boyunca sadece dört konsere çıkabildi, çünkü topluluğun yaptığı öncü ve deneysel müzik klüp patronlarını korkutuyordu. Monterey Caz Festivali'nin kurucusu Jimmy Lions bir gün Brubeck'e Oakland'da ancak üçlü olarak çalışabileceği bir klüp buldu. Piyanist ilk plak kayıtlarını da 1949 yılında, basta Ron Crotty ve davulda Cal Tjader'den oluşan bu üçlüsüyle yaptı. Nüvesini Milhaud'nun öğrencileri olan klarnetçi Bill Smith, tenor saksofoncu Dave Van Kriedt, trompetçi Dick Collins ve kontrbasçı Jack Weeks'in oluşturduğu Dave Brubeck Octet'e dışardan katılan müzisyenler ise, Brubeck'in 1944'te bir jam session sırasında tanıştığı ve uzun yıllar kader birliği yapacağı alto saksofoncu Paul Desmond, ilerki yıllarda vibrafonda ünlenecek olan davulcu Cal Tjader ve trombonçu Bob Collins'ti. Bu topluluk "Cool" Caz akımının öncü plakları arasında sayılan ilk ve son albümlerinin kayıtlarını 1950 yılında gerçekleştirdi. Geçirdiği bir kaza sonucu, üçlüsünü ve sekizlisini 1951 yılında dağıtmak zorunda kalan Dave Brubeck, Paul Desmond'u da içeren yeni dörtlüsüyle, 50'li yılların ilk yarısında, özellikle üniversitelerde verdiği konserlerle cazı beyaz gençliğe sevdirmeyi başardı. "Cool" ve "West Coast" akımlarının ortak özelliği olan kontrollü, sakin ve yumuşak yorumlarla, kısa sürede gerek California'da gerekse New York'ta tanınan Brubeck ve arkadaşları, 1953 yılında Down Beat dergisinin hem Eleştirmenler hem de Okuyucular Anketi'nde en beğenilen grup seçildi. Brubeck Dörtlüsü'nün gördüğü bu büyük ilgi, Columbia plak şirketinin de dikkatini çekti ve 1954 yılında sanatçı cazip bir kontratla Columbia'ya geçti. Dave Brubeck, 8 Kasım 1954'te, Louis Armstrong'tan sonra Time dergisinin kapağında yer alan ikinci caz müzisyeni olma başarısını gösterdi. 1956 yılında davulcu Joe Morello'nun, 1958 yılında ise basçı Eugene Wright'ın katılmasıyla klasik kadrosuna kavuşan Dave Brubeck dörtlüsü, ritm seksiyonun yeteneği sayesinde daha deneysel çalışmalara da eğilme olanağı buldu. 1958 yılında Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın tertiplediği bir Avrasya turuna çıkan topluluk, bu arada Türkiye'ye de uğradı. Brubeck'in bu turneden sonra, "Çok Teşekkür Ederim" sözünden yola çıkarak bestelediği "The Golden Horn" (haliç), "Jazz Impressions of Eurasia" adlı albümde yer alırken, 1 Temmuz 1959'da doldurulan ve değişik ölçülerde yazılmış besteleri içeren "Time Out" adlı long-play, bir milyondan fazla satan ilk caz plağı olma başarısını gösterdi. Columbia plak şirketinin başkanı Goddard Lieberson, bu albümdeki parçalar arasından, Desmond'ın ünlü bestesi "Take Five" ile Brubeck'in İstanbul sokaklarında duyduğu bir melodiden esinlenerek bestelediği "Blue Rondo a la Turk"ü seçip, 45'lik olarak piyasaya sürünce, caz tarihinin gelmiş geçmiş en popüler plağı ortaya çıktı. 50'li yıllarda geleneksel ve modern caz tutkunları arasındaki uçurumu birleştiren önemli bir köprü görevini üstlenen Dave Brubeck Dörtlüsü, 60'lı yılların ilk yarısında da farklı ve çarpıcı projelerle popülerliğini korudu. Yıllar boyunca çıktığı turnelerde cazı Uzak Doğu'dan Güney Amerika'ya kadar dünyanın farklı köşelerine taşıyarak, Amerikan müzik kültürünü yaymada etkin bir rol oynayan Dave Brubeck'in, müzikseverler tarafından büyük ilgi görmesi, sanki bazı caz eleştirmenlerinin canını sıkıyordu. Şöhretinin zirvesine çıktığı 1954 yılına kadar çalışmalarını takdir ettikleri piyanisti, daha sonraki popüler döneminde "caz geleneklerine ve swing duygusuna uymamak, klasik müzikten çok etkilenmek ve cazda alışılmamış ölçüler kullanmak"la suçlayarak bazen acımasızca eleştiren çoğu Amerikalı müzik yazarının gözünde Brubeck, donuk ve monoton bir stile sahipti ve topluluğu asıl ayakta tutan saksofoncu Paul Desmond'du. Oysa özellikle zengin armoni anlayışı ve etnik ritmlere açık, yenilikçi yaklaşımıyla Brubeck önce "West Coast", ardından "Third Stream" ve nihayet günümüzün "World Music" akımlarının bir bakıma öncüsü olmuştu. Dave Brubeck Dörtlüsü'nün kendine özgü "sound"unda önemli katkısı bulunan Desmond, 60'lı yılların başında gitarist Jim Hall'la birlikte çok beğenilen birkaç albüm doldurduktan sonra, artık yorulduğu gerekçesiyle gruptan ayrılmaya karar verdi. Bu gelişme üzerine, on yıldır birlikte çalan Dave Brubeck Dörtlüsü 26 Aralık 1967'de dağıldı. 1968 ilkbaharında, Newport Caz Festivali'nin organizatörü George Wein'in önerisiyle, "West Coast" akımının diğer öncü müzisyeni, bariton saksofoncu Gerry Mulligan'la biraraya gelen Brubeck, basa Jack Six'i, davula da Alan Dawson'u alarak yeni bir grup kurdu. Birkaç yıl boyunca birlikte çalışan bu dört müzisyen, yine George Wein'in gayretiyle, 1972 yılının sonbaharında, Paul Desmond'ı da yanlarına alarak, uzun bir Avrupa turnesine çıktı. 1974 yılında Lee Konitz ve Anthony Braxton'la çalan Brubeck, ertesi yıl Paul Desmond'la yaptığı düetlerden oluşan bir albüm yayınladı. 1976'nın Mart ayında, klasik dörtlünün kuruluşunun 25. yılı dolayısıyla, eski dostlar yeniden biraraya geldiler ve 25 gün boyunca, 25 Amerikan şehrinde konserlere çıktılar. Ama Desmond'un 30 Mayıs 1977'de, 52 yaşında, akciğer kanserinden ölmesi üzerine, Brubeck müzik yaşamındaki başarısında önemli bir rol oynayan kader arkadaşından ebedi olarak ayrılmak zorunda kaldı. 70'li yılların ikinci yarısında, oğulları Darius, Chris ve Daniel'in yanısıra tenor saksofoncu Jerry Bergonzi'yi de içeren bir grupla çalışan piyanist, yine bu dönemden itibaren, klasik ve dini müzikleri de içeren beste çalışmalarına ağırlık vermeye başladı. Bugün 80 yaşını geride bırakmış olmasına rağmen müzik yaşamını konser ve plak çalışmalarıyla başarıyla sürdüren sanatçı, 1994 yılında Down Beat dergisinin Okuyucular Anketi'nde Şeref Listesi'ne girmeyi başardı ve Beyaz Saray tarafından Ulusal Sanat Madalyası'yla onurlandırıldı... Entelektüel ama keyifli bir müziği kendine hedef edindiği 60 yıllık müzik yaşamında 6 onursal doktora sahibi olan ve kendisini "piyano çalan bir besteci" olarak tanımlayan Dave Brubeck'in doldurduğu 100'ü aşkın albüm arasından yaptığımız seçimleri, her zamanki gibi, Jazz'a olan ilginize, bütçenize ve hedeflediğiniz koleksiyonun çapına göre sınıflandırdık. Bunlar arasından belli bir dönemde ülkemize ithal edilmiş olan CD'leri de bir ay-yıldızla işaretledik. Her bölümde öncelikli olarak alınması gereken, en başarılı yapıtları ise birer okla vurguladık.

DERLEME ALBÜMLER

(İlk CD'lerini alacaklar ve kısıtlı bütçeler için)

- ➲ Time Signatures: A Career Retrospective (1946-91) COLUMBIA 66047 (4 CD) ☪
- ➲ 24 Classic Original Recordings (1949-50) FANTASY FCD-24726
- * Stardust (1951-55) FANTASY FCD-24728
- * Dave Brubeck / Paul Desmond (1952-55) FANTASY FCD-24727
- ➲ The Dave Brubeck Quartet featuring Paul Desmond In Concert (1953) FANTASY FCD-60013 ☪
- ➲ Ken Burns Jazz: Dave Brubeck (1953-91) COLUMBIA 61442 ☪
- * Dave Brubeck Jazz Collection (1954-70) COLUMBIA 64160 (2 CD)

ÖZGÜN ALBÜMLER

(Kapsamlı bir koleksiyonu hedefleyenler için)

- ➲ The Dave Brubeck Octet (1946-50) ORIGINAL JAZZ CLASSICS OJCCD-101 ☪
- * Jazz at Oberlin (1953) ORIGINAL JAZZ CLASSICS OJCCD-046 ☪
- ➲ Jazz at the College of the Pacific (1953) ORIGINAL JAZZ CLASSICS OJCCD-047 ☪
- ➲ Jazz Goes to College (1954) COLUMBIA CK 45149
- * Jazz Red, Hot and Cool (1954-56) COLUMBIA CK 61468
- * Brubeck Time (1954) COLUMBIA CK 65724
- * Interchanges '54: Featuring Paul Desmond (1954) COLUMBIA CK 47032 ☪
- ➲ Jazz Impressions of Eurasia (1958) COLUMBIA CK 48531
- ➲ Time Out (1959) COLUMBIA CK 65122
- ➲ Time Further Out (1961-63) COLUMBIA CK 64668
- * Real Ambassadors (1961) COLUMBIA CK 57663
- ➲ The Dave Brubeck Quartet at Carnegie Hall (1963) COLUMBIA 61455 (2 CD)
- * Jazz Impressions of Japan (1964) COLUMBIA CK 65726
- * Bravo! Brubeck! (1967) COLUMBIA CK 65723
- * Dave Brubeck Trio and Gerry Mulligan Live at the Berlin Philharmonic (1970) COLUMBIA 64820 (2 CD)
- * Last Set at Newport (1971) ATLANTIC 1607 ☪
- ➲ We're All Together Again (For the First Time) (1972) ATLANTIC 1641
- ➲ Brubeck & Desmond: Duets (1975) A&M 3290
- ➲ 25th Anniversary Reunion (1976) A&M 0806 ☪
- * Paper Moon (1981) CONCORD JAZZ CCD-4178
- * Blue Rondo (1986) CONCORD JAZZ CCD-4317
- * Nightshift (1993) TELARC JAZZ 83351 ☪
- ➲ In Their Own Sweet Way (1994) TELARC JAZZ 83355 ☪
- * 40th Anniversary Tour of the UK (1998) TELARC JAZZ 83440 ☪
- * Double Live from the USA and UK (2001) TELARC JAZZ ☪

ŞU CAZ DEDİKLERİ

Her Cuma gecesi 23:00-24:00 arası, TRT Radyo 3'te

2002 yılı boyunca her hafta, efsanevi Blue Note plak şirketinin en çok beğenilen 50 albümü sırayla tanıtılıyor. (2000 ve 2001'de tanıtılan "En Önemli 100 Jazz Albümü" arasında yer almayanlar)

4 Ocak	BLUE NOTE'un Öyküsü - 1
11 Ocak	BLUE NOTE'un Öyküsü - 2
18 Ocak	Soul Station HANK MOBLEY
25 Ocak	Idle Moments GRANT GREEN
1 Şubat	A Night in Tunisia ART BLAKEY
8 Şubat	The Sermon JIMMY SMITH
15 Şubat	Our Man In Paris DEXTER GORDON
22 Şubat	Midnight Blue KENNY BURRELL
1 Mart	The All Seeing Eye WAYNE SHORTER
8 Mart	Empyrean Isles HERBIE HANCOCK
15 Mart	Una Mas KENNY DORHAM
22 Mart	A Blowin' Session JOHNNY GRIFFIN
29 Mart	Page One JOE HENDERSON

Nostalji

ALTONUN ÜÇ BÜYÜK USTASI VE DİĞERLERİ...

Tarih: Haziran 1952 **Mekân:** Los Angeles'ta Radio Recorders stüdyosu; **Katılanlar:** (Soldan sağa) Johnny Hodges (as), Benny Carter (as), Flip Phillips (ts), Charlie Shavers (tr) ve Charlie Parker (as); **Vesile:** "Jazz at the Philharmonic" konserlerinin yaratıcısı, Clef ve Verve plak şirketlerinin kurucusu prodüktör Norman Granz'ın Jazz dünyasının ünlü isimlerini biraraya getirdiği "Jam Session" plak kayıtlarından ilki; **Sonuç:** Fotoğrafta görülen müzisyenlerin yanısıra, Ben Webster (ts), Oscar Peterson (p), Barney Kessel (g), Ray Brown (b) ve J.C. Heard'ün (d) de katıldığı seansta kaydedilen ve ortalama süreleri 15 dakikayı bulan "Jam Blues", "What Is This Thing Called Love", "Ballad Medley" ve "Funky Blues" adlı 4 parça, herbiri birer yüzü kaplayacak biçimde, iki LP'de yayınlanmış ve büyük ilgi görmüştü. Bu kayıtlar 1990 yılında "Charlie Parker Jam Session "adlı CD'de biraraya toplanmıştı.

JAZZ MARKET

Önümüzdeki aylarda piyasaya çıkacak...

Yeni albümler:

Renée Rosnes - Life on Earth
Tania Maria – Live at the Blue Note
John Scofield Band - Überjam
Toots Thielamans & Kenny Werner - Toots Thielamans & Kenny Werner
David Murray & the Gwo-Ka Masters – Creole II
Bobby Previt – 23 Constellations of Joan Miro
Marc Copland, John Abercrombie & Kenny Wheeler – That's For Sure
Cassandra Wilson – Belly of the Sun
Joe Lovano – Viva Caruso
Mingus Big Band – Three or Four Shades of Love

Arşiv kayıtları:

Art Blakey – Meet You At the Jazz Corner of the World (RVG Edition)
Ornette Coleman – Live at the Golden Circle, Vol. 1 & 2 (RVG Edition)
Sonny Clark – The Complete Sonny Clark Trio (RVG Edition)
Dewey Redman – Tarık
Al Cohn & Zoot Sims – You'n'Me
Stanley Turrentine – The Complete Blue Note Stanley Turrentine Quintet/Sextet Sessions: 1963-69 (5 CD)
Bobby Hutcherson – Dialogue (RVG Edition)
Freddie Hubbard – Open Sesame (RVG Edition)
Duke Ellington – New Orleans Suite
Kenny Dorham – The Complete Round Midnight at the Café Bohemia (RVG Edition) (2 CD)
Stanley Turrentine - Sugar
Billie Holiday – Body & Soul
John Coltrane – Ballads "Deluxe Edition" (2 CD)
John Coltrane – Coltrane "Deluxe Edition" (2 CD)

JAZZ TEST

Aşağıdaki 3 sorunun doğru yanıtlarını, 15 Mart gününe kadar, alisonmezjazz@hotmail.com adresine yollayacak okurlarımız arasında yapacağımız çekiliş sonucunda bir kişiye Johnny Griffin'in "A Blowin Session" adlı Blue Note CD'sini hediye edeceğiz.

1) *Ünlü Jazz bestelerinin bir kısmı, Amerikan standart şarkılarından yola çıkılarak yazılmıştır. Jazz (özellikle Bebop) tarihinde en fazla kullanılan standart "I Got Rhythm"dir. Aşağıdaki ünlü parçalardan hangisi bu şarkının türevi değildir?*

a) *Cotton Tail;* ***b)*** *Anthropology;* ***c)*** *Apple Honey;* ***d)*** *Shaw Nuff;* ***e)*** *Donna Lee*

2) *Dünyanın sayılı senfoni orkestra şeflerinden biri olarak da ün yapan Jazz piyanisti kimdir?*

3) *Aşağıdaki Jazz müzisyenlerinden hangisi Time dergisinin kapağında yer almamıştır?*

a) *Louis Armstrong;* ***b)*** *Dave Brubeck;*
c) *Wynton Marsalis;* ***d)*** *John Coltrane;*
e) *Duke Ellington*

Geçen sayıdaki testin doğru yanıtları:

1) Pharoah Sanders; ***2)*** Halası; ***3)*** a) Dave Brubeck: "Time Out" veya b) John Coltrane: "A Love Suppreme". Doğru yanıtları veren okuyucularımızdan ***Seçil Yakan*** (İstanbul), Hank Mobley'in "Soul Station" adlı Blue Note CD'sini kazandı. Tebrik ediyoruz.

ÖLÜMSÜZ STANDARTLAR

BLUE MOON

Söz: Lorenz Hart
Müzik: Richard Rogers

Blue Moon
You saw me standing alone
Without a dream in my heart
Without a love of my own

Blue Moon
You know just what I was there for
You heard me saying a prayer for
Someone I really could care for

And then there suddenly appeared before me
The only one my arms will ever hold
I heard somebody whisper please adore me
And when I looked to the Moon it turned to gold

Blue Moon
Now I'm no longer alone
Without a dream in my heart
Without a love of my own

LOVE FOR SALE

Söz ve Müzik: Cole Porter

When the only sound in the empty street,
Is the heavy tread of the heavy feet
That belong to a lonesome cop
I open shop.
When the moon so long has been gazing down
On the wayward ways of this wayward town.
That her smile becomes a smirk,
I go to work.

Love for sale,
Appetising young love for sale.
Love that's fresh and still unspoiled,
Love that's only slightly soiled,
Love for sale.
Who will buy?
Who would like to sample my supply?
Who's prepared to pay the price,
For a trip to paradise?

Love for sale
Let the poets pipe of love in their childish way,
I know every type of love
Better far than they.
If you want the thrill of love,
I've been through the mill of love;
Old love, new love
Every love but true love

Love for sale.
Appetising young love for sale.
If you want to buy my wares.
Follow me and climb the stairs
Love for sale.
Love for sale.

I'VE GOT THE WORLD ON A STRING

Söz: Ted Koehler
Müzik: Harold Arlen

I've got the world on a string
I'm sitting on a rainbow
Got the string around my finger
What a world, what a life - I'm in love
I've got a song that I sing
I can make the rain go
Any time I move my finger
Lucky me, can't you see - I'm in love

Life's a wonderful thing
As long as I hold the string
I'd be a silly so-and-so
If I should ever let her go

BUT NOT FOR ME

Söz: Ira Gershwin
Müzik: George Gershwin

They're writing songs of love - but not for me
A lucky star's above - but not for me
With love to lead the way I've found more clouds of gray
Than any Russian play - could guarantee

I was a fool to fall - and get that way
Hi ho alas and also lackaday
Although I can't dismiss
The memory of his kiss
I guess he's not for me

BİR KİTAP / BİR VİDEO

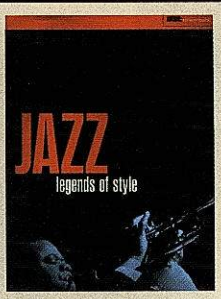

JAZZ: LEGENDS OF STYLE

Keith Shadwick
Apple
İngiltere, 1998
ISBN: 1-85075-817-X
352 sayfa
Bez ciltli
20 £

Daha önce Gramophone Jazz Guide'ın da editörlüğünü yapan İngiliz Jazz eleştirmeni Keith Shadwick'in imzasını taşıyan bu devasa ve ağır kitapta Muhal Richard Abrams'tan John Zorn'a kadar 300 Jazz müzisyeni alfabetik olarak, siyah-beyaz veya renkli birer fotoğrafları eşliğinde tanıtılıyor. Bu müzisyenler arasından 44 tanesine tam sayfa fotoğraf ve tam sayfa biyografi uygun görülürken, geri kalanlara fotoğraf ve biyografileri için tek bir sayfa ayrılmış. Her müzisyen için sayıları 2-5 arasında değişen önemli albümler listesi 8"Musical Selection") verilirken, yaptıkları müzik tarzı açısından ilintili oldukları müzisyenlerin isimleri de ("See also") sayfa sonlarında belirtilmiş. Ele alınan 300 müzisyen Jazz tarihinde geniş bir yelpaze oluştururken, James Carter, Joshua Redman, Greg Osby gibi görece genç müzisyenlere, John Surman, Jan Garbarek, Eberhard Weber gibi Amerikalı olmayan Jazzcılara rastlamak da mümkün. Ön plana çıkarılan 44 müzisyen arasında Tommy Dorsey, Louis Jourdan, Nina Simone ve Mary Lou Williams gibi isimlere rastlamak ise şaşırtıcı. Titiz bir seçimi yansıtan gerçekten mükemmel fotoğraflar (sadece Herbie Nichols için bir plak kapağı kullanılmış) eşliğinde verilen kısa ama öz bilgiler Jazz'ın gelmiş geçmiş en değerli müzisyenlerini daha yakından tanımanızı sağlıyor. Meraklısının edinmek isteyeceği türden, sayfalarını çevirirken keyif veren bir eser.

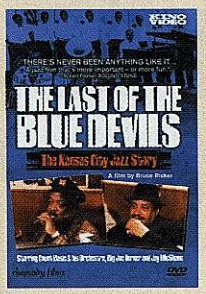

THE LAST OF THE BLUE DEVILS

Yönetmen: Bruce Ricker
Kino on Video, K 168
ABD, 1979 / 2001
90 dakika
Siyah-Beyaz ve Renkli
1.66:1 / Mono & Stereo
DVD Region 1 / NTSC,
29.95$

Ekonomik bunalımın ve alkol yasağının hüküm sürdüğü 1930'lu yıllarda, mafyayla ilişkili belediye başkanı Tom Pendergast'ın yönettiği Kansas City, bir tür kurtarılmış bölgeydi. Robert Altaman'ın birkaç yıl önce ülkemizde de gösterilen filmi "Kansas City" o dönemi, bu kanunsuz kentin fonunda yörenin seçkin Jazz müzisyenlerinin müziği eşliğinde yansıtıyordu. Belgesel sinemacı ve avukat Bruce Ricker'in çekimlerine 1974 yılında bir zamanlar zenci müzisyenlerin sendikasının bulunduğu binada başladığı ve 5 yılda tamamladığı "The Last of the Blue Devils", bu kentin yetiştirdiği efsanevi swing ve blues müzisyenlerden Count Basie, Big Joe Turner ve Jay McShann'in sohbetleri ve performanslarıyla zenginleşen, müzik ve yaşam üzerine keyifli bir çalışma. Modern Jazz'ın gelişimine katkıda bulunmuş kentlerin başında gelen ve Charlie Parker'ın da doğduğu kent olan Kansas City, bu sevecen filmde başrollerden birini üstleniyor. Filmin asıl özelliği ise, artık kanıksamaya başladığımız Jazz müziği ve müzisyenleri üzerine belgesellerin öncüsü olması (tabii 1950'lerin sonunda çekilmiş olan "Jazz on a Summer's Day"i hariç tutuyoruz). "One O'Clock Jump", "Moten Swing", "Lester Leaps In" gibi klasiklerin özgün sahipleri tarafından seslendirildiği belgeselin DVD'sinde yönetmen Ricker görüntülere yorumlarıyla da eşlik ediyor. Ayrıca filmde kullanılmamış 19 dakikalık ekstra çekimler de DVD'de yer alıyor. Jazz tutkunlarının koleksiyonlarına katmaları gereken bir başyapıt.

Jazz Sözlüğü

M

Modern Jazz – 1940'lı yılların başından itibaren Jazz dünyasında ortaya çıkan tüm stil ve akımların ortak adı. **Bebop** (bkz. bu sözcük) akımıyla gündeme gelen Modern Jazz'ın, ardında bıraktığı **Geleneksel Jazz**'dan (bkz. bu sözcük) en önemli farkı, çok daha karmaşık bir armonik yapıya ve ritme sahip olmanın dışında, daha önce bir müziğin Jazz sayılabilmesi için gerekli olduğu düşünülen temel unsurlara (**"swing"** duygusu, **senkop, doğaçlama**, vs) (bkz. bu sözcükler) fazla önem vermemesidir. Kendi içinde **Hard Bop, Cool, West Coast, Soul Jazz, Free Jazz, Fusion,** vb. (bkz. bu sözcükler) alt gruplara ayrılan Modern Jazz'ın aslında 90'lı yıllarda devrini kapadığı ve doğaçlama esaslı her türlü müziği kapsayan eklektik bir **Post-Modern Jazz** döneminin başladığı söylenebilir.

Moe – Çeşitli fıkra ve güldürülerde yer alan zenci karakter (*"Five Guys Named Moe"* – Louis Jourdan)

Mojo – 1. Uyuşturucu; 2. Penis (*"I Got My Mojo Workin"* – Muddy Waters)

Moldy Fig – (Sözlük anlamı: Küflü İncir) 1950'lerde, Modern Jazz sevenlerin, çağa ayak uyduramayan, örümcekli bir kafaya sahip olduklarını düşündükleri Klasik Jazz tutkunları ya da modası geçmiş bir tarzda çalmakta ısrar eden müzisyenler için kullandıkları horlayıcı deyim.

Monk – (Sözlük anlamı: Keşiş) Piyanist Thelonious Monk için kullanılan bu sözcüğün kendi gerçek soyadı olması, bu aykırı müzisyen için ayrı bir lakaba gereksinim duyulmamasını sağlamıştır. (*"Monk's Mood"* – Thelonious Monk)

Monkey – (Sözlük anlamı: Maymun) 1. Koyu siyah tenli zenci; 2. Beyazlarla başedebilecek uyanık zenci; 3. Küçük Jazz grubu; 4. Orkestra şefi; **Monkey Business** – Dalavere, düzenbazlık, hileli iş.

Monroe's – Minton's (bkz. bu sözcük) gibi Modern Jazz'ın ortaya çıktığı birkaç mekandan biri. Clark Monroe'nun işlettiği Uptown House, 1936'dan 1943'e kadar New York'un en ünlü Jazz kulüplerinden biriydi. Monroe 1943 yılından itibaren 52. Sokak'taki Spotlite'ı işletmeye başlamıştı.

Mooche – (Sözlük anlamı: Kişinin çeşitli içki, eğlence gibi gereksinimlerinin masraflarını bir başkasına ödetmesi; bunun için yalvarmak, dilenmek) 1. 20. Yüzyıl'ın başlarında popüler bir tür dans ve bunun özel adım figürü; 2. Çalmak; 3. Serseri, gariban (*"The Mooche"* – Duke Ellington); **Moose the Mooche** – (Sözlük anlamı: Gariban Geyik) Charlie Parker'ın bu ünlü parçasının masum adının arkasında aslında Bird'ün Los Angeles'ta eroin satın aldığı kişinin lakabı gizlidir (*"Moose the Mooche"* – Charlie Parker); **Moocher** – 1. Hırsız; 2. Dilenci; masraflarını başkasına ödeten kişi; (*Minnie the Moocher – Cab Calloway*)

Moonshine – (Sözlük anlamı: Ayışığı) 1. 19. Yüzyıl'ın sonlarında ABD'ye Fransa'dan kaçak getirilen ve bu nedenle gemilerden gece boşaltılan içki; 2. Evde ya da gizli imalathanelerde kaçak olarak üretilen içki.

Mose – (Sözlük anlamı: Musa) Yaşlı zenci (*"Ol' Mose"* – Robert McCoy)

Moth-Box – (Sözlük anlamı: güve kutusu) Piyano

Muggles – Marihuanalı sigara; sarma. (*"Muggles"* – Louis Armstrong)

Mule – (Sözlük anlamı: Katır) 1. Beyaz patron, sahip; 2. İnatçı adam; 3. Alkollü basit bir içki.

Mute – (Sözlük anlamları: suskun; dilsiz; sesini kısmak) Surdin; trompet ve trombonun sesini kısmak ve tınısını değiştirmek amacıyla önüne tutulan el, şapka ya da enstrümanın ağzına sokulan parça; **Plunger mute** – İlk dönemlerde bu amaçla kullanılan lavabo pompasının lastik kısmından oluşan iptidai surdin. Bu tür surdinler, özellikle Duke Ellington Orkestrası'nın aranjmanlarında farklı ses efektleri elde etmek için kullanılmıştır; **Harmon mute** – Trompetten daha yumuşak bir ton elde etmek üzere tasarlanmış metalik surdin. Miles Davis'in 50'li yılların ikinci yarısında ortaya çıkan kendine özgü trompet tınısında, kullandığı Harmon surdininin büyük rolü olmuştur.

Jazz'ın Sopalı Sihirbazı

Burton, vibrafonunun ses ve tınılarıyla sihirli bir sound yaratmasıyla kalmamış; jazz'ın bir çok farklı tarzını bu ilginç enstrümanı geliştirerek apayrı müzikal kimliklere taşımıştır.

Orhan Kahyaoğlu

Gary Burton'ın 2001 yılında yayınlanan son albümü 'Gary Burton: For Hamp, Red, Bags, and Cal', sanırız jazz literatürünün benzersiz albümlerinden biri kabul edilecek, edilmeli. Bu albümün ayrıcalığı, kendisinin de kırk yılı aşkın bir süredir çaldığı ilginç vurmalı enstrüman vibrafonun tarihine, geleneğine duyduğu ilgiyi, sevgiyi göstermesi. Kendisi bir vibrafon devi kabul edilen sanatçı, albümde mütevazı, bir tavırla, bu enstrümanın 75. yıl dönümü dolayısıyla, geçmişin dört vibrafon devini tekrar gündeme taşır. Ama, enstrümanın sayısız özelliğini, tarihsel bağlamda gözden geçirerek tabii. Özenle anımsattığı dört dev adam Lionel Hampton, (Hamp), Red Norvo (Red), Milt Jackson (Bags) ve Cal Tjader (Cal). Burton, üç farklı grupla, bu dev adamların parçalarını seçerken, onların müzik ruhunu, kendi stiliyle yeniden doğuruyor, farklı bir boyuta, kimliğe taşıyor. Vibrafonunu devamlı yenileyen, benzersiz tınılar kazandıran Burton bu saygı albümünde, hem enstrümanın, hem jazz tarihinin, hem de kendi stilinin gelenekle kurduğu köprünün incelikle altını çiziyor. Onun abartısız virtüözitesi parçaların çoğuna sinmiş. Sopaların büyüsünü, sihrini tekrar gün ışığına çıkarıyor.

Burton için kaleme aldığımız bu yazının başında, özellikle vibrafonu biraz daha tanıtalım istiyoruz. Sayısız özelliği olan bir vurmalıdır vibrafon. Hafif, gümüşsü tonu olan bir enstrüman. Sesi sabit olsa da, çekici yanı titreşimindeki -vibratosundaki- zenginliktir. Bu yüzden melodik gücü dikkat çekicidir. Tınısının romantikliği kadar yarattığı duygusal motifler de belirleyicidir. Formu biraz piyanoyu anımsatır. Bu enstrümanı vibrafoncu, iki ya da dört sopayla kullanışında ortaya titreşimden kaynaklanan sihirli melodiler çıkar. Vibra-

fon tellerin üzerine yatay olarak piyano düzeninde sıralanmış bir dizi metal çubuktan oluşur. Gary Burton'ın bazı albümlerinde göreceğiniz marimba da aynı aileden gelir. Vibrafonun Afrika merkezli olanıdır. Ama, marimbanın ses titreşimleri vibrafondan daha dardır. Bugün, daha çok jazz ve popüler müziklerde kullanılmaktadır. Klasik müzik orkestralarına da uzun yıllardır girmektedir. Değişik ve şeffaf bir sesi, tınısı olduğundan çok çeşitli orkestral müziklerde bu enstrüman geçen on yıllar içinde anlamlı bir yere, konuma sahip olacaktır. Son yirmi yıl içinde, enstrümanı kullanmada yepyeni teknikler geliştirilir. Bu arayışlar içinde, Gary Burton'ın en çok anılmaya değer isim olduğunu vurgulamadan geçemeyiz. Örneğin, önce iki sopayla çalınan enstrüman, çoğu kez her elde iki olmak üzere dört sopayla da kullanılmaktadır. Burton gibi modern vibrafoncular, enstrümanlarını adım adım kontrapuantal bir çizgiye yakınlaştırırlar. Bu yolla melodi ve armoni, piyano ve gitarda olduğu gibi bu enstrümanda buluşur. Besteciler, yazdıkları parçalarda, vibrafon yoluyla yeni, şaşırtıcı kullanımlar buluyor, keşfedebiliyorlar.

Marimba'da vibarafon gibi, jazz dünyasının ilginç enstrümanlarından biri. Özellikle Burton ve Bobby Hutcherson'ın bir çok albümünde vibrafonun yanında marimbaya rastlamak mümkün. Marimba, aslında Afrika'nın kabile kültüründen gelen eski bir enstrüman. Bu enstrüman Bach müziğinden, Endonezya'nın geleneksel halk müziğine, çağdaş Amerikan jazz'ından, modern senfonik orkestral müziğe uzanan geniş bir alan içinde çalınmakta. Jazz'da öne fazla çıkmayan, ama Latin ve Afro- Cuban merkezli jazz deneyimlerinde sıkça rastlanan bir enstrümandır. Aynı aileden gelen ikslafon, modern orkestralara 19.yy'ın üçüncü çeyreğinde giren; 1920 ve 1930'lu yılların jazz orkestralarında özel bir yere sahip, ama bugün çok çok az kullanılmakta. Vibrafonun vurmalılar ailesi içinde asıl atalarından biri olduğunu herkes bilir. Yazımızın konusu olan Gary Burton'ın nadiren de olsa, bu enstrümanı kullandığı bilinir.

Bir Gary Burton yazısında, bu biraz informatif olan bilgileri bilenler sıkılabilir diye kısacık özetledik. Ama, Burton ve geniş bir skala içinde düşünülebilecek sound'unu anlamak açısından özellikle vibrafonu birazcık ayrıntılı tanıtmak gerekiyordu. Çünkü Burton, vibrafonunun ses ve tınılarıyla sihirli bir sound yaratmasıyla kalmamış; jazz'ın bir çok farklı tarzını bu ilginç enstrümanı geliştirerek apayrı müzikal kimliklere taşımıştır. Burton modern jazz'ın çok farklı kulvarlarında gezinegelmiştir hep. Örneğin, vibrafon çalıp avangard bir rock- jazz çizgisinin 1960'lı yılların ikinci yarısında ilk yaratıcılarındandır. Çok önemli jazz'cılarla yaptığı duo albümler, onun kendine has bir ekol ve müzik kimliği olduğunun ana işaretleridir. Kurduğu gruplar, onlarca albümdeki geleneksel jazz'dan, Latin müziğe, deneysel jazz'dan rock'a kendine özgü fusion tavırlarına taşımıştır onu. Bir jazz- fusion'cının, iyi bir standart jazz müzisyeni olmadan, yeni bir mertebeye ulaşması neredeyse imkansızdır. Burton, yalnız bu değişimi yaşamamış, yaklaşık otuz yıldır bir eğitmen kimliğiyle de, jazz dünyasına genç, parıltılı müzisyenler yetiştirmiştir. Zarif yanı abartısızlığıdır. Enstrümanı yoluyla benzersiz melodilerle bezeli bestelere de imzasını atmıştır. Ve gerçek şudur ki, yaklaşık çeyrek yüzyıldır, vibrafon deyince akla ilk gelen iki-üç isim arasındadır. Albüm performansı açısındansa, herhalde jazz kültürünün bir numaralı vibrafoncusudur. Gerçi, çok albüm yayınlamak tek başına bir olumluluk değildir. Ama, Burton, neredeyse her çalışmasına gerek müzikal, gerek enstrümantal anlamda yenilikler taşıyan, kazandıran nadir sanatçılardan biridir.

Burton'ın bu özel tarihini gözden geçirmeye başlayalım şimdi. Tahmin edildiği üzere, onlarca albüm yayınlamış bu müzisyenin bizim açımızdan özel yere sahip çalışmalarını biraz ayrıntılı anacağız. Onun müzik çizgisini, perspektifini bu yolla biçimlendirmeyi deneyeceğiz. Sanatçı henüz altı yaşındayken piyano çalmaya başlamış, müzik vizyonu lisede, ilk gençliğinde kompozisyon ve piyano dersleri alarak sürmüştür. Fakat o, kişisel tutku ve istemlerle bu ilk gençlik döneminde vibrafona sarılacaktır. 1960 yılının başlarında, henüz onyedi yaşındayken, sonraki yıllar yöneticisi ve hocası olacağı Berklee Müzik Okulu'nda eğitime başlar. Onun aynı yıl itibarıyla bir başka okuluysa besteci-aranjör Mike Gibbs ve grubu olur. Çe-

GARY BURTON

şitli aralar olsa da uzun yıllar bu usta müzik adamından feyz alır, ders alır, etkilenir, onunla çalar. Bu dönem, gencecik yaşta stüdyo kayıtlarına giren RCA'dan albümler yayınlamaya başlayan Burton ve grup arkadaşları vardı. Örneğin, bu kayıtlarda Jim Hall, Bob Brookmeyer, Clark Terry, Joe Morello, John Leves, Larry Bunker gibi dönemin bir çok önemli ismiyle albüm çalışmaları yapmıştır. Örneğin 1963 kaydı 'Something's Coming'- ki bu albüm 1993'de tekrar Fransa RCA'dan yayımlanmıştır-. Onun, kendi soundunu aşama aşama biçimlendirmesinde bir önemli duraksa, George Shearing'in orkestrası. ABD ve Japonya turnesine grupla katılarak yeni bir deneyimin içinde bulur kendini. özgün bir jazz tadı olan kompozisyonları, bu süreçte belirginleşmeye başlamıştır. Shearing'in 'Out Of The Woods' albümündeki kompozisyonları hemen dikkat çeker. Jazz'a yeni açılımların işaretleriyle doludur bu besteler ve Burton henüz yirmi yaşındadır. Shearing'le yaşadığı iki yıllık deneyimin ardından 1964-66 yılları arasında bu kez Stan Getz Dörtlüsü'nün bir üyesidir. Merkezi Latin-jazz olan bu grubun sound'unda, onun müzik ufku biraz daha değişir, gelişir. 'Brookmeyer & Friends' (1964), 'Getz Au Go Go' (1964) ve 'Getz/ Gilberto-2' (1965) albümlerinde genç Burton artık ustaların vazgeçemeyeceği bir müzisyen durumundadır. Aynı zaman diliminde üç stüdyo kaydı daha vardır Burton'ın. Bunlar arasında 'Tennesse Firebird' (1966) adlı çalışma en dikkat çekici olanıdır. İlginç ve yeni bir orkestral tavır gün ışığına çıkmaktadır. Bir değişimin, kimlik arayışının ipuçlarıyla doludur bu çalışma. Daha sofistike bir jazz tavrının ilk adımlarıyla karşılaşılmaktadır.

Onun artistik ve kompozitör kimliğinin sıçrama taşı olan yıl 1967'dir. Tamamen kendinin olan bir müzik adına, önemli bir dörtlü kurmuştur bu yıl. Dörtlüde gitarı Larry Coryell, davulu Bob Moses çalmaktadır. Ünlü basçı Steve Swallow'sa Burton'la 1965'den beri çalmakta; sonraki yıllar onun vazgeçilmez yol arkadaşı olarak Burton'ın tarihinde önemli bir yeri temsil eder. Burton'ın sound ve stili bu grupla birlikte ayrıcalığını sağlar. Dörtlünün hepsi birer virtüözdür. Parçalarda armonik bir sofistikelik vardır. Swing tavrı ve farklı dinamiklerle benzerine hiç rastlanmamış bir sound'u şekillendirirler. Özenli, uçuk bir doğaçlamacılığın altı çizilmektedir. Burton bu sound içinde rock ve country müziğin elementlerinden kıyasıya, korkmadan yararlanır. Hareketli, yaratıcı, çağdaş bir soundur ortaya çıkan. 1970'le birlikte patlayacak olan jazz- rock hareketinin başlangıç noktalarından biri olarak kabul edilir bu grup. Grubun yarattığı popüleritenin de bir uzantısı olarak Dowbeat dergisi Burton'ı 1968 yılında 'Yılın Jazz Sanatçısı' seçecektir. 'Duster' (1967) ve 'Lofty Fake Anagram' (1967) bu dörtlü serüvenin iki başyapıtıdır. Vibrafon, ilk defa geniş kesimlerin ilgi odağı bir enstrüman olmaya başlamıştır. Değişen, başkalaşan bir jazz sound'u belirmiş, gelenekçiler ve hatta bazı modernist jazz'cılar bu çıkışa tedirgin bakmışlardır. Grubun bir 'Carnegie Hall' (1968) konseri albüm olarak yayınlanacaktır.

Kendisi bir vibrafon devi kabul edilen sanatçı, albümde mütevazı, bir tavırla, bu enstrümanın 75. yıl dönümü dolayısıyla, geçmişin dört vibrafon devini tekrar gündeme taşır.

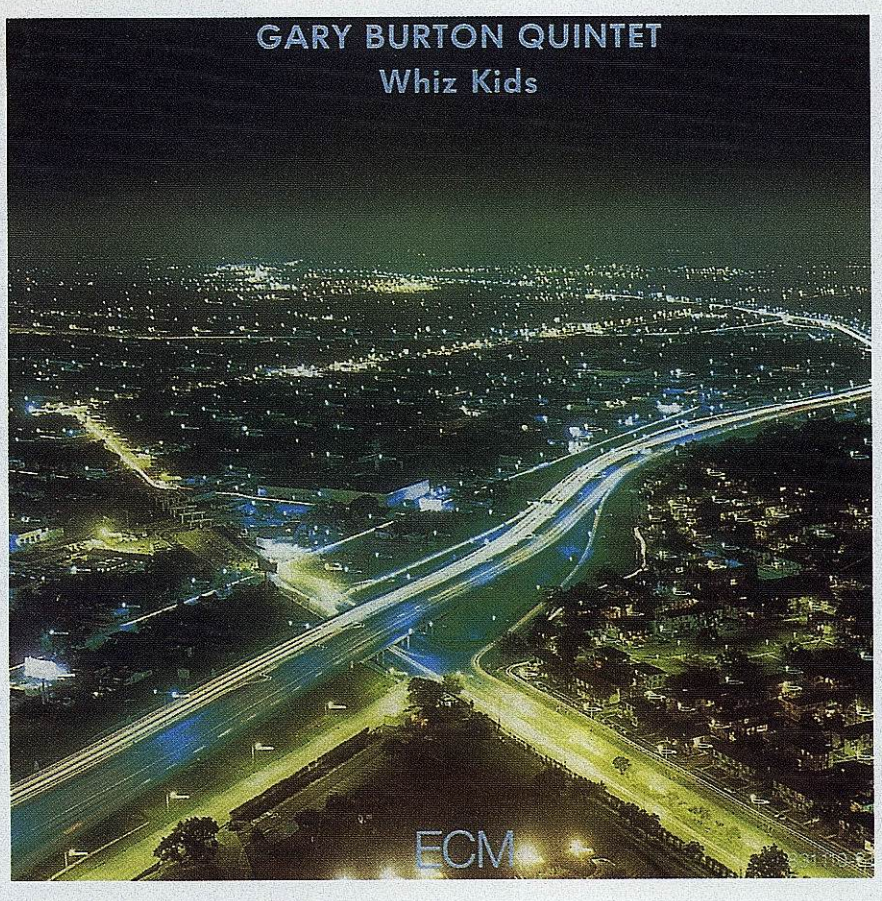

Artık vibrafona yeni bir ses, tını kazandırmıştır Burton. Diğer vibrafoncular dan açık hiçbir esine rastlanmamaktadır. Onun ana esin kaynağının piyanist Bill Evans olduğu söylenebilir. Jazz'da pek rastlanmayan piyanistik bir vibrafondur ortaya çıkan ve dört sopayla çalınmaktadır. Burton, 1967 yılında ilginç bir projeye daha adım atmıştır. Carla Bley'e onun orijinal yapıtı 'Agenvine Tony Funeral'i dörtlüsü ve artı bir ekiple yeniden düzenleme izni alır. Ortaya inanılmaz orijinal bir albüm çıkar. Dörtlünün müzisyenleri yanında Carla Bley, Mike Mantler, Gato Barbieri, Howard Johnson, Steve Lacy ve Jimmy Knepper yer almaktadır. Bu albüm Bley'in jazz ortamında ilgi odağı olmasını da sağlar. Burton'la Bley'in ilişkileri o günden sonra hiç bitmez. Burton, onun başka bestelerini albüm ve konserlerinde çalar. Birlikte düşünen, algılayan ilginç avangarddır bu ikili. Burton'ın bu dörtlüsü 1969 yılıyla birlikte dağılır. Sanatçı solo ve duo albüm çalışmaları yanında, değişik

grup projeleriyle konser vermeye, albümler yapmaya devam eder. Ancak bu serüvende yanından hiç ayrılmayan tek çekirdek isim basçı Steve Swallow'dur. 'Country Roads' (1969) ve 'Throb' albümlerinde yeni bir değişimin işaretlerine rastlanmaktadır. Özel bir mistisizmin izleri, kokularına rastlanmaktadır. 1971 yılında Burton, Keith Jarrett'la bir müzik yolculuğuna çıkar. Bu yıl 'Gary Burton & Keith Jarrett' adlı ilginç bir kaynaşım jazz'ıyla karşılaşılır. Albümde Steve Swallow'un yanında Sam Brown ve Bill Goodwin'de yer almaktadır. Yine bir yıl sonra, bir başka albüm projesiyle karşılaşır Burton tutkunları. Bu kez, büyük jazz- keman ustası Stephan Grappelli devrededir. Yine Swallow ve Goodwin ritim seksiyonu olarak dörtlünün üyeleridir. Evet artık Avrupa müzik geleneğiyle, orada yapılan jazz tavrıyla ve farklı bir lirizmle bağlar kurmakta olan bir Burton'la karşılaşılmaktadır. 'Paris Encounter'dir bu albümün adı. Bu süreçte Burton'ın ödülleri de artmaktadır. 1971'de çıkan 'Alone At Last' adlı solo albümü, Grammy'de yılın en iyi jazz solo performansı ödülüne layık bulunmaktadır. 1960'ların sonu ve 70'li yılların başlarında, aktif bir eğitimci olarak da bir gündem oluşturur. Eğitimci kimliği belirginleşirken, workshop ve konferansları- konserleriyle özel programlar oluşturur. ABD'nin dört bir yanında dörtlüsüyle birlikte eğitimciliğini geliştirir. 1971 yılında Berklee'nin daimi eğitmeni olacaktır. 1985 yılından itibarense, bu ünlü okulun müfredat programlarını hazırlayan bir numaralı yetkilidir.

Birçok yazar, Burton'ın 70'li yıllarla başlayan serüvenini bir tür 'yeniden doğuş' olarak değerlendirirler. Bu değişimin kapıları, ECM'in sahibi Manfred Eicher'le tanışmasıyla gerçekleşir. Onun vibrafonunun aktüel sound'u, bu firmayla birlikte çıkan albümlerinde yeni bir müzik zeminine kaymasını sağlar. Akustik ruh, vibrafonun incelikleri, yeni tınılar ve arayışlarla tamamen kendinin olan yeni bir müzikaliteyi ortaya çıkarmıştır. Burton, ECM firmasıyla birlikte yeni ve ilginç bir çıkış yapar. Chick Corea ile birlikte çıkan bir duo albümdür yayınlanan. İki virtüözün şöleni niteliğindeki bu albümün adı 'Cryotal Silence'dir. Chick Corea ve

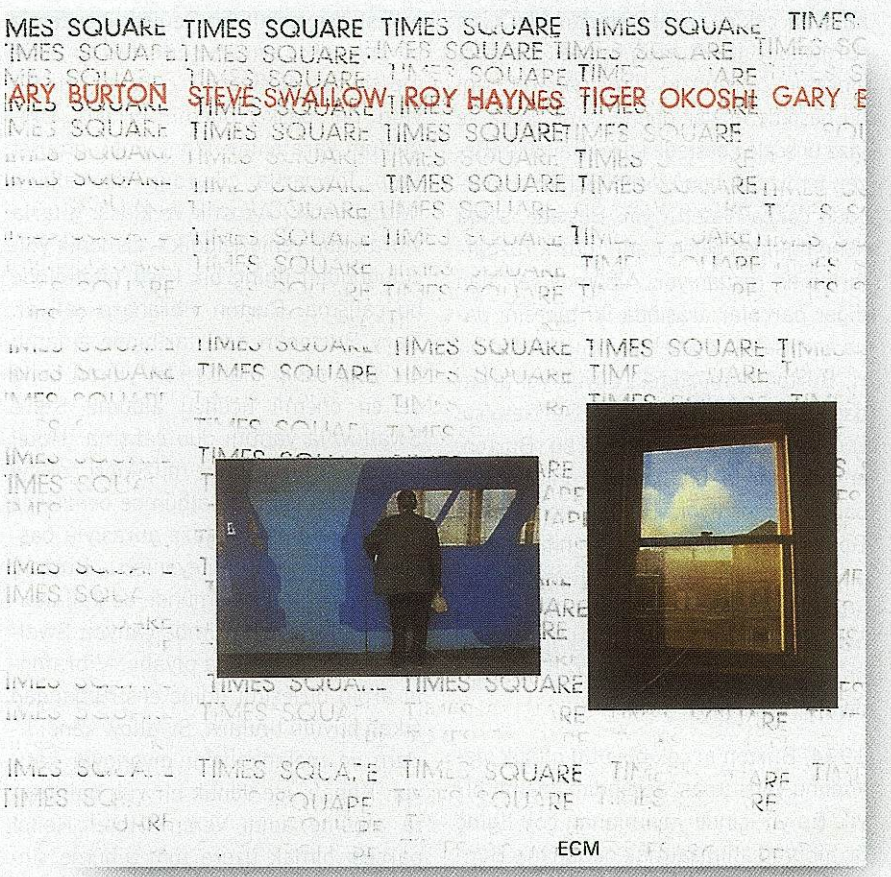

kıdemli yol arkadaşı Steve Swallow'un besteleri bu akustik albümde ağırlıktadır. Corea'nın bugün klasikleşmiş kabul edilen birçok bestesi apayrı tarzda yorumlanmaktadır. Daha ilk Corea bestesi 'Senor Mouse'da Burton'ın solist yanı ve ilginç doğaçlamacılığı öne çıkar. Corea'nın piyanosuyla yarattığı lirizme Burton yeni açılımlar katar, kazandırır. Bir başka Corea bestesi olan 'Desert Air'da, melankolik, gizemli bir atmosfer dikkat çeker. İkilinin, virtüözitesinden çok ruhani yanı ön plana çıkmıştır. Albüme adını veren Corea bestesi 'Crystal Silence' albümün teknik ve müzikal anlamda en rafine örneğidir. Yoğun bir lirizm ve dinginlikle bezelidir parça. Hem olması gerektiği, hem de istedikleri özgürlüklere sadık olarak çalarlar. Vibrafondan, benzerine rastlanmamış ses ve tınılar çıkar. Uzun parçada lirizm kuşatıcıdır. Corea'nın ünlü klasik albümü 'Children's Song' dan kısa bir bölümü de yorumlar ikili. Saflığın, sadeliğin, dinginliğin ve en önemlisi jazz'da melodinin gücünü, ayrıcalığını yansıtır. Bu albümde Steve Swallow'un üç bestesi yer alır. Bunlar arasında 'I'm Your Pal' en çekici olanı. Swallow'un kapalı, hüzünlü ruh halini ikilinin başarıyla yorumladığı yansıttığı parçaysa 'Arise, Her Eyes'dir. Swallow'un 'Falling Grace' parçasındaysa, canlılığın, renkliliğin içine sızmış bir gizemcilik dikkat çeker. Hüzünle coşku içiçedir bu yorumda.

Burton bu dönem yeni dörtlüsünü oluşturmuştur: New Quartet. 1974 yılında ECM'den aynı adla yayınlanır. Bu yeni ekipte Michael Goodrick gitar, Abraham Laboriel bas ve Harry Blezer davul çalmaktadır. Onun yeni jazz formu yanında, Latin ezgilerinin devreye özenle girdiğine şahit oluruz. Örneğin, albümün giriş parçası 'Open Your Eyes, You Can Fly', Burton'ın bütün enstrümantalist inceliklerini öne çıkardığı bir Chick Corea bestesidir. Tempolu bu parçada rock unsurlara da rastlanır. Bas ve vibrafon soloları Burton'ın yorum tarzını en iyi yansıtan kesitlerdir. Albümde 'Coral' adlı bir Keith Jarrett bestesi var. Büyülü bir lirizmle bezeli yumuşak, yavaş bir parça bu. Solist Burton, besteye kendi ruhunu, kimliğini taşımış, parçayı kuşatmış. Bu kuşatmada Goodrick'in gitar cümleleri etkili. Gordon Beck bestesi olan 'Tying Up Losse Ends'de, Coreavari bir sound yakalanıyor. 70'lerin jazz ortamını, tavrını çok iyi yansıtan bir beste bu. Albü-

mün en çekici parçalarından biri olan 'Brownout' bir Burton bestesi. Sanatçı vibrafon çalışındaki tüm maharetlerini bu bestede gözler önüne serer. Rock ve jazz unsurlar bestede içiçe. Davulcu Blezer, temiz üslubunu, özenli stilini bu parçada çokça hissettiriyor. Bestede, sanki kendiliğinden gelen Latin müzik rüzgarlarına da rastlanıyor. Albümde yer alan diğer parçalar arasında iki tanesini daha anımsatmak gerekiyor. Bunlardan biri, Burton'ın müzikteki büyük yol arkadaşı Carla Bley'in 'Olhos De Geto'su. Çok içli, dramatik bir beste bu. Burton, enstrümanıyla bu halet-i ruhiyeyi çok başarılı yansıtıyor. Bu içli atmosferde Goodrick'in gitar cümlelerinin önemli payı var. Mike Gibbs'in 'Nonsequence' adı bestesindeyse, Laboriel'in bas solosu nefis. Değişken, tempolu, etkili bir jazz bu. Parçada rockvari ritimler, birbirinden ilginç pasajlar var.

1974, Burton'ın çok boyutlu müzik vizyonunu yansıtması açısından önemli bir yıl. Bu yıl içinde yayımlanan çok ilginç üç albümü anımsatmak gerekiyor. Bunlardan ilki, kıdemli yol arkadaşı Mike Gibbs ve grubuyla yaptığı 'Seven Songs'. Burton'ın on beş yıllık birikimini yansıttığı bu albümde bir de yaylılar orkestrası yer alıyor. Değişik, benzersiz bir melodik tavır ve şarkı formu albüme sinmiş. Rafine bir çalışma bu. Bu yılın bir başka önemli örneği, Oregon'un yaratıcılarından, ünlü gitarist Ralp Towner'la çıkardığı duo albüm 'Matchbook'. Akustik ve klasik gitarla vibrafonun yeni melodik – armonik yolculuğundan ilginç bir kesit niteliğinde bu çalışma. Burton vibraharp çalıyor. Gary Burton'ın özel tarihinde anlamlı bir yere sahip olan 1974 yılının belki de en önemli üçüncü albümü Steve Swallow'la yaptığı duo çalışma 'Hotel Hello'. Birbirlerini ve müzikleri çok iyi tanıyan iki usta, bu albümde benzerine nadir rastlanan bir jazz aurasıyla başbaşa bırakıyor dinleyenleri. Burton, Towner'la olan albümünde de kullandığı vibraharp ve marimba çalıyor. Swallow'sa basın yanında piyano. Vibrafonla arpın birleşimi ilginç enstrümandan çıkan büyülü tınılara, Swallow kendi lirizm ve melankolisini piyanoyla katıyor. Kapalı, içe dönük bir ruh hali başta albüme adını veren 'Hotel Hello' parçası olmak üzere tüm albüme sinmiş durumda. 'Domino Biscuit', Burton'ın üslupçuluğunun çokça öne çıktığı bir Swallow bestesi. Tüm kapalılığa rağmen, lirik cümleler yine de parça da ağırlığını koymuş. Albümde, değinmeye değer bir başka parça, Carla Bley bestesi 'Vashkar'. Bu içli ve melankolik parçayı, Bley'in tutkulu yol arkadaşı Swallow tüm incelikleriyle alıp götürüyor. Klasik gelenekten izler var bu parçada. Albümdeki besteler ağırlıklı Swallow'un olsa da, Burton'ın tek bir bestesine yine rastlıyoruz 'Impromptu'. İkilinin insani ve müzikal iletişim çabaları, iç konuşmalarıyla bezeli bir beste bu.

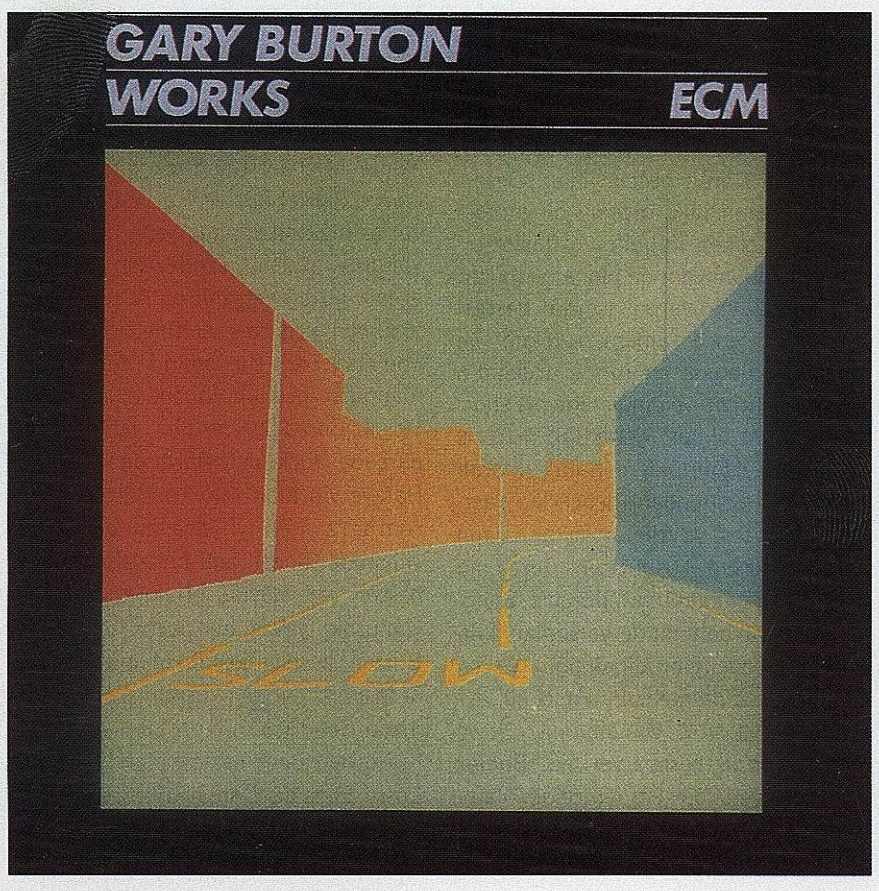

1975 yılıyla birlikte Burton, grup çalışmalarına yeni bir yüz, bir anlam katmaya, kazandırmaya başlıyor. Grupta yeni isimler var. Örneğin, sonraki yılların efsane gitaristi olacak Pat Metheny, Michael Goodrick'in yanında, grubun ikinci gitaristi oluyor. Bu pozisyon, Metheny'nin ilk temel deneyimi kabul edilebilir. Perküsyonuyla ekibe Bob Moses katılıyor. Swallow'un bas gitarının yanında Eberhard Weber, beş telli özel yapım basıyla grubun konuğu. Çoğu parçada bir melodist ve soloist Weber. Bu ekiple çıkan 'Ring' albümü Burton'ın grup müziğinin en iyi örneklerinden kabul edilir. Aynı ekibin Weber'siz kadrosuyla çıkan 1976 albümü 'Dream So Real'sa bu evrimin en güçlü albümü kabul edilir.

1970'li yıllarda, Burton'ın en çok anılan albümü olarak 'Passengers' (1977)'dan söz etmek gerekiyor. Goodrick bu albümle birlikte gruptan ayrılıyor. Metheny, Swallow ve Moses'li dörtlünün yanında Eberhard Weber albümde tekrar konuk. Bu albüm, Burton'ın tam bir ustalaşma dönemi yapıtı. Pat Metheny'nin 'The Whisper' ve 'B&G' adlı iki bestesi, Burton sound'una yeni bir açılım kazandırmış. O dönemin Metheny Group sound'undan izlerle

dolu parçalar bunlar. Parçaların ana ekseninde vibrafon ve bas gitar yorumlarıyla Burton'ın sound'u su yüzüne çıkıyor. Ama Metheny ve Weber soloları parçayı başkalaştırıp yepyeni müzik cümlelerine taşıyor. Albümde 'Sea Journey' adlı bir Corea bestesi de yer almakta. Latin-jazz çizgili bu bestede, Burton'ın sayısız jazz eğilimini yorum tarzında bir arada yakalamak mümkün. Eberhard Weber'in kendi mistisizmini simgeleyen 'Yellow Fields' bestesi ve Steve Swallow'un tipik içli, melankolik parçası 'Claude And Betty' dinleyeni bambaşka müzik kulvarlarına

çekiyor. Anlaşılacağı gibi her müzisyen Burton sound'una kendi müzik tuzunu ekmiş. Burton bu müzisyenlerin sound'larını yoğurmuş, değiştirmiş ortaya benzerine rastlanmayan bir form çıkarmış. Bu parçaların hiçbirinin Burton'suz böyle yeni müzik anlamlarına çıkmasının imkansızlığı anlaşılıyor. Bu müzisyenlerin Burton'a duydukları saygının bir sonucu 'Passengers' albümü.

Burton'ın Chick Corea'yla çıkardığı ikinci duo albüm 'Duet' adıyla 1978 yılında yayımlanır. Gary Burton'ın piyanistik vibrafon stilinin en rafine biçimde öne çıktığı bir albümdür bu. Corea'nın 'Duet Suite' inin ardından yine Corea'nın 'Children's Songs'larından dördünü çok farklı bir üslupçulukla yorumlarlar. Corea'nın karısı Gayle Moran için yazdığı 'Song To Gayle' ve Swallow bestesi olan 'Never' albümün şaşırtıcı, büyüleyici iki örneğidir. Vibrafonun yarattığı yeni tınılar, çağrışımlar piyanonun bilinen melodik, canlı cümleleri buluşunca ortaya örneğine hiç rastlanmayan ama o denli de saf, rafine bir sound çıkar. Bu albüm, Grammy'de 'en iyi jazz performansı' ödülünü alır. Gary Burton'ın yeni dörtlüsüyle yine 1978'de bir solo albümü daha yayınlanır. Grupta, Swallow'un yanında davulu Roy Haynes, trompeti Tiger Okoshi çalmaktadır.

Görüldüğü gibi son on beş yıl içinde Stewe Swallow, Larry Coryell, Michael Goodrick, Pat Metheny, Bob Moses, Tiger Okoshi gibi sayısız ünlü jazz'cı çıkmaktadır. Bu noktada, Burton grupları için bir çeşit 'müzisyen okulu' diyenler hep olmuştur. Bu serüven günümüze kadar devam eder. 1970'lerin sonu ve yeni on yılın ilk yarısında toplam dokuz albümü daha çıkar. Bunlar arasında, Chick Corea ile yaptığı 'Zurich Concert' ve Ralph Towner'la tekrar çıkardığı 'Slide Show' en önemli çalışmalar arasındadır. 1986 yılında Chick Corea'yla bir de 'Lyric Suite'i yayımlanır. 'Real Life Hits' (1984) ve 'Works' (1987) sanatçının eksi parçalarından oluşan derlemeleri. Ancak bunlardan ilki Swallow ve Makoto Ozone'li yeni dörtlüsüyle yorumlanırken, 'Works' eski kayıtlarından bir derleme mahiyetindedir. Sanatçının son stüdyo albümü 1987 yapımı 'Whiz Kids'. Vibrafonun yanında marimba da çalar. Piyanoda Makoto Ozone saksofonda Tommy

Gary Burton, ulaştığı noktaya bakıldığında, geleneğe olan bağını sıkça vurgularken, bazı durumlarda modern, popüler açılımlara da kapısını özgürce açıyor.

Smith, basta Swallow ve davulda Martin Richards yer almaktadır. Burton, albüme yine bir Corea bestesi eklemeden edemezdi. 'The Loop' adlı bu bestede Burton'ın enstrümantalist zarafeti öne çıkıyor. Grup, bu parçada yeni buluş ve anlam boyutlarının peşinde. Son solo kesitlerinde vibrafon ve saksafonun cümleleri hemen dikkat çekiyor.

Bu albümle birlikte Burton, yeni müzikal açılımlara yönelmekte, ECM sound'undan adım adım uzaklaşıp, yeni deneyimlere uzanmaktadır. Eğitimci yanı da aralıksız sürmektedir. 1986'da JVC firmasından çıkan 'Gary Burton & Berklee All- Stars' tüm birikimini sunduğu aktardığı Berklee kökenli yeni müzisyenlerle bir deneyimin sonucu ortaya çıkar. Aynı yıl, bambaşka bir çalışmaya daha yönelir. Astor Piazzola ve diğer Arjantinli tango ustalarıyla bir jazz-tango projesine adım atarlar. Ortaya Warner Bros'tan çıkan 'New Tango' adlı bir albüm çıkar. Özellikle vibrafonla bandoneon'un ilginç bir buluşmasıdır bu. O güne dek örneğine neredeyse hiç rastlanmamış bir yapıttır beliren. Tangonun klasik müzikle kurduğu köprü, bu kez jazz'la buluşturulmaktadır. Yeni, zarif bir müzikalite çıkar ortaya. Burton'un müzik vizyonunu çokça genişletir bu proje. Nitekim son yıllarda, tango-jazz kaynaşımına yaslanan ilginç stüdyo kayıtlarına rastlanacaktır.

Bu ara dönemden sonra, Gary Burton, GRP, firmasıyla uzun soluklu bir anlaşma yapıp, sound'unu değişik, biraz daha popüler bir çizgiye yöneltir. GRP albümlerinde, hedeflerinden biri, jazz'a ilgi göstermeyen kesimlere bu müziği sevdirmeyi düşlemektir. Bu noktada, biraz 'mekanik' bir sound'a eğildiğini, melodiye fazla önem verdiğini söylersek abartmamış oluruz. Modern ama o denli de pop- jazz bir çizgiyi hedeflediği açıktır. Temiz ve yığmacı, yoğun olmayan müzik cümlelerini yeğlemektedir. Onun bu eğilimi, girift ve sofistike jazz tavrını ECM sürecinde tutkuyla bağlı olanları bir nebze yadırgatacak-

tır. Akustik tavır yeni yapılanmayla birlikte geriye atılmış, ağırlıklı elektrikli bir sounda, düz bir çizgiye yöneltmiştir onu. Melodi çokça önde olunca da renkli, ezgilere bu süreçteki albümlerinde çok rastlanır.

Nitekim, GRP'den çıkan ilk albüm 'Times Like These' ciddi ilgi görecektir. Yeni grupta John Scofield, Michael Brecker, Peter Erskine ve Marc Johnson gibi devler yer alır. Dışavurumcu bir sound'dur ortaya çıkan. Bu firmadan 1989 yılında çıkan ikinci albüm 'Reunion' büyük yankılar uyandırır. Yeni popüler hedefine yanıt bulur bu albüm. Devrede bu kez, yetiştirmesi olan ustalardan Pat Metheny yer almaktadır. Mitchel Forman, Peter Erskine ve Will Lee grubun yeni kadrosudur. 'Autumn' adlı Pola Orti bestesinde Latin melodiler, ezgiler ağırlıkta. Parçayı, düzenleme ve orkestrasyondaki şıklık ve Metheny'nin insanı alıp götüren gitar stili kişilikli kılıyor. Yoksa, bestenin pek ayrıcalığı yok bizce. Bir Forman bestesi olan 'Reunion'sa albümün en ayrıcalıklı parçası. Latin ritimlerin üstüne vibrafon ve gitarın kattığı melodi cümleleriyle eski jazz stiline en yakın parça bu. 'Origin' albümde en çok keyiflendiğimiz parça. Yine bir Forman bestesi. Melodik, hüzünlü hatta biraz da melankolik bir beste. Vibrafon parçayı kuşatırken, Metheny'nin yumuşak akustik gitarı etkileyici. Albümde anımsatmaya değer son iki bestenin de sahibi Pat Metheny. Bunlardan ilki 'House On The Hill'. Beste, vibrafon için yazılmış sanki. Orkestrasyon çok

Yaklaşık çeyrek yüzyıldır, vibrafon deyince akla ilk gelen iki-üç isim arasındadır.

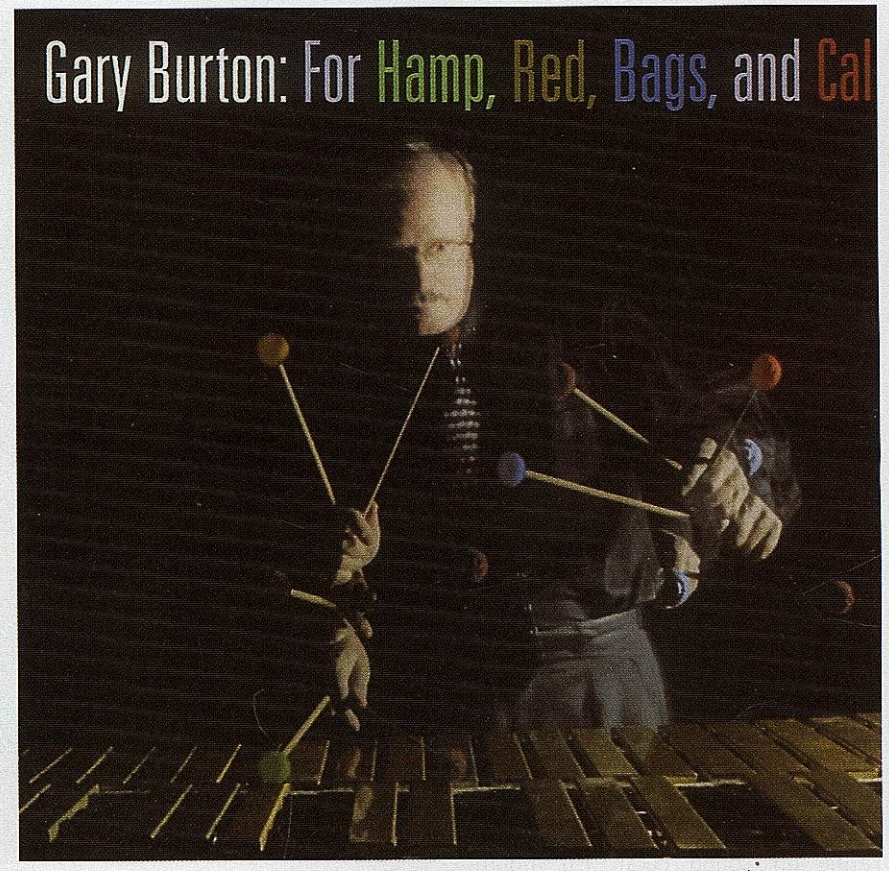

sıkı. Klasik müzik izlerine de parçada rastlanıyor. Burton'ın virtüözitesini, müzisyen kimliğini ele veren bir beste bu. Diğer beste 'Wasn't Always Easy'de, nefis bir akustik gitarın ardından yükselen orkestral sound büyüleyici. Burton'ın izlenimciliği ve üslubu bu parçanın içine işlenmiş.

Bu süreçte, Burton'ın yankılar uyandıran bir başka albümü, 1990 yapımı 'Cool Nights'. Bu yeni oluşumda relaks ritimler albüme enine boyuna sinmiş. Ama, ECM albümleri kadar derinlikli ve sofistike değil. Bunun yanında, 'topluluk' duygusunun çokça öne çıktığı bir çalışma bu. Basit bir iletişim çabasını tüm sadeliğiyle yansıtır bu albüm. Kendi müziğini çeşitlendirmek, zenginleştirmek çabası dikkat çeker. Ama, uzun yıllar içinde oluşturduğu müzikal aura bir biçimiyle delinip, yeni evrenler peşine düşmektedir. Albüme adını veren 'Cool Nights' ve özellikle 'Gorgeous' parçaları albümün iki ayrıcalıklı örneği. 'Cool Nights' bir Pat Metheny bestesi. Ama bu albümde Metheny yok. Yerine gitarı Wolfgang Muthspiel çalıyor. İçinde birbirinden güzel pasajlar olan bu bestede, yeni oluşumda yere alan usta Bob James'in klavyesi tüm akıcılığıyla belirmiş. Bob Berg'in saksofonundaki sade üslup da parçaya yeni bir kimlik kazandırıyor. Funky ve Latin ritimler içinde Burton vibrafonuyla hüzün ve coşkuyu içinde birlikte barındırıyor. Michael Forman bestesi 'Gorgeous'da, Burton deneyimlerini sopalarına taşırken, özellikle Erskine'in sade ritim cümleleri öne çıkıyor. Basit ve içli bu ballad'la, eski yıllarına selam yollayan bir Burton'la karşılaşılıyor. 'Take Another Look' adlı bir başka Metheny bestesi daha var. Ama, bu parçanın girift jazz cümleleriyle derinleşmesi mümkünken, düz bir çizgide yorumlanması huzur bozucu. Bu albümde söz etmeye değer son örnek, bir Muthspiel bestesi olan 'Hopscotch'. Jazz'ın özüne, ruhuna daha sadık bir beste bu. Bu kez anlatımcı bir vibrafon ve gitar dinliyoruz. Piyanoysa apayrı, lirik müzik cümleleri kazandırıyor besteye. Burton'ın grup duygusunu ve jazz orkestrasyonunu en iyi yansıtan örneklerden biri bu.

Sanatçının GRP'yle olan yeni ve görece popüler açılımı 1995 yılına kadar sürüyor. Bu dönem dört albümü daha yayımlanıyor. Bu popüler açılımda fazla bir değişiklik olmuyor. Bu sürecin tek istisnası, bu serüvenin son durağı olan 'Face To Face' adlı duo albüm.

Fender®

Sting Signature '53 Precision Bass®

- Two-tone sunburst ash body
- Vintage machine heads
- Vintage 2-saddle string-through-body bridge
- One piece oval shape maple neck
- One single-coil pickup
- Includes free COMPAQ CD-ROM featuring exclusive Sting interview + Live in Hawaii footage

All royalties for this guitar are donated to The Rainforest Foundation

Sting - Brand New Day
Available on A&M Records

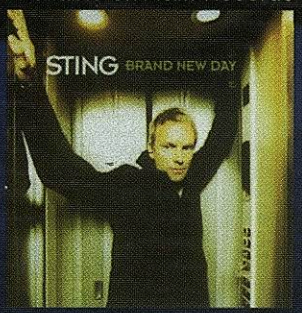

MUSIC SHOP
MOLU
ISTANBUL
Tel: 0212 351 41 85
Faks: 0212 351 41 86
www.musicshopmolu.de

For more information contact your local Fender dealer
www.fender.com

Onun eski grubunda ünlenen, piyanist Makoto Ozone'yle yaptığı duo bir albüm bu. Virtüöziteden kaçınıp, ikilinin müzik ve jazz fikirleri tüm detaylarıyla enstrümanlarına yedirdikleri özenli bir çalışma. GRP'den ayrılışının ardından, Burton'ın 1997 yılında, aynı firmadan bir de 'Collection'ı yayınlandığını hatırlatmakta yarar var. Burton'ın GRP'li yıllarda, 1994 yapımı, Sonor firmasından çıkan bir başka duo çalışmasına daha rastlanır: 'Right Place, Right Time'. Evet, Burton'ın, doğru yer ve zamanda ünlü piyanist Paul Bley'le yaptığı bu albümde, ustaların farklı birikimlerini bu albüme tüm zarafetiyle yedirdiklerini biliriz.

Gary Burton'ın son dönemi, Concord Jazz firmasıyla olan anlaşmasıyla şekilleniyor. Artık bu görece popüler çizgiden kaçıp, aslına rücu etmeye başlayan bir sanatçıyla karşılaşıyoruz sanki. Gerçi bu yeni durak, onun deneyciliğinden vazgeçtiği anlamına gelmesin. Bu süreçte, farklı karakterde albümler yine çıkarıyor. Ama, temellerine, geleneğine daha sadık bir Burton'la karşılaşılıyor. Son kırk yılın bu en becerikli vibrafoncusu, uzun bir aradan sonra ilk profesyonel yıllarının standart jazz tavrına farklı gözlemleriyle tekrar eğiliyor. 1997 yılında çıkan 'Departure' albümü değindiğimiz değişimin, geri dönüşün ilk habercisi. Albüm 'Gary Burton And Friends'in yapıtı. Yani yakın arkadaşlarıyla bir geçmişe yolculuk. Gitarı John Scofield, davulu Peter Erskine, Piyanoyu Fred Hersch ve bası John Patitucci çalıyor. İlk gençliğinin standart jazz ruhuna geri dönüyor bu albümde. Bir klasik standartla başlıyor albüm: 'September Song'. Maxwell Anderson/ Kurt Weill bestesi olan müzikal karakterli bu parçaya Burton yeni müzikal fikirler katıyor. 'Poiciana' adlı standartta vibrafonu piyano gibi çalan bir Burton var. Devreye Hersh piyano ritimleriyle girdiğinde, apayrı bir standart temposuna ve içli bir lirizme yakalanıyorsunuz. Bir Duke Ellington / Billy Strayhorn bestesi olan 'Depk'de Scofield kendi tekniğinden ödün vermeden yoruma ilginç bir boyut kazandırıyor. Burton, tabii ki bir Corea standardını da albüme koymuş: 'Japonese Waltz'. Scofield gitarı, parçayı çok değişik yapmış. Vibrafon ve piyanoysa parçanın canlılığını, müzikal ve armonik zenginliğini yansıtıyor. Standartlar arasında, dikkat çeken bir Horace Silver klasiği var: 'Ecaroh'. Burton'ı ilk gençliğinde en çok etkileyen bu jazz ustasını anımsatmadan geçememiş albümde. Başta vibrafon, grupta çalınan her enstrüman ve sahibinin jazz'ın geleneğine, özüne gösterdikleri saygı dikkat çekiyor. Frank Leoser'in 'If I Were A Bell' klasiğinde, gerçekten bir 'zil' gibi kullanıyor vibrafonu Burton. Yarattığı sesler, tınılar bu klasiğe yeni bir yüz, bir tat kazandırıyor. Burton'ın yarattığı atmosferi diğer grup üyeleri, geleneğe bağlı olarak zenginleştiriyor, yeniliyor. Albümden anımsatacağımız son standart, bir müzikalin ana teması olan 'Tossed Salads And Screambled Eggs'. Scofield ve Hersch'in uçuk doğaçlamalarının yanında, işlenen ana melodiyi Burton vibrafonuyla yoğun, içli bir ruh haline taşıyor. Teknik anlamda albümün en kusursuz yorumu bu. Yarattığı atmosfer itibarıyla Burton'ın jazz algısını, duygusunu derinlemesine yansıtıyor.

Concord firması bünyesinde de, Chick Corea'yla bir duo albüm daha yayınlıyor. 'Native Sense' adlı bu albüm de ilgi görüp, önemli ödüller alıyor. 1998 yılında aynı firmadan bu kez Burton'ın Astor Piazzola'ya saygı albümü çıkıyor: 'Astor Piazzola Reunion'. Albüm Piazzola'yla ve tabii bu müziğiyle yeniden buluşma anlamına geliyor.

Jazz'la tangonun bu ilginç ve yeni kaynaşımında, yol arkadaşı, piyanist Makoto Ozone'de devrede. Burton, Ozone'siz jazz- tango ekibiyle birlikte, 2000 yılında da ilginç, deneyci bir çalışma daha yayınlıyor bu firmadan: 'Libertango 2000'. Özgürleşen, jazz'laşan, başkalaşan, ama o denli de özgün, rafine bir sound ortaya çıkan. 1998 yılında bu jazz- tango deneyiminin arasında, bir de 'dev adam'larla birlikte kaydettiği bir süper albüm var: 'Like Minds'. Bu albümde, Burton'a Pat Metheny, Chick Corea, Roy Haynes ve Dave Holland eşlik ediyor.

Özetlemeye çalıştığımız Burton müziğinin son aşaması, yazının başında değindiğimiz, vibrafonun dört ustasına saygı mahiyeti taşıyan 'For Hamp, Red, Bags, And Cal'. 'Hamp' takma adlı Lionel Hampton, ilk vibrafon sololarını 1930'lu yıllarda, örneğin Louis Armstrong ya da Benny Goodman orkestralarındayken hayata geçirmiş. Bu albümde Hampton'la özdeşleşen iki parçayı- klasiği- yorumluyor. Bunlardan biri, kendisinin de bestecileri arasında olduğu 'Midnight Sun'. Burton'ın yorumladığı diğer Hampton parçasıysa, bir

Benny Goodman/ Sydney Robin klasiği 'Flying Home'. New York'un önemli müzisyenlerinden oluşan bir ritim seksiyonuyla yorumluyor parçaları Burton. Piyanoyu Mulgrew Miller, bası Christian Mc Bride ve davulu Lewis Nash çalıyor. Burton, bu parçalara kendi stilini ve yorumunu da katmış. Geçmişe bir özlem değil, bu müziklere saygı niteliğinde yorumlar.

Red Norvo (Red), Hampton'ın çağdaşı olan, parıltılı tekniğiyle büyük ilgi gören bir müzisyendi. 1930'ların ortalarında küçük gruplarla plaklar çıkarırdı. Bu dönemin iki parçası 'Hole In The Wall' ve 'Dance Of The Octopus'u seçiyor albümüne. İlk parçada, Burton, kırk yıllık birikimini, virtüözitesini dinleyene zarif biçimde yansıtıyor. Ama, vibrafon değil ikslafon çalarak. Canlı, renkli, etkili bir parça bu. Burton'ın Norvo'yla anıları da varmış. 1963 yılında tanışmışlar. Rock- jazz yaptığı bir dönem, kısa süre Norvo, Burton'ın grubuna solist olarak katılmış. 'Godchild', 'Move' ve 'Back Home Again In Indiana', albümdeki diğer Norvo klasikleri. Norvo'nın trio gruph üzerine kurulmuş soundunu, bas ve piyano ya da bas ve gitarla birlikte Burton'ın vibrafonu yorumluyor. Bu parçalar arasındaysa 'Indiana' en iyi örnek bizce. Gitarı Russell Malone, bası Christian McBride çalıyor. Bu kez, Norvo'nun tiro mantığını, sound'unu daha bir yansıtmışlar bu yorumda. Bas da neredeyse parçada bir sola enstrüman gibi. Ne de olsa, Norvo yıllar önce bu parçayı çalarken triosunun basçısı Charles Mingus'du.

Burton'ın albüm yoluyla şapka çıkardığı üçüncü vibrafon dehası, Modern Jazz Quartet'in Milt Jackson'ı. Yani takma adıyla 'Bags'. Jazz ve bebop'a kendine özgü bir lirizm kazandırmış vibrafon ustası derler ona. Albümde, iki kendi bestesi olan 'Bags Groove', diğeri yol arkadaşı John Lewis'in 'Django' sundan oluşan iki parçası var. Bluesy, zarif ve dengeli soloları olan bu müzisyeni Burton iki parçada da çok iyi yansıtıyor, anımsatıyor. Bu parçalarda, Burton, Jackson'ın uçuk doğaçlamasını aynı mükemmellikle hayata geçiriyor. Mulgraw Miller piyanosuyla, McBride'da basıyla nefis solo ve doğaçlamalar kazandırıyorlar parçalara. Lewis Nash'se parçalara davuluyla teknik yenilikler kazandırmış.

Burton'ı vibrafon serüveninde çokça etkileyen dördüncü isim Cal Tjador (Cal). 1950'li yıllarda Dave Brubeck'in grubunda yıldızı parlayan bir vibrafoncuydu o. 1953-63 yılları arasındaysa, sonra Burton'ın onun yerini aldığı George Shraring'in grubunda çalmıştı. Latin-jazz'a çok eğilimli ve bu çizgiyi sürdürmüş, ama 1982'de ölmüştü. Burton, müzisyenin üç parçasını yorumluyor albümde. 'Afro Blue' ve 'Body And Soul' mükemmel bir biçimde yorumlanıyor. Danilo Perez'in piyanosu ve John Patitucci'nin bası, bu yorumlara has bir kişilik kazandırmış. Latin müzik klasiklerine Burton'ın kazandırdığı en iyi yorumlar olarak da düşünebilir bu parçalar. 'Joao' adlı Cal klasiğindeyse, Latin perküsyoncu Luis Quintero'nun uçuk doğaçlamalarını kulak ardı etmek olası değil. Jazz'ın her çizgisine, değişimlere açık bir müzisyen olan Burton'sa bu parçanın nabzını solist kimliğiyle alıp, sürüklüyor. Bu parçadaki melodik doku diğerlerinden çok daha özgün, zarif, kaliteli.

Albüme dair vereceğimiz son bilgi, Burton'ın 'Hole In The Wall' parçasında ikslofon, 'Dance Of The Octopus'daysa marimba çalması. Vibrafonla aynı aileden bu enstrümanları çalmasının nedeni, albümün simgesi Red Norvo'nun özellikle sıkı bir ikslofoncu olması.

Gary Burton, ulaştığı noktaya bakıldığında, geleneğe olan bağını sıkça vurgularken, bazı durumlarda modern, popüler açılımlara da kapısını özgürce açıyor. Aslında onun için tatminsiz bir müzisyen demek doğru olur. Esin perilerinin sayısı hep çok. Dönem dönem bazı soundları insanı yadırgatıyor. Ama o, arayışlardan, yenilikçi deneyimlerden kopmuyor. Aynı durum enstrümanına, enstrümanlarına yaklaşımı içinde geçerli. Teknik gelişmelere devamlı ayak uyduruyor. Eğitimci kimliğinden hiç kopmuyor. 1997'den bu yana, Berklee'nin en üst düzey yöneticilerinden. Öğrenci yetiştirmeye devam ediyor. Ama sihirli enstrümanı vibrafondan vazgeçeceği de yok. Bu yeni yılla birlikte, daha da farklı bir projesiyle karşılaşırsak yadırgamamamız lazım. Jazz geleneğine ve enstrümanına sadakatini vurgularken, yeni, benzersiz, modern bir çok tınıya beklenmedik anda eğileceğini görebiliriz. Ama, her yenilik ve değişiminde jazz geleneğinden izler bulacağımız biçimde!

not: Geçen sayımızdaki Eberhard Weber yazısının başlığı dizgi hatası sonucu "Bas'ın Manifestosu" olarak yazılmıştır. Doğrusu "Jazz'ın Mefistosu" olacaktı. Özür dileriz.

Nasıl bir başlangıç? Hangi CD'ler?

Tunç Bozoğlu
tunç@lotushifi.com

Geride bıraktığımız 'bunalımlar yılı' ekonominin her alanında olduğu gibi hi-fi açısından da pek içaçıcı geçmedi. Tabii bu, satış rakamlarına bakıldığında böyle. Yoksa, piyasaya yeni marka giriş hızında bir değişiklik olmadı, hatta ivme kazandı bile diyebiliriz. Ekonomik darboğaza rağmen oldukça fazla sayıda yeni marka ürünler rafları süslemeye başladı. Bu markalara birkaç örnek verecek olursak; Audiomeca, Audio Analogue, Audio Physic, Audio Refinement, Avid, Benz, Bryston, C.E.C, Clearaudio, E.A.R, Jadis, Living Voice, Project, VAC, YBA,...

Jadis ve *Bryston* markalarını da yeniler arasında saymam dikkatinizi çekecektir. Bunun nedeni geçtiğimiz yıl her iki markanın da Türkiye distribütörlüğünün el değiştirmiş olması. Yeni distribütörlerin ürün ithalatında güncel kalabilmelerini diliyor, yeri gelmişken de bir noktaya değinmek istiyorum; firmalar/markalar ancak satıcıları kadar güçlüdür. Yedek parça ve servis kolaylığını bulmakta zorlandığınız bir markaya olan güveniniz, ne kadar fanatik olursanız olun, zamanla azalacaktır. Umalım ki, bu yeni distribütörler son yıllarda şahit olduğumuz *maymun iştahlılık* tuzağına düşmesinler ve temsil ettikleri markaların arkasında sonuna kadar dursunlar.

Neticede hi-fi bir gönül işidir ve bu işle uğraşanların da konuya kendilerini adamış olmaları gerekir. Aksi takdirde işin manevi yönü, yani sanat boyutu yerine sadece ticari yönü ortaya çıkar. Ve maalesef, ülkemizde sadece hi-fi değil ama tüm diğer alanlarda da ana yaklaşım ticaretle kısıtlı olduğu için bir türlü tüketen toplumdan üreten topluma geçemiyoruz.

Her neyse, *SuperAudio-CD, DVD-Audio* vs. derken *LP Çalar*, yani pikapların satışları arttı! Belki tüm dünyada değil ama bizim ülkemizde hi-fi meraklıları analog'a dönüş yapıyorlar. İthal edilen yeni marka ve modellerin bu gelişmede etkisi olmadı değil, ancak bence daha da önemli bir neden; tam kendimizi en iyisini (CD en iyisiydi ya!) elde etmeye şartlamışken daha iyilerinin ortaya çıkmasına karşı duyduğumuz doğal tepki.

Jadis, klasik anlamda lambalı amplifikatörler üreten bir firma. Ürünlerinin ortak yanı şaselerinin oldukça gösterişli, parlak sarı ve gümüş renkli metallerden oluşması. Firma, *Orchestra* adlı entegre amplifikatörden, 800 vatlık, dört parçadan oluşan mono blok JA800'e kadar geniş bir ürün yelpazesine sahip. *Orchestra* hem fiyatı hem performansı ile high-end'e giriş basamağında oldukça önemli bir işlev görüyor. Hele ***Reference*** olarak adlandırılan modelini bizim yaptığımız gibi uygun bir iki yollu hoparlörle eşlerseniz ortaya çıkan performans oldukça etkileyici.

Orchestra Reference hem ses hem görünüş hem de güç açısından öne çıkan bir entegre ampli. Bu amplinin *JMLab Electra 906* ile birlikteliği özellikle klasik ve klasik jazz dinleyicilerine tavsiye edilecek klasta - pop/tekno dinleyenler için uygun

olduğunu söyleyemem.

Pop/tekno ya da benzeri müzikler dinlemek için yapılmış sistemler yok mu diyeceksiniz. Var tabii, ancak bunlar *low-fi* diye adlandırılıyor. Bunun nedeni de kayıtların CD'ye aktarımını gerçekleştiren ton-maysterlerin bu tarz kayıtların high-end bir sistemde dinlenmeyeceğinden emin olmaları, ve tonlamayı bu yönde yapmaları. Çanta-teyp olarak adlandırdığımız taşınabilir sistemler dahil olmak üzere, özellikle de otomobil sistemlerinde iyi netice vermesi için orta-bas seslerin (80-120 Hz) şişirildiği, orta seslerin (2.5-3.5 kHz) öne çıkarıldığı, tiz frekansların ise 12-15kHz civarında kesildiği bu tarz kayıtları high-end bir sistemde dinleyen insanların öncelikle sisteme kabahat bulmaları gayet normal. Çok zevk aldıkları bir albümü ilk defa böylesine çözünürlüğü yüksek bir sistemde dinliyorlar ve alıştıkları zevki alamıyorlar! Bas sesler pelte pelte çıkıyor, tizler kaba saba, netice; "*daha fazla bas veren sisteminiz yok mu?*". Siz istediğiniz kadar "*bu kayıtta bas zaten yok ki*" deyin, o kişinin bas olarak bellediği alt-orta frekanslardaki abartılı ses öylesine beynine işlemiştir ki! Aradaki fark ancak belirli bir süre high-end bir sistemle birlikte yaşayarak anlaşılabilir. Bunu yapan kişiler için *low-fi* sisteme geri dönme olasılığı yoktur. Ve bu istisnasız herkes için geçerli, *benim kulağım duymaz* düşüncesi, olsa olsa para harcamamak için uydurulmuş çok zayıf ve sıradan bir bahane olabilir.

Bu tipte kayıtları (pop/tekno haricinde ilk basılan CD'lerin de çoğu bu tarzdadır, yani ya *üst-orta* ya da *orta-bas* sesler veya her ikisi birden ön plana çıkarılmıştır, ve çoğu sistemde çiğ çalarlar) dinleyebilmek için hoparlörlerin high-end camiasında *boom-box* diye tabir edilen cinsten olması gerekir. Bu tip hoparlörlerde filtreler, equalizer'ların (Türkçeye girmiş şekli "egalizör" ve ben nedense bu kelimeyi kullanamıyorum, itici geliyor) klasik V şeklini aldığı tarzda ortaya çıkacak olan sesi üretmek için, orta seslerin kısık/yok olduğu şekilde tasarlanmıştır ve *bummtizzz* ses verirler. Bu tarzda hoparlörleri ilk dinlediğinizde etkilenirsiniz, kulağınızı rahatsız edecek frekanslar yok gibidir, ancak öyle bir sistemle yarım saat müzik dinledikten sonra baş ağrısı kaçınılmaz olacaktır. (Bahsettiklerim müzik için olduğu kadar sinema sistemleri için de geçerli!)

Burada akla gelebilecek bir soru, "ille de high-end sisteme göre kayıt edilmiş albümler mi almak gerek?" olacaktır. Tabii ki, high-end kayıt edilmiş albümler çıkartan marjinal firmaların ürünleri (*Chesky, ECM, JVC-xrcd, Reference Recordings* bunlardan birkaçı) ilk seçeneğiniz olmalı. Rock ya da pop tarzda sevdiğiniz albümlerin ise mümkünse *re-master* olarak adlandırılan ikinci basımlarını seçin. CD'nin ilk yıllarında aceleyle basılan, yanlış miks edilmiş albümlerin çoğu daha sonra yeni tekniklerle ve sanatçıların kendi denetiminde ele alınarak yeniden basıldı. Bu re-master'lar high-end sistemlerde mükemmel netice veriyorlar. *Blue Note, Concorde, Pablo, Sony, Verve* gibi şirketlerin çıkarttığı yeni albümleri ise gözünüz kapalı alabilirsiniz. Bu şirketlerin artık hemen hepsi, CD'ye aktarımda *Super Bit Mapping* ve *HDCD* gibi en son kayıt yöntemlerini kullanıyorlar. Tekno tarzına gelince, bu tarz müziği high-end tarzda çalmak/kayıt etmek henüz denenmedi, zaten öyle olsa müziğin teknoluğu falan kalmaz.

Her zamanki gibi *Jadis Orchestra - JMLab Electra 906* kombinasyonundan en iyi verimi analog bir kaynakla alıyorsunuz. (analog'daki ses devamlılığı, maalesef henüz, satış fiyatı $35,000 altındaki dijital sistemlerde elde edilemiyor). Dijital kaynak için güzel bir örnek ise C.E.C'nin TL51Z model CD Çaları olacaktır. Belt-drive (motor+kayış) teknik kullanılan TL51Z'de CD'ler, plak misali, üstten konuluyor. Hemen her cins dijital çıkış şekli mevcut; RCA üzerinden SPDIF ve XLR üzerinden AES/EBU standardında dijital çıkışlar yanında TOS(hiba) üzerinden de optik dijital çıkış elde ediliyor. Bu da, ileride harici bir DAC alırsanız TL51Z'nin oldukça performanslı bir transport olarak kullanılabileceğini gösteriyor. TL51Z'nin analitik ancak yumuşak ses kalitesi *analog benzeri* diye adlandırılabilir. Bütçesi daha uygun olanlar için *Audiomeca*'nın CD'lerdeki 16 bit 44.1kHz dijital kayıtları 24 bit 192kHz'e yükselterek analoga çeviren *Mephisto II* CD Çaları bir sonraki seçenek olabilir.

Yeni marka ve modelleri ileriki sayılarda tanıtmaya devam etmeyi umuyor, hepinize mutlu, kazançlı ve bol müzikli bir yeni yıl diliyorum.

Donovan Mixon
Duyguların Dili*

Kendisini değişik stillerde müzik yazan ve yapan modern bir eklektik (seçici) müzisyen olarak tanımlayan Mixon'un müziğinin esini hemen hiç istisnasız duygu dünyasından kaynaklanıyor.

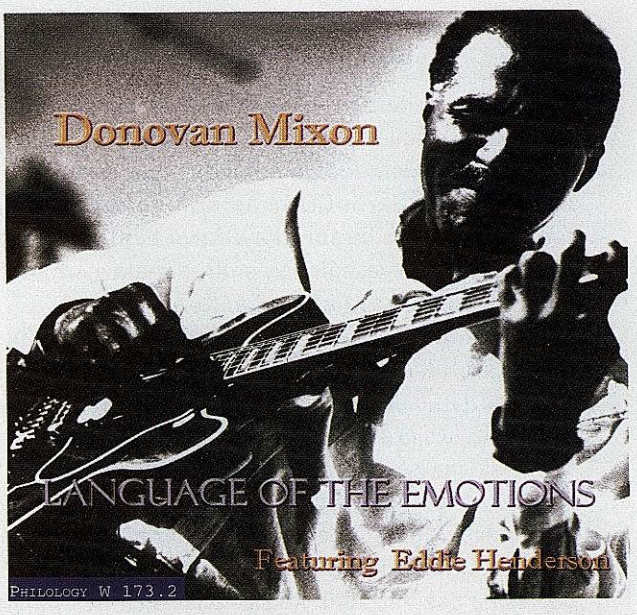

"Duyguların Dili" Türk edebiyatının zengin kültürünü Amerika'nın jazz müziği ile bir araya getirmekte. Amerikalı jazz bestecisi ve müzisyen Donovan Mixon'ın aynı adı taşıyan CD'sinde yer alan parçaların, ünlü felsefe yazarı Oruç Aruoba'nın "Hani" isimli eserinden alınan bölümlerle eşleştirilmesi ve yeniden yorumu sonucu ortaya çıkan bu çalışma "duyguların dilinin" sanattaki evrenselliğini ortaya koymakta. Seslendirme sanatçısı Levent Dönmez'in yorumu ile yeni bir hayat kazanan sözcüklerin melodi ve ritm ile buluşmasıyla yepyeni bir eser oluşmakta. Klasik jazz enstrümanlarının yanında orkestrada yer alan kemençe jazz müziğine değişik bir tat katmaktadır. Mixon'ın müziği, şiirsel bir okumanın arkasında, arka planda "çalınan" bir melodi değildir. Aksine, usta sanatçı Levent Dönmez'in yorumu ile hayata geçen metinlerdeki duyguları ortaya çıkartan, onları canlandıran ve aydınlatan bir etken olarak algılanmalıdır. Jazz'ın ana unsuru olan "beklenmezlik" ve bu beklenmezliğin sanatçı üzerinde yarattığı ortam, etkinliğe bir "gerçekdışı"lık katmaktadır. Titizlikle izlenen ritm, mesafe, melodik ve harmonik yönlendirme ve doku, beklenen ile beklenmeyen arasında "bütünlüğü" sağlamakta. Bu projede ele alınan duygular sırasıyla şunlardır: Hayal ve gerçek, yeniden doğuş, nostalji, nostalji ve fantazi, esef, mutluluk, sevgi şefkat, tutku, umut beklenti, son.

Donovan Mixon Philology Records (İtalya) için üç albüm yaptı:

Look Ma, No Hands! (Konuk Sanatçı: George Garzone).

Language of the Emotions (Konuk Sanatçı: Eddie Henderson).

Lee Konitz ile Free With Lee.

New Jersey doğumlu jazz bestecisi, gitarist ve müzik eğitimcisi Donovan Mixon, müzik eğitimine New Jersey'de Jersey City University'de başladı. Daha sonra New York'ta Manhattan School of Music'de, jazz/ticari müzik, beste ve düzenleme konusunda yüksek lisansını tamamladı. Temple University, Philadelphia'da 20. Yüzyılda Bestecilik üzerinde ek eğitim yaptı. Ted Dunbar ve Harry Leahey'den jazz gitarı dersleri, Dennis Sandoli ve Charlie Banacos'dan emprovizasyon dersleri aldı. 1989 yılında Culmination adlı eseri ile National Endowment for the Arts'dan kazandığı jazz beste ödülü besteci olarak dikkat çekmesini sağladı.

Kendisini İtalya'dan Türkiye'ye gelmiş bir Amerikalı olarak tanımlayan Mixon'ın müziği, İtalya'daki deneyimlerinin yoğun etkisine karşın, ona göre hala blues, ritm & blues, latin ve jazz müziği karakteristiklerini içeriyor. Jazz'a ilk yönelimi Eddie Harris'i Listen Here'ı çalarken dinlediğinde oluştu ve böylece bir eğitim süreci başlamış oldu. New York'taki Jazz Mobile onu Frank Foster ve daha pek çok büyük müzisyenle tanıştırdı.

Kendisini değişik stillerde müzik yazan ve yapan modern bir eklektik (seçici) müzisyen olarak tanımlayan Mixon'un müziğinin esini hemen hiç istisnasız duygu dünyasından kaynaklanıyor. Bir yıldır İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde hocalık yapan Donovan Mixon Can Kozlu ve Ali Perret'in de yer aldığı grubuyla İstanbul'da ve dışında çeşitli konserler vermekte. Donovan Mixon Ekim ayı başından beri Boğaziçi Üniversitesi Mezunlar Derneği tarafından her Perşemde akşamı BURC'ta düzenlenen Jazz Nights'da zaman zaman sahne alıyor.

*Basın Bülteni'nden derlenmiştir.

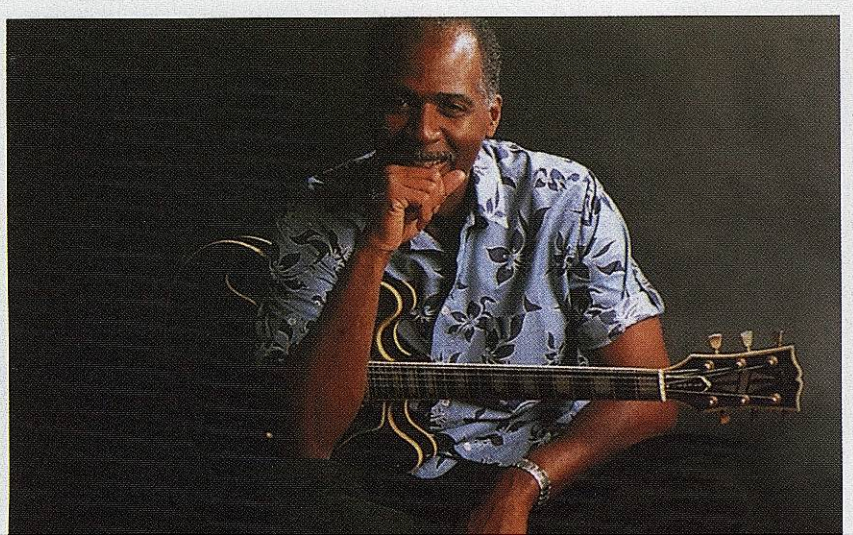

Gitarın Öyküsü Henüz Bitmedi

ANTONIO FORCIONE

10 müthiş albümün sahibi Forcione'nin jazz, İspanyol, Brezilya müzikleri ile klasik müzik alanında geliştirdiği kendine özgü keşifler ve alaşımlar onun akustik gitarın kalıpları kıran müzisyeni olarak üne kavuşmasını sağladı.

Sedat Sarıcı
sedatsarici@hotmail.com

Ne şatodan bozma villa, ne de saray yavrusu. Londra'nın ortalama semtlerinden birinde, bizdeki dargelirli ailelerin ikamet ettikleri büyüklükte, hiçbir lüksü olmayan bir yuva. Albümlerindeki abartıya kaçmayan, ayrıntıyı seven, emek dolu, samimi havanın, Antonio'yu tanıdıkça yaşantısının bir parçası olduğunu görmek, onun müziğini tanımlamamda bana yardımcı oluyor.

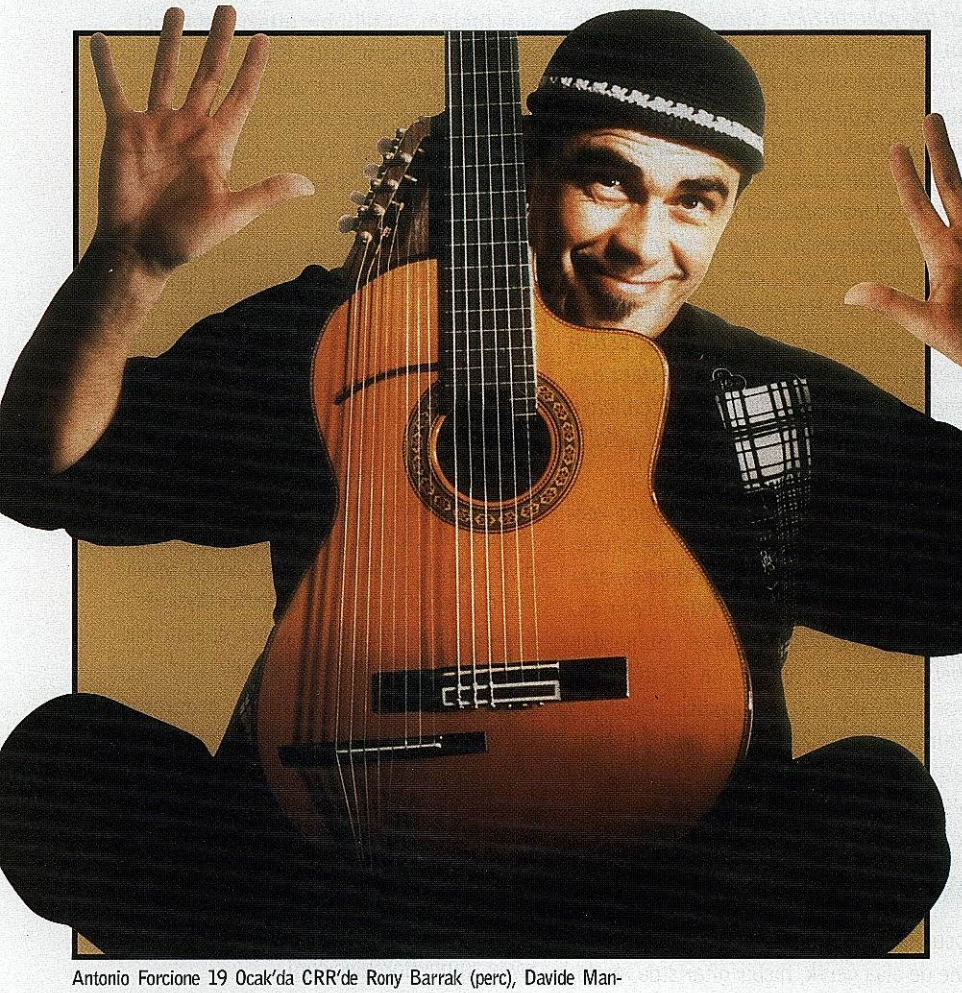

Antonio Forcione 19 Ocak'da CRR'de Rony Barrak (perc), Davide Mantovani (eb)'den oluşan trio'suyla sahne alacak.

Müzikseverlerle buluşmuş 12 albüme sahip Antonio'nun '*Acoustic Revenge (Naim, 1993)*'den bahsederken gözleri bir başka parıldıyor. Müzik sevdalılarının hep ilgisini çeker, albüm adları ve ardında sakladıkları manalar. Yaşamında ve müziğinde kategori, hiyerarşi değil de uzlaşma ve uyum arayan bir müzisyen neden albümünde '*Revenge*'(Öç) eylemini anımsatır. "***Öç, aslında insan yaşantısında hiç olmamasını dilediğim birşey. Ama benim kastım bir iddiaya cevaptı. 80'li yılların sonlarında bilgisayar müziği yaygınlaşmaya başladığında, bazıları akustik müziğin ya da gitar müziğinin öleceğinden, 100–200 kişilik yerlerde çalınabilse de büyük sahnelerde artık yer alamayacağından bahsediyorlardı. Ben buna hiçbir zaman inanmadım ve onbinlerce kişinin karşısında konser verdiğimiz de oldu***".

Antonio'nun yumuşacık dokunuşlarıyla, neredeyse 5 kıtadan topladığı melodilerle kaydettiği albümlerinden birisi de '*Ghetto Paradise (Naim, 1998)*'. Bu albümde alto saksofoncu **Roberto Manzin** büyülü nefesiyle bizleri mistik diyarlara sürüklerken, efsanevi vurmalı çalgılar ustası **Trilok Gurtu**'nun kıvamlı ritmleriyle de albüm zenginleşiyor.

Peki, neden '*Ghetto Paradise*'. Getto denilince bir çoğumuz fakirliği, ezikliği yoksulluğun verdiği acıları ve o acıların gerilimiyle bazen de şiddeti hatırlamaz mıyız. Kimileri gettoya cehennem derken, neden cennet diye tanımlıyorsun? "***Benim çocukluğum gettoda geçti. Orası benim için gerçek bir cennetti. Mutlu yoksulluğun hatırası. Kederi ve neşeyi hepbirlikte paylaşan, sağlam ve dayanışmacı bir toplum*** (bu arada

Ghetto Paradise'ın kapağındaki fotoğrafın babası tarafından çekildiğini ve fotoğrafın ortalarında yeralan çocuklardan ikisinin Antonio'nun kızkardeşleri olduğunu öğreniyoruz). ***Cenaze törenlerindeki hüzünlü çan seslerinin sokaklardaki sürüklenişi aklıma geliyor. Sobadaki son ateş sönene kadar dedesinin yanında gitar çalan çocuğu hatırlıyorum. Bunlar bana esin kaynağı oldu. Kızkardeşim Nicoletta'nın erken ölümü geçmişimizi gözden geçirmeme neden oldu. Bu albümü gözyaşlarımızın ve gülüşlerimizin içime sızdığı o büyülü döneme ithaf etmek istedim. Dünyanın birçok yerinde çaldım ama beni yetiştiren o topraklarda çalmak yüreğimde bambaşka bir çarpıntı".***

Bu sözler bize bülbülün altın kafeste vatanını arayışını hatırlatıyor. Demek, şarklı olsun garplı olsun ne çok ortak duygumuz varmış.

Aynılıklar Ayrılıklar

Antonio, İtalya'nın Adriyatik kıyılarındaki küçük bir kasabada dünyaya gelir. ***"Çocukken davulu çok sevmiştim ve davulcu olmayı çok istedim. Yoksulluk nedeniyle davul alamamıştık ama babam ikinci el eski bir gitar bulmuştu. İlk derslerimi mahalledeki berberden aldım. Çünkü o günlerde kasabamızdaki herkes geçimini topraktan sağlamak zorundaydı. Bir enstrümanı çalabilecek yumuşak eller ve iki müşteri arası boş zaman yalnızca berberde vardı"***. Antonio henüz 13 yaşına geldiğinde gitar, mandolin ve davul çalarak İtalya'nın farklı bölgelerinde turlara çıkan halk dansları topluluklarında yer alır. Ergenlik yaşlarına geldiğinde artık elinde elektrik gitarı da vardır. 70'li yıllarda şiddetini yükselten Santana rüzgarı, Akdeniz'de de dokunmadık bağ bahçe bırakmaz. Antonio, ileride bu Latin mirası Arap ritmleriyle kavuracak, Hint motifleriyle tatlandıracak, jazz armonisiyle demleyerek özgün sıfatına yaraşır bestelerle bizlere ikram edecektir.

16 yaşına geldiğinde **John McLaughlin**'in *My Goal Beyond* albümüne çarpılır.

"Benim için yol ayrımı" dediği bu albümle yeniden akustik gitara gömülür. Hayatında büyük izler bırakan bu albümün sahibiyle yıllar sonra Korsika'da aynı sahnede buluşurlar.

Derken, 1983 yılında gitarı ve elinde küçük bir bavulla, tek bir İngilizce kelime bile bilmeden Londra'ya gelir. Müzisyenlerin, komedyenlerin gösteri alanı *Covent Garden*'da çalmaya başlar.

"Benim için insanlarla diyalog kurabilmemin tek yolu müzikti. Çaldım, çaldım, çaldım. Time Out dergisinin Sokak Müzisyenleri Yarışmasını kazanmışım ama bundan haberdar değildim. Bana söylenenleri de anlayamıyordum. BBC beni ararken, ben köşemde gitar çalmaya devam ediyordum. Dört ay sonra ağzında purosuyla önemli birisine benzeyen bir adam, gitar kutuma kartını atıp "Büroma gel" dedi. Gittim ve Barclay Tames Harvest'in önünde çalmak için Avrupa turu önerdi. Sokaklarda uçtum sevinçten. Covent Garden sokaklarından Cenevre'ye 25.000 kişinin önünde çalmaya gidiyordum. Derken ilk albüm geldi". *Light and Shade (Sol, 1984).*

Ve ilk albümü takiben 11 albüm daha kervana katılır. Kervan Kıta Avrupa'sından Avustralya'ya, Kanada'dan Endonezya'ya festival festival dolaşır. Tüm albümlerin satış rakamı 70.000'ne ulaşır. Bunlardan *Ghetto Paradise* tek başına 28.000 müzikseverin arşivini renklendirir. *Dedicato* (Naim, 1996) *Talking Hands (Naim, 1997) ve Meet me in London (Naim, 1997)* albümleri jazz listelerinde aylarca ilk beşte yer alırlar.

Fakirin Orkestrası

Çocukluk yıllarında çaldığı davulun etkisiyle de olsa gerek, hiçbir gitaristde rastlayamayacağımız bir teknik geliştirir. Bir yandan klasik gitar tekniğine yakın bir anlayışla parçanın melodik ve armonik yapısını çalarken aynı anda gitarın ön ve yan yüzeylerini vurmalı çalgılar gibi kullanarak çok zengin bir ritmik özellik kazandırır parçalarına. Fakirin piyanosu olarak anılan gitar onun sayesinde artık fakirin orkestrası olarak da anılabilir.

1997 yılında Antonio, tasarımını kendisinin yaptığı 6 telli perdesiz gitar yapısına ek olarak, akorların ilgili seslerine akordlanabilecek (6 telin hemen üzerinde yer alacak) 8 ayrı telin daha yer aldığı toplam 14 telli bir gitarı, usta enstrüman yapımcısı **Bill Puplet**'e sipariş eder. Perdesiz haliyle uddan esinlendiği için *"Ouddan"* diye adlandırdığı yeni gitarını *Live (Naim, 2000), Ghetto Paradise* ve *Meet me in London* albümlerinde dinleyebilirsiniz.

Yakın gelecekte eski ve yeni ballad'larını yaylı çalgılar dörtlüsüyle birlikte bir albümde toplamayı düşünen Antonio'ya rüyalarınızda sahneyi kimlerle paylaşırsınız diye sorduğumuzda, erken yaşlarda kaybettiğimiz sevgili **Jaco Pastorius**'un da adı geçti. Herhalde buluşmak öbür dünyaya kalıyor, biraz beklememiz gerekecek, 40–50 yıl kadar diyorum. ***"Bence 150 yıl diyelim, ilk 100 yıl biraz güç geçiyor da"*** diye cevaplıyor. Antonio'nun espriyi seven yanını farkedip, geçen yıl **Perrier Awards**'ı kazanan komedi topluluğunda önemli bir rolle yer aldığını da öğreniyoruz.

Uluslararası Gitar Festivali programı dahilinde Ocak ayında İstanbullu'ların izleme şansı bulacağı **Antonio**'ya son olarak iletmek istediğiniz birşey var mı diye sorduğumda, hemen yanıbaşımızda bilgisayarıyla çalışmakta olan eşi *Anna* söze atılıyor ve mükemmel bir telaffuzla bizim dilden bir "**Merhaba**" diyor.

www.antonioforcione.com

Hakan Behlil İle Tüyler Ürperten Müzikler Üzerine

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

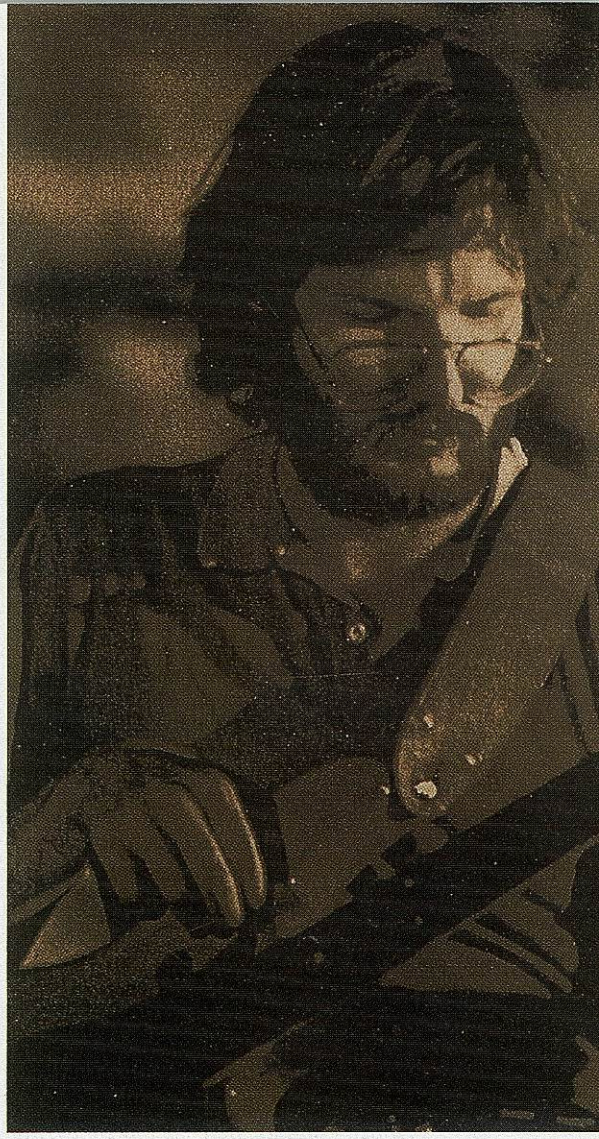

Misafir pencereden karşı binalarda yavaş yavaş sönen ışıklara bakarken yağmurun dindiğini farketti. Beş saatten beri konuğu olduğu insana son bir soru sormak geldi içinden, speaker'lardan gelen Chet Baker'ın trompetinin sesi aklından geçenleri kelimelere dökmesine yardımcı oldu: Nasıl hatırlanmak isterdin?

Ev sahibi belli ki bu soruya hazırlıklı değildi, bir an düşünüp sonra ağır ağır konuştu:

"Şöyle hatırlanmak isterim, her zaman çaldığı müziğe bir ritm ve swing sıcaklığı katardı, ama bazen gözü kara tuhaflıklar da yapardı, ama hep içinden gelen şeyleri çaldı...".

Misafir teşekkür etti, kağıtlarını topladı, teşekkür ederek vedalaştı ve evden çıktı. Arabasını hareket ettirmeden önce biraz evvel çıktığı evin penceresine baktı. Işıkların onun ardından sönüşünü izledi. Beş saattir tüm sıcaklığı ile yaşadığı ev sanki birdenbire yok oluyormuş gibi geldi ona. Yolda dönerken aklı hala evdeydi. Herşey aslında bir film gibi geçmişti. Uzun zamandan beri uzaktan tanıdığı bir insanı ummadığı kadar yakından tanımıştı. Yaşadığı saatlerden arta kalanları teker teker hatırlamaya çalıştı.

Evdeki sohbette ilk sözü ev sahibesi hanım almıştı:

"Ben de jazz müziğine meraklıyım. Evimize girdiğimizde önce ışıklar açılır sonra da müzik aletleri. TV hiç açmıyoruz diyebilirim. Evimizin elektirikli demirbaşı bu müzik setidir. Evimizin her yerinde müzik vardır, banyo ve mutfak da dahil.

Hakan'ın büyük bir plak koleksiyonu var. Geçen bahar evin parkeleri değişiyordu, plakları hariç salondaki tüm eşyaları adamlara taşıttım ama plakları ben tek tek ellerimle taşıdım, o yüzden sayısını biliyorum. Yaklaşık 750 plak var. Saadettin Davran'a göre bu dünyanın en distile koleksiyonu, miktar olarak çok değil ama içerik olarak çok zengin".

Ev çok zarif bir şekilde döşenmişti. Misafirin ilk dikkatini çeken şeyler salonun dibindeki eski piyano ve yerde yatan kontrabas olmuştu. Kadının sözleri üzerine ağzına kadar plak dolu olan dolaba yanaştı, alıcı gözüyle bir bakış attı. Tanıdığı tanımadığı albümleri gözleri birer birer tararken bu sefer de ev sahibi konuştu:

Paris'te okurken plaklarımı hep dinleyerek aldım. Bir plağı değerlendirirken o parayı o plağa verir, o plağı alır mıydım diye değerlendiririm. Plağı ne kadar çok ve sık dinlersem o kadar ucuza geliyor. Bill Evans'ın 'Sunday At The Village Vanguard'ını her gece dinleyebilirim. Ama Miles Davis'in 'Bitches Brew' albümüne yılda bir kere sıra geliyor. Plağın içindeki müzik de çok önemli. Bazı albümler vardır adamın kaşını kaldırtır, bu çoğu zaman çalınan müzikteki alet maharetinden ileri gelir. Bir de tüy ürperten plaklar vardır. Tabi her ikisini de yapabiliyorsa o plak gerçekten çok iyidir. Bana göre John McLaughlin kaş kaldırtmadan tüy ürpertebilen az sanatçıdan birisidir. Ama benim için gerçek anlamda tüy ürperten üç müzisyen vardır. Bill Evans, Chet Baker ve Richie Beirach.

"Şöyle hatırlanmak isterim, her zaman çaldığı müziğe bir ritm ve swing sıcaklığı katardı, ama bazen gözü kara tuhaflıklar da yapardı, ama hep içinden gelen şeyleri çaldı...".

Misafir için tüm bu isimlerden bir tanesi yabancı gelince ev sahibi açıklar:

Richie Beirach bana göre Herbie Hancock ve Keith Jarrett ile birlikte en iyi üç piyanistten birisidir. Tabi merak ediyorsan bir tane çalalım.

Ev sahibi erkek sonsuz gibi görünen plak koleksiyonunun bir noktasına elini uzatarak aranan şeyi tık diye buldu ve pikap dönmeye başlarken ev sahibesi onu tamamladı:

Hakan şu gördüğünüz 750 plaklık koleksiyonda ne neredeydir, kim nerede ne çalıyor bilir. Duyduğu zaman ağladığı sololar vardır. Benim resimlere baktığım zaman ağladıklarım olur, Hakan ise jazz sololarında ağlar.

Misafir ilk şaşkınlığı geçtikten sonra kendisine bir köşe seçerek aperatif ritüeline katıldı. Bir yandan da ev sahibi erkeği dinlemeye başladı:

Bazı albümler vardır adamın kaşını kaldırtır, bu çoğu zaman çalınan müzikteki alet maharetinden ileri gelir. Bir de tüy ürperten plaklar vardır. Tabi her ikisini de yapabiliyorsa o plak gerçekten çok iyidir.

Annem babam ben çocukken ayrıldılar. Evimizde müzikle büyümedim. Büyükdere'de dedemin köşkünde yaz akşamları yolun karşı tarafında kalan Beyaz Park'ta İsmet Sıral Orkestrası çalardı. Müziği 'Lullaby of Birdland' ile açarlardı. Anneannemin hasır iskemlenin üstüne çıkarak onları dinlerdim. Sanırım henüz 4-5 yaşlarındaydım. Tenor saksofon çalmak isterdim ama bana ilk alınan enstrüman 6 yaşında olduğum sırada mandolin oldu. O mandolin eve geldi ve gitti. Daha sonra 10 yıl müzikle ilgilenmedim. Kimse de beni bu konuda teşvik etmedi. Ama müziğe meraklıydım. Yeniköy'deki yalının en üst katında gece saat 1'den sonra orta dalgadan Radyo Luxemburg'u dinlerdim. Radyonun yayını sabit değildi, hava durumuna ve rüzgara göre ses kayar, bir gider bir gelirdi. Beatles grubunun parçası 'Don't Let Me Down' u ilk defa bu radyoda dinleyip sevmiştim. Üç ay sonra plağı Türkiye'ye geldi, hemen aldım ve dinledim, ama baktım anlayamadığım bir eksiklik var. Sonra farkettim, radyodaki yayının kaymasından dolayı ortaya çıkan efekt müziğe meğer bir Hammond B 3 org Leslie'si gibi bir hava verirmiş, ben parçayı o haliyle sevmişim, gerçek halini dinleyince hayal kırıklığına uğramıştım.

Müzik değişti, misafir pikaba Bill Evans'ın 'Village Vanguard'ının konduğunu göz ucuyla farketti. Tüyler yavaş yavaş ürperirken sohbet devam etti:

İlk gitarımı 15 yaşında 300 liraya aldım, arkadaşım Süleyman Ulagay sebep oldu. Onu kendi kendime çalmayı öğrendim. İlkokulu Işık'da okudum. Liseye Alman Lisesi'nde devam ettim. Dersler öğlen biterdi. Ben de haftanın 7 günü blues çalardım, okul günlerinde günde 5 saat, hafta sonlarında ise bütün gün. O zamanlarda Batu Mutlugil ile çok sık beraber çalardım. 25 yaşına kadar bu şekilde hep blues ve pop çaldım. En çok 'Cream' çalardık, onlar önü açık müzikler çalarlardı. Uzun sürerdi. Saint Joseph lisesindeki bir konser sırasında başka gruplar kendilerine ayrılan süre içerisinde 6-7 parça çalarken biz o süre içerisinde sadece tek bir parça çalmıştık. Herkes çok şaşırmıştı. Bir zamanların cazgırları o zamanlar liselerde Adieu Jollie Candy çalarlardı. Lise biterken en çok blues çalardık, pop daha geri planda kalırdı. Blues benim için mektep arkadaşı, asker arkadaşı gibi koşulsuz bir arkadaşlıktır. Derinliği vardır. Onunla büyük kilometreler katedebiliyorsunuz. Yeterince uzun çalınabilirse 3 akorun içerisinde çok değişik yerlere gidebilirsiniz.

O dönemlerde 'Dönüşüm' grubu ile çaldım. Beraber turneye çıktık. Kudret Zeytinoğlu bas çalardı. Orhan Topçuoğlu o zamanlar hain bir rockcu idi. Konserlerin ilk yarısında Halit Kakınç solist olarak sahneye çıkardı. İkinci yarıda yerini Fatoş Balkır'a bırakırdı.

Misafir de ev sahibi ile aynı yaşlarda idi, beraberce o devirleri andılar, İstanbul Gelişim Orkestrası, Durul Gence Beşlisi, Selçuk Başar gibi isimlerle yaşanmış anılar paylaşıldı. Arka planda Bill Evans plağa ödenmiş olan bedeli geri ödemeye devam ederken sohbet sürdü gitti:

Alman Lisesi'nde bol bol çakmaktan dolayı, liseyi 22 yaşında olgun bir insan olarak bitirdim. Bu olgunluk bana meslek seçimimde çok yardımcı oldu. Üniversiteye önce İngiltere'de işletme okuyarak başladım. Sonra Paris'teki Amerikan Üniversitesinde işletme okumaya devam ederek bitirdim. Paris'te bir reggaie grubunda davul çaldım. Bir yandan da fotoğrafçılık yaptım. Arda Uskan'ın yazdığı fotoromanları çekerdik. Paris'te her delikten jazz fışkırırdı, feci bir jazz ortamı vardı.

Bu dönemde bir çok yakın dost edindim. Bernard Tavernier'in ünlü 'Round Midnight' filminde bir Fransız jazz severin başından geçenleri anlatır. Ben filme ilham vermiş insan olan Francis Poudras ile tanıştım. Filmdeki karekter aslında o adamın idolü olan üç insanın bir karışımıdır. Bill Evans, Charlie Parker, Bud Powell. Poudras'ın inanılmaz bir 8 ve 16 mm müzik filmleri arşivi vardı. Round Midnight'da Dexter Gordon'un oynadığı karaktere yapılan muamele aslında bu üç kişiye yapılmıştır. Filme de gittim, başlangıç bölümünde Poudras da bir bar sahnesinde rol alıyordu. Tıpkı Alfred Hitcock'un kendi filmlerinde rol alması gibi.

Paris'te okurken yazın Türkiye'ye gelerek çalışırdım. Okay Temiz ile yaz turneleri yapardık. Okay inanılmaz yaratıcı ve pratik zekalı bir insandır. Bir keresinde Bodrum kalesinde konser yapacağız, baktık ki hiç tanıtım yapılmamış. Benim arabamdaki teybi söküp onun minibüsüne taktık, tavanına da iki hoparlör monte ettik, bütün Bodrum'u gezerek konseri duyurduk. Akşam konserin yapılacağı kaleye gittik, bir baktık ki insanların oturacağı iskemle yok. Okay gene yılmadı, üşenmedi taa Milas'a gitti, iskemleleri buldu. Buldu ama o sırada iskemleler Milas'da bir düğünde kullanılıyordu, Bekledi, düğün bitti, iskemleleri kamyona yükletti ve Bodrum'a yetiştirdi, insanları oturttu ve konser gerçekleşti.

Bu dönemde Salih Baysal ile tanıştım. Salih inanılmaz derecede muhteşem bir müzisyen idi. Yalıkavaklı bir düğün kemancısı idi, her tür müziği çalabilirdi. Paris'te bir keresinde Jean Luc Ponty'nin o çaldıktan sonra yerinden kalkıp elini öptüğünü gördüm. Beraberce çok çaldık. Çok mütevazi bir insan idi. Mütavazi küçük

KOMİLİ'DEN BİR İLK DAHA...

Tabiatın mucizesi zeytinyağını 1878'den beri sofralarınıza taşıyan Komili, çok özel bir mekana imza attı:

Komili Zeytinyağı Dünyası...

Zeytin ve zeytinyağına dair hemen herşeyin bulunduğu Komili Zeytinyağı Dünyası'nda Akdeniz kültürüyle bütünleşerek keyifle alışveriş yapabilirsiniz. Ayrıca, mekanda birbirinden leziz ekmek çeşitlerini eşsiz Komili zeytinyağı ile tatlandırarak başlayacağınız yemeğinizi taze bir salata ile noktalayabilirsiniz. Komili Zeytinyağı Dünyası, şimdi siz lezzet gezginlerini bekliyor...

Komili Zeytinyağı Dünyası
Mayadrom Alışveriş Merkezi, Akatlar - İstanbul Tel: 0212. 352 30 60

Komili
ZEYTİNYAĞI DÜNYASI

bir evde yaşardı. Küçük bir teypte kendi müziğini çalardı. Tam kendi solosuna sıra geldiğinde size meyva getireyim der, kalkar teybin sesini kısar ve mutfağa giderdi. Solosu bittiğinde odaya meyvelar ile döner ve teybin sesini açardı.

Ev sahibi tekrar dolaba yöneldi, şaşmaz bir hassasiyetle elleri tek bir noktaya tereddütsüzce yöneldi, biraz sonra yanık bir keman sesi odayı doldurdu. Artık yaşamayan kemancının müziği yaşıyordu.

yüzde biri kadardı. Kulüplerden birinde biz, diğerlerinde ise Erol Pekcan ve Tuna Ötenel'in grupları çalıyordu. Bizim çaldığımız yerin ismi Dilim Pizza idi. Demek ki o zamanlar bir talep varmış, her yerde cayır cayır jazz çalardı. Bugün aynı Bodrum'da bir tane bile jazz kulübü yok, Emin evinde oturuyor. Aynı şey Istanbul için de geçerli. Naima, Bodrum, Jazzino, Korukent vardı, birer birer yok oldular. Artık jazz yok, ama entertainment var.

Jazz kulübü jazz değil kulüptür, tıpkı köpek balığının köpek değil balık olması gibi. Batıda müziğin yüzde beşi jazz'dır. Bizde ise müziğin yüzde beşi batı müziği ve o yüzde beşin de yüzde beşi jazz. Gece 12 oldu mu herşey aslına rücu ediyor ve eller havaya gidiyor.

Ev sahibesi beylere yemeğin hazır olduğunu hatırlatmasa sohbet ve müzik böylece sonsuza kadar sürebilirdi de ama masaya oturdular. Sofra çok zarif bir şekilde düzenlenmişti, çok güzel cam eşyalar ve porselenler yuvarlak masayı süslüyordu. Ev sahibesinin merak ve zerafeti eşya olmuş gözler önüne serilmişti. Menü yarım asırlık beylerin sağlıklarına göstermeleri gereken özeni yansıtıyordu. Önce Zeytinyağlı enginar ve çok güzel soslu bir salata yendi, onları özel soslarla tatlandırılmış bir ızgara tavuk takip etti. Çilav, mercimek, ve ıspanak püresi tavuğun üç güzel nedimesi olarak sofrayı süslediler. Misafir sofradaki biber kültürünü farketti. Sevdiğini öğrenince ona Bodrum'daki evlerinin bahçesinde yetişmiş bir biber turşusu da çıkardılar. Özenle soğutulmuş beyaz şarap kristal kadehlerde aktı gitti. Ananas tatlısından sonra misafir tekrar asıl görevini hatırlayarak kağıt kalemini eline alarak ev sahibini dinlemeye başladı.

Paris'ten sonra Amerika'ya giderek MBA yaptım. 1982'de okullar bitti, Türkiye'ye döndüm. Unilever'e müracat ettim ve kabul edildim. O yaz Emin Fındıkoğlu ile iki ay Bodrum'da çaldık. O zamanlar Bodrum'da üç tane jazz kulübü vardı ve Bodrum bugünkü boyunun herhalde

Jazz kulübü jazz değil kulüptür, tıpkı köpek balığının köpek değil balık olması gibi. Batıda müziğin yüzde beşi jazz'dır. Bizde ise müziğin yüzde beşi batı müziği ve o yüzde beşin de yüzde beşi jazz. Gece 12 oldu mu herşey aslına rücu ediyor ve eller havaya gidiyor.

Jazz kulüpleri ancak kulüp yönleri ile müşteriyi tutabilirler. Diskotekler ise kısa atımlı işletmelerdirler. En fazla iki yıl yaşarlar sonra kapanırlar ve yerlerine yenileri açılırlar. Jazz ise zor ama sürekli yukarı çıkışlı olan bir müziktir. Kilometre yedikçe güzelleşir. Bir jazz kulubünde hep jazz olmalıdır. İşi jazz'dan tutturup taşımak gerekir. Jazz kulubü hoş bir işletme ise sadece saf kan jazz severlere bağımlı olmaz.

Ev sahibesi votka bardakları çıkarttı, ev sahibi votkayı buzluktan almaya giderken misafir onların burçlarını öğrendi:

Hakan 1954 doğumludur, Koç burcu, ben Akrep burcuyum. Siz votka içmiyor musunuz? kahveye devam eder misiniz? isterseniz bitki çaylarım da var.

Ev sahibi votkayı dolduruken yazının düz bir kronoloji olmasını istemediğini söyledi, olmayacağının sözünü aldı. Sohbeti tesbihin koptuğu yerden bağladılar:

Türkiye'deki bir çok müzisyen kendi aletlerini sevdikleri için o enstrümana göre müzik dinlerler. Daha çok aletlerini daha iyi nasıl çalabilecekleri üzerine yoğunlaşırlar.

Bas çalmaya başlamam tamamen bir tesadüf. Süleyman'la çalışırken oldu. O solo gitar çalardı ben akor basardım, oradan basa geçtim, sevdim ve geçtim, o kadar.

Ben hiç bir aleti sevmedim, ben müziği sevdim. Hiç bir aleti de çok iyi çalmıyorum. Piyano, davul, bas hiç birinde tam bir yeterliliğim olmadı. Tekniğim sıfır, ama ritm yönümün çok gelişmiş olduğunu düşünüyorum. Müzisyen arkadaşlarım benim swingli çaldığımı düşünürler. Bazen çok cesur ve alışılmış kalıpların dışında sololar atarım.

Tekniğin gelişmesi ancak çok çalışma ile olur. Ben hiç bir zaman uzun uzun aletle çalışmadım. Bu konuda bana miras kalan şey gençlik yıllarımda yaptığım blues çalışmalarım ve sahnede çaldıklarım. Çaldığım şeye biraz ruh katmaya çalışıyorum.

Ben, müziğin içinde kendi çaldığım aleti değil müziğin kendisini dinliyorum. Çaldığım müziğe ruh katabildiğimi düşünüyorum ama tekniğim yeterli olmadığı için içimde hissettiklerimi belki de tam olarak dışarı vuramıyorum.

Benim iki falsom var. Öncelikle sosyal hayatımdan feragat etmek istemiyorum. Ayrıca yoğun bir iş hayatım var, boş zamanım yok.

Diğer müzisyenler müziği çalıyorlar ben ise dinlemeyi seviyorum. Akşamları eve gelince aletimle çalışmak yerine uzun uzun müzik dinliyorum. Az çalışmaktan dolayı olan açıklarımı ise ritm sağlamlığı ve özgün sololarımla kapatmaya çalışıyorum.

Ev sahibesi onun yorumunu tamamladı:

Hakan'ın ritm tutması çok kendisine özel, oğlu Memo da kendisine benziyor.

Misafir çocuğun resmini gördü, sarışın gözlerinin içi gülen bir çocuktu bu, babası tekrar söze girdi:

Hayatımda müzikten başka ailem de önemli. Biraz vakit bulup fotoğraf çekmek isterdim. 20 yıldan beri sadece aile resimleri çekiyorum. O elinde tutuğun resimi 10 yıl önce çekmişim, bari oğlanın yeni resimlerini çekeyim. Bak sana bir başka tüy ürperten şey daha dinleteyim. Armando Manzanero'yu biliyor musun, enfes bir sesi vardır, ilk dinlediğinde kadın sesi sanabilirsin. Kendisi aslında piyanisttir, ama sana dinleteceğim albümde piyanist arkadaşları onun için çalmışlar. Bak bu da Enrico Pieranunzi,

bana göre o da yaşayan Bill Evans'dır. Arturo Sandoval de kaş kaldıran bir müzisyendir.

Müziği seviyorum. Müzik bana göre bir hislendirme usulu. Tıpkı diğer hislendirme usulleri olan resim, edebiyat gibi. İnsanı normal durumunda alıp dışarı çıkarıyor, başka boyutlara taşıyarak hislendiriyor. Bu ise sadece notaları çalarak yaratılabilecek bir duygu değil. Jazz benim için hisli ve önü açık bir müzik demek. Kalıplara çok çarpmadan birşeyler yapabildiğim bu müziği çok seviyorum. Ama başka müzikleri de seviyorum, mesela funk, Meksika boleroları, diğer Latin Amerika müzikleri, daha bir sürü şeyler.

Üniversite yıllarımda geceleri uzun uzun tez yazdığım dönemlerimde müzik dinlerdim. Radyoda dinlediğim bir müzik olunca onun plağını alabilmek için gece arabaya atlar 24 saat açık olan bir plakçıya giderdim. Nöbetçi eczane arar gibi nöbetçi plakçım vardı.

Ev sahibi bir köşelerden o nota kağıtlarını çıkartıp yerlere serdi, hep beraber o kağıtlara bakarken Emin Fındıkoğlunu andılar:

Benim bir konfor bağımlılığım var. Sanatçılıkla bu olamazdı. Bağdaşmazdı. Emin Fındıkoğlu gibi minimum beklentilerim yok. Ama iş müziğe gelince Emin mükemmeliyetçidir, ben ise nota bilmiyorum ve o notalardan nefret ediyorum.

Kendim bir albüm yapmayı hiç düşünmedim, birileri kolumdan çekerse gider yaparım.

Misafir kendi albümünde hangi parçaları seçmek istiyeceğini sordu, ev sahibi önce düşünüp tartti ve kendi sanal albümünün play listi dudaklarından döküldü

Nardis ve Blue in Green ile başlamak isterdim. Sonra Invitatation, Reflections, ve Nica's Dream ile devam ederdim. Stella by Starlight'ı da istiyorum ama salsa şeklinde çalacağız. Aynı şekilde Maiden Voyage da olacak ama samba olarak çalacağız.

Ev sahibesi 'If You Could See Me Now' da olacaktı diye hatırlatınca misafir aslında böyle bir konunun onların hayatında daha önceden de gündeme gelmiş olabileceğini hissetti. Müzik bitti, bu sefer Helen Merrill ardında Garry Peacock Trio ile bir yerlerden sohbetin ortasına indi. Misafirin dikkatini ev sahibinin plaklarına çok itina etmediği çekiyor, kapaklarından çıkartırken onları elleriyle tutuyordu, misafirin gözlemine ev sahibi 'ne yani, eldivenle mi tutsaydım' diye cevap verdi.

Yerde bir başka enstrüman daha duruyordu, misafir bu büyük ve tombul bir gitara benzeyen şeyin Meksika bası olduğunu öğrendi. Ev sahibi yerden kaldırıp biraz da onu çaldı ama uzun sürmedi. Sonra sıra gerçek basa geldi, o sırada pikapta Milton Nascimento ve Herbie Hancock'un bir plağı çalıyordu, ev sahibi onlara basıyla eşlik etti. Ardından bir başka plakta 'Stella By Starlight' Irakerre tarafından samba olarak yorumlanırken ona eşlik edildi. Bas tekrar yerine iade edilirken ev sahibi onun yaşamındaki iki önemli müzisyene tekrar değindi, söyledikleri aslında kendi müzik felsefesinin bir aynası idi:

Chet Baker benim için en değerli iki jazz müzisyeninden birisidir. Çok riskli çalar, karışık hislerle dolu bir adamdı, kendisi iyi bir insan değildir, mutlu bir hayatı da olmadı ama yaptığı müzikle çok insanı mutlu etti.

Bill Evans'ın yapmış olduğu müzikteki lirik duyguyu seviyorum. Az nota ile çalıyor, bu notalar arka arkaya hep doğru olarak geliyorlar ve hisler ortaya çıkıyor, insanın tüylerini ürperiyor.

Benim sevdiğim bu müzisyenlerin her ikisi de az ve öz çalıyorlar, çalmadan önce uzun uzun düşünüyorlar, çok derin hissediyorlar sonra onu az ve öz aktarıyorlar.

47 yaşındayım. Kalıcı bir şeyler yapmak istiyorum, ama tembelim. Organize olamıyorum. Kararlı olup çalmak lazım. Canlı kayıt olmasını isterim. Evet böylesi bir çalışta biraz hata biraz da pürüz de olur ama sıfır pürüz aynı zamanda sıfır ruh ve tüylerin ürpermemesi demek. Bizler tüy

Jazz benim için hisli ve önü açık bir müzik demek. Kalıplara çok çarpmadan birşeyler yapabildiğim bu müziği çok seviyorum. Ama başka müzikleri de seviyorum, mesela funk, Meksika boleroları, diğer Latin Amerika müzikleri, daha bir sürü şeyler.

ürperten müziğe para veriyoruz. Müzik sonunda bir araç, amaç hissetmek, his lazım, herşey yerli yerinde olsa da hissiz müzik müzik olmuyor.

Ev sahibi yeni bir plak çıkarttı, misafir adının Samambaia olduğunu kapaktan okudu. Bu sefer Cesar Camargo Mariano ve Helio Delmiro çaldılar.

Misafirin aklına Mehmet Altan'ın Kanatlı karınca adlı kitabının öndeyişinde okuduğu sözler geldi, şöyle deniliyordu:

Hayatı anlamaya çalışırken aklın keskin çizgili gücüne saygı göstermeyi öğrenmek, ama duygusallığın sezgilerini de yabana atmamak gerekir. Tecrübelerimizi çoğaltarak yaşarken bir yanımızın hep tecrübesiz ve saf kalmasına, bizi aklın çok mantıklı, ama epeyce soğuk egemenliğine esir düşmekten, sanırım duygu imparatorluğunun koruyucusu edebiyat kurtarıyor.

Ben o gün Hakan Behlil'in dünyasındaki koruyucu görevi edebiyat yerine müziğin yaptığını düşündüm. Karşı binalarda yavaş yavaş sönen ışıklara bakarken yağmurun dindiğini farkettim. Artık bana, o gün yaşadıklarımız kronolojik boyuttan uzak olarak nasıl kağıda aktaracağımı düşünmek kalmıştı.

Flora Purim İstanbul'da, Babylon'da iki konser verdi

Son albümü Perpetual Emotion tüm müzik geçmişinin özeti gibi, sanki bir yaşamı bir albüme sığmışcasına.

Hülya Tunçağ
htuncag@veezy.coom

17 Kasım Cumartesi, Babylon'un kulisinde Flora Purim ile birlikteyiz. Konser arası ama sahneden Airto Moreira'nın performansı duyuluyor. Çünkü Moreira bir eş ve profesyonel müzisyen olarak dünden beri yorgunluğu süren Purim'in boşluklarını -Purim'in de dediği gibi- inanılmaz bir enerjiyle dolduruyor. Aslında söyleşimiz, 16 Kasım Cuma, konserden önce gerçekleşecekti. Dört saat gecikmeli gelen ekipte Purim, aşırı yorgunluğu nedeniyle son dakikada ve provasız sahneye çıkmak zorunda kalmıştı. Söyleşinin daha rahat olması için ertesi gün uygundu aslında.

Sonunda karşıkarşıya kalmıştık. Yalnız değildik. Yanımızda, Purim-Moreira çiftinin Paris'te keşfettiği usta piyanist Christian Jacob, saksofoncu Garry Meek ve bir sürpriz, ekibe son dakikada katılan Yellowjackets'in bascısı Jimmy Haslip vardı. Haslip'le 1990 yılında İstanbul Festivali'ndeki anılarımızı tazeledik. Konuşacak çok şey vardı ama zaman yoktu. Flora Purim ise beni bekliyordu.

Sizi yeniden İstanbul'da görmek çok hoş.

Teşekkür ederim, benim için de öyle.

Size ilk sorum şu: Duyduğunuz ilk jazz parçası neydi ve kime aitti?

Güzel bir başlangıç. Çok küçüktüm. Duyduğum ilk parça Star Eyes'dı ve Erroll Garner çalıyordu.

Star Eyes'ı duyduğunuzda ilk duygularınız ne oldu?

Çok etkilenmiştim. Biliyorsunuz Erroll Garner harika bir piyanist. Sekiz yaşındaydım. O kadar çok sevmiştim ki bıkmadan ardarda dinliyordum. Sonra Garner'ın parçadaki solosu belleğime kazındı.

Buna bağlı olarak, ne zaman jazz müziğine girmeye karar verdiniz?

Onsekiz yaşındaydım. Miles Davis ve John Coltrane'i çok dinliyordum. Sonra birgün ABD'ye gitmeye karar verdim. Hayranı olduğum bu müzisyenleri daha iyi tanımak ve jazz müziği öğrenmek istiyordum. 1967 yılıydı. New York'a gittim. Yalnızca gözlemlemek ve öğrenmek için. Burada tanıştığım ilk müzisyen Thelonious Monk'du.

Ne büyük şans!

Gerçekten öyle. Onun ellerinde öğrenmeye başladım. Onun sayesinde birçok ünlü müzisyenle tanıştım, birlikte çalışma olanağını buldum.

Peki Brezilya müziğiyle jazz'ı nasıl ve ne zaman birleştirdiniz?

Monk'un aracılığıyla tanıştığım müzisyenlerle çalışmaya başlayıca önümde yeni ufuklar açıldı. Çok ünlü topluluklarda şarkı söylüyordum: Özellikle Gil Evans Big Band, Duke Pearson Big Band ve ardından Chick Corea geldi. Chick ile Airto, Miles Davis'in topluluğundan tanışıyorlardı. Chick beni yeni kurduğu topluluğuna davet etti.

Return To Forever'dı değil mi?

Evet, doğru. Ama klasik bir jazz topluluğu değildi. Fusion tarzı müzik yapıyordu. Daha doğrusu fusion akımının başlangıcıydı. 1970'lerin başıydı. Aslında 1969'da Miles Davis'le başlamıştı. 1971 yılında Return to Forever'da biraraya geldik. Yine aynı dönemde Weather Report ve Tony Williams Lifetime kuruldu. Bu topluluklar bütün bariyerleri yıktı. Ardından Brezilya müziğiyle rock ve jazz'ı kaynaştırdı.

Sizin Brezilya kültürünüz de burada çok işe yaradı sanırım.

Evet, bu konuda da şanslıydım.

Şimdi konuyu başka bir yöne çekmek istiyorum. Ben, Flora Purim-Airto Moreira ailesinin yaşamını merak ediyorum. Aile yaşamıyla müziği nasıl organize ediyorsunuz ünlü çift olarak.

Çok zor, oldukça zor. Çünkü Airto ile evliyim, sürekli yolculuk yapıyoruz. İyi yanı hiç ayrı kalmıyoruz. Oysa bir müzisyenle evlenmeyi düşünmemiştim. En küçük kızım konser gezileri sırasında yollarda büyüdü. Şimdi iyi bir şarkıcı.

Eğitim sorunlarını nasıl çözümlediniz?

Okul durumu çok zor oldu. Büyük bir sorundu doğal olarak. Okula gitmeleri gerekiyordu. Oysa biz yılın büyük bir bölümü yollardaydık. Ama bir şekilde üstesinden geldik. Şimdi onlar birer yetişkin ve ben bu durumdan ötürü çok mutluyum.

Özellikle kızınız Diana'nın albümlerinize katkısı dikkati çekiyor. Ne mutlu size.

Evet en azından özverilerin boşa gitmediğini görüyoruz.

Siz, modern jazz, ardından fusion derken 1969'dan günümüze bu sanat müziğinin pekçok evresini yaşadınız. Size göre "gerçek jazz" öldü mü? Bazı eleştirmenlere göre böyle.

Jazz hiçbir zaman ölmez. Çünkü bir Wynton Marsalis var. Günümüzde gerçek jazz'ı koruma altına alanların başında geliyor. Ölümüne kadar Dizzy Gillespie gibi bir efsane vardı. Etkisi hala devam ediyor. Onunla üç yıl kadar çalışma onurunu elde etmiştim. Bana bir keresinde "Jazz, geleceğin klasik müziğidir" demişti.

Eğer Gillespie dediyse doğrudur. Şimdi gelelim son albümünüze. Bana göre Perpetual Emotion, sizin tüm müzik geçmişinizin özeti gibi. Sanki bir yaşamı bir albüme sığdırmışsınız.

Kesinlikle doğru. Ne güzel yakalamışsınız. Albümde akustik müziğe dönüş yaptım. Piyano, bas, davul, akustik gitar, saksofon. Bu çalgılar herzaman güzel. Bir bakıma köklerime de dönüş yapmış oldum. Çünkü şarkı söylemeye akustik çalgılar eşliğinde başlamıştım.

Biz de dinleyicileri de mutlu ediyor bu dönüş. Aslında akustik ya da elektronik olması yoruma bağlı. Önemli olan, iyi değerlendirilmesi.

F.P.- Haklısınız. Elektronik döneminde elimizden geleni yapmıştık. Ama burada çok yalın ve katışıksız çalıştık.

Jazz'ın geleceği için ne düşünüyorsunuz? Bu konu sizinle de bir noktada çakışır.

Tüm yeni kuşak harika. Çok yetenekliler. Çok genç olmalarına karşılık gerçek jazz çalmak için çabalıyorlar. Kendilerini bu noktada geliştirmeleri gerektiğinin bilincindeler. Çok bilinçliler. 19 hatta 16 yaşında müzisyenler dinledim. Yeteneklerine hayran kaldım. İşte jazz müziği bunun için ölmeyecek.

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Önder Focan'dan yeni yılda yepyeni bir albüm

Standart A'La Turc, Standart A'La Focan

Bugün için evrensel bir müzik olan jazz, ana besin kaynaklarından biri olan popüler şarkıları sadece Amerikan kaynağından almak durumunda değildir. Dünyanın diğer ülkelerindeki jazz müzisyenlerinin kendi çevrelerindeki popüler şarkıları kendi müzikal anlayışlarıyla yani jazz formatıyla yorumlamaları jazz adına çok doğal bir olgudur.

Boğaziçi Üniversitesi Mezunlar Derneğindeki jazz gecelerinde Önder Focan'ın çalacağını internetten öğrenmiştim. Ancak Jazz dergisi editörüm Zuhal Focan telefonda Önder Focan'ın Nezih Yeşilnil ile beraber çalacağını haber verince akan sular durdu. Ben geldiğimde Önder ve Nezih ikilisi çoktan müzikal bir yolculuğa çıkmışlardı, hemen Zuhal'in yanına oturdum, treni son vagondan yakalamıştım.

Önder Focan çok sevdiğim bir dostumdur, ama bu bana göre madalyonun sadece bir yüzü. Diğer yüzüne bakıldığında Önder benim için Türk jazz dünyasının en çalışkan ve enerjik sanatçılarından birisidir. O gece birlikte çaldığı Nezih Yeşilnil de bana göre Türk jazz müziğinin sessiz ve derin insanlarından biridir. Çok yaratıcıdır, iyi müzisyendir ve jazz müziğine yıllarını vermiştir. Her zaman güler yüzlü ve enstrümanı kontrabas ile tam anlamıyla bütünleşmiş bir insandır.

Bir müddet sonra Önder ve Nezih ara verdiler ve hep beraber oturduk. Ben kendimi ev sahibi hissederek BÜMED'de çalarken neler hissettiklerini sordum. Nezih cevap verdi:

"Boğaziçi'nde çalmak tabii ki hoş bir duygu ama bu okulda ilk defa çalmıyoruz. Daha evvel Büyük Toplantı Salonunda da konser vermiştik. Mezunlar derneğinde çalmak BTS'de çalmaktan çok farklı. Orada karşınızdaki dinleyici en fazla 24 yaşında oluyor. Buranın dinleyicisi çok daha geniş bir yaş aralığından oluşuyor, güzel bir dinleyici grubu var, ışık ve ses düzeni de hoş bir dinleme ortamı meydana getiriyor.

Kontrbas ve elektro akustik gitar ile duet formatında çalıyoruz, Eski Naima'da da bu formatta çalıyorduk".

Onlar dinlenirken de arka planda bir müzik çalıyordu, Nezih'in kulağı bir an ona gitti.

"Bak şu an Charlie Haden ve Pat Metheny ikilisi çalıyor. 'Beyond The Missouri Sky', galiba BÜMED de

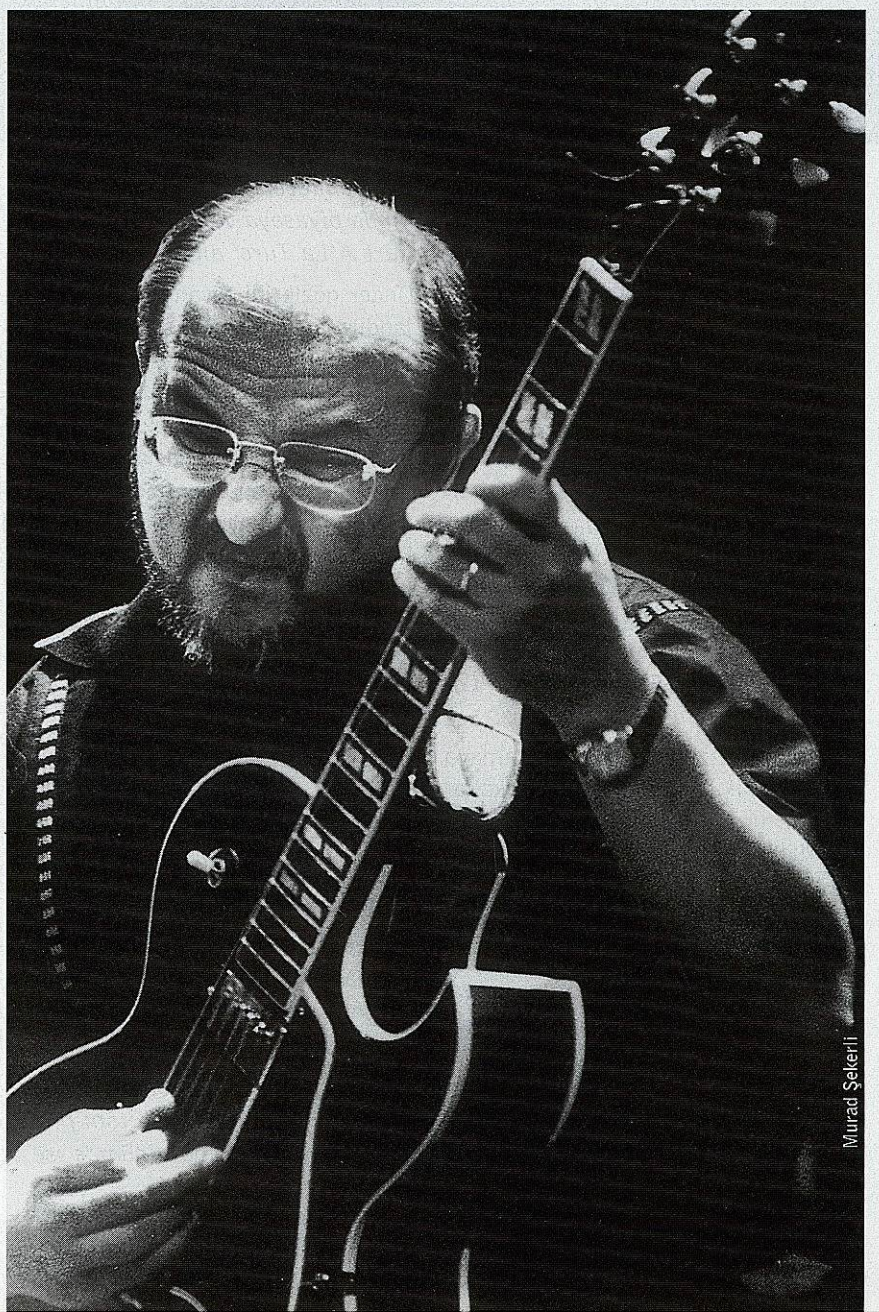

Murad Şekerli

konser arası müziği o gün canlı çalan gruba göre koyuyorlar."

Hep beraber güldük, çünkü bunun tamamen hoş bir tesadüf olduğunu ikimiz de biliyorduk. Sonra Önder söze başladı:

"Şu an çaldığımız şeyler hep standartlar. Bir kısmı jazz müziğinin tanınmış standartları, bir kısmı da son günlerde tamamladığımız ama henüz piyasaya verilmemiş bir albümden parçalar. Bunlar da Türk Jazz Standartları. İlk çaldığımız parça 'Softly As In A Morning Sunrise', tanınmış bir jazz standardıdır. İkinci parçamız da bir standart, adı 'Sing Me Songs From a Tale of Love', çok tanınmış bir parçadır".

Böyle bir jazz standartı hatırlamaya çalışırken ikisi de aynı anda kahkahadan kırılmaya başladılar, benim kafamdaki jeton ancak o an düştü:

"Bu çaldığımız şey Erol Sayan'ın ünlü parçası 'Bana Bir Aşk Masalından Şarkılar Söyle'. Ama yorumumuz tamamen jazz anlayışında. Bu tip başka çalışmalarımız da var. Mahsun Kırmızıgül'ün yorumuyla çok sevilen Mehmet Aslan'ın 'Kardeşlik Türküsü' de bu işten nasibini aldı. Bu parçayı hatırlarsın, hani stadyumlarda çok söylenir, çok yakında piyasaya verilecek olan 'Standart A'La Turc' albümünden."

Önder gözlerini tavana dikerek havalandırma sistemini incelemeye başladı. Gözlerinden bazı hesaplar yaptığını anladım. Sıkı bir mühendis ve bu tip proje işleri yapan bir şirketin ortağı olduğu için bu bakışları normaldi. Zaten fazla konuşkan bir insan sayılmazdı, ama sevgili editörüm Zuhal hınzır hınzır gülerek yarım kalmış merakımı giderdi:

"Önder'in yeni albümü tamamlandı. Keşke sana bir ön kayıt getirseydim!"

Benim içimden geçen aile terbiyesine sığmayacak duyguların yüzüme yansımasını bekliyordu, sonra gülerek Kapalıçarşı kadar büyük olduğunu düşündüğüm bir çantaya elini attı. Kopyayı getirmişti, ikimiz de gülmeye başladık.

Önder belli ki BÜMED'in havalandırmasını yeni baştan tasarlamıştı, gözlerini tavandan indirerek bana yeni albümünü anlattı:

"Bu albümde olaya değişik yaklaştım. Eski albümlerimde tüm projeyi ben hazırlardım, bu albümde ise üç kişi projeyi beraberce oluşturduk. Dolayısı ile bu bir Önder Focan projesi değil, bir Önder Focan Trio projesi. Grubun lideri ve projeyi başlatan kişi benim ama projenin kavram olarak gelişitirilmesi ve son şekline getirilmesini Nezih Yeşilnil ve Cengiz Baysal ile beraberce gerçekleştirdik. Her parçayı üstüste çala çala, konuşa konuşa oturttuk. Bir 'band' olarak tınlamak istedik".

Önder Focan 23 Ocak Park Orman Dialogue, 22 Mart Cuma akşamı CRR konser salonlarında albümün tüm parçalarının ve hatta daha fazlasının da çalınacağı konserlerle sevenlerinin karşısında olacak.

İkinci yarı başladı. Gene yeni Albümden bir parça dinledik, bu sefer sırada Bülent Ortaçgil'in ünlü parçası 'Benimle Oynar mısın?' var. Sonra tanınmış Azeri türküsü 'Ayrılık'a geçtiler. Nezih'in yarattığı sımsıkı ve güven verici alt yapı platformunun üzerinde Önder ince ince geziniyor ve dolanıyordu. Zaman zaman da Önder arkaya çekilerek halıyı Nezih'in önüne seriyordu. Böyle anlarda da Nezih yeni sevgilisi 'Lolita' ile bir yerlere gidip geliyor, Önder ise ritme geçerek tekkeyi bekliyordu. Lolita kim diye merak edebi-

lirsiniz, bu Nezih'in özel yapım yeni kontrbasına verdiği addır. Bu da tıpkı gerçek Lolita gibi zarif, ince ve çocuksu bir beden, ama Nezih ona usta parmaklarıyla dokunduğu anda fettan bir hanıma dönüşüyor.

Sonra çalmaya devam ediyorlar, çalan melodiyi hatırlıyorum ama adını çıkartamıyorum, parçanın bitişinde Önder'in anonsundan bunun Kerem Görsev'in babası için yazmış olduğu "I Remember your Face" olduğunu öğreniyoruz. Önder anonsu yaparken Kerem Görsev'den 'Sevgili Dostum' diye bahsediyor. Aslında bu Türk müzisyenleri içinde az rastlanan bir tavır.

Sonra tekrar yeni albümlerine dönüyorlar, 'Kaybolan Yıllar'ı dinliyoruz ama Önder ve Nezih'in çaldıkları tempoda yılların çok çabuk geçmesine şaşmamak gerekiyor.

Zuhal'in elinden kaptığım ön kopyanın içerisinden çıkan yazının albümün piyasa baskısında da kullanılacağını öğreniyorum. Şöyle yazıyor:

"Jazz'ın ilk dönemlerinden sonra özellikle Swing dönemi ve daha sonrası jazz müzisyenleri repetuarlarına popüler parçaları almışlar, bunları kendilerine göre düzenleyip yeniden armonize etmişler, bu parçaların üzerlerine doğaçlamalarını kurmuşlardır.

Swing dönemindeki 'Honeysuckle Rose', 'I Got Rhythm', 'Bye Bye Blackbird' bu tip güzel örneklerdir. Be-Bop döneminde 'All The Things You Are' ve 'My Old Flame' aynı anlayışla jazz tarzında yorumlanmışlardır. Bu gelenek Cool devrinde de 'My Funny Valentine' ve 'My Foolish Heart' gibi parçalarla sürmüştür. Tüm bu parçalar Amerikan popüler müzik kaynaklarından derlenerek jazz repertuarına kazandırılmış ve 'Jazz Standartları' denen parçaları oluşturmuştur. Bu gelenek ileriki yıllarda da sürmüş ve Herbie Hancock, Patricia Barber ve Joshua Redman gibi müzisyenler günümüz popüler parçalarını kullanarak yeni jazz standartları oluşturma çabalarını devam ettirmişlerdir.

Bugün için evrensel bir müzik olan jazz, ana besin kaynaklarından biri olan popüler şarkıları sadece Amerikan kaynağından almak durumunda değildir. Dünyanın diğer ülkelerindeki jazz müzisyenlerinin kendi çevrelerindeki popüler şarkıları kendi müzikal anlayışlarıyla yani jazz formatıyla yorumlamaları jazz adına çok doğal bir olgudur. 'Neyin' değil 'nasıl' çalındığının önemli olduğu jazz müziğinde bu tür çalışmalar gerekli, aynı zamanda hem müzisyenler hem de dinleyiciler için heyecan vericidir. Bu felsefeden yola çıkarak 'Standart A'La Turc' projesini oluşturmaktayız. Hedefimiz moda deyimle sentez değil, geleneksel Türk müzikleriyle jazz'ı kaynaştırmak hiç değil.. Sadece dünyanın kendi yaşadığımız bölgesindeki sevdiğimiz, kaynağı ne olursa olsun tüm popüler parçaları kendi anladığımız şekilde, jazz'cı olarak yorumlamaktır."

Bu albümün oluşmasında onlar kadar değerli katkı yapmış bir diğer müzisyen de davulcu Cengiz Baysal. Cengiz yeni nesil davulcular arasında benim en beğendiğim müzisyenlerden biri. Ünlü Berklee Jazz okulunu bitirdikten sonra bir başka jazz okulu olan 'Musicians Institute da öğretmenlik de yaptığını kendisiyle yapmış olduğum bir röportajdan hatırlıyorum. Hem geleneksel hem de modern jazz'ı kucaklamış bir müzik adamı, aynı zamanda kendi besteleri de var. Çok yaratıcı bir müzisyen olmanın yanısıra son derece de mütevazi bir kişilğe sahip. Önder bir proje geliştirebilmek için onun olabilecek en iyi partnerlerden biri olduğunu söylüyor.

Önder'den albüm hakkında daha fazla bilgi alıyorum. Önder, Nezih'ten ve Cengiz'den başka trompette Mikka Myllari ve klaviyede Mikko Heleva da albümde çalıyorlar.

Trompetçi Mikka Myllari Finlandiya'nın yetiştirdiği en önde gelen trompetçilerden birisi, 6 yıldır ülkesinde 'En İyi Trompetçi' seçiliyor. Kendi quintet'i var. Finlandiya dışında da çalıyor. Londra'da acid jazz çalan 'US3' ile beraber çalmış. Önümüzdeki yılın Nisan ayında ise Londra'nın en tanınmış jazz kulübü Ronnie Scott's da ünlü Jimmy Smith ile birlikte çalacakmış. Myllari'nin aynı zamanda Finlendiya Sibelius akademisinde de öğretim üyesi olduğunu ve doğu kaynaklı müziklere büyük ilgi duyduğunu öğrendim. Bu çerçevede geçmişte Okay Temiz ile çalışmış. Ön-

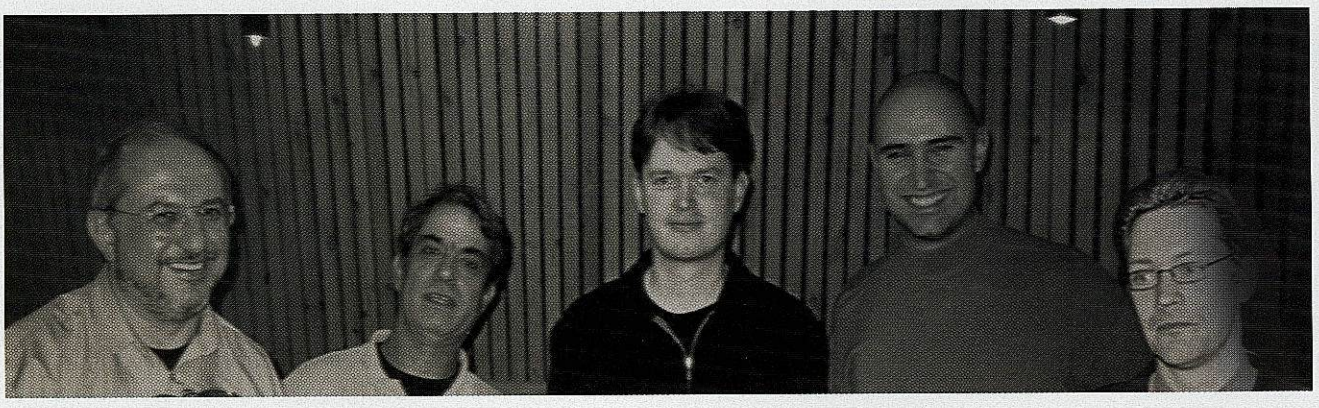

Hedefimiz moda deyimle sentez değil, geleneksel Türk müzikleriyle jazz'ı kaynaştırmak hiç değil... Sadece dünyanın kendi yaşadığımız bölgesindeki sevdiğimiz, kaynağı ne olursa olsun tüm popüler parçaları kendi anladığımız şekilde, jazz'cı olarak yorumlamaktır".

der'in onunla olan tanışıklığı geçmiş yıllardaki Pori festivallerinde beraber çalmalarına dayanıyor.

Orgcu ve klavyeci Mikko Heleva'yı Önder'e tanıştıran kişi Mikka Myllari'nin kendisi. Org ve gitar ses olarak Önder'in çok sevdiği bir karışım. Mikka'dan bu proje için bir orgcu bulmasını istemiş. Mikko Heleva da Sibelius Akedemisi'nde öğretim üyesi ve ülkesinin en iyi orgcularından birisi.

Önder ve Nezih tekrar sahne aldılar. Bu bölümde de albümden seçilmiş parçalar var. Önce Fuat Güner'in 'Ele Güne Karşı'sını, Sezen Aksu'nun 'Kaybolan Yıllar' ve 'Şımarık'ını dinledik. Sonra Candan Erçetin'in meşhur ettiği Akın Ertübey şarkısı 'Elbette' ve Zülfü Livanelli'nin 'Yiğidim Aslanım'ı geldi. Asıl sürpriz ise bir anonim türkü olan 'Zobasında Kuru da Meşe Yanıyor' oldu.

Saatler ilerledi, insanlar yavaş yavaş BÜMED'i boşaltılar ve konserin sonuna geldik. Önder tekrar yanımıza döndükten sonra bu sefer de albümün kaydının öyküsünü anlattı.

"Helsinki'de faaliyete geçmiş olan bir Türk Finlandiya kültür derneği var, adı Anatolia. Beni yapacakları ilk kültürel etkinlik çerçevesinde bir konser vermek üzere davet ettiler. Ben de sadece konuk sanatçı olarak gelmek yerine kafamda oluşmuş olan Türk Standartları projesini hayata geçirmeye karar verdim. Nezih ve Cengiz ile yıllardan beri tanışıyor ve çalıyoruz. Son bir yıldır daha fazla beraber olarak çalıyorduk ama farklı bir repertuar çalıyorduk. Beni davet eden derneğe onlarla beraber gelmek istediğimi söyledim. Olumlu buldular. Bu arada kayıtların orada olabilme ihtimali aklıma geldi. Mikka Myllari'ye danıştım, hem konuk müzisyen olarak bizlerle çalmasını hem de kayıt için bize bir yer bulmasını istedim. Konserden sonra üç gün daha Helsinki'de kaldık ve onun kendi kayıtlarını yaptığı sütüdyoda bu albümü kaydettik.

Kayıt meselesinin üzerinde biraz daha durmak istiyorum. Jazz müziği kaydı için bizim istediğimiz şey sadece en son teknoloji ürünü ekipman değil. Biz sahnede birbirimizi duyarak çaldığımız gibi bir kayıt yapabilecek bir stüdyo istiyoruz. Bunun için de kulaklık mixer sistemi olan bir stüdyo gerekiyor. Türkiye'de çok gelişmiş kayıt stüdyoları olduğu halde bu tip kayıda ihtiyaç duyulmadığı için bu donanıma sahip bir stüdyo yok."

Önder'e dönüp bu gece çalmadıklarından hiç değilse bir kısmını daha çalmasını istedim, ama o gitarını toplamaya başlamıştı bile. Sabah saat beşte kalkacağını ve 94.9 Açık Radyo da haftada beş gün yayınlanan "Jazz Standartları' programını hazırlayacağını biliyordum. Sonra da işe gitmesi gerekiyordu, daha projelendirilecek çok havalandırma tesisatı vardı. Konserler, albümler de cabası. Gene de bir yandan bana laf yetiştirdi:

"Repertuar hakkında da bir iki şey söylemek isterim. Seçilen parçaların popüler şarkılardan oluşması tecimsel kaygılar meydana getirebilirdi ama böyle olmadı. Albümde parçalarını çaldığımız tüm besteciler bize destek oldular, hiç bir maddi çokar gözetmeden bize parçalarını yorumlamamız için izin verdiler. Sezen Aksu, Bülent Ortaçgil, Fuat Güner, Erol Sayan, Akın Ertübey, Mehmet Aslan, Zülfü Livaneli; herbirinin değerli katkılarıyla bu albüm gerçekleşti. Tabii bir kişinin daha adını anmam lazım. EMI Kent'in sahibi Ümit Güner bey bu projeye en başından beri çok büyük destek verdi ve 'hiç durmayın, hemen yürüyün' diyerek bizi yüreklendirdi.

Şimdi albüm bandrol aşamasında, yeni yılın ilk haftalarında piyasada olacak. Bu arada birkaç konserde albümden seçilmiş parçalar çalmaya devam ediyoruz. Özellikle gençler çok ilgi gösteriyorlar, tıpkı Boğaziçi mezunlar derneğinde gördüğün gibi."

Bari kendi Jazz Standartları programında kendi Standart A'la Turc albümünü bizlere dinletebilir misin diye sordum, gülerek cevap verdi: *"Bilirsin, terzi kendi söküğünü dikemez derler".*

Mesajı almıştım, Önder'e bir başka terzi gerekiyordu ve o da ben olmalıydım. Davetimi kabul etti ama birşey ekledi: *Nezih ve Cengiz ile beraber sana konuk olalım, böylesi albümün kavramına daha uygun olur.*

Jazz müziğinin atom karıncası, sizleri Cazname programına bekliyor olacağım, bakalım gelecek günlerde bizlere daha başka ne ilginç şeyler sunacaksın...

BLUES 12 YILDIR BU KAPAĞIN ALTINDA

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 12 2001

Eddie King

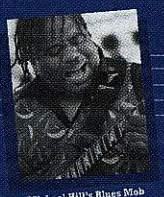
Michael Hill's Blues Mob

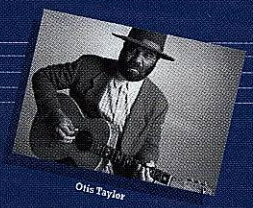
Otis Taylor

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 11 2000

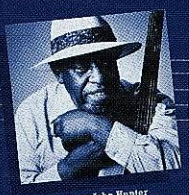
Long John Hunter & The Bad News Blues Band

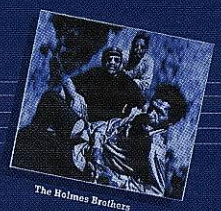
The Holmes Brothers

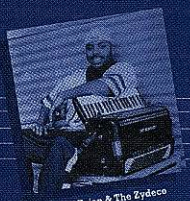
Lil' Brian & The Zydeco Travelers

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 10 1999

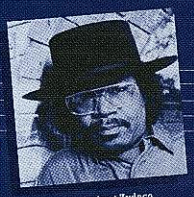
Buckwheat Zydeco

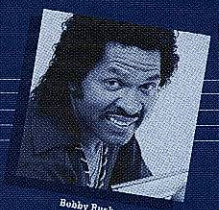
Bobby Rush

Eddy "The Chief" Clearwater

Chris

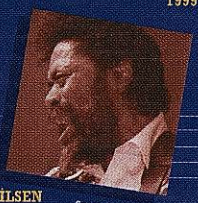
Son Seals

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 9 1998

Sista Monica

Larry Johnson

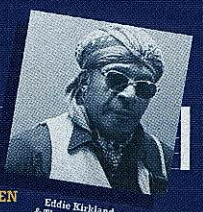
Eddie Kirkland & The Energy Band

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 8 1997

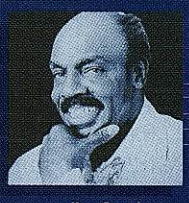
Nappy Brown & The Electric City Band

Allison B. King

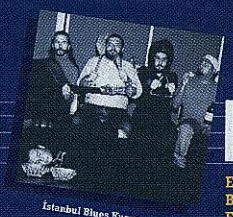
Istanbul Blues Kumpanyası

Carol Fran

Guitar Shorty

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 7 1996

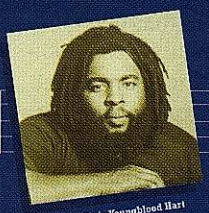
Alvin Youngblood Hart

Geno Delafose & French Rockin' Boogie

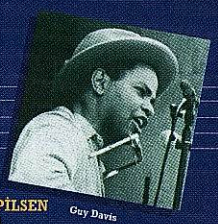
Guy Davis

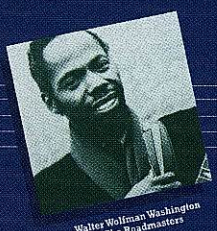
Walter Wolfman Washington & The Roadmasters

Joe Louis Walker & The Boss Talkers

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 6 1995

Lucky Peterson

Magic Slim & The Teardrops

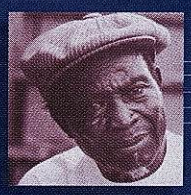
Honeyboy Edwards

Zora Young Johnny "Clyde" Copeland

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 5 1994

Nathan Williams and The Zydeco Cha-Cha's

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 4 1993

John Dee Holeman

Kenny Neal

Eddy Clearwater

Trudy Lynn

Carey Bell

Eddie "Guitar" Burns Duo

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 3 1992

Luther "Guitar Junior" Johnson & The Magic Rockers

C.J. Chenier & The Red Hot Louisiana Band

Bowling Green John Cephas & Harmonica Phil Wiggins

Big Time Sarah

Clarence "Gatemouth" Brown and The Gate's Express

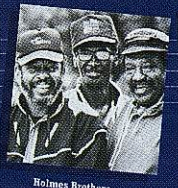
Holmes Brothers

Jan Harrington / Kenn Lending Blues Band

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 2 1991

EFES PİLSEN BLUES FESTİVAL 1990

EFES
Pilsen

www.efespilsen.com.tr

Diana Krall ve Yeni Albümü "The Look of Love"

Derleyen
Z. Emre Memecan

Diana Krall ilk albümünü 1993 yılında *Steppin' Out* adı ile çıkardı. İlk çıkışını Grammy ödüllü prodüktör LiPuma tarafından gerçekleştirilen *Only Trust Your Heart* adlı albümle 1995 yılında yaptı. 1996'te çıkan ve Nat King Cole Trio'suna ithaf edilen *All For You* Grammy'ye aday gösterildi. *Love Scenes* 1998 yılı boyunca Billboard jazz listelerinin ilk sıralarında yer almayı başardı ve o da Grammy'ye aday gösterildi. 1999'da çıkan *When I Look In Your Eyes* 100 haftadan daha uzun bir süre Bilboard'da 1 numarada kaldığı gibi, sanatçı bu albümle 1999'un En İyi Jazz Vokalisti dalında Grammy ödülünü aldı. Bütün dünyada yaklaşık 2 milyon adet satılarak platinyum plak seviyesine ulaşan albüm, ayrıca tüm kategorilerin içinde Yılın En İyi Albümü Grammy'sine aday gösterilen son 25 yılın ilk jazz albümü oldu.

Geçen Eylül ayında çıkan son albümün de prodüktörü olan Tommy LiPuma Miles Davis'ten, Herbie Hancock'a, Randy Crawford'tan Everything But The Girl'e kadar bir çok sanatçıyla çalışmış. LiPuma, Diana Krall'ın elde ettiği başarıların, jazz müziğinin daha geniş bir kitleye ulaşmaşından hoşlanmayan, gereğinden fazla titiz, kendi tabiriyle, "jazz polislerini" tatmin etmeye yetmediğini söylüyor. Krall'ın başarısının önemli ölçüde bir imaj kampanyası sayesinde olduğunu düşünenlere de "güzel bir yüz ve hoş fotoğraflar işimizi kolaylaştırmakla beraber ancak bir yere kadar idare edebilir" diyor: "Eğer elimizin altında olan her türlü imkandan yararlanmasaydık plak şirketi olarak işimizi doğru yapmamış olurduk". Gerçekten de, örneğin, efsanevi besteci ve aranjör Johnny Mandel'ın Krall'ı dinledikten sonra "bir şarkıyı böyle söyleyebilmek için çok şey yaşamış olmak gerekli" dediği biliniyor. Kuşkusuz Mandel'ın sözünü ettiği şey sadece Krall'ın çok iyi tekniği değil aynı zamanda söyleyiş tarzındaki duygusal derinlik.

Krall'ın kendisi de pek alışılmış kalıplara uymadığını kabul ediyor: "Hem Elton John ve Willie Nelson, hem de Billy Holiday ve John Coltrane dinlemeyi seviyorum; kayak, yüzme ve ata binmekten hoşlanıyorum; bungee jumping denedim ve otostopla gezi yaptım! Buna karşılık insanlar beni dinlediklerinde vitrinden fırlamış gibi giyinip ortalıkta dolaşan bir kadın hayal ediyorlar. Özellikle de gazeteciler; örneğin, telefonla bir röportaj yapıyorum, karşımdaki bana 'nasıl hep böyle hoş olabiliyorsun?' diye soruyor. Ben de pijamalarımla,

saçım başım dağınık, merdivende oturup makarnamı yerken buna güzel bir cevap vermeye çalışıyorum!".

Krall'ın beşinci albümü *The Look of Love* da çıkar çıkmaz Bilboard yeni çıkanlar listesine 9.sıradan girdi ve ilk haftasında 100.000'e yakın sattı. Verve şirketinin yöneticileri günümüz müzik endüstrisinin şartları dikkate alındığında, geri planda bir hit single, video klip veya albümden çıkan bir film müziği olmaksızın böyle bir sonucun ortaya çıkmış olmasının olağanüstü bir başarı olduğunu iddia ediyorlar. Detaylara bakıldığında albümün gerçekten de etkileyici bir ekip tarafından hazırlandığı görülüyor.

Prodüktörünün Tommy LiPuma olduğunu daha önce belirttiğimiz albümde sanatçıya efsanevi Claus Ogerman tarafından yönetilen Londra Senfoni Orkestrası eşlik ediyor. LiPuma daha önce saydıklarımızdan başka Barbra Streisend, Joao Gilberto, Natalie Cole ve Shirley Hole gibi sanatçıların da prodüktörlüğünü yapmış. LiPuma, Krall'la aynı müzik zevkine sahip olduklarını söylüyor ve "Sinatra'dan *Only The Lonely* adlı parçayı beraber dinledikten sonra bu albümün nasıl olması gerektiğine karar verdik" diyor.

Ogerman ve Krall

Ogerman, Frank Sinatra, Barbra Streisand ve Antonio Carlos Jobim gibi sanatçılarla çok başarılı çalışmalar gerçekleştirmişti. Ancak, son 17 yıldır ise sadece kendi piyano sonatlarına ve keman konçertolarına yönelmiş durumdaydı. Bu albüm için işbirliği yapmaya karar vermesi Münih'te bir öğle yemeği buluşmasında Krall'ın müzisyenliğinden etkilenmesi ve eski filmlere olan ortak meraklarının ortaya çıkmasıyla gerçekleşmiş. Ogerman, Krall'ın eski filmlere olan merakının bir tesadüf olmadığı kanaatinde: "Şarkı söylerken aynı Sinatra'nın yaptığı gibi sözleri canlandırıyor".

Albüm aynı zamanda Ogerman ve LiPuma için 10 yılı aşkın bir süreden sonra tekrar beraber çalışma fırsatı da yaratmış. İkili ilk olarak George Benson'in ünlü *Breezin'* albümünde birlikte çalışmışlar. Daha sonra LiPuma, Ogerman'ın 1977 albümü *Gate of Dreams* ve 1990 albümü *Claus Ogerman featuring Michael Brecker* gibi albümlerinin prodüktörlüğünü yapmış.

Albümün ses mühendisliğini ise daha önce *When I Look In Your Eyes* albümüyle En İyi Ses Mühendisliği (klasik müzik dışı) dalında Grammy ödülünü alan Al Schmitt yapmış.

Krall en son albümü için çalışmaya daha önceki albümlerinde izlediği rutini aynen tekrarlayarak başlamış: "Bir gece New York'taki evimde oturup sevdiğim plakları tekrar dinledim: Frank Sinatra'dan *Only the Lonely*, Julie London'dan *Cry Me A River*, Nat King Cole'dan *Love Letters*". Krall, Berklee'de öğrenciyken her gece uyumadan evvel Michael Brecker ve Claus Ogerman'dan *Cityscape* dinlediğini söylüyor ve Ogerman ve Johnny Mandel'in 17 yaşından beri en beğendiği besteci/aranjörler olduğunu belirtiyor.

The Look of Love standart ballad'lar ve bossa nova melodilerden oluşan on parçalık bir albüm. Krall albümde yer alan "Cry Me a River", "I Get Along With You Very Well", "Besame Mucho" gibi yıllanmış parçaları yorumlarken, her şarkının bir hikayesi olduğunu ve işinin en zor tarafının "bu hikayeleri anlatacak doğru karakteri bulmak ve şarkıları ona söyletmek" olduğunu belirtiyor.

Kanada'nın British Columbia bölgesinde yetişen Krall dört yaşındayken piyano dersleri almaya başlamış. Lise yıllarında bir jazz orkestrasında çalmaya başlamış. 15 yaşındayken müzisyen olarak ilk işini almış ve mahalle sakinlerinin devam ettiği bir barda happy hour müziği çalmaya başlamış. Daha sonra ise burslu olarak Boston'da Berklee Müzik Okulu'na devam etmiş ve Los Angeles'ta ünlü piyano virtüözü Jimmy Rowles, efsanevi basçı Ray Brown ve Hollywood Bowl müzikal direktörü John Clayton ile çalışmış. Krall kendisini şarkı söylemeye yönlendiren ilk kişinin, kendisi de arada sırada şarkı söyleyen Rowles olduğunu söylüyor. Başlarda gönülsüz olarak denemelerde bulunan Krall kendi sesini bulduktan sonra rahatladığını belirtiyor.

Krall'ın hayranlarından Elton John sanatçının çok yetenekli bir piyanist olduğunda hem fikir. Şarkı söylemeye gelince de Krall'ın Ella Fitzgerald gibi bir scat şarkıcısı olmadığını ama sesini Peggy Lee veya June Christy gibi çok güzel kullandığını söylüyor: "Bu onun değerini azaltmıyor, aksine o, bir müzisyen için en zor şeye, tamamen kendine ait bir tarz sahip; daha önce milyonlarca kere dinlediğiniz bir şarkıyı ilk defa duyuyormuşsunuz hissi uyandırarak söylemeyi başarıyor. Bence kesinlikle gelecekte bir efsane olacak!"

Krall'ın hayranları arasında Clint Eastwood, Harrison Ford, Sarah Jessica Parker, Sting gibi daha bir çok ünlü var. Ayrıca müzikleri, *Sex and the City, Midnight in the Garden of Good and Evil, True Crime, Autumn in New York, Random Hearts* ve *The Score* gibi filmlerde kullanıldı.

The Look of Love standart ballad'lar ve bossa nova melodilerden oluşan on parçalık bir albüm. Krall albümde yer alan "Cry Me a River", "I Get Along With You Very Well", "Besame Mucho" gibi yıllanmış parçaları yorumlarken, her şarkının bir hikayesi olduğunu ve işinin en zor tarafının "bu hikayeleri anlatacak doğru karakteri bulmak ve şarkıları ona söyletmek" olduğunu belirtiyor.

Önümüzdeki bir kaç yıl içinde Krall için önemli konulardan biri de evlilik ve annelik olacak. Önceleri Joni Mitchell'in eski kocası müzisyen Larry Klein ile beraber olan Krall, son zamanlarda ismini söylemediği ama yazar olduğunu belirttiği başka biriyle beraber. Krall, bir müzisyen için böyle ilişkileri yürütmenin son derece zor olduğunu söylüyor: "New York'ta oturmama rağmen çok sık seyahat ediyorum. Ayrıca belli bir ölçüde sürekli göz önünde olma gibi bir durumum söz konusu; bunlar ilişkideki diğer insan için zor şeyler olabilir. Ben de artık bir ailem, çocuklarım olsun istiyorum ama öte yandan da işimle ilgili hedeflerim var. Bu ikisi arasında bir denge kurmak mümkün mü, bilmiyorum?" Sanatçının nasıl bir denge kurmayı başaracağını ileriki yıllarda hep birlikte göreceğiz. Şimdilik isterseniz bir yandan sanatçının yeni albümüne kulak verip bir yandan da yeni yılın size neler getireceğini hayal edin.

5 milisaniye için, güvenliğinizi

Akıllı Güvenlik Sistemi. Yeni Ford Mondeo'nun motorunu çalıştırdığınız anda, 121 sensörden oluşan "Akıllı Güvenlik Sistemi" devreye girer. Sürücü ve yolcunun ağırlığı, direksiyona ve ön konsola olan uzaklığı, emniyet kemerlerinin takılı olup olmadığı gibi bilgiler anında kaydedilir ve milisaniyelerle belirtilen aralıklarla güncellenir. Bir kaza anında; bu bilgileri değerlendiren "Akıllı Güvenlik Sistemi", 5 milisaniye gibi kısa bir süre içinde sadece gerekli gördüğü güvenlik sistemlerini harekete geçirir. Her an sizi düşünen "Akıllı Güvenlik Sistemi" sadece yeni Ford Mondeo'da.

düşünün...

yeni ford**mondeo**
liderlik**ruhunda**

Ford

ford**direkt** hattı 0800 211 6444
www.yenifordmondeo.com

Charles Lloyd İstanbul'daydı: Sonsuz pastırma yazı...

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Murat Şekerli

Üç yıl önce Charles Lloyd'dan bahsederken onu anlatmak için bu kelimeleri seçmiştim. Hiç bitmeyen bir enerji, her zaman yaniden başlayabilecek güç ve her zaman çevresini aydınlatan pırıl pırıl bir ışık...

Usta, Akbank Jazz Festivali için İstanbul'daydı. O konsere gitmek, onu canlı dinlemek benim için Allahın emriydi ama gelen bir başka haber aklımı büsbütün başımdan aldı. Konserden birgün sonra Charles Lloyd en son albümü Hyperion With Higgins'i imzalamak için Akusta'ya geliyordu. Körün istediği bir gözken yaradan ona iki göz bağışlamıştı. Haberi aldığım gece Açık Radyo'da çalmak için Akusta'nın bana verdiği tanıtım kopyasını defalarca dinledim ve Charles Lloyd hakkında bildiğim her şeyi kafamdan geçirdim.

Yaşamı

15 Mart 1938'de Memhis Tennessee'de dünyaya geldiğini, Afrika, Cherokee, Moğol ve İrlanda genlerini taşıdığını ve onu asıl güçlü kılan şeyin de muhtemelen bu eşsiz karışım olduğunu hatırladım. Charlie Parker'ı on yaşında iken keşfetmiş ve onun müzikal uçuşlarının büyüsüne kapılmış, birgün onun gibi uçmayı daha çocukken kafasına koymuşdu. Bu duygu ile Johhny Ace, Howlin' Wolf ve B.B.King gibi blues ustalarının yanında eşlikçi olarak çalışmıştı. Eski notlarımı okurken onun Güney Kaliforniya Üniversitesinde 1956-1961 yılları arasında Bel Bartok'u tanıdığını ve, kompozisyon dersleri aldığını hatırladım. Yaşamının bundan sonrası ise adeta bir "Who is Who in Jazz" gibi geçmişti. Charlie Mingus, Ornette Coleman, Don Cherry, Eric Dolphy ve Chico Hamilton, Ben Webster, Lester Young, Sonny Stitt, Sonny Rollins ve John Coltrane gibi isimlerle birşekilde beraber çalmış ve kısa sürede tüm tenor saksofon geleneğini kucaklayan bir özgün sitil oluşturmuştu.

Notlara baktıkça yavaş yavaş başka şeyler de hatırladım. 1964-65 yılları arasında Cannonball Adderley altılısında çalmış, 1966 yılında kendi grubunu kurmuştu. İşte bu grup bir çok önemli jazz müzisyeninin doğum yeri oldu. Keith Jarrett, Jack DeJohnette ve Cecil McBee bunlardan sadece üçüydü. Daha da heyecan vereni bu grubun 1967'de rock müziğin mabedi San Fransisco Fillmore Auditorium'da Jimy Hendrix ve The Grateful Dead'ın yanısıra sahne almış olması idi. Notlara bakmadan rahatça hatırladığım şey aynı yıl Finlandiya radyosunun yayınında onları dinleyen Estonya müzik komitesi kendilerini Talin müzik festivaline davet etmesiydi. Charles Lloyd ve grubu geçmiş Sovyetler Birliğinde konser veren ilk modern jazz grubu olmuştu. Onlara 20 dakikalık bir çalma izni verilmişti ama bu süreyi 50 dakikaya uzatarak tarihe geçmişlerdi. Bu olaydan sonra Sovyet yöneticiler tam 23 sene Talin'de jazz festivali yapılmasına izin vermemişti ve onun biyografisinde de beni en çok etkileyen yön de bu tarihi olay olmuştu. Gene o devirde yapmış oldukları "Forest Flower" albümü jazz tarihinin

bir milyon satan ilk albümü olduğunu da biliyordum.

Ona en çok sormak istediğim şey sonra neden birdenbire kendi kabuğuna çekildiği ve yetmişli yılları daha çok ders vererek ve meditasyon ile ilgilenerek geçirdiği idi. Ama bu zoraki emekliliğin 1982 yılına kadar sürdüğünü ve çok genç yaşta tanıştığı Michael Petruccianni ile yeniden aktif müzik hayatına döndüğünü biliyordum.

Konser

Çoğumuz için her hayal kurma sonunda biraz da hayal kırıklığı ile sonuçlanır ama konser günü benim için böyle olmadı. Sahneye çıktığı zaman nefesim kesilmişti. Festival yöneticileri her zaman olduğu gibi biz gazeteci takımına sahnenin en kenar yerlerini vermişlerdi ama son anda en ön kısımda çok uygun bir yerin açık olduğunu farkettim. John Abercrombie'ye yakın bir noktada idim. Müzik başladı. Çalarken sanki bu dünyadan bir yerlere gidip geri dönüyor gibiydi. Gözlerini kapatışı, tevekküle dalışı, sırası bittiğinde sessizce bir kenara çekilmesi, hepsini büyük bir merakla inceledim. Usta sahnede iken ben onu biraz Dalay Lama, biraz Gandi, biraz da Mevlana olarak dinledim. Hayal kırıklığım yanımda oturan tanınmış bir modacının cep telefonunun üç defa çalmasından oldu. Üstelik adam telefon ilk defa çaldığında hiç üstüne alınmadı, hatta bana dönüp 'sizin telefonunuz çalıyor galiba' demez mi. Sonra telefonunu kapatmadı da. Önce ona çok kızdım, bir an için elindeki telefonu kapıp ayağımın altında ezmek geldi. Ama Charles ve arkadaşları ona karşı duyduğum kişisel kızgınlığı da yok etti. Onun müziğinde kabalığa, zorbalığa, çirkinliğe yer yoktu. Düşündüğümü yapsaydım herşeyden önce Charles Lloyd'a hürmetsizlik etmiş olacaktım. Konser onun değişik dönemlerinden müziklerle devam etti. Özellikle son iki albümü olan 'The Water is Wide' ve 'Hyperion With Higgins'den parçalar çaldı. Bir derviş edasıyla antik bir Türk halısının üzerinde fareli köyün kavalcısı gibi bizi aldı, elimizden tuttu, göğe çıkardı, uçurdu durdu. Sevgili dostu Billy Higgins artık onunla bu dünyayı paylaşmıyordu ama ruhunun sahnede onlarla beraber olduğunu hissettim. Konser bittiği zaman aslında benim için Akbank Jazz Festivali de bitmişti. Hatta daha sonra Don Byron ve John Scofield konserlerine gitmeme rağmen ikisinin de tam anlamıyla havasına giremedim.

Akusta'da

Sonra asıl büyük gün geldi ve Akusta'ya giderek onu beklemeye başladım. Geldiği an içeri girerken herkesi selamladı. O an sahnede bana verdiği büyünün yok olduğunu hissettim ama onun yerini bambaşka bir büyü aldı. Onun basın toplantısında sevgili Erhan Altunay ile birlikte tercümanlığını yapmak benim için en güzel tecrübe oldu. Sessizce soruları dinliyor ve yavaş bir tonla onlara cevap veriyordu. Bu arada bizler de daha evvelce bilmediğimiz yönlerini keşfettik. Keith Jarrett ile arasına bir mesafe koyduğunu hissettim. Onun hakkında hemen hemen hiç konuşmadı. Michael Petruccianni'yi çok aktif bir sosyal hayatı olduğu için eleştirdiğini öğrendim. Onu uluslararası müzik dünyasına elinden tutarak soktuğunu hepimiz biliyorduk ama onun kariyerinde bu sadece geçmiş bir ayrıntıydı. Hatta aralarında bir kırgınlık olmuş olabileceğini bile hissettim.Siyaset, ticaret, sosyal ideolojilere onun dünyasında yer yoktu. Dorothy adlı ressam bir eşi olduğunu albümlerinden dolayı biliyordum. Eşine onunla yaşamanın nasıl bir duygu olduğunu sordum, bu gazetecilerin sorularını dışında özel bir soruydu, kısaca "Harikulade" diye cevapladı. Konuşurken farkettim ki birçok dünyevi mesele ile Charles namına ilgilenen kiş de oydu. Akustanın kurucusu ev sahibimiz Armağan Ak Bey imza zamanının geldiğini hatırlattı. Bir çok kişi onun en son albümünü alarak sıraya girdi. O hem imzalıyor hem de anlatmaya devam ediyordu. Dünyanın çok gergin olduğunu ve herkesin bir parça yumuşaklığa ihtiyacı olduğunu söyledi.

Bu arada 'The Water is Wide' ve 'Hyperion With Higgins'in aynı zamanda kaydedildiğini ancak ikincisinin Billy Higgins'in ölümünden sonra yayınlandığını öğrendim. ECM ilk albümü biraz yavaş yavaş bulmuş, ikinci albümde daha hızlı ve sert parçalara yer verilmiş. 11 Eylül olayından birkaç gün önce ikiz kulelerde bu konuda bir gazetecinin kendisi ile röportaj yaptığını ve orada da dünyanın çok gergin olduğunu söylediğini öğrendim. Gazeteci binalar yıkıldıktan sonra kendisini arayarak ne kadar haklı olduğunu söylemiş.

94.9 Açık Radyo Cazname programında bir başka programcı arkadaşım Mahasti Kia ile onun müziğini kullanarak özel bir program yapmıştım. Mahasti ile 4 şair ve 8 şiir seçmiştik. Sonra bu şiirleri Mahasti 'the Water is Wide' albümünden seçtiğimiz parçaların üzerine tamamen doğaçlama olarak okumuştu. İki İngiliz, iki İranlı, iki kadın, iki erkek, dört İngilizce-Türkçe, dört Farsa-Türkçe şiirlik bir programı birleştirebilecek ruh yapısını ancak Charles Lloyd'un müziğinde bulabilmiştim. Ona yanımda getirdiğim kayıdı ilgiyle dinledi, Dorothy'e bir kopyasını verdim. Gerçi bazı münafık dostlarım o kopyayı eğer baksaydım Akusta'nın önündeki çöp kutusunda bulabileceğimi söylediler, artık bilemiyorum.

Charles Lloyd bir derviş edasıyla, antik bir Türk halısının üzerinde fareli köyün kavalcısı gibi bizi aldı, elimizden tuttu, göğe çıkardı, uçurdu durdu. Sevgili dostu Billy Higgins artık onunla bu dünyayı paylaşmıyordu ama ruhunun sahnede onlarla beraber olduğunu hissediyorduk.

Onunla konuştuğum gün benim hayatımdaki ilk 50 yılın son günüydü, böylesine sevdiğim bir jazz müzisyeni ile konuşarak o ilk 50 yılı bitireceğim için çok heyecanlamıştım. Ayrıca bunu Tanrının bana jazz'a karşı duyduğum sevginin bir mükafatı olduğunu düşünüyordum. Sıra bana gelmişti, ona albümümü imzalatırken 50. yaşımın son gününü onunla bitirdiğim için çok mutlu olduğumu söyledim, o da benim albümüme "Happy Birthday brother Tuncel" yazdı. İkinci bir elli yıl yaşama şansımın çok az olduğunu biliyordum ama kaç kişiye ilk elli yılını bu derece sevdiği bir sanatçıyla bitirmek nasip olurdu ki.

Sonra zaman aktı gitti, ayrılma zamanı gelmişti. Hepimize sarıldı ve veda etti. Büyülenmiş gibi onu seyrettim. Otomobile binerken arkasından el salladım. Sonra içimi bir yanlızlık duygusu kapladı. Ama bu çok uzun sürmedi, elimde mücevher kutusu gibi sakladığım albüme ve onun el yazısına baktım. Eve dönüp albümü tekrar dinledim, artık yalnız değildim. O benimle beraberdi ve müziğini her dinlediğimde de yanımda olacağını biliyordum. Artık ikinci bir elli yıla gönül rahatlığı ile başlamaya hazır olduğumu düşündüm ve içimden şöyle mırıldandım:

"Seni tekrar bekliyorum güzel dostum, sakın arayı soğutma". Beni duyduğundan eminim.

Habbecik veya Habbeyi Kubbe Yapmak

Tunçel Gülsoy
begog@superonline.com

Onları önce albümlerinden tanımıştım, ama gün geldi albümün ardındaki insan yüreklerini de tanıma fırsatım oldu.

Önce Levent Altındağ ile tanıştım. Kadıköy iskelesine bakan bir konservatuar odasında kafese girmiş bir aslan gibi tek başına oturuyordu. Albümdeki resimlerinde gördüğüm safari şapkası yoktu başında, bir de sakal bırakmıştı. Kendimi tanıttım. Biraz sohbet ettik, sonra Berç geldi, onu da albüm kapağındaki resminden tanıyordum. Önce Levent'le bir sohbete giriştiler. Türkiye'yi kurtaramadılar, onun gittikçe içerisinde yetiştikleri ülke olmaktan çıktığını tartıştılar ama en rasyonel gözüken şeyi de yapamadılar, başka bir ülkeye göç edemeyeceklerini anladım. Sonunda Datça'nın gidilebilecek en iyi yer olduğuna kanaat getirdiler. Yaşlanmak üzerine sohbet açıldı, güzel yaşlanmak istediklerini söylediler. Yeni yetişen gençliğin pırıl pırıl olduğunu söylediler.

Grubun nefesli sazlarını çalan Levent Altındağ 1954 doğumlu. Ama gönül yaşının insanlık tarihi kadar eski olduğunu söylüyor. Geçmiş yaşamında efsanevi kızılderili reisi Haiwata olduğuna inanıyor. Haiwata'nın bir takım gizli güçleri varmış, bunlardan en önemlisi olan ritm gücünü kendi kabilesine de vermişmiş. Boğa burcu, yemek ayırmıyor ama patlıcanın her çeşidine bayılıyor.

Berç Yeremyan ise elektrik gitar çalıyor. 28 Eylül 1950'de Brigitte Bardot ile aynı gün doğmuş, terazi burcu. Bir doğum gününde B.B.'e bir demet kır çiçeği vermek istiyor. Kendisini sade ve kendi halinde bir müzisyen olarak görüyor. Önce Pangaltı Ermeni lisesi Mhiteryan'ı bitirmiş, burası Venedikteki St. Lazar adasına bağlı çok özel bir okulmuş. Üniversiteye Şişli İktisat'ta devam etmiş ama iyi bir öğrenci olmasına rağmen onu da 2. sınıfta terk etmiş. Feriköy'deki evinde karşı dairede oturan Nubar enişteşinin ona hediye etmiş olduğu bir gitar yaşamını değiştirmiş. Beatles, Shadows, Rolling Stones derken kendisini İngiliz müziğinin içerisinde bulmuş. Ama bu etkiyi daha sonra Chicago Transit Authority ve Blood Sweat

Safari gibi bir yoldayız işte, gidip duruyoruz. Habbecik olarak bir albüm yaptık ama onu yaşatmak çok zor. Bu albümü insanlara doğru sunmak zorundayız, Türkiye'deki insanlara müzik yanlış öğretildi, kötü şeyler iyi sanılıyor. Gerçek müzik dinleyicisi bu albümde neler ifade etmek istediğimizi anlıyor ama bu insanların sayısı az ve albümün satışı da yavaş oluyor. Biz yaptığımız şeyin doğru olduğuna inanıyoruz.

Habbecik 25 Ocak'ta CRR'deki konserleriyle sevenleriyle buluşacak.

and Tears dinleyerek geliştirmiş.
Hava buz gibi soğuk ve rüzgarlı. Kapı tekrar çaldı ve Habbecik'in vurmalı çalgılar kolu Cem Erman içeri girdi. Onu da albümün kapağından tanıyordum. Herkese sarıldı, öpüştüler, pek sık biraraya gelemediklerini hissettim. Levent albümün kapağındaki resimde görülen safari şapkasını giymesini Cem'in istediğini söyledi. Meğer Levent'in çok geniş bir şapka koleksiyonu varmış, o safari şapkasının kendisine çok yakıştığını da düşünüyordu. Sonra o söz aldı ve konuştu:

Safari gibi bir yoldayız işte, gidip duruyoruz. Habbecik olarak bir albüm yaptık ama onu yaşatmak çok zor. Bu albümü insanlara doğru sunmak zorundayız, Türkiye'deki insanlara müzik yanlış öğretildi, kötü şeyler iyi sanılıyor. Gerçek müzik dinleyicisi bu albümde neler ifade etmek istediğimizi anlıyor ama bu insanların sayısı az ve albümün satışı da yavaş oluyor. Biz yaptığımız şeyin doğru olduğuna inanıyoruz.

Yıllarca değişik pop sanatçılarına eşlik ettik durduk, stüdyo müzisyenliği çok zordur. Bu sefer ilk defa bencil davrandık ve kendimiz için birşeyler yaptık. Çok da iyi oldu.

Elimdeki kağıtlara konuştuğumuz şeyleri çiziktirebilmek için ben köşedeki mini minnacık masada oturdum. Herkes sırayla gelip önüme oturup konuşuyor. Sıra Cem'e geldi. Ailesi Erzincan kökenli ama kendisi 1965'de Istanbul'da doğmuş. Başak burcu. O da albümdeki resmine benzemiyor, sakal koyuvermiş yüzü sert gözüküyor ama gözlerindeki çocuksu ifade aynen duruyor. O da anlattı:

Yükselen burcum da Başak, bir kız arkadaşım bu analizi yapmıştı. Ancak biz müzisyenler zor insanlarız, mantıklı görünürüz ama duygusalızdır, kafayla düşünürüz ama yürekle hareket ederiz. Kızlar da bir müddet bizlerle uğraşıp vazgeçiyorlar. İstanbul Belediyesi konservatuarından mezunum.

Kapı tekrar vuruldu, bu sefer gelen grubun basçısı Eylem Pelit'di. O grubun daha genç neslinden geliyor, 'işte çılgın basçı diye diye onu karşıma oturtuyorlar, 'gerçekten çılgın mısın' diye soruyorum:

Öyle diyelim, ağabeylerim ne derse o olur, bugün çılgın derler, yarın başka birşey olur. Bas çalmayı kendim öğrendim, ders almadım.

Doktor muayenehanesinde gibiyiz, bir kişi benim önümde oturup konuşurken diğerleri kendi aralarında havadan sudan yarenlik ediyorlar. O gün Habbecik grubundaki diğer insanlarla tanışma fırsatım olmadığını kısa bir müddet sonra öğrendim. Tuşlu çalgıları çalan Cengiz Özdemir ve davulcu Volkan Öktem ile bir başka zaman tanışmayı umarak herkesi küçücük masamın etrafına çağırdım.

Cengiz gelememişti ama albümün kapağındaki yer alan sözleri tüm projenin mükemmel bir aynasını oluşturuyordu:

Seneler evvel bir dost meclisinde sevgili Onno'ya; 'Ya baba, herkese albüm yaptın, parayı desen çuvalla götürdün, peki Onno olarak hiçbir çalışman yok' demiştik. O da bize 'Yaza Arto geliyor, bir de klarinetçi var New York'da, onlarla birlikte güzel bir şeyler hazırlayacağım, ama çok haklısınız, kendimi çok ihmal ettim' demişti.

Ve işte!... Bence şu ana kadar Türkiye'nin görebileceği en iyi aranjör ve müzik adamı kendi adına birşeylere sahip olamadan gitti aramızdan. Eh baba Levo ve ben de fazla genç sayılmayız. Biz de geç olmadan birşeyler yapalım dedik. Yapalım da nasıl? Biz jazz'cı filan değiliz. Haşa!... Herkes haddini bilmeli. Bunun için de müzik birikimlerimizi herzaman kulağımızda olan etnik seslerle süsledik. Ama gerçek gücümüzü bizi bu proje için itekleyen Eylem ve Volkan'dan aldık. Her ikisi de bu ülkenin yükselen değerleri. Tabii ki sevgili Cem, Beco, Erdem, Ercü, Halil, Deniz, Aycan... Hepsi dalında bir gonca.

Bu sözlerin altında Levent'in şu sözleri yer alıyordu:

Beni yakalandığım amansız 'küsmüzikus' hastalığından kurtarıp, 'millenyum müzisyeni' günlerime tekrar geri döndüren Doç. Müzik

Dr. Volkan Öktem, Doç. Müzik Dr. Eylem Pelit, narkozitör Cem Erman ve değerli ekip arkadaşlarına teşekkürü borç bilirim. Siz neymişsiniz be bre kutsal yaratıklar?...

Herkesi etrafıma toparladım, yanımda getirdiğim albümü tarih kitabı gibi açtık, Karlofça anlaşmasının maddeleri gibi her bir parçanın teker teker üstünden geçtik.

Önce grubun adı olan kelimenin üzerinde durduk. Habbecik, sevimli ve şirin bir kelime olduğu için seçmişler, buğday tanesi anlamına geliyormuş.

Sıra parçalara gelmişti, cümbül cemaat bir kargaşa ve sohbet ile bana albümü anlatırken onları dinledim.

'Üsküdar Zortlaması' Levent ve Cengiz'in ortak besteleri, melodik yapısı ile bir tavır içeriyormuş. Zeybek gibi bir halk müziği tavrı olduğunu söylediler. Cengiz'in yarattığı alt yapının üstüne Levent içinden gelen melodiyi çalarak yükselmiş.

Eylem Pelit'in bestesi olan 'Eski Yeşil' Uğur Yücel'in kulübünün adı, orada çaldıkları devirlerde şekillenmiş bir parça, mekanın onlar hissettirdiği şeylerin müzik olarak ifadesi.

'Özgür Kelebekler' benim bu albümden 94.9 Açık Radyodaki müzik programım Cazname için çok beğenerek seçmiş olduğum ilk parça idi. Levent'in ilkokulda okuduğu ve sadece 24 saat yaşayan kelebeklerin öyküsünden yola çıkarak Cengiz'in yapmış olduğu bir beste imiş.

'Sinto' bir Levent Altındağ bestesi ama ardındaki öyküyü Beco dile getirdi. Yıllar önce bir Almanya turnesi sırasında bir kulüpte dinleyip de çok beğendikleri bir grubun adı.

Yıllar sonra bir başka turne sırasında aynı grubu aynı kulüpte çalarken tekrar görmüşler ve aynen eskisi gibi çalıyorlarmış. Parça bu güzel tesadüfün anısına yazılmış. Habbecik'e ayrıca Erdem Sökmen bu parçada gitarıyla katılmış.

'Bluuzzz' benim Açık Radyoda çok severek çaldığım ikinci parça olmuştu. Bir Cengiz Özdemir bestesi ama parçaya asıl lezzetini veren şey konuk müzisyen Halil Karaduman'ın kanunla çalması.

'Saçmalık' için fazla bir söz söylenmedi. Cengizin bestesi, bir sound check sırasında yakalanan bir melodiden geliştirilmiş bir parça.

'Ballad for Datça' 10 yıldan beri yazları burada yaşayan ve ileride oraya yerleşmeyi düşünen Levent'in bu güzel belde için duyduğu sevgi ve özlemi yansıtan bir çalışma. Levent oraya gidemeyenlere de Datça'yı hissettircek bir parça yazmak üzere yola çıkmış ama ne derce başarılı olduğunun yorumunu dinleyiciye bırakmak istiyor.

'Orient' bir başka Levent Altındağ bestesi. Bu parçayı ailesindeki Trakya bağlantısı için yazmış. Kendisi parçayı roman ritmleri üzerine yerel bir lezzet olarak tanımlıyor ve konuşurken de 'çaldırırsın ritmciği, attırırsın göbekçiği' diyerek parçayı anlatıyor.

'An Meselesi' albüme adını veren parça, Cengiz'in bestesi, iki ayrı şekilde yorumlanmış. Bir tanesinde Aycan Teztel konuk müzisyen olarak trombon çalıyor. Öyküsünü Eylem Pelit anlattı. Cengiz Ataköy'deki ahırdan bozma taş binadaki kulüpte yangından kaçabildiği halde enstrümanını kurtarmak için tekrar binaya dönen ve ölen arkadaşı Abdülkadir Uzuncan için bu besteyi yapmış. 'Lorke' albümün kapanış parçası, ne olduğunu sorduğumda Levent 'beyler bir şeyler sallayalım' dedi. Düşündüler ve Orta Anadolu yöresel müziklerinden ilham almış bir müzik olduğunu, sisler içerisnde kaval çalan bir çobanı anlattığını söylediler. Ben inandım ama varsa günahı Habbecik'in boynuna.

Albümün içinde dışında, kitapçığında yer alan el işaretinin de bir anlamı var. El burada sevgi, dostluk ve elbirliği kavramlarını sembolize ediyor. Zaten kitapçığın içerisinde de grubun tüm elemanlarının bir iskemlede oturan Levent Altındağ'ın arkasında ona doğru ellerini açarak başına doğru uzatmış bir resim yer alıyor. Öğrendim ki kendi aralarında bu çalışmayı yapmadan önce saksofonun üstüne el basarak iyi müzik yapacaklarına, müzikteki yozlaşmaya karşı geleceklerine dair söz vermişler. Bu felsefe aynı zamanda albümün destekleyicisi, yapımcısı Aura Müzik Yapım ve Organizasyonun da müziğe karşı olan tavrını ifade ediyor. Onlara bu albüm ardında ne bıraksın istediniz diye sordum, Cem grup namına son sözü söyledi:

Biz aslında kendimiz için müzik yapmak üzere yola çıktık, bir yerde hep beraber birşeyler çalalım istedik. Bir albüm yapmak üzere yola çıkmadık. Öyle çıksa idik bu keyfi yakalayamazdık. Bizden sonra böyle bir albüm yapmak isteyenlere, kişilikli ve yaşadığımız ülkeyi simgeleyen bir müziği yaratmak isteyenlere bir kapı açmak istedik. Bu tarz özgün müziğin ülkemizde sevilmesini, yayılmasını ve gelişmesini istiyoruz.

İkinci albümümüz de hazır, herkes yapacağı besteleri bitirdi, sütüdyoya gireceğimiz gün yaklaşıyor. 2002 Ocak ayındaki konserimizden sonra kesin kayıt günü belli olacak.

Daha evvel defalarca çaldığım Habbecik albümünü tekrar dinlemeye başladım. Albüm aynı albüm idi ama şimdi daha derin bir mana taşıyordu. Ayrılırken Levent'in arkamdan söylediği söz aklıma geldi. 'Usta, senin anlayacağın habbeyi kubbe yaptık' demişti, gerçekten de öyle olduğunu düşündüm.

Konser ertesi. Süre kısıtlı. Söyleşiye uygun ortam varla yok arası.

Hızlıcasından Scofield

benim "jazz-rock"tan anladığım, çaldığım "funky jazz" ya da "straightead jazz"daki versiyonum diyelim, bunlar içiçe

Murad Şekerli

Serdar Karabatı

Kendi içinde bir tekrar gibi dursa da müziğini "Amerikalı jazz" diye tanımlıyorum. Ne dersin buna?

Aslında fazla fikrim yok. Amerikalı jazz mı ya da başka birşey mi diye bakmıyorum pek, sanırım. Ama başka müzisyenleri dinleyince, yabancı ülkelerden falan, "vay be müziğim gerçekten farklı" diye düşünüyorum. Sanırım bir Amerikalı taraf var, iyi ya da kötü anlamda değil tabii... Müzikteki çıkış noktalarımı yansıtması bakımından.

Daha çizgisel bir stil seninki, özellikle Avrupalı stillerle karşılaştırınca.

Öyle denebilir. Olabilir. Ben "line"ları seviyorum, bebop seviyorum. Jazz'ın büyük solocularını da. Jazz geçmişini seviyorum. Tabii müziğe rock ile başlamış olmanın bugün çaldıklarıma bir etkisi oldu, gitar çalma bakımından. Ama ben "line"ları seviyorum, "blowing"... özellikle Charlie Parker ve ondan sonra olanlar, tüm o büyük müzisyenler... hemen tüm enstrümanlarda. Ve tabii "swinging", jazz'ın önemli bir parçası olan ritmik itki. Tüm bunları seviyorum, sanırım bu bakımdan çizgisel bir müzik benimki. Başlangıçta blues da vardı. Onüç yaş civarındayken blues hastasıydım, B. B. King falan dinliyordum ve onlar gibi olmaya çalışıyordum. (Gülerek) sonra sonra blues gitaristi olmanın biraz saçma olduğunu farkettim. Ama blues beni gerçekten etkilemiştir. "Chicago blues"daki swing de... o ritmik taraf...

Hemen her dönemde popüler kayıtların var. Ama Blue Note dönemi biraz daha farklı idi diğerlerinden. Stiller arası geçişleri nasıl beceriyorsun?

Stiller arası geçişler zor değil benim için. Hiç sevmem bu kelimeleri kullanmayı, ama benim "jazz-rock"tan anladığım, çaldığım "funky jazz" ya da "straightead jazz"daki versiyonum diyelim, bunlar içiçe... Mesela bu akşam daha straightahead çaldık, Groove Elation'dan da parçalar olmasına rağmen. A Go Go gibi albümlerde bir "backbeat" vardır temel fark olarak. Ama hangisi benim birşey diyemem. Herhalde ikisi de benim. Bu "groove"ler arası geçişler zor değil benim için. Ben elektrik ağırlıklı müzikleri seviyorum, elektrik bas ve gürültülü davullar ve *funk*. Kısmen Miles ile başladığım ve sonradan kendi gruplarımda devam ettiğim birşey. Bu türden bir enstrümantasyon içine girince... bazen geri dönüp straightahead çalınca bu stil için "fazla sert" buluyorum çalışımı. Bazen. Ama aynı zamanda swing etmeyi ve bebop çalmayı da öğrenmeye çalıştım hep... Bunların hepsini değişik gruplar(ım)la yapabilmek bir şans benim için.

Bazı albümlerinde nefesliler var. Groove Elation, Grace Under Pressure ve, özellikle, Quiet. Bunlar ufak tefek denemeler mi yoksa ileride geliştirmek istediğin bir tarafın mı?

Groove Elation ve Grace Under Pressure'da nefeslileri arka planda kullandım. Her zaman müziği biraz orkestre etmenin hoş olacağını düşünmüşümdür. Ama bu albümlerde nefesliler neredeyse as-

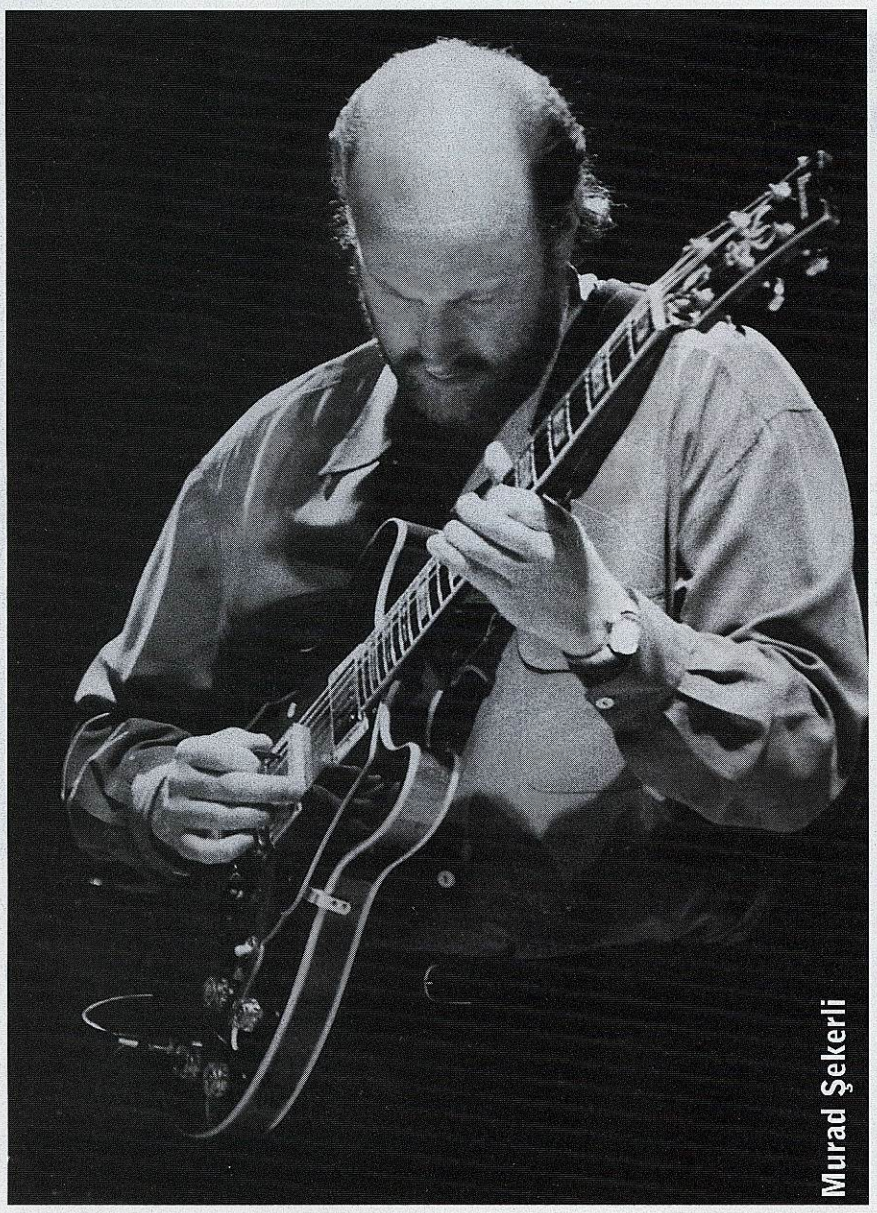
Murad Şekerli

Her zaman müziği biraz orkestre etmenin hoş olacağını düşünmüşümdür ama Groove Elation ve Grace Under Pressure'da nefesliler neredeyse asgari düzeyde... yani müzik nefesliler için yazılmış değil.

gari düzeyde... yani müzik nefesliler için yazılmış değil. Pastanın kreması. Quiet'ta ise nefesliler için gerçekten hazırlık yapmam gerekti. Düzenlemeleri yazmam epey vaktimi aldı, çünkü çok fazla imkan var orkestrasyon adına. Üç ya da dört yerine altı, yedi nefesli kullandık ve bu da yeni imkanlar doğurdu. İnan bana, her bir nefesli tek tek nerede ne çalacak, bunu yazmak için çok, ama çok çalıştım. Geliştirmek istediğim birşey, ama şu anda oturup buna zaman ayırmaya uygun havaya sahip miyim bilmiyorum.

Quiet kimilerince başarısız bulundu. Gerçekten uymuyor mu acaba karakterine?

Bilmiyorum... ben sevdim. Bunun hakemliğini ben yapamam. O sırada yapmak istediğim birşeydi.

Jazz müzisyenleri özellikle belli bir popülarite kazanınca mutlaka nefesliler ve yaylılar için albümler yapıyor. Müzik endüstrisi mi etken bunda?

Müzik endüstrisinin payı var... küçük gruplarla müzik yaptıktan sonra artık yeni birşeyler denemen gerekir. Aynı şeyi yapmana izin vermez şirketler. Çünkü aynı tür kayıtları satamazlar. Charlie Parker ölmemiş olsaydı o da etrafında "Beşliyle başka bir kayıt yapmasan iyi olur" diyen şirket yöneticileri bulacaktı... ki aslında yapmamıştır da. "Bird With Strings"i yaptı, sonra da Afro-Cuban tarzında bir albüm yaptı Machito ile. Aynı türden kayıt yapamıyorsun, bu da aslında bir takım şeyleri denemek için bir fırsat oluyor... Belki Quiet başarılı olmamıştır, belki de dönüp yine dörtlülerle kayıtları yapmam gerekiyor.

Gramavision'dan Blue Note'a ve sonra Verve'e geçişin birşeylere işaret ediyor mu, yoksa bunlar sadece raslantı mı?

Sanırım biraz raslantı bunlar. Joe Lovano'lu kayıtlarımı Gramavision adına da yapabilirdim. Ya da Quiet'ı Blue Note için...

Blue Note'un straightahead jazzın temsilcisi olmak gibi bir imajı var....

Hep beğenmişimdir Blue Note'u. Onlara geçince belki de onların tarzına yakın birşeyler yapmak istedim, bilemiyorum. Ama bence en Blue Note kaydına benzer albüm bu son yaptığım Works for Me oldu, garip bir şekilde.

Piyanonun da eklenmesi... Tipik Scofield grubu ya üçlüdür ya saksofonlu dörtlüdür.

Evet, fazla denediğim birşey değil... Biliyorsun, piyano ile gitar zor. Neredeyse aynı özelliklere sahip çalgılar. Piyanoyu severim çok, onu belirteyim. Ama nefeslicinin arkasında akorları çalmayı, eşlik etmeyi seviyorum bir kere. Bu da piyanistin genelde "gitarın ne işi var burada, bu benim işim" diye hissetmesine neden oluyor. Müzik çamur gibi oluyor, iyi olmuyor yani. Ama gitar ve org dersen, bu ikili hemen uyum sağlar, mükemmel bir tını yakalarsın. Piyanoyla olunca, ses eşiğinin aynı oluşu çalgıların birbirinin üstüne binmesine neden oluyor. Birbirini duyamıyorsun. Çok garip. Ama piyanoyu severim çok.

Adnan Çoker'le yudum yudum jazz

Epeydir aklımdaydı; başka sanat disiplinleriyle uğraşıp da jazz seven, hatta belki de jazz'ın kendi sanatını da etkilediği sanatçılarla söyleşiler yapmak. Bu anlamda karşıma çıkan isimleri not ediyor, birgün daha geniş bir araştırma yapmak istiyordum. Sonra son sergisinin hazırlıkları sırasında çağdaş Türk resminin önde gelen isimlerinden Adnan Çoker ile tanışma şansım oldu. Resim sanatı üzerine bolca konuştuk ama bu sırada Adnan Hoca'nın sıkı bir jazz dinleyicisi olduğunu da öğrendim. Evet, bu düşüncenin gerçekleşmesinin zamanı gelmişti artık.

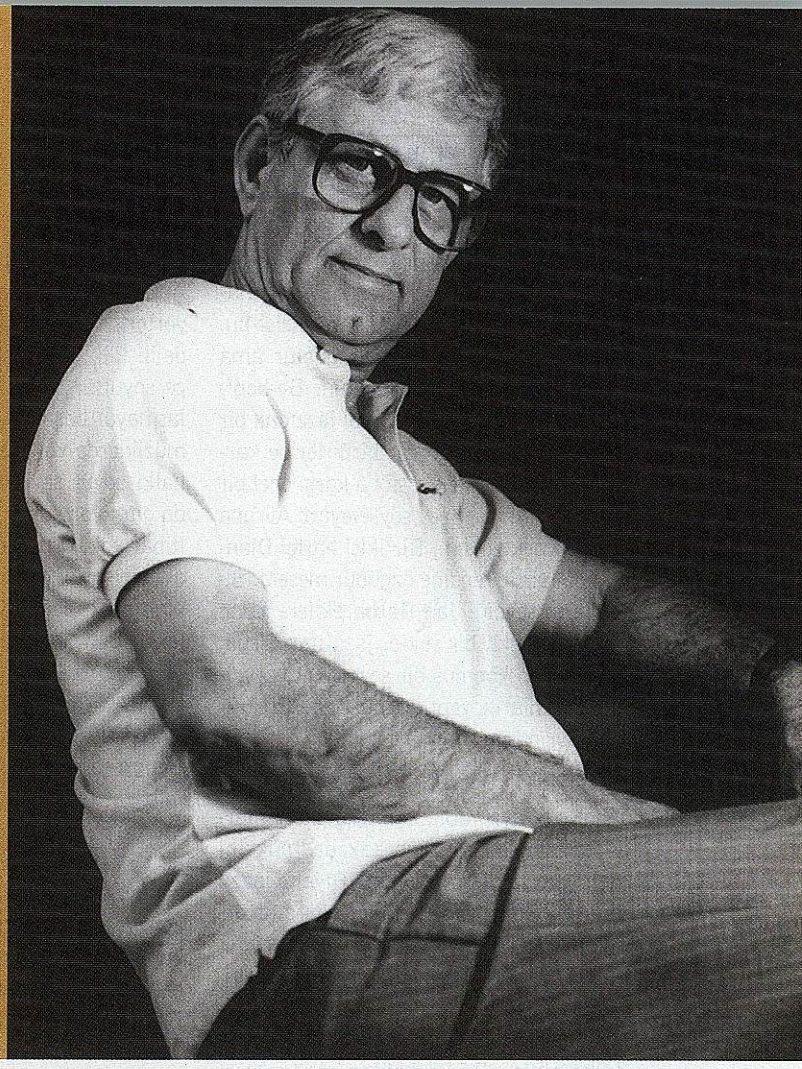

Raife Polat

Adnan Çoker önce jazz kendi alanı olmadığı için sıcak bakmadı söyleşi fikrine. Ama bunun bir söyleşi dizisi olduğunu öğrenince ikna oldu. Ben pek de hazırlıklı gitmedim evine. Çünkü biliyordum ki, onun jazz'la ilgili anlatacak çook hikayesi var. Tam da tahmin ettiğim gibi oldu ve ben daha ilk soruyu sormaya hazırlanırken, onun sorusu geldi; "Bana jazz nedir diye sormayacaksınız herhalde."

Yok sormayacağım. Adnan Çoker'in jazz'a yaklaşımı, hayatındaki yerini konuşmak istiyorum.

Güzel. Çünkü size göre jazz nedir derseniz, bunun yanıtı çok zor derim. Ama size şimdi vereceğim örnek hem komik hem de meselenin güçlüğünü anlatıyor. Ella Fitzgerald'a soruyorlar, 'size göre be-bop nedir' diyorlar. Şöyle anlatıyor; 'ee, ii, ıhmm, bee, bu' diyor, bir türlü doğru dürüst toparlayamıyor, ama onun ıhm, umm dedikleri be-bop'tı işte. (Gülüşmeler). Şimdi bu açıdan sıkı jazz'cılar bile jazz'ın ne olduğunu kolay kolay sökemezler. Tarif ona yetişmiyor. Bir fenomen, bir olgu. Zaten nereden kaynaklandığını biliyoruz hepimiz, oluştu bu. Fakat sanayi devriminde oluşması da çok ilginç. Tren raylarını döşeyen bu adamlar, tabii geceleri eğlenmek için trenin gidişinden ilham alarak bir tempo tutturuyorlar; tık tıkı tık tıkı ya da tak taka tak taka... Sanayi devrimi, esaret, Kuzey - Güney savaşı... Derler ki, kölelik iyi birşey değildir ama burada işe yaramış! (Gülüşmeler). Yoksa Kuzeyliler, vatan millet Sakarya derken, Güney köle hikayesinden bunu geliştirmiş. Evet şimdi sizin sorunuza gelelim.

Siz sanatın çok farklı bir dalıyla uğraşıyorsunuz ama bir yandan da jazz var hayatınızda. En keyifle dinlediğiniz müzisyenleri merak ediyorum ben.

Jazz bana uzak değil. Mesleki eğitimimden sonra, o sıralarda, çoğunluğu klasik, 20 küsür tane 78 devirlik plağım vardı. Bugün komiktir bu rakam ama o günün bir gencine göre çok iyiydi. Bunların arasında, Glenn Miller, Benny Goodman, Woody Herman, Artie Show orkestrası - dikkat ederseniz beyazları sayıyorum- bunun içinde bir tek Count Basie vardı. Türkiye'de bunlar vardı, Duke Ellington falan da geliyordu ama ben bunlarla başladım. Yalnız birşey var, biz bunları hem dinliyorduk hem de bunlarla dans ediyorduk.

O zamanlar dans müziğiydi tabii jazz...

Tabii, bugün dans müziği ayrı bir şey. 1950'lerdi zannediyorum, Fransız şair Jean Cocteau'nun bir sözü var; 'bir gün gelecek jazz salonlarımızın müziği olacak.' Hakikaten dediği oldu, şimdi o zamanın dans müziğinin bugünün dinlenen müziği olması arasındaki fark böylece belirlendi. Artık bugün dinleniyor jazz. İsterseniz dans da edersiniz ama asıl önemli olan dinlenmesidir. Yani olay böyle başladı. Hem dans edip hem dinleyerek. Bir de ben o sıralarda, hala da öyle boogie-woogie'yi çok severdim. Biraz metodunu da biliyorum; şimdi on iki mezurdur sol el. Orada basta birtakım sesler yapacaksınız. Bunların bir kısmına walking bas denir; yürüyen bas. Mesela; rındı rındı rındı rındı diye bastığınız zaman, o walking bas. Buna göre de sağ elinizle de birtakım blues'vari melodiler çalarsınız. Ama yalnız ben değilim bunu seven, Batı'da da, aslında 1920'lerde başlıyor ama, 1928'de Pine Top Smith'in "Boogie-Woogie" diye bir eseri vardır, hala bugün bile dinlenir. 39'lara falan gelindiğinde jazz devlerini yetiştirmişti. Ne devleri; boogie-woogie devleri: Albert Ammons, Pete Johnson, Meade "Lux" Lewis gibi üç tane dev yetiştirmişti. Zannedilmiş ki o dönemde, jazz artık boogie-woogie'dir. Büyük orkestralar bile buna kapılmışlar, sonra tabii normale girmiş olay, arkasından başka şeyler gelmiş. Ben boogie-woogie'yi hala çok severim. Geçmiştir ama

birtakım şeylerin de, rock müziğinin falan kaynağı. Bugünkü gençlere dinletseniz yeni birşey diye dinlerler. Bence iyi bir müziktir. Benim tercihlerimden birincisi bu. Diğerlerinin tercihleri biraz güçtür ama bazı şeyler söylemek mümkün. Be-bop'tan birşey sevdiğim gibi, cool jazz'dan bir şeyler seviyorum, bunlar birbirlerine karşıt şeyler ama... Tenor sax'a karşı özel bir ilgim var. Ama birşey söyleyeyim; Avrupa jazz'ına pek yokum. Bir ikisi hariç. Django Reinhardt kendine özgüdür mesela. Bu yenilerin sevdiği Jan Garbarek'lere falan yokum. Başka bir şey o, jazz maz değil, kökeninden kopmuş bir şey. Benim sevdiğim siyahların yaptığı müziktir. Enstrüman ayrımı pek yapmıyorum.

Ama tenor sax'ın yeri ayrı diyorsunuz.

Tenor sax ayrı tabii. Ama son zamanlarda geliştirilen soprano sax da mükemmel. Alto sax fena mı yani? Piyano jazz'ı da ayrı. Zencilerin beyinlerinde oluşturdukları bu müzikal fikirler nasıl şeydir, bir türlü çözememişimdir. Bu mükemmellik, nasıl çıkıyor bunlar? Tabii ki Afrika'ya borçlu oldukları gibi Avrupa'ya da borçlular. İki kaynaktan iniyor Amerika'ya ve orada birleşiyor. Ve onların dehasıyla mükemmel duruma geliyor. Velhasıl ayrım güç, Miles Davis'i de seviyorum ama Coltrane'i yahut Sony Rollins'i de seviyorum.

Miles Davis'in bir de ressam yönü var, nasıl buluyorsunuz resimlerini?

Çok tuhaf bir şey. Ben öyle başka mesleklerden kimselerin abur cubur resimlerini pek sevmem. Mesela çok yüceltirler, Schönberg de resim yapmış. Bir iki tanesi evet ama o kadar yüceltmenin alemi yok, bir yere kadardır o. Fakat Miles Davis'inki biraz farklı. Bir sağduyusu var adamın, o Afrika vahşiliğini resimlerinde de gösteriyor. Müziksel yaratıcılığı gibi, resimsel yaratıcılığı da minik minik hissediliyor. Yalnız bunların profesyonel sanatçıyla farkları; bir yol tutturur giderler, birşey oluşturması değil yaptığı görüntüler önem kazanabilir. Halbuki bizim sanatta, uzun bir süre içerisinde şu kadar resim yapacaksın ki, o fikri geliştirebilesiniz. Picasso kübizmi geliştirebilmek için aşağı yukarı 1000'e yakın resim yapmış. Yani bizdekiyle amatörlerin arasında büyük fark vardır. Ama ben Miles'ın resimlerini seviyorum, hatta büyük bir afişini bulmuştum, içinde hoş yeşiller kullandığı bir resmin, onu çerveletmiştim.

Vokal müzikle aranız nasıl?

Daha az dinlerim, saygı duyduklarım var ama... Armstrong çok kişiseldir mesela. Ama ben enstrümantal müziği tercih ediyorum. Bakın neden? Kendi mesleğimle de ilişkili; jazz enstrümantal olduğu sürece soyuttur, vokal olduğu zaman somutlaşmaya başlıyor. Türkiye'de de bütün müziklerde vokal var şimdi. Çünkü Türk halkı soyut şeylerden anlamıyor, hoşuna da gitmiyor. Anlar gibi görünse bile, fazla itibar yok. O nedenle somutlaştırılıyor ki, ah bu şarkı çok güzel diyebilsin. Güzel olan şarkı değil oysa, güzel olan kelimeler!... Ben şimdi burada müzikten anlayıp anlamama ukalalığına girmek istemiyorum. Ama enstrümantal müziğin içindeki soyut fikirler daha çok hoşuma gidiyor. Benim resmimi de ikiye ayırırsanız, önce müzikal bazlı bir yönü vardır, sonra mimari bazlı bir yöne geçmiştir. Her ikisinde de soyutu görürsünüz. Müzikal bazlı zamanlarda, bir müzik koyar, onu dinlerken resim yapardım. Hatta akademide bunun ötesine de geçtik. Müzik eşliğinde, hem de seyirci önünde performanslar yaptık. 1961 - 66 yıllarında yılda bir kere, bazen iki kere performanslar gerçekleştirdik. Emprovize bir olaydı tamamiyle.

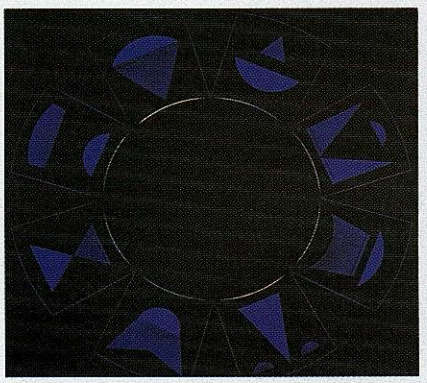

Tam jazz'ın doğasına uygun.

Tam jazz'a göre tabii. Klasik müzik ve jazz kullandım o zamanlar zaten. Sonny Rollins'i kullandım mesela. Çok da başarılı oldu.

Kimler vardı bu performansların içinde?

Bugün tanınmış sanatçılar vardı içlerinde. Komet, Mehmet Güleryüz, Semra Germaner, Oktay Anılanmert vardı. Hepsi bugün iyi durumdalar.

Evet, hepsi tanınmış isimler...

Öyle. Ama ben akademiye 1960'da asistan olarak geldim, diğerleri benden biraz daha yaşlı idiler. Ben de genç olduğum ve müziğe de meraklı olduğum için her atölyeye girip çıkardım. Böylece her atölyenin aslarını tanımış oldum. Ve çok ani karar verdik, ben de Paris'ten yeni gelmişim, o rüzgardan etkilenmişim, 'yapalım, evet, herkesin önünde yapalım' diye ertesi gün başladık performanslara. Ama bu performansa katılan öğrenciler tecrübeli oldukları için böyle bir emprovizasyonda zorluk çekmediler. Comedia Del Arte oyuncuları gibi. Onların da hepsi daha önceden tecrübeliler. Belli bir konuyu baz alıp, o gece emprovize yapıyorlar. Ertesi gece o baz üzerinden başka birşey çıkıyor.

Jam session'lar da böyle olmuyor mu zaten. Bir birikiminiz olmadan yapabilir misiniz?

Jam session'lar da öyledir tabii, belli bir tema vardır, ondan sonra adamı bırakırsınız gider. Bir de benim biyografime bakarsanız; yıl 1963, akademide bütün öğretim yılı süresince "Plaklarla Jazz" programı sundu, diye yazar. Yalnız ben hem jazz'ın içinden bildiğim kadarıyla birşeyler sunuyordum hem de onu resim sanatıyla karşılaştırıyordum. O doğrudan jazz programı değildir, orijinal bir şeydi. Thelonius Monk'da çalardım, Sonny Rollins de, Miles Davis de...

Genç kuşak jazz müzisyenlerini takip edebiliyor musunuz?

Şimdi şöyle birşey var. Bugünkü olanaklar biraz daha fazla. Ama bu biraz bu işi seven kişinin cebindeki parasıyla da ölçülür. O olmazsa olmuyor. İkincisi Türkiye'nin dışarı açık olup olmaması ile ölçülür. Bunların ülkeye şu veya bu yolla gelip gelmemesiyle ölçülür. Mesela yazın Açık Hava konserlerinde jazz adı altında birçok şeyler sunuluyor. Ben buna karşıyım, herşey jazz değil. Ama onun içinde birkaç jazz müzisyeni de geliyor ve bu birkaç jazz müzisyenini dinlemek bile çocukların ilgisini o yöne çekebiliyor. 1955'te Fransa bursunu kazandıktan sonra, eğitim için Paris'e gittiğimde ilk kez orada jazz plakları almaya, yakından takip etmeye başladım. Daha önce de belirttiğim gibi 78 devirlik plaklardan bir iki tane almakla olmuyor çünkü. Takip ettiğiniz zaman, okumaya da başlıyorsunuz ve gelişiyor.

Bu kadar sıkı bir takipçinin, jazz'la ilgili ilginç anıları da vardır mutlaka. Özellikle de konser anıları, biraz bu anılardan söz edelim mi?

Oscar Peterson'u birkaç kez dinleme fırsatı bulabildim, bu şansım benim. İlk defa plaklarını aldım, sonra Paris'te konserlerine gittim, tesadüfe bakın ki, burada da bir konserini yakaladım onun. Daha yaşlıydı tabii. Fakat ilginç birşey söyledi o

gece performansına başlamadan; 'ben bilmem kim, bu gecenin yedek piyanistiyim, asıl piyanist yarın gece çalacak' dedi ve neler neler çalmaya başladı. Benny Carter Türkiye'ye geldiğinde onun da konserine gittik. Yanımda bir hanım vardı, işte bilmem kim dedik. Benny Carter hanımın elini aldı, öptü ve başına koydu. Burada öğrenmiş onu, herkes gülmeye başladı. Öyle hınzırlar ki... Bir hikaye daha anlatayım, o da deli bir olay. Carla Bley'in konseri oldu Türkiye'de. Eşi çalıyor, bir de Steve Swallow var. Antraktta kulise gittik. Kendimizi tanıttık. 'Müziğinizi çok beğeniyoruz, ilgileniyoruz' dedik. Benim hakkımda bir dökümanter film yapıldı. Bu filmde ben Carla Bley'in müziğini kullandım. Bundan bahsettik kendisine. Kadıncağız şaşırdı kaldı. 'Türkiye'de bu nedir' dedi, 'Carla Bley neresi Türkiye neresi.' Sonra ne dedi biliyor musunuz, deliliğe bakınız, 'hemen gidip seyredelim o filmi' dedi. Yahu konser devam edecek.

Eh, onun için oldukça ilginç ve hatta heyecan verici bir olay.

Bir anımdan daha bahsedeyim size. 1959 yılında Paris'te, Jazz at the Philarmonic bütün büyük müzisyenleri toparlıyordu. Bu arada o grup içerisinde Ella Fitzgerald da vardı. Konser bitti, ben hemen sanatçıların çıkış kapısına gidip yarım saat kadar bekledim. Ne o, Ella Fitzgerald'ın imzasını alacağım. Neyse, sonunda çıktı. Ben de işte, imzanız falan dedim. Birden 'get out here, defol, defol' dedi. Ben afalladım. İki üç dakika geçti. Gel buraya dedi, imzaladı. Ben bu olayı şöyle yorumluyorum. Bunlar daha gözlerini açtıkları zaman, ilk bu tepkilerle karşılaşıyorlar, her yerden kovulma hikayeleri. İlk reaksiyona bakın siz, ondan sonra kendini toparladı tabii.

Miles Davis'in de öyle agresif tarafları varmış.

(Gülüyor) Evet, o da müthiş. Ben bir ezilmişliğe veriyorum bunu.

Eh, siz bayağı güzel konserlere gitmişsiniz. Jazz'ın en baba isimleri söylediklerinizi.

Gittim tabii. Hatta Paris'te Miles Davis'in konserine gidemedim diye, ben bu adamı görmeden ya o ölecek ya ben öleceğim diye üzülüyordum. Ama İstanbul'da yakaladım onu.

İstanbul bu konuda gayet iyi neyseki.

Aman efendim, ne diyorsunuz çok iyi tabii. Ama bunun geçmişi, Açık Hava'da 1954 yılına kadar iner. O zamanlar Yapı Kredi'nin tertipleri vardı, öteden beriden etnografik hikayeler getirilerdi. Neyse sonra bunlar gelişti, 60'lardan sonra da birtakım hareketler oldu Türkiye'de. Şan Sineması'nda jazz konserleri olurdu mesela. Hatta burada tatsız da bir olay olmuştu. Vibrafonist Gary Burton geldi. Üzüldüğüm birşey oldu orada. İlk parçayı bitirdi, o arada Can Yücel sahneye doğru yürüdü, 'siz bırakın bunları da bize jazz çalın' dedi. Adam etrafına baktı, 'ne demek istiyor bu' falan gibi bir şeyler söyledi. Buna verilecek cevap yok tabii. Çünkü yeni müzik yapıyordu o.

Siz avant-garde jazz da seviyorsunuz anladığım kadarıyla.

Tabii. En son dinlediğim şeyler Mulgrew Miller, piyanist. Geri Allen, piyanist. Sonra Casandra Wilson. İnsan sesi falan dedik ama Casandra Wilson müthiş. Yurt dışında yayınlanan dijital bir kanalı takip ediyorum. Müzik programları da var, gece saat 12'den sonra jazz'a geçiyor. Onların içlerinden bazılarını kaydediyorum. Mesela Illinois Jacquet. Ben de sadece plakları vardı ama orada bizzat kendisini de gördüm. Konuşmalar falan da var. Michael Brecker'la ilgili de bir program kaydettim. Dee Dee Bridgewater mesela, bazen enstrümantal gibi söylüyor, biraz cırlak, tepiniyor mepiniyor ama yetenekli. Cassandra Wilson öyle değil, hiç tepinmiyor, hemen hemen hiçbir şey söylemiyor gibi. Ben onu seviyorum. Çok çağdaş, üç beş kelimeyle bitiriyor işi, minimalize ediyor.

Yerli jazz'la aranız nasıl?

Yerli müzisyenleri fazla takip edemiyorum, kusura bakmasınlar. Aydın Esen'i dinledim. Kerem Görsev de benim Aksanat'taki sergime gelmiş. Ama size komik bir hikaye anlatayım. Benim bir tane elektro orgum var. Bazen arkadaşlarımızla kendi kendimize eğleniyorduk, jazz yapıyorduk. Ben kim müzisyen kim. Karşımda müzisyen var. Ben hiçbir şey değilim, bu müzisyen ise jazz müzisyeni değil, beraber jazz yapıyoruz. Viyolonselist Saim Akçıl'la.

Öyle mi?

Tabii. Çok eğleniyorduk. Süheyl Denizci de vardı. Saim'i kızdırıyor, 'bak da biraz öğren' diyor. Bir de ben bu konuda işlediğim suçlardan birini söyleyeyim. Akademide öğrenciyim. Orada dan dun tuşların ötesine berisine vuruyorum. O zamanlar Beyazıt'ta Marmara Lokali var. Oraya da çeşitli üniversitelerden gençler geliyor. Birgün beni tanıdılar orada. Bir tıp balosu, çayı yapılacak, 'ya bu hafta piyanist yok, sen gelip çalar mısın?' dediler. İbrahim diye de biri vardı, sonra İsveç'e gitti, o da saksofon çalıyordu, onunla birlikte birşeyler çaldık. Hayatımda ilk defa orada 2,5 lira kazandım.

Jazz'dan para da kazandınız yani?

Tabii. İlk ve son kez.

Ne zaman dinlemeyi seviyorsunuz jazz'ı?

Özel zamanlarımız var. Bir kere sabahları klasik dinlediğimiz zamanlar vardır, jazz dinlediğimiz zamanlar vardır. Ayrıca ben, çalışırken, yorgun olduğumda da dinlerim. Bazen de 'ya bu adam şurada ne yapıyordu' diye kafama takılır, onu bulur dinlerim.

Arşivimle de övünüyorum. Bana deseniz ki, 1915'lerden çağımıza kadar panaroma sunar mısınız, ben size bu CD'lerimle sunarım. Scott Joplin'den tutun da bugüne kadar...

Sonra jazz dinlemeye geçiyoruz. Adnan Çoker kendi seçtiği birkaç CD'yi sırayla dinletiyor. Her birinden bir parça. Kimler yok ki seçkide; Robin Eubanks ve Steve Turre'nin ortak bir çalışması, Mulgrew Miller'ın "Getting to know you" albümünden bir parça. Ardından Herbie Hancock'un "Head Hunter"ı. Her parça için de küçük dip notlar düşüyor Adnan Hoca. Parçaları dinlerken bir yandan CD kapaklarını inceliyor, bir yandan da ufak ufak salınıyoruz. Stanley Clark'a bir step dansçısı eşlik ediyor. Sonra Dave Grusin'e geliyor sıra... Keyfimiz yerinde. Derken ben Don Byron'un "Bug Music"ini çıkarıyorum. Çok iyi tanıyor Don Byron'ı ama bu albüm yokmuş onda. CD'leri karıştırırken Mary Lou Williams'a rastlıyor; "benim kadınlardan bir tanesi" diyor. Söz piyanodan açılmışken Patricia Barber'ın son albümünü çıkarıyorum. Barber'ı tanımıyor ama stili hoşuna gidiyor (Yaşasın benim de Adnan Çoker'in dağarcığına katkım oldu!). Hemen ardından Cassandra Wilson dinliyoruz. Ve CD'lerin arasında Ben Webster'a rastlıyor bu kez. Gülümsüyor; "o ne müthiş adamdır öyle. Hani içkisini yudum yudum zevkle içen adam gibidir." Adnan Çoker'le sohbet etmek de tıpkı böyle birşey işte; içkiyi yudum yudum zevkle içmek gibi...

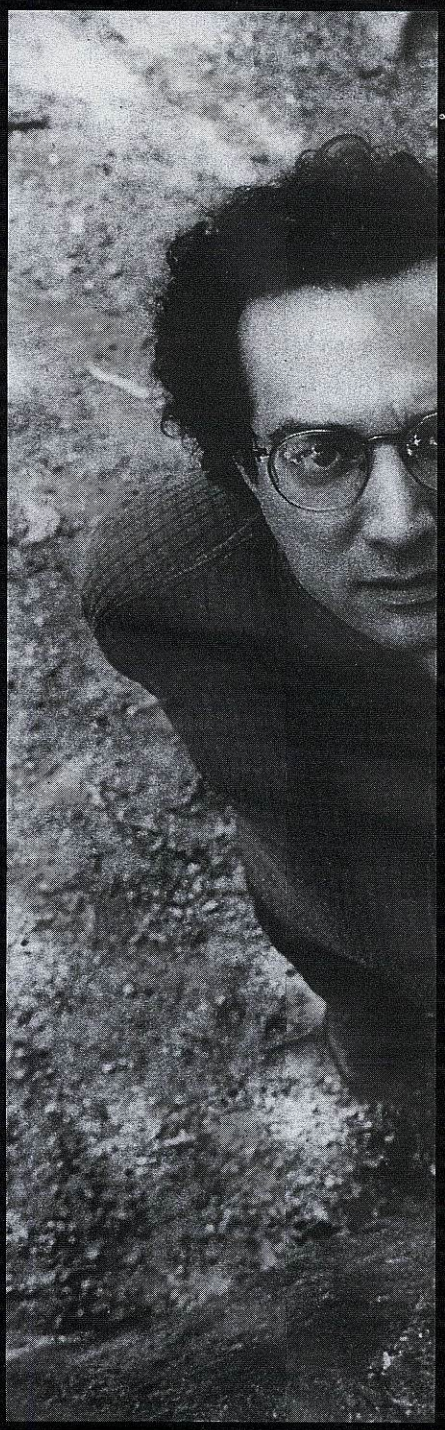

Mahler'i Jazz Olarak Alır mıydınız?

Serhan Bali

Bu yazımızda sizlere ABD'li jazz piyanisti Uri Caine'i ve onun Avusturyalı besteci Gustav Mahler'in eserleri üzerine yaptığı aranjmanları tanıtmaya çalışacağız. Uri Caine'in sanatı ve onun Mahler'le ilişkisine geçmeden önce gelin her iki müzik adamı hakkındaki bilgilerimizi tazeleyelim.

Uri Caine

Piyanist **Uri Caine** Philhadelphia doğumlu. Pennsylvania Üniversitesi'nde **George Rochberg** ve **George Crumb**'dan kompozisyon dersleri almış. Okurken Philhadelphia'ya konser vermek için gelen birçok ünlüyle birlikte çalmış: **Freddie Hubbard, Joe Henderson, Phil Woods, J.J.Johnson, Stanley Turrentine** bu ünlülerden birkaçı. 1980'lerin sonunda New York'a yerleşen **Uri Caine**'in 90'lı yıllar boyunca ardarda albüm çıkardığını görüyoruz. Diskografisine şöyle bir göz atacak olursak; **Sphere Music (JMT/Polygram, 1993)** ve **Toys (JMT/Polygram, 1995)** adlı albümlerini sırasıyla **Thelonius Monk** ve **Herbie Hancock**'a ithaf etmiş. Üçüncü CD'si, bu yazımızda sizlere tanıtacağımız **Urlicht/Primal Light (Winter&Winter, 1997)** [Bu albümle birlikte **Uri Caine, Stefan Winter**'in **Winter&Winter** adlı plak şirketine transfer oluyor]. Çok ses getiren bu albümün hemen ardından **Uri Caine** yine aynı yıl bir başka aranjman CD'sine imza atar: **Wagner e Venezia.** Bu albümde **Caine, Richard Wagner** aranjmanlarını, biraraya getirdiği küçük bir jazz topluluğuyla birlikte çalmış. Venedik San Marco Meydanı'ndaki **Café Quadri**'de verdikleri konserin kaydıdır bu albüm. 1998'de iki albümü çıkmış sanatçının. İlki davulcu **Ralph Peterson** ve basçı **James Genus**'la birlikte yaptığı **Blue Wail**, diğeri de yine bu yazımızda tanıtacağımız **Gustav Mahler in Toblach.** 1999'da çıkardığı tek albüm var **Caine**'in, o da **The Sidewalks of New York** adını taşıyor.

2000 yılında kendisini dünya çapında üne kavuşturan tarza geri dönmüş buluyoruz **Uri Caine**'i. Bu yıl **Robert Schumann**'ın **Dichterliebe** adlı şarkı dizisinin **Love Fugue** albümünde ve **J.S.Bach**'ın **Goldberg Varyasyonları**'nın da **The Goldberg Variations** albümünde jazz aranjmanlarını kaydeder. **The Goldberg Variations** albümü sanatçının Mahler albümleri kadar ses getiren (hatta İngiliz klasik müzik dergisi **Gramophone**'da kendisinden özgüyle söz edilmesine yol açan) çok geniş müzisyen kadrosunun yer aldığı bir çalışma olmuştur.

Andığımız albüm çalışmalarının yanısıra **Uri Caine**, New York yılları boyunca birçok ünlü jazz müzisyeniyle birlikte çalmış. **Don Byron, Dave Douglas, Buddy DeFranco, Arto Lindsay, Woody Hermann Band** bu isimlerden birkaçı. **Uri Caine** halihazırda heykeltraş olan karısı **Jan Galperin** ile birlikte New York'da yaşıyor, adını dünyanın dört bir köşesinde düzenlenen festivallerin programlarında her zaman görmek mümkün.

Gustav Mahler

Gelelim **Gustav Mahler**'e. 1860 **Kaliste/Bohemya** (o zaman **Avusturya-Macaristan İmparatorluğu**'nun parçası) doğumlu. 51 yıl yaşadıktan sonra 1911 yılında Viyana'da ölmüş. Yaşadığı dönemde çok başarılı bir orkestra şefi ve başarısız bir besteci olarak tanınmıştı. Şefliği konusunda ancak zamanında yazılanlara göre hüküm verebiliriz ama bizi bu yazıda ilgilendiren besteciliğine gelirsek, değeri yaşadığı dönem içinde en az anlaşılan birkaç "büyük" besteciden biridir diyebiliriz rahatlıkla **Gustav Mahler** için. Sadece yaşarken değeri bilinmese neyse de ölümünü takip eden yaklaşık elli sene boyunca **Mahler**'in kapısını pek çalan olmuyor birkaç iyi niyetli çaba dışında.

Bugün **Mahler** rönesansı dediğimiz süreç 1960'lı yıllardan günümüze dek uzanıyor. Müzikle haşır neşir olup da **Leonard Bernstein** adını duymayan herhalde yoktur. İşte bu ABD'li müzik adamı **Mahler**'in 1960'lardan itibaren popülerleşmesine belki de en büyük katkıyı yapan önemli bir kişilik. Bernstein'in de katkısıyla sonunda **Mahler**'in yaşarken söylediği o ünlü "**Benim zamanım da birgün gelecek**" sözü gerçeğe dönüşüyor. Ardımızda bıraktığımız

son birkaç onyıl içinde dünyada tam anlamıyla bir **Mahler** çılgınlığı yaşanıyor desek yeridir. Yeni keşfedilmiş bir ada gibi sanki, gez dolaş bitmiyor, her dinleyişte yeni birşeyler buluyor insanlar. Ortaya konan her yeni inceleme, her yeni icra bestecinin "büyüklüğü"nün ayırdına daha bir varmamızı sağlıyor. Dünya **Mahler**'in farkına geç de olsa vardı, peki ülkemizde durum nasıl? Hiç parlak değil ne yazık ki çünkü **Mahler** rönesansı henüz ülkemize uğramış değil. **Mahler** CD'leri pek satmıyor. Orkestralar programlarında yer vermiyorlar. Şimdilik durum bu. Dileyelim bu "şimdilik" kısa sürsün...

Gustav Mahler / Uri Caine

Şimdi **Mahler/Caine** bahsine dönebiliriz artık. **Uri Caine** Philhadephia'daki öğrencilik yıllarından beri **Mahler**'le içli dışlı olduğunu belirtmiş bir röportajında. Onu bu konuda kalıcı birşeyler yapması için ateşleyen prodüktörü **Stefan Winter** olmuş. **Winter**, kurduğu ve daha sonra **Polygram**'a sattığı plak firması **JMT** için **Caine**'e çok ilginç bir sipariş vermiş. **Stefan Winter**, kardeşi **Franz Winter**'in **Gustav Mahler**'in yaşamı üzerine hazırladığı bir sessiz film için **Mahler**'in yapıtlarından oluşan bir soundtrack hazırlamasını istemiş **Uri Caine**'den. 1995'in ilk aylarındayız. Film o yılın Kasım ayında New York'taki **Knitting Factory Club**'da **JMT** merkezli bir mini festivalde gösterime sunulacaktır. **Caine** o yılı bütünüyle **Mahler**'e ayırır ve sonunda ortaya herbiri **Mahler**'in yapıtlarındaki çekirdeği özenle koruyan ama **Uri Caine**'in de son derece özgün buluşlarla zenginleştirdiği avangard stilde aranjmanlar çıkar.

Uri Caine'in **Mahler** uyarlamalarının coşkulu bir dinleyici topluluğu önünde sunulduğu mini festival devam ettiği sırada beklenmedik birşey olur. **JMT**'nin ana firması konumundaki **Polygram** zaten ne zamandır hoşnut olmadığı **JMT** artistlerinin ve yöneticisinin sonuçta ticari başarısızlığa da neden olan aşırı gözüpekliği ve riskseverliği gibi gerekçelerle **Stefan Winter**'in işine son verir ve **JMT**'nin kapısına kilit vurur.

"Winter&Winter"ın Doğuşu

Kolları sıvayan **Stefan Winter** yeni bir marka oluşturmak için harekete geçer, çok değil kısa bir zaman sonra **Winter&Winter** kurulur. Firmanın çıkaracağı ilk albüm bellidir: **Uri Caine**'in **JMT** festivalinde ilk kez seslendirdiği **Mahler** aranjmanları. **Urlicht/Primal Light** adlı ilk **W&W** kaydı 1997 yılında piyasaya sürülür. Tepkiler genelde olumludur. CD'ye ilk ödül **International Mahler Society**'den gelir. Cemiyetin prestijli **Toblacher Komponierhauschen** ödülü o yıl **Urlicht/Primal Light** albümüne verilir (**Gustav Mahler**'in bir dönem sürekli yaz tatillerini geçirdiği bugün İtalya sınırları içinde olan **Toblach/Dobbiaco**'daki evinin bahçesinde yaptırdığı kulübeden alıyor adını bu ödül. **Mahler** bu küçücük kulübeye kapanıp besteleri üzerinde çalışırmış).

Albüme yönelik olumlu tepkilerin yanısıra aykırı sesler de yok değildi. O güne değin klasik müziğin dingin sularında yüzmeye alışmış bir kısım dinleyici üzerinde bu albüm ilkin şok etkisi yaratmıştı. Aslında Mahler (çok) sever klasik müzik dinleyicileri başından beri **Uri Caine** ve onun uyarlamaları konusunda ikiye bölünmüştür denebilir. Bir grup müziksever bu yenilikçi kaydı yere göğe koyamazken diğer bir grup müziksever de yerin dibine batırma eğilimindeydiler. **Uri Caine**'e olumlu yaklaşan dinleyicilerin çok büyük kısmının şöyle veya böyle bir "jazz kültürüne aşinalık" ortak paydasında buluştuklarını gözlemlemek mümkün. Nefret edenlerin ise daha çok **"Edepsizin yaptığına bak, güzelim Mahler'imizi ne hale çevirmiş"** anlayışındaki genellikle jazz'la, hele avangard jazz'la uzak yakın ilişkisi olmayan ortodoks eğilimli klasik müzikseverler olduklarını belirtelim. Bir **Mahler** hayranının internet uzerindeki -besteci hakkında içten duyguların klavyeye döküldüğü- **Mahler Shrine** adlı sitedeki sorusu şuydu: "**Uri Caine**, deli mi yoksa dahi mi?" Bu kafa karışıklığının günümüzde de sürdüğünü belirtelim.

Urlicht/Primal Light Ve Gustav Mahler In Toblach

Şimdi de geldik **Uri Caine**'in **Mahler** albümlerini yakından tanımaya. Albümde yer alan ilk aranjman bestecinin beşinci senfonisinin **Trauermarsch/Cenaze Marşı** başlıklı ilk bölümü üzerine yapılmış yaklaşık altı dakikalık bir çalışma. Albümün bu ilk parçasında dinleyiciyi şaşırtacak çok fazla birşey yok. Albüme ilk track'le yumuşak bir giriş yaptıktan sonra sıra geliyor **Des Knaben Wunderhorn/The Boy's Magic Horn/Çocuğun Sihirli Borusu** adlı şarkı dizisinin en popüler (aynı zamanda en dramatik) şarkılarından biri olan **Der Tamboursg'sell/The Drummer Boy** şarkısına. **Mahler**'in aynı zamanda militer karaktere sahip bu şarkısında **Uri Caine** vokalde bir "**kantor**"a **(Aaron Bensoussan)** yer vermiş. Yazılı bir metin yok bu aranjmanda, vokal eşlik sadece mırıldanmalardan oluşuyor. Örneğin bu aranjman **Uri Caine**'in **Mahler**'e yaklaşımını özetler gibi. **Caine** bestecinin yapıtlarına yansıyan **musevi kimliği**'ni yaptığı aranjmanlarda "ısrarla" vurgulamış ama farklı kılıklarda. Örneğin **The Drummer Boy**'da bir kantora yer vermesi gibi. **Klezmer** müziğini de unutur mu hiç **Caine**? Onu da mesela **Mahler**'in 1.Senfonisinin 3. bölümü için yaptığı aranjmanın tam ortasına yerleştirmiş. Aslında "**Uri Caine** böyle yapmakla **Mahler**'in izinden gitmiş" denebilir pekala çünkü **Mahler**'in de eserinin o kısmında –hiç beklenmedik bir şekilde- Bohemyalı sokak çalgıcıları ortaya fırlar. "Cenaze marşının tam ortasında Bohemyalı sokak çalgıcıları"...Bu tercihiyle **Mahler** zamanının Viyanalı eleştirmenlerinin kanını beynine sıçratmıştı. Besteci bu ve diğer yapıtlarındaki buna benzer tercihleriyle senfonik müzik gibi ciddi ve saygın bir müziğin içine sokağın bayağı melodile-

Bugün Mahler rönesansı dediğimiz süreç 1960'lı yıllardan günümüze dek uzanıyor. Müzikle haşır neşir olup da Leonard Bernstein adını duymayan herhalde yoktur. İşte bu ABD'li müzik adamı Mahler'in 1960'lardan itibaren popülerleşmesine belki de en büyük katkıyı yapan önemli bir kişilik. Bernstein'in de katkısıyla sonunda Mahler'in yaşarken söylediği o ünlü "Benim zamanım da birgün gelecek" sözü gerçeğe dönüşüyor.

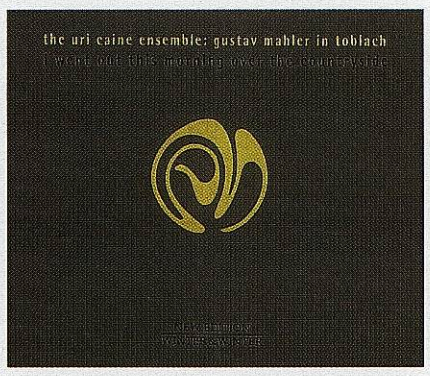

Caine bestecinin yapıtlarına yansıyan musevi kimliği'ni yaptığı aranjmanlarda "ısrarla" vurgulamış ama farklı kılıklarda. Örneğin The Drummer Boy'da bir kantora yer vermesi gibi. Klezmer müziğini de unutur mu hiç Caine? Onu da mesela Mahler'in 1.Senfonisinin 3. bölümü için yaptığı aranjmanın tam ortasına yerleştirmiş.

rini taşımakla suçlanmıştı. Halbuki **Mahler**'in, yaşadığı dönemde zevksiz, bayağı diye damgalanan seslere, renklere yapıtlarında sıkça yer vermesi bugün onu müzik tarihinin en özgün dile sahip bestecilerinden biri konumuna getirmiştir.

Uri Caine, Mahler'in her yapıtında farklı denizlere yelken açmasına sanki nazire yaparcasına, **Kindertotenlieder/Songs of the Death of Children/Çocuk Ölümü Şarkıları** adlı dizinin **Oft denk' ich, sie sind nur ausgegangen/I often think they have merely gone out** adlı şarkısını **Bossa Nova** stilinde aranje etmiş. Çok da yakışmış doğrusu. **Arto Lindsay** de sözsüz vokaliyle yer almış burada. **Urlicht/Primal Light** albümünde yer alan diğer aranjmanlar şunlar : **Kindertotenlieder** şarkı dizisinden bu kez de **Nun will die Sonn' so hell aufgeh'n/Now will the sun rise as brightly** adlı şarkı, **Diriliş** adıyla bilinen ikinci senfoniden-albüme de adını veren-**Urlicht/Primal Light** başlıklı dördüncü bölüm, **Lieder Eines Fahrenden Gesellen/Songs of a Wayfarer/Bir Gezginin Şarkıları** adlı diziden **Ging heut morgen übers feld/I went out this morning over the countryside** adlı şarkı, beşinci senfoninin **Adagietto** başlıklı ünlü dördüncü bölümü, **Das Lied von der Erde/The Song of the Earth/Yeryüzü Şarkısı** adlı şarkılı-senfoni'nin **Der Trunkene im Frühling/The Drunkard in the Spring** ile **Der Abschied/The Farewell** adlı bölümleri ve son olarak yine **Des Knaben Wunderhorn** antolojisinden **Wer hat dies Liedlein Erdacht/Who thought up this song** adlı şarkı. **Urlicht/Primal Light** albümünün kadrosu oldukça zengin. **Uri Caine**(piyano), **Joey Baron**(Davullar), **Aaron Bensoussan**(Kantor), **Dave Binney**(Soprano Saksofon), **Danny Blume**(Gitar), **Dean Bowman, Arto Lindsay**(Vokaller), **Don Byron**(Klarinet), **Dave Douglas**(Trompet), **Mark Feldman**(Keman), **Michael Formanek**(Kontrbas), **Larry Gold**(Çello), **DJ Olive**(Pikaplar), **John Roseman**(Trombon)

Uri Caine ve ekibi **Urlicht/Primal Light** albümünün çıkmasının ertesi senesi Avrupa turnesine çıkarlar. 1999'da piyasaya çıkan **Gustav Mahler in Toblach-I Went Out This Morning Over the Countryside** albümü grubun **Toblach Festivali**'nde verdikleri konserin kaydı. İtalya'da bulunan **Dobbiaco**'da (Yukarıda da bahsettiğimiz **Mahler**'in bir dönem yaz tatillerini geçirdiği sayfiye kenti) her yıl Temmuz ayında düzenlenen bu **Mahler** merkezli festivalde bestecinin yapıtlarından oluşan konserler verilir, dünyanın dört bir köşesinden **Mahler** uzmanları besteci üzerine tebliğler sunarlar. **Uri Caine** ve grubu da 19 Temmuz 1998 tarihinde verdikleri bu konserde **Urlicht/Primal Light** adlı albümlerinden seçtikleri aranjmanları çalmışlar. Bu albümü önceki stüdyo kaydından ayıran başlıca özellik şu: Herşeyden önce bu bir konser kaydı olduğu için hemen bütün aranjmanlar stüdyo kaydındaki icralarından çok daha uzun tutulmuş. Tabii bunun başlıca sebebi doğaçlamalar...Mesela **I went out this morning over the countryside** şarkısı stüdyo kaydında 7 dakika tutarken **Toblach** kaydında tam 13 dakika. Bir diğer örnek **The Song of the Earth**'den **The Farewell** bölümü. Stüdyo kaydı sadece 13 dakikayken konser kaydında bu bölüm tam 26 dakika tutmuş. O güne kadar böyle bir konser yaşamamış olan Toblach Festivali dinleyicisini **Uri Caine** hafiften sersemletmiş tabii. Konserin daha başlarında oldukça fazla sayıda dinleyici salonu terketmiş. İki CD'lik albümün ilk CD'sinden ikinci track **I often think they have merely gone out** şarkısı, alto saksofoncu **David Binney** ve trompetçi **Ralph Alessi**'nin muhteşem sololarıyla yaklaşık 11 dakikalık özgün bir jazz parçası olmuş çıkmış (stüdyo kaydında bu aranjman dört dakikayı buluyor). **Uri Caine** de **I went out this morning over the countryside** şarkısında piyanosuyla öne çıkıyor. Toblach konserinde, stüdyo kaydında dinlediğimiz klarinetçi **Don Byron** ve trompetçi **Dave Douglas** yoklar. **DJ Olive** pikaplar ve live electronics'de hazır ve nazır ilk albümde olduğu gibi. Yalnız **Songs of the Death of Children**'dan, **Now will the sun rise as brightly** şarkısına Toblach konserinde kattığı bebek ağlamaları efekti kimilerine itici gelebilir.(**Açık Radyo 94.9**'da programcı dostum **Tunçel Gülsoy**'la **Uri Caine**'in Mahler aranjmanlarını tanıttığımız **Jazzname** programında da bu track'i çalmaya gönlümüz elvermemişti!)

İki güzel albüm tanıtmaya çalıştık sizlere bu yazımızda. **Uri Caine** üçüncü **Mahler** albümünü de bu aralar çıkarmak üzere. Son olarak şunu söyleyelim: **Açık Radyo, 94.9**'da hazırladığımız **Yeryüzü Şarkısı** programında "Senfoni formuna pek çok yenilik katmış 20. yüzyıl müziğinin öncü bestecisi" olarak lanse edilen bu büyük müzik adamı, eserlerini bu halde görseydi hiç kuşku yok çok mutlu olurdu.

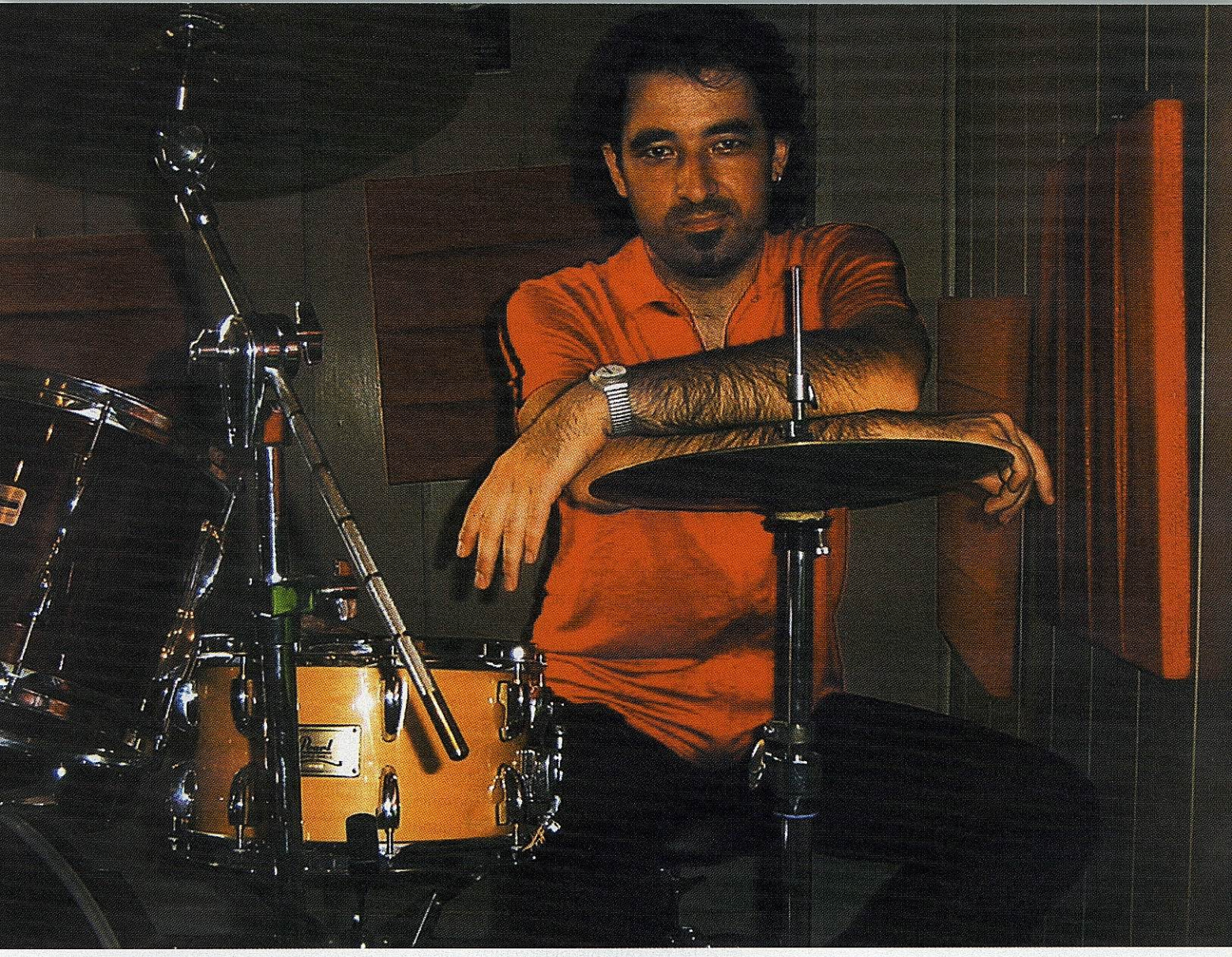

Evrensel Sanatçı Niteliklerine Sahip Bir Davulcu

Volkan Öktem

Filiz Küçük

Herşey bir soruyla başladı. "Aynı sorulara, aynı enstrümanı çalan enstrümantalistler ne cevap verirler?" Proje yavaş yavaş şekillendi. Bu ve bundan sonraki sayılarda okuyacağınız bir seriye dönüştü. Seçtiğim ilk enstrüman davul ve ilk konuğum Volkan Öktem oldu. O elini attığı her işe aynı özeni gösteren, titiz, belki de bu nedenle çok başarılı bir müzisyen.

·Türkiye' de istediğiniz müziği yapma olanağınız var mı?

·Özellikle İstanbul'da her türlü müziği yapabilme olanağı var. Her tarzı yapabilirsiniz ama her tarzdan ekonomik olarak mutlu olmayabilirsiniz. Amaç kendi müziğini yapmaksa bu idealizme giriyor zaten. Bu tarz bir yaklaşımla çalınabilecek bir çok kulüp var. Ama insan yaşamak için para kazanmak zorunda. Bu ikisini bir arada yapan insanlar var. Bir de ikisine ayrı ayrı yoğunlaşmış insanlar var. Ben hiçbir zaman idealist çalışmalarımdan ödün vermiyorum. Aynı zamanda ekonomik açıdan kendimi belli düzeyde tutabiliyorum.

·Beraber çalışmayı istediğiniz müzisyenler var mı ?

·Michael Brecker, Herbie Hancock, John Patittucci, Gady Lee, Chick Corea, Tom Kennedy, Jay Oliver.

·Çok sevilen ve kaliteli bir müzisyensiniz. Bu özelliklerinizden vazgeçmeyerek, başka yönlere kaymamayı nasıl başarıyorsunuz?

·Ben müziği çok sevdiğime, hiçbir şeyin beni müziği çözmeye çalışmaktan, yaratmaktan ve daha iyi olmaya çalışmaktan alıkoyamayacağına inanıyorum. Bu her müzisyenin içinde olması gereken birşey. Her müzisyenin ilk önce müzikle evli olması gerekir bence. Müziğini engelleyebilecek kötü olayları müzikle arasına sokmaması gerekir. Ben böyle başardığıma inanıyorum.

·Neden çaldığınız müzikler değişik tarzlarda?

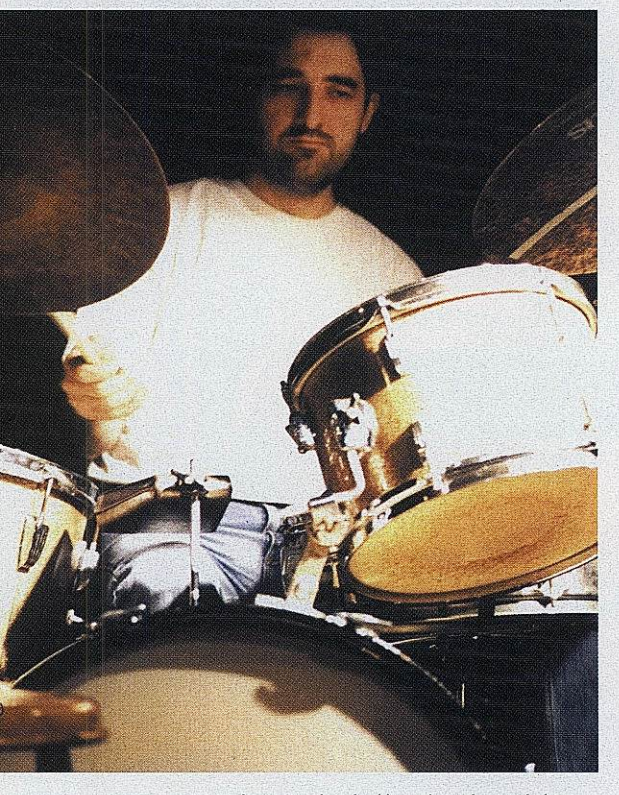

Herkesin kulağında davuldan duymak istediği bir tını vardır. Ben daha çok yumuşak, altları (basları) fazla olan davulları seviyorum.

·Latin, jazz, soul, funk, rock, hatta kendi halk müziğimiz dahil hepsini kulağımda değil kalbimde hissediyorum. Bu müzik tarzlarına davulda anlatacak bir şeyler buluyorum. Onun için insanlar beni birkaç grupla çalışırken görebilirler.

·Her müzisyenin enstrümanı kişiliğini yansıtır mı?

·Evet. Çok güzel bir soru. Ben her zaman şunu düşünmüşümdür: Enstrümanlara göre karakter dağılımı. Mesela çok yakından tanıdığım dört basçı arkadaşımın çok titiz, prensipli, çok kitap okuyan, biraz içine kapanık insanlar olduğunu gözlemledim. percussion çalanlar, konuşmayı ve yaşamayı çok seven insanlar olduğunu söyleyebilirim. Davulcular genelde, duygusal, insan ilişkileri iyi, tüm müzisyenlerle savaşmayan, konuşmasını bilen, organizasyon yönü kuvvetli ve biraz içlerine kapanık olurlar. Bu söylediklerim tamamen benim saptamalarım. Yani enstrüman çalan insanlar ortak özelliklere sahip olabiliyorlar. Bu da seçtikleri enstrümanla karakterleri arasında bir bağlantı olduğunu düşündürüyor insana. Ben bunu her enstrüman için yapabilirim, ama sanırım bu kadar yeter.

·Bir davulla ilk kez kaç yaşındayken karşılaştınız?

·Dokuz yaşındaydım. O zamanlar küçücük bir çocuk olduğum için davul bana kocaman görünmüştü. Çok etkilendiğimi hatırlıyorum. Başka etkilendiğim bir nokta da bir arkadaşımla radyo dinlerdik ve o sürekli parçalara ritim tutardı.

·"Şu anda dokuz yaşımda olsaydım şunu yapardım" diyebileceğin bir şey oldu mu?

·Tabi ki oldu. Ben hep şunu düşünmüşümdür: Yıllardır batıda yaratılan müzikleri dinleyip bunları çalmaya çalışıyoruz. Bu arada ben halk müziği ve klasik türk müziği gibi tarzları çalarak büyüdüm. Bir süre sonra şöyle bir düşünce geldi aklıma "Aslında ben kendi kültürümüze ait bir enstrüman çalsam daha mı iyi olurdu?". Çünkü başka bir ülkeye ait olan müziği, başka bir ülkede öğrenip yapmaya çalışıyorum. Yıllarca bunu yaptık. Bir çok kemancı, ritim sazcı biliyorum, hepsi işinde bir Herbie Hancock. Bu durumda şöyle birşey oluyor, ne kendi müziğimizi çok iyi icra ediyoruz, ne de çalışmış olduğumuzu. İnsan iki kültür arasında sıkışıp kalmış oluyor. Ne doğuyu, ne de batıyı çok iyi yorumlayamıyoruz. O yüzden ben, biraz daha kendi müziğimizi araştırmaya yönelik çalışmalar yapıyorum. Şu anda dünya müziğinin geldiği nokta da bu zaten.

·O yıllarda kurduğunuz hayalleri gerçekleştirebildiniz mi?

·Çok büyük tek hayalim vardı, davulda o anda olduğum seviyeyi aşmak. Bunu bir ölçüde başardığıma inanıyorum. Şimdiki hayalim de, şu anda bulunduğum seviyeyi aşmak. Bu sadece davul çalmak için değil, müzik yapmak, müziğin her yönünü çözmek, müziği anlamak adına bir hayal.

·Diğer sanat dallarıyla aranız nasıl?

·Ortaokul ve lise yıllarımda resim yapardım, yağlı boya tablolar. Tekrar başlamak istedim ama çalışma alanı ile ilgili düşünceler vazgeçirdi. Maket (plastik model) yapıyorum. Bundan çok keyif aldığımı ve iddialı olduğumu söyleyebilirim. Sinemada vizyona giren aksiyon ve korku filmlerini kaçırmamaya çalışıyorum.

·Volkan Öktem, Volkan Öktem olmasaydı Volkan Öktem'i dinler ve beğenir miydi?

·Beğenirdim herhalde. Aslında işini iyi yapan her müzisyen kendini çok eleştirir. Hatta iki saat önce yaptığı bir şeyi beğenmeyebilir. Bu bir müzisyenin kendini aşması için en doğru şeydir. Ben bazı çaldığım şeyleri beğenip, bazılarını beğenmiyorum mesela. İnsanlar bana "Hayır yanlış düşünüyorsun, bunlar gerçekten çok iyi " diyorlar ama ben beğenmiyorum. Sana bir anımı anlatayım: Bir gün, bir CD markette dolaşırken, o anda çalan bir müzikteki davul ritmi dikkatimi çekti. Benim de o sıralar üzerinde çok düşündüğüm soul tarzı bir ritimdi. Çok hoşuma gitti ve "Sen de bunu böyle çalmalısın. İşte bu doğru groove" dedim. Sonunda birden şarkıcı girdi ve Türkçe söylemeye başladı. Şaşırdım ve albümün içine baktığımda benim çalmış olduğumu okudum. Bundan şu sonucu çıkardım, insan kendi yaptıklarını dinlerken objektif olamıyor. Bu parçayı ben, kendimin çaldığını bilerek dinleseydim belki de beğenmezdim.

·Şu sıralar kimlerle, nerelerde, ne zaman çalışıyorsunuz?

· Tam tarih ve yer veremem ama, Trio Mrio, Deep, Laço Tayfa, Habbecik ve ayrıca Çırağan Sarayı Q Bar'da Aşkın Arsunan, Şenova Ülker, Yahya Dai, Volkan Hürsever ile, Gramofon Bar, Jazz Cafe, Eylül Bar, Jazz Stop, Kemancı, Babylon, Q Bar gibi yerlerde çalışıyorum.

·Davul seçiminde nelere dikkat ediyorsunuz?

·Öncelikle tonuna dikkat ediyorum. Herkesin kulağında davuldan duymak istediği bir tını vardır. Ben daha çok yumuşak, altları (basları) fazla olan davulları seviyorum. Görüntünün de önemi var elbette. Çaldığınız davula baktığınız zaman, çok güzel bir resme bakıyormuş gibi hissetmelisiniz.

·Bildiklerinizi birileriyle paylaşma, aktarma isteği duyuyor musunuz? Bunun için neler yapıyorsunuz?

·Tabi ki duyuyorum. Ama yetenekli ve bu işi gerçekten yapmak isteyen gençler azınlıkta. Akademi İstanbul'da ders verdim bir ara. Birara tekrar ders vermek istedim, zaman ayıramadım maalesef.

Brian Blade ve Fellowship

Berke Can Özcan
berkecanozcan@hotmail.com

Brian Blade, dünyaya 1970 senesinin Temmuz ayında Shreveport, Louisiana'da geliyor. Papaz bir babanın ve anaokulu öğretmeni bir annenin çocuğu olarak müzik yaşantısına küçük yaşlarda eline aldığı keman sayesinde başlıyor. Daha sonraları emekliliğe ayrılan annesi öğretmenlik görevine eşinin de bulunduğu kilisede devam etmeye başlıyor ve böylelikle Brian Blade bütün günlerini kilisede geçiren ebeveynlerin akşamları eve de taşıdığı o spritüel havanın içinde büyüyor. Müzisyenin davullarla tanışması ise biraz kader oyunu gibi görünüyor. Annesi ve babasının bulunduğu kilisede davul çalan ağabeyi Brady'nin üniversite eğitimi için Shreveport'tan ayrılması ile birlikte davul koltuğuna onüç yaşındaki küçük kardeş Brian geçiyor. Sonraları, kilisede davul çalıyor olmanın yanısıra okulda da ufak bir klasik orkestraya, bir süre için, trampetiyle eşlik ediyor. Brian Blade'in davula ve müziğe bakışında kilisenin etkileri kolaylıkla görülebilmektedir. Yaptığı birçok söyleşide kilisede müzik yapmanın kendisine bencil olmamayı, çevresinde olup biteni dinlemeye özen göstermesi gerektiğini ve bir davulcu olarak müziğe elinden geldiği derecede eşlikçi yaklaşmayı öğrettiğini söyler. Blade, onaltı yaşındayken bir arkadaşı sayesinde edindiği Joni Mitchell'in "Hejira" isimli albümünü dinlediği o ilk günün müzisyen olmaya karar verdiği gün olduğunu itiraf eder.

Davulcunun, gençliğinin bu dönemlerinde ayrıca Earth, Wind and Fire ve Stevie Wonder gibi önemli isimlerin müziklerini de yakından takip ettiğini kendisiyle yapılmış bazı röportajlardan okuduğumu hatırlıyorum. Bahsettiğim bu röportajlardan birisinde ilgimi en çok çeken satırlar ise müzisyenin, gençlik yıllarında (kısa bir süre için de olsa) okul arkadaşlarıyla birlikte bir punk-rock grubunda çalmış olduğunu anlattığı satırlar olmuştu! Blade'in o günleri bir tebessümle hatırlıyor olduğunu da hemen bu noktada söylemek gerek tabii.

Müzikal çalışmalarının çok öncesinde başlayıp profesyonel anlamda ilgilendiği tenis, gençliği boyunca kariyer yapmak istediği dal gibi görünse de, Blade, 80'li yılların sonlarına doğru jazz davulculuğu ile ilgili ciddi bir eğitim görebilmek adına, tam onyedi yaşındayken, New Orleans'a yerleşmeye karar veriyor. Kısa bir süre içinde Blade, New Orleans'ta tanıştığı eşsiz davulculuk stillerini ve o derin müzikal mirası kendince damıtarak güçlü ve koyu bir müzik adamı haline geliyor. Davul hocaları Johnny Vidacovich ve Herlin Riley'in yanısıra "Marsalis" ailesinin babası Ellis Marsalis de Blade'ye müzikal birikiminin oluşumu sırasında yol gösterici yapan kişiler arasında yerlerini alıyorlar. Blade, mümkün olduğu kadar fazla sayıda Blue Note kayıdı edinerek jazz'a yönelmeye başlıyor. Vaktinin büyük bir bölümünü arkadaşlarından edindiği Miles Davis ve John Coltrane kayıtlarını analiz ederek geçirdiği bu dönemde Blade, spritüel anlamda kendini bir enstrümanla ifade edebilme sanatını müziğinden çok etkilendiği efsane davulcu Elvin Jones'u dinleyerek öğrendiğini her fırsatta söyler. Sonraları, New Orleans ağırlıkta olmak üzere Amerika ve dünyanın her köşesinde müzikal çalışmalarını bir yandan sürdüren Blade, boş vakitlerinde temellerini oluşturarak hayata geçirdiği, "Fellowship" projesiyle önemli ölçülerde övgüye layık görüldü.

Bugün, Brian Blade'nin imzasını taşıyan kayıtların sayısı daha şimdiden bile ciddi bir sayıya ulaşmış durumda. Blade, müzikal yelpazesini, her tür müzik dalında çalışmalar yaptığı önemli isimlerle, mümkün olduğunca geniş tutmaya gayret ediyor: Joshua Redman, Kenny Garrett, Pat Metheny, Nicholas Payton, Michael Brecker, Wayne Shorter, Chris Potter, Kenny Kirkland, Mark Turner, Daniel Lanois, Emmylou Harris, Bob Dylan, Joni Mitchell, David Sancious ve Seal davulcunun eşlik ettiği isimlerden bazıları. Şüphesiz, Blade'nin bütün kayıtlarını ve çalışmalarını bir dergi yazısında incelemek olanaksız; ben sözü fazla uzatmadan Onun yıllar sonra kurmayı başardığı kendi grubundan, yani "Fellowship"ten, bahsetmek için sabırsızlanıyorum.

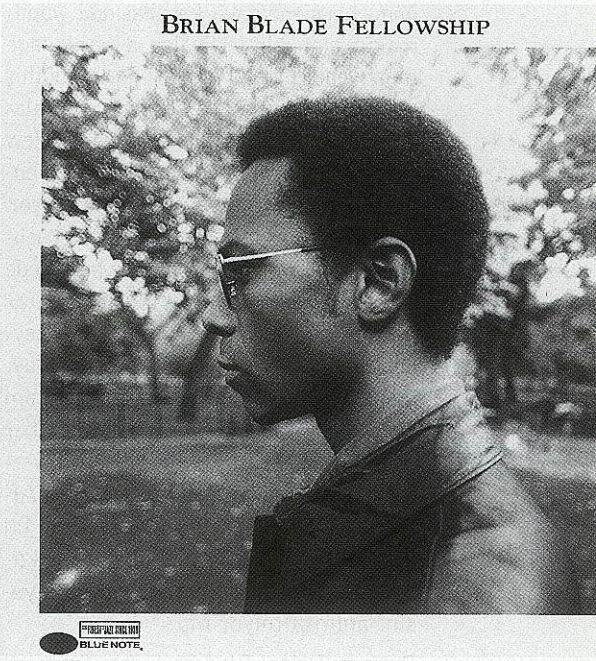

Öncelikle, "Fellowship", Brian Blade'nin yeni ve uzun yıllar boyunca arkadaşlık ettiği kişilerden kurulu bir grup olma özelliğini taşıyor.

Bu insanlar birbirlerini öylesine iyi tanıyorlar ki grubun adı "Friendship" sözcüğünün bile ötesinde bir yerlere geçip asıl anlamını "Fellowship" gibi yeni bir sözcük sayesinde buluyor. Eski ve yeni dostların biraraya gelişi sayesinde, grup, sınırların ötesinde bir müzik yapıyor: Bir hikayenin müziği. Bakın, şarkıların gerisinde kalan hikayelerle ve albümün genel kapsamıyla ilgili olarak, Brian Blade, neler söylüyor: "Şarkılar aracılığıyla bir hikaye anlatıyoruz. Olay, küçük bir çocu-

ğun, Lousiana'daki kasabasında yapılmakta olan bir festivalde o harikulade müzisyenleri ve sanatçıları görüp müthiş şekilde etkilenmesiyle başlıyor. Sonraları, çocuk daha uzaklara, güneye, New Orleans'a yolculuk ediyor ve oranın bütün kültürü yavaş yavaş kanına işliyor. Amerika'yı boydan boya gezmeye başlıyor, Mohave çölünü geçiyor ve bu sayede yeni bir şarkı doğuyor. Dostluğa ve tekrar biraraya gelmek istediğimiz fakat kaybetmiş olduğumuz arkadaşlarımıza duyduğumuz bir özlem vardır. Bahsettiğim bu özlem orada, müziğimizde, beraber çaldığım arkadaşlarımın içinde bir yerlerde. Daha minnettar olamazdım!". Albümün kapsamıyla ilgili anlattılan bu kısa hikaye size de davulcunun yukarıda anlatmış olduğum yaşam hikayesini anımsatmıyor mu?

Projede Brian Blade'ye, Jon Cowherd (piyano ve wurlitzer), Christopher Thomas (bas), Melvin Butler (tenor ve soprano saksofon), Myron Walden (alto saksofon), Jeff Parker (gitar) ve Dave Easley (pedal-steel guitar) eşlik ediyor. Bu genç isimlere ek olarak, "Fellowship"in ilk albümünün prodüktörlüğünü üstlenen Daniel Lanois ise gruba bazı parçalarda mandosu ve Fender Mustang gitarı ile eşlik ediyor. Brian Blade, grubuyla ilgili ufak bir açıklamayı şu şekilde yapıyor: "Bu kayıtta, elimden geldiğince, grubu ve grup müziğini ön planda tutmaya çalıştım. Grup üyelerinin küçük duyguları hissettirmedeki yeteneklerine olan inancım sonsuzdu. Şarkılar, ikincil derecededen önem taşıyorlardı. Onları, daha çok, müzisyenlerin yorumları öncesinde kağıt üstünde uyuşuk uyuşuk durmakta olan karalamalara benzetiyorum. Sanırım kayıtta, herkes oldukça tutkulu bir şekilde çaldı. İyi bir ilk adımdı".

Brian Blade, 2000 yılında, aynı kadroyla "Brian Blade - Fellowship / Perceptual" başlıklı bir albüm daha piyasaya sürdü. Yaptığı son röportajlarda, artık, grubun sadece "Fellowship" ismiyle anılacağını söyleyen Blade, kendi ismini aradan çekerek yanlızca grup müziğinin ön planda tutulmasına verdiği önemi bir kez daha gözler önüne sermiş oluyor. Ben bu yazımda, ikinci albüm olan "Perceptual"i şimdilik rafa kaldırarak, "Fellowship"in ilk albümünü konu edinmek istiyorum. Kendimce, parçaların üzerlerinden birer birer geçerek sizlere bu müziğin bende uyandırdıklarını aktarmaya çalışacağım, tabii yazımı yazarken bir yandan da "Fellowship" dinliyor olarak.

Lousiana'daki küçük çocuğun içinde bulunduğu o festival, albümün ilk parçası olan "Red River Revel"in ilham kaynağı olma niteliğini taşıyor. Hemen bu noktada, festivalin de bu parçayla aynı isimi taşıdığını söylemek istiyorum. Parça sakin bir atmosfer içinde gelişmeye başlıyor, fakat köklerinde bir yerlerde, aslında, bir ateşin de yanıyor olduğunu hissetmek kaçınılmaz. Parçada, bir festivalin farklı köşelerinden gelen farklı seslerin yansımaları, festivalin karmaşası hissedilebiliyor olmasına rağmen aynı festivalin, tepelerden bir yerlerden bakarsanız, son derece kendi halinde, lokal ve organize olduğunu da duyabiliyorsunuz. Festivalin ve dolaylı olarak parçanın havasıyla ilgili Blade, şu sözleri söylüyor: "Çocukluğumu geçirdiğim Red River Revel festivalinde gerçek bir karışım havası hakimdi. Sahneye doğru yürürdüm ve basçı Chuck Rainey'in çaldığını görürdüm, sonra Neville Brothers, ve daha da sonra lokal bir koroyu seyretmek mümkündü. Orada herşey vardı ve hepsi benim için birdi".

"Fellowship" ekibine şöyle bir göz atınca grup üyelerinin müzikal liderleri olan Brian Blade kadar potansiyel sahibi ve genç kişiler olduğunu görüyoruz.

İkinci parçanın adı "The Undertow". Yavaş bir blues'un yaslı havasıyla başlayan parça, iki gitaristin, sonraları, üstüste attıkları birer soloyla hafif hafif çözülmeye başlıyor. Belli belirsiz bir gerginliğin içinden gelen saksofon solosu ve Blade'nin eşsiz ritm anlayışıyla buluşarak karamsar fakat bir o kadar da heyecanlı bir atmosfere dönüşüyor. Undertow, kelime anlamı olarak denizin yüzündekine ters yönde ve dipten giden akıntı anlamına gelir. Kelimenin anlamını öğrendiğim günden beri parçanın, yansıttığı havanın haricinde, aksi bir yönde, başka bir anlamın işaretçisi olduğunu hissedip durdum. Brian Blade, parçanın kendilerince melodik bir dua olarak kabul edildiğini söylüyor. Bir sürü gencin, farklı sebepler yüzünden, dünyayı erkenden bırakıp gitmek zorunda oluşlarına ve gençlerin, herşeye rağmen, dünyanın karmaşık sularında yüzmeye çalışıyor olmalarına adanmış bir parçadır, "The Undertow". Blade, parçayı Neil Young'ın "Don't Let It Bring You Down" isimli parçasına benzettiğini de söylüyor.

"Fellowship"in spritüel merkezini oluşturan üçüncü parçanın adı ise "Folklore". Parça, Zaire'li "Babenzele" cücelerinin şarkı söyleyişleriyle başlıyor. İlk dinleyişimde kafamda soru işaretleri oluşturan bu folklorik şarkı söyleme biçimi, parça boyunca, Blade'nin davulları resonant bir biçimde çalışına, alışılmamış doğuşkan seslere ve grupça ateşlenmiş bir swing'e ilham kaynağı olmuş gibi görünüyor. Parçanın deneyselliği Blade'nin kompozitör yönünün başarısını gözler önüne seriyor diyebiliriz. Blade, bir röportajında, gece vakti gitarıyla (evet, Brian Blade gitar da çalıyor!) bir kayıttan dinlemekte olduğu cücelerce söylenen o folklorik şarkının üzerine bir şeyler çalmaya çalıştığını, sonunda kendini bir cüce gibi hissetmeye başladığını ve ancak böylelikle parçanın havasına girebildiğini söylüyor. Efsaneye göre, cüceler avlanmadan hemen önce köylerinde toplanıp coşkuyla şarkılar söylüyorlar. Bu melodinin üzerine, önce gitaristler çalmaya başlıyorlar, sonra saksofoncular ve sonunda da bütün grup coşkuya dahil oluyor. Blade, parçanın kayıdı sırasında Melvin Butler ve Myron Walden'in attığı sololar karşısında dehşete kapıldığını, solo sırası kendine geldiğinde ise bu iki soloyu düşünmekten neredeyse çalamayacak hale geldiğini söylüyor.

Blade'nin yaptığı ilk bestelerden biri olan "In Spite of Everything" albümün dör-

düncü parçası. Davulcuya, bu bestesini yapmak fikri Daniel Lanois ile birlikte yaptığı Avrupa turnesinin Hollanda ayağındayken geliyor. Blade, onyedi yaşındayken, bir arkadaşının kendisine hediye ettiği Anne Frank'ın Günlüğü'nün, parçanın asıl ilham kaynağı olduğunu söylüyor. Günlüğün sayfalarından birinde, küçük bir kız olan Anne Frank'in, o dönemde yaşamakta olduğu hüzün ve karmaşa içersinde bile, herşeye rağmen kalbimizin derinliklerinde bir yerlerde "iyi" olduğumuzu yazışı Blade'i derinden etkiliyor. Ve Blade, seneler sonra, Hollanda'da yaşayan bu arkadaşını, yapmakta olduğu turne sayesinde, ziyaret etme fırsatı buluyor. "In Spite of Everything", kesinlikle, düşündürücü ve dürüst bir parça.

Albümde, bestesi Brian Blade'ye ait olmayan tek parça ise, beşinci parça olan "Lifeline". "Lifeline" bir Jon Cowherd bestesi. Jon Cowherd ve Brian Blade'in tanışmaları 1988 yılında olmuş; New Orleans'taki Loyola Üniversitesi'nde sıkı bir arkadaşlık kurmuşlar ve sonrasında gelen on yıl boyunca "Fellowship" projesinin hayata geçirilişini sık sık tartışmışlar.

Bir albümü ilk dinleyişimde kendime bir parça seçerim. Bir müddet, öncelikle, seçtiğim parça üzerinde yoğunlaşırım. "Fellowship"i ilk dinlediğimde altıncı parça olan "Mohave"nin beni deliye çevirdiğini çok net hatırlıyorum. Parça büyümekte olan bir dalganın gücünü andıran bir atmosferle başlıyor. Sonrasında gelen dinginlik, sonsuz güzellikteki üflemeli partisyonuyla sürüyor ve o noktadan sonra, her dinleyişimde, parçanın hiç bitmemesini istiyorum! Brian Blade'nin Mohave hakkındaki düşünceleri söylediklerimi tamamlıyor: "O parçayı yazdığımda Joshua Tree'de bir arkadaşımın evindeydim. Gürültülü bir başlangıcı var, bir çölde karşılaşabileceğiniz bir fırtına gibi. Gördüğüm manzarayı gökyüzünün genişliğinden oluşuruyordu. Yıldızların belirmesininin ardından, orada saatlerce oturarak, içinde bulunduğumuz kürenin şeklini görmeye çalışabilirdim. Kendimi dünyanın en uç noktasında gibi hissetmiştim!". Mohave kızı Mosa'nın gözlerindeki o ifadeyi vurgulayan bir parça, "Mohave".

"Mohave"nin ardından gelen "If You See Lurah", Blade'nin, adının Lurah olduğunu anladığımız ilk aşkına ithaf edilmiş olan parça. Ve hemen ardından, albümün kapanış parçası olan, "If You See Lurah" ile aralarında ruhani bir bağımlılık kurduğum "Loving Without Asking" geliyor. Bu parçada gevşek bir waltz'ın üzerine kurulmuş, akıcı ve albümün kapanışına fazlasıyla yakışmış bir parça. Albüm kapağının iç kısımındaki notlarda Blade, bu parçayı sahiplerine bağlılık ve hayranlık duyan köpeklere, onların inancına ve bu bilinçsiz bağımlılık yönünden davranışlarını köpeklere benzettiği çocuklara adıyor. Sözü tekrar Brian Blade'ye bırakmak istiyorum: "Bu da çocuksu bir duyguyu içeriyor, İsa gibi, aşk vermek ve karşılığını sormamak üzerine. Hiçbir parçanın gideceği yeri önceden belirlememiştik; bizi müzik yönlendirdi. Yedimiz biraraya geldiğimiz zaman kimse neler olacağını tahmin edemiyor. Ve bu havayı albümde de yakalayabilmiş olmamıza seviniyorum. Çalarken bilinçli ve detaylı bir şekilde düşünmek istemiyoruz, sadece teslim olmak istiyoruz. Formu gözönünde bulundurarak uçuşa geçiyoruz da denilebilir".

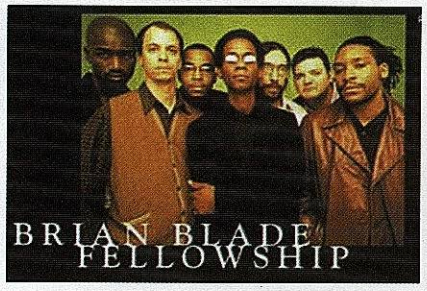

Fellowship'in geçtiğimiz seneler içinde ufak bir Avrupa turnesi düzenlediğini duymuştum. Umarım, yakın bir tarihte, Brian Blade ve arkadaşları daha kapsamlı bir turne yapacak kadar boş vakit bulabilirler, çünkü bu müziğin canlı halini dinlemek fikri beni şimdiden yeterince heyecanlandırıyor. Brian Blade'yi ilk kez canlı seyretme fırsatını, Fellowship harici bir projede, geçtiğimiz yaz İstanbul Jazz Festivali'nde bulmuştum; Blade, Wayne Shorter'a eşlik ediyordu. Onunla tanışmak için kaldıkları otel olan The Marmara'ya gitmiştim, fakat yetişememiştim. Tekrar böyle bir şans yakalayabilir miyim, bilemem.

Okuduğunuz bu yazıyı Fellowship'in müziğini analiz etmek ve sonra da eleştirmek adına yazmadım; elimden geldiğince müziğin matematiğinden uzak olmaya çalıştım. Zaten, Brian Blade ve "Fellowship"i oluşturan diğer grup arkadaşlarının eleştirisini yapmak benim haddime düşmez. Bu yazıyı, ilk duyuşumda tüylerimi ürperten bu müziğe olan sonsuz hayranlığımı anlatabilmek için yazdım. Ve umarım bir gün sizlerin de bu müziği tanıma şansınız olur.

Brian Blade hakkında

Brian Blade'i jazz dünyasına tanıştıran kişi benim. Bir gece Brian, Village Vanguard'da Harry Connick ile çalıyordu ve içimden gelen ses gidip dinlememi söylemişti. O adamın çalışını duydum ve beni uçuracağını hissettim. Ertesi gün, Brian, Bob Hurst ve ben bazı şeyler çaldık. Daha sonra, Onu "Black Hope" isimli albümümde çalması için ikna ettim ve o albüm kayıdından sonra da herkes Onunla çalışmak istiyordu. Onu ilk duyuşumda zillere dokunuşundaki eşsizliğin ve kendi içinde barındırdığı o nabız duygusunun farkına hemen varmıştım. Brian, çalarken yaptığınız herşeyi takip eder ve dikkatlice dinler. O, çok yönlü bir davulcudur ve ne tarz müzik çalarsanız çalın müziğinize katkıda bulunabilir. Brian, bir davulcuda aradığım tüm özelliklere sahiptir: Kendine has bir sesi ve kuvvetli bir zil vuruşu vardır, çalışınıza bir çeşit "nabız" kazandırır ve bütün nüanslarınıza eşlikçilik yapabilir. Ayrıca, Brian, çok spiritüel bir insandır ve müziği yoluyla bu spiritüelliğini bizlere ulaştırır.

Kenny Garrett

Onu ilk duyuşum, Joshua Redman'ın bana Ondan bahsetmesinin üzerine olmuştu. Hemen, geleceğin davulcusunu duymuş olduğum hissine kapılmıştım. Onu ilk dinlediğimde, Joshua'nın bu genç davulcu hakkında söylediği herşeyin tamamıyla doğru olduğunu ve hatta Brian'ın, söylenen özelliklerden daha da fazlasına sahip olduğunu görmüştüm. Brian'da çok belirgin bir özellik vardır: Onunla birlikte müzik yapmak çok kolaydır. Bu kolaylık ve rahatlığın daha da ötesinde, sadece ve sadece büyük davulcularda olan bir şeyler de var Brian'ın çalışında. Onun eşsizliğini, dinlemeye olan eğilimine bağlıyorum. Hem müzikal açıdan hem de hayatın ortasında duran birisi olması açısından, Brian, iyi bir dinleyicidir. Atmosfer yaratma kapasitesi olan müzisyenlerdendir, bu özellik çoğu müzisyende olmayan bir özelliktir. Jazz davulculuğunun bütün cümle yapısı Brian'ın çalışında kendini belli eder. Brian'ın kendine has bir dokunuşu vardır. Küçük bir davul seti kullanır ve geniş bir ton elde eder. Onun çalışında, müziğin birşeyler anlatmakta olduğunu duyabilirsiniz.

Pat Metheny

Blues On The Roads

Cumhur Dülger
cdulger@anadolu.edu.tr

Bu yılki Efes Pilsen Blues Festivali ne yazık ki benim ve tüm bu festivali bekleyen meraklı seyirciler için büyük hayal kırıklıkları ile başladı. Özellikle Muddy Waters gibi bir blues efsanesinin oğlu Big Bill Morganfield'in gelmemesi bence büyük bir şanssızlıktı. Fakat burada organizasyonu kesinlikle suçlamamak lazım. Çünkü eğer iyi birer internet kullanıcılarıysanız ve büyük plak şirketlerinin news letter'larına üye iseniz ne kadar turnenin iptal olduğunu rahatlıkla öğrenebilirsiniz. 11 Eylül 2001 tarihinde olan bu üzücü olay sonucu bir çok organizasyon ya iptal oldu ya da ertelendi. Ben bu yılki festivali iki ayrı şehir (Bursa ve Ankara) ve toplam altı konser olarak izledim. İlk durak Bursa'ydı. İtiraf etmeliyim konsere beklediğimden daha çok seyirci geldi. Çünkü önceki yıllarda da burada blues fest'ini izlemiştim. Fakat bu kadar seyirci yoktu. Konser Otis Taylor ile başladı. Fakat henüz salonun dolmaması ve seyircinin gelmeye devam etmesi bence konseri olumsuz etkiledi. Zaten konser sonunda konuştuğum Otis Taylor da bunu bana ifade etti. Bence playlist'i çok zordu ve bu nedenle seyirciden sanatçı hak ettiği ilgiyi göremedi. Hatta Eddie King'in davulcusunun ve keyboard'cusunun extra desteği de durumu düzeltmeye yetmedi Sonra "Urban Blues" olarak adlandırılan yeni türün en önemli temsilcilerinden co-headliner Micheal Hill çıktı. Bence grubuyla mükemmel hazırlanmış bir playlist'le çaldılar. Özelikle konser sonlarına doğru çaldıkları medley çok iyi seçilmişti. Bob Marley, Led Zeppelin karışımı hak ettiği olumlu tepkiyi seyirciden aldı. Daha sonra headliner Eddie King çıktı. Eddie King tam bir pofesyonel. Yani tam beklediğim gibi. Yılların verdiği tecrübeyle bunu her yönüyle ortaya koydu. Bence oda çok özel bir playlist'le çıktı ve cover parçalarla konserini tamamladı. Konserin diğer ayağı olan Ankara'ya tur otobüsüyle, organizasyon ekibi ve konuk sanatçılarla gittim. Ankara'daki konserde de sahneye çıkma sırası değişmedi ve ilk olarak yine Otis Taylor çıktı. Bu sefer daha farklı bir playlistle çaldı ve seyirciden Bursa konserine nazaran daha olumlu ve güzel tepkiler aldı. Seyirciye bazı parçalarının nakarat kısmına eşlik etmelerini sağladı. Özellikle Jimi Hendrix cover'i, "Hey Joe" solo kısmı olmamasına rağmen mükemmeldi. Daha sonra tekrar Micheal Hill ve grubu çıktı. Yine tansiyonu yüksek bir konser verdiler. Fakat asıl sürpriz konserin sonlarında geldi. Bursa'daki medley burada da vardı, fakat bu sefer bir ilaveyle; Jimi Hendrix'ten "Purple Haze". Bence mükemmel bir seçim ve mükemmel çaldılar. Yanılmıyorsam sıra, Bob Marley hiç kesmeden Hendrix, Led Zeppelin ve tekrar Bob Marley'di. Özellikle bas gitaristi çok teknik çalıyor. Kullandığı Alembic Standart bas gitarın hakkını fazlasıyla verdi. Konser sonrası kendisini tebrik ettim. Ben her iki konserde de Michael Hill ve grubundan hiç hayal kırıklığına uğramadım. Bunu belirtmek istiyorum. Ve daha sonra Eddie King. Koko Taylor dinleyenler bu ismi çok iyi bilirler. Yine aynı playlistle fakat daha çok seyirci katılımı olan bir konser verdi. Seyircinin arasında falan da çaldı.Sonuç olarak her iki şehir de konserler katılımı yüksek ve eğlenceli geçti. Organizasyon hiç aksamadı. Fakat özellikle Ankara da çok fazla bir katılım vardı.

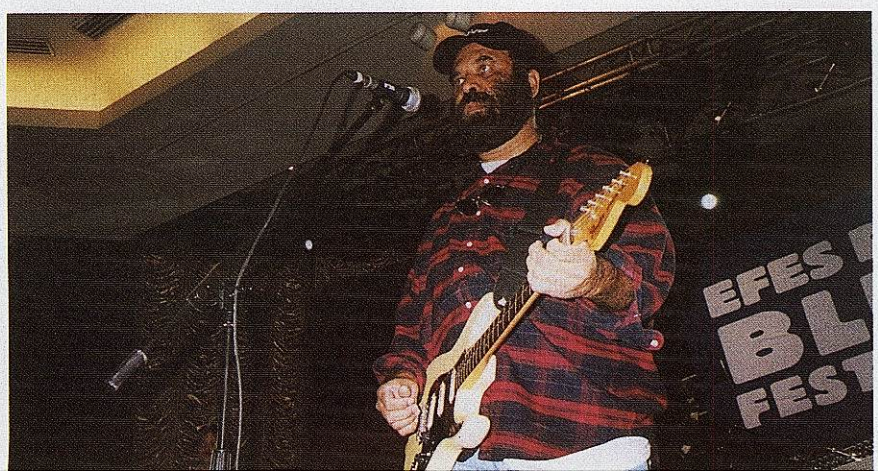

OTIS TAYLOR

Böyle uzun bir turneye nasıl hazırlanıyorsunuz? Çünkü hayli uzun ve yorucu bir turne olacak.

-(Burada hayli düşünüyor) Sanırım buradaki önemli kelimeler "rahat olmak" ve "motivasyon". Ben temel olarak bu kadar uzun turnelere böyle hazırlanıyorum. Aslında her işte bu böyledir. Birde şu çok önemli. Ne kadar çalacağım? Yani süremi ve playlist'i dikkatlice hazırlıyorum. Fakat konserin akışına ve karşılıklı etkileşime bağlı olarak küçük değişiklikler olabilir. Kısaca "motivasyon" çok önemli benim için.

Turnede beraber turlayacağınız insanları seçme hakkınız yok. Bu sıkıntıya neden oluyor mu sizin için?

- Kesinlikle hayır. Bu benim işim. Fakat şu an çaldığım insanları önceden biliyordum. Yani tanışıyorduk. Bu olmasa da sorun yok dedim ya, bu benim işim

Genelde müzik piyasasında plak şirketlerinin sanatçılara karşı dürüst olmadığı biliniyor. Bu konuda ne düşünüyorsunuz?

- Of bu gerçekten çok ama çok can sıkıcı bir konu. Biliyorsun bir biz iş yapıyoruz ve bu işi bazı insanlarla yapmak zorundayız. Yani işin içinde insan unsuru çok önemli. Bu da şu demek; bazen gerçekten çok aptal ve dürüst olmayan insanlarla, bazen de gerçekten çok normal ve dürüst insanlarla karşılaşabilirsin. Bu yüzden çok sanatçının başına anormal işler gelebiliyor. Eğer iyi insanlarla çalışıyorsan şanslısın demektir. Birde bu insanlar bazen parayı da kontrol ediyorlar. İş bu durumda daha garip bir hale geliyor. Çözüm basit, her insan işini dürüst ve doğru olarak yapmalı. O zaman tüm bu sorunlar kalkacaktır. Ama bu aşamada bu sadece bir iyi dilek sanırım.

Sizin blues müzikteki kahramanlarınız ya da kahramanız kim?

-Başta benim ailem. Çünkü ailemde de müzisyen insanlar vardı ve hala varlar.

Sanırım son albümünüzün arka kısmın üzerinde fotoğrafı bulunan amcanız da bunlardan biri. Değil mi?

- Kesinlikle çok doğru. Ayrıca bunu bilmende çok ilginç. Onlar çok önemli

benim için. Aslında bu çok kolay cevaplanacak bir soru değil (Bayağı bir düşündükten sonra); Evet sanırım Muddy Waters özellikle vokal tekniği olarak sonrada John Lee Hooker hem gitar tekniği hem de vokal olarak. Evet bunlar gerçekten çok güçlü müzisyenlerdi ve beni çok etkilediler.

Amerika da olan bu üzücü olayla ilgili bir parça yazmayı düşünüyor musunuz?

- Evet bu olabilir. Çünkü televizyonda insanların ölmesini canlı izlemek üzgünüm ama her normal insan gibi beni de çok üzdü ve etkiledi. Berbat bir şeydi olanlar. Evet tek kelimeyle berbattı. Şiddetten nefret ediyorum.

Son sorum şu. Bana kendinizin de olduğu bir Allstar Blues Band kurar mısınız?

- Doğruyu söylemem gerekirse ben kimlerin çalacağından çok ne çalacağımızla ilgileniyorum. Evet bu blues olurdu. Fakat çok farklı bir blues. Nasıl diyebilirim? Evet buldum galiba. Buna "traffic blues" diyelim.

Traffic blues mu?

- Evet. Sabret biraz. Ben bununla yapacağımız blues'daki müzik karışımlarını anlatmak istiyorum. Biraz jazz biraz rock biraz gospel, güçlü vokaller ve güçlü gitarlar. Sanırım bu karışık bir trafik ten farklı olmazdı. Değil mi? Bazen bende böyle şeyler yaparım ve kalabalıklarla da yapmak isterim. Bu durumda yaratıcılık hat safhada oluyor ya da ne bileyim olabilir. Kimler olurdu sorusuna gelince...Tek bir kişi söylemek istiyorum. Tabi ki Muddy Waters. Evet onunla gerçekten aynı grupta çalmak çok isterdim. Başkada isim gelmiyor aklıma.

Bu röportaj ve cevaplarınız için çok teşekkürler.

- Ben de çok teşekkür ederim.

MICHEAL HILL

Her konser yeni seyirci ve belki de yeni bir heyecan demek. Akşamda yepyeni bir seyirci karşısında çalacaksınız. Bu sizin için ne demek?

- Çok güzel bir soru. Tek kelimeyle bu duygu nefis birşey. Tek kelimeyle olağanüstü. Çok farklı ülkelerde çaldım ve hala çalıyorum. Brezilya, Japonya ve Türkiye. Seyirciler çok hoş, çok dikkatli ve çok pozitifler. İnanmayacaksın ama onlardan bir sürü şey öğreniyorum. Onlardan çok önemli bir enerji alıyorum. Belki bir akım söz konusu aramızda. Belki de bir aktarım bile diyebiliriz. Değişik yaklaşımlar ve değişik kültürler. Bunlar çok önemli benim için. Yeni birşeyler yapmak için bunlar önemli ve bir o kadar da gerekli. İddialı olacak ama, belki de bu paylaşımdan dolayı blues müziğinin ulusu yok bile diyebilirim

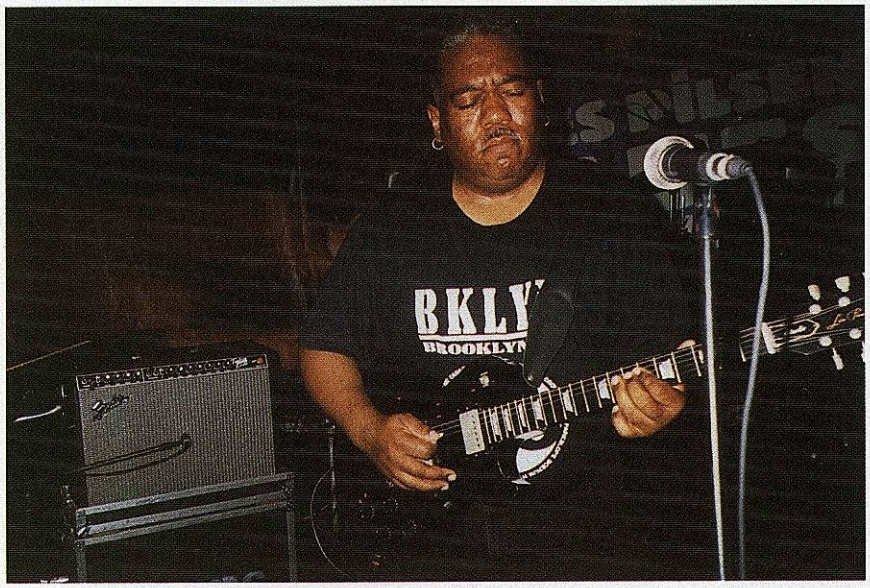

Peki bu etkileşimle hiç parça yazdığınız oldu mu? Bir örnek verebilir misiniz?

- Şunu unutmamalısın. Belki ben Amerika'da yaşıyorum ama her yeni parçamla bu müziği dinleyen herhangi bir yerdeki bir insanın bu müzikle duygularını ifade ediyorum-edebiliyorum. Aslında bu benim yaşadığım farklı ve uzak bir yerin fakat beni dinleyen herhangi birinin ve onun yaşadığı farklı yerin ve onun şarkısı oluyor. Yani uluslararası her kültürün parçası oluyor. Örneğin ben bir polisin Amerika'da bir zenciyi öldürdüğünü görüp bir parça yazarsam bu herhangi bir yerde bu olayı gören herhangi bir insanın parçası da olacaktır. Tamamen olay budur. İşte bence blues da budur.

Ben teknik ekipmanınızı gördüm. Sanırım sizde bir Gibson tutkunusunuz. Fakat diğer ekipmanlarınızda genelde custom tercih ediyorsunuz.

- Evet ben Gibson kullanıyorum.

Modaya uymakla eleştiriliyor musunuz?

- Bu çok saçma ve yersiz bir yaklaşım. Fakat bunu sana söylemiyorum. Senin neyi anlatmak istediğini gayet iyi anladım. Evet benim main axe Gibson Studio-Standart. Fakat üzerinde biraz oynadım. Pickuplar Seymour Duncan Custom çünkü sesi inanılmaz.. Beni modaya uymakla suçlayanlar iki yıl öncesine kadar Steinberger gitar kullandığımı bilmeliler. (Burada şunu açıklamak istiyorum. Eğer içinizde gitar dergilerini takip edenler varsa yeni jenerasyon gitaristler roportajların da sürekli olarak Fender ve Gibson gibi gitarların artık çok moda ve klişe olduğunu söylüyorlar.Tabi burada yeni kuşak gitarlar olarak adlandırılan ve başını E.S.P, Ibanez, Parker Fly, Peavey, Maverick, Modulus, Zon, Sadowsky, Zion ve diğer firmaların desteklediği sanatçıların sözlerini kastediyorum. Bu tartışma belli bir dönem devam etti. Moda kelimesiyle bunu kastettim.C.D). Ben gitarlarımda tona bakarım. Başkası neyle ilgileniyor bilmiyorum ve gerçekten beni de ilgilendirmiyor.

Yani siz de bir Cadillac sahibisiniz.

(Çok içten bir uzun gülüşten sonra) Evet işte bu kesinlikle çok doğru. Ben buna bakarım, söylenenlere değil. İsteyen isteğini çalar ve yorum yapar. Ben şu an ekipmanlarımdan son derece memnunum.

Bu akşamki konser nasıl olacak sizce?

- Tam olarak bilmiyorum. Zaten bu bilinmez ki. Fakat şunu da belirtmek zorundayım, Ben ve grubum gerçek bir blues performansı için bilenmiş durumdayız. Çok iyi çalmak ve buraya gelip eğlenmek isteyen insanların beklentilerini cevaplamak zorunda olduğumuzun bilincindeyiz. Sanırım işimizi de iyi yapacağız.

Son olarak Jazz Dergisini takip eden sadık okuyuculara ne demek istersiniz?

- Onların Türkiye'de olmaları benim için hiç önemli değil. Hepsi gerçekten benim arkadaşlarım. Onlara yürekten sevgilerimi iletiyorum. Onlar ya da başka bir yerdeki herhangi bir dinleyici olmasaydı herşey gerçekten çok zor olurdu.

Ankara'yı Isıtan Bir Etkinlik:

ODTÜ 5. CAZ GÜNLERİ

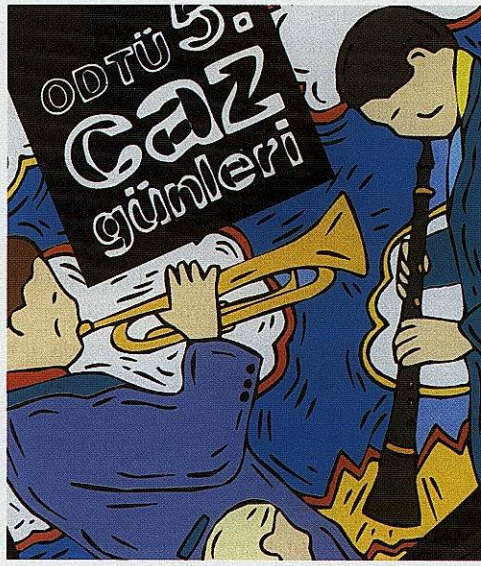

Ankara Caz Derneği tarafından 12-17 Kasım 2001 tarihleri arasında bu yıl beşincisi düzenlenen ODTÜ Caz Günleri İstanbul dışında gerçekleştirilen en kapsamlı jazz etkinliği olma sıfatını pekiştirmiş oldu.

Özlem Oktar-Varoğlu

Açılış konseri uzun zamandır beklenen Hava Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde oluşturulan Big Band, Bnd. Yzb. Murat Hasçuhadar yönetiminde sahneye çıktığında heyejan doruktaydı. Sibel Köse'nin bazı eserlerde solist olarak katıldığı konserde danslarıyla Okyanus Dans Okulu da geceye renk kattı. **Hava Kuvvetleri Big Band** ile açılışı yapılan **ODTÜ 5. Caz Günleri**'nde; **Focan Trio, Karoly Binder, Gürol Ağırbaş, Eskiz, Trio Mrio, Gordion Academy Student Ensemble, Erkan Oğur**'un konuk sanatçı olarak katıldığı **Deneysel Müzik Topluluğu, Siwatura, F-inity** ve **Yıldız İbrahimova** konserlerinde ODTÜ KKM salonlarında jazz severler biraraya gelirken, bu yıl ilk kez büyük fuayede yapılan **Swing Connection** konserinde dans edebilme şansını da yakaladılar.

Ankara Caz Derneği'nin 6 günde 12 konserle "Ankara'yı jazz'la ısıtacağız" sloganıyla yola çıktığı **ODTÜ 5. Caz Günleri**'nde, 6500'ün üzerinde Ankaralı ve konserleri izleyebilmek için Ankara'ya gelen jazz severler bu maratonuna destek verdiler.

Gordion Swing Academy Student Ensemble

ODTÜ Caz Günleri'nin en önemli misyonlarından olan, genç müzisyenlerin jazz ustalarının deneyimlerini paylaştığı atölye çalışmaları **Gordion Academy**'de yapıldı. **Önder Focan, Nezih Yeşilnil ve Cengiz Baysal** "Jazz'da Grup Olmak Üzerine", **Sarp Maden, Alp Ersönmez** "Jazz Gitar Üzerine", **Volkan Öktem** "Modern Davul", **Karoly Binder** "Jazzda Piyano Teknikleri" ve **Yıldız İbrahimova**'nın gerçekleştirdiği atölye çalışmaları, gençlerin gösterdiği yoğun ilgi ile doğru yolda olunduğunu bir kez daha kanıtladı.

ODTÜ 5. Caz Günleri; ODTÜ KKM, STRATEJİ|MORI Araştırma, Kültür Bakanlığı, G Tasarım, Eti Gıda, Havelsan, Delta, Ülker Gıda, Shell Gas and Power Turkey, Alke İnşaat, TETICO, Kavaklıdere Şarapları, Doluca ve Carlsberg'in katkıları ile **Radyo ODTÜ, Radikal, Cumhuriyet ve TV 8** basın sponsorluğunda gerçekleştirilebildi.

Dernekten Müzisyen ve Öğrencilere Destek:

Ankara'nın ilk jazz okulu olan Gordion Jazz Academy'de eğitim gören 6 öğrenciye burs sağlanması ve Polonya'da gerçekleştirilen ve Tuna Ötenel ve Sibel Köse'nin de katıldığı festivale katkı sağlanması, 2001 yılında Ankara Jazz Derneği'nin etkinlik gelirleriyle gerçekleştirdiği katkılardan bazıları. Benzeri desteklerin sponsor kurum ve kuruluşlar tarafından da benimsenmesi durumunda Türkiye'de jazz müziğinin gelişimi ve yeni yeteneklerin ortaya çıkacağı değerlendirilmektedir.

Rock Challenge

Yine Ankara Caz Derneği'nin desteklediği etkinlikler arasında yeralan Rock Challenge – Rock, Jazz, Blues amatör gruplar yarışması bu tür etkinliklere güzel bir örnek. İlgilenen amatör gruplar Ocak 2002 tarihinden itibaren www.acd.org.tr adresine bir gözatsınlar.

Ankara Caz Derneği'nde Adres Değişikliği

· Üyelik ilişkileri için 4401693 .
· Konser organizasyon ve müzisyen bağlantıları için Özlem Oktar Varoğlu Nenehatun C. No:72-5 GOP Ankara – 0312 4480343.
· Basın ve Halkla İlişkiler için: Zeynepcan Solmaz 0312 4663472.

Bir organizasyon öyküsü...

Konser organize etmek başlı başına bir iş. Festival organizasyonu ise çılgınlık. Kolumun altında böyle bir proje ile ODTÜ'nün kapısını çalalı 6 yıl olmuş. Dizlerimin titrediğini hatırlıyorum. Gerçi hala titriyor ama şimdi başarmış olmanın bilinciyle daha bir rahatım sanki. Bir de artık tek başıma değilim. Özellikle basın ve halkla ilişkiler işlerini üstlenen sevgili arkadaşım Zeynepcan, her an inanılmaz destek verdi. Caz Derneği'nin festivale sahip çıkması ve destek vermesi de doğrusu zevkli bir "takım çalışması"na dönüştürdü.

Kriz ortamında 12 konser. Engellemeye çalıştılar doğrusu ama bu sene dinlemek istediğim grupların hangisinden vazgeçebilecektim? Zor ama zevkli bir süreçti doğrusu. Ancak bu sene, profesyonelce çalıştığımıza inanan ve desteklerini esir-

gemeyen sponsorlarımızın da büyük yardımı oldu ve konser fiyatlarını olabildiğince düşük tuttuk. Zaten ODTÜ salonunda bu konserleri gerçekleştirmemizin baştan beri nedeni öğrencilerin gelebilmesiydi. Ben öğrenciyken kimbilir kimlerin öncülüğünde Tuna Ötenel, Tamer Sağlam, Murat Ulus dinleyerek başlamadık mı jazz dinlemeye? Bir tür bayrak yarışı bu. Zaten kulüplerde- Mimarlar Derneği de kapandı kapanalı- artık jazz dinlemek neredeyse imkansız. Olduğunda da pahalı oluyor, sigara dumanı ve gürültü yüzünden konser keyfi vermiyor insana. Konserde müzisyen de daha çok zevk alıyor sanki. Nefes almadan ne çaldığını dinleyen 850 kişi.. İşleri zor doğrusu.

Hava Kuvetleri Big Band solist: Sibel Köse

Herşeyden önce yaz başından beri uyuyan kentimizde birşeyler olacağını, havalar henüz "karla karışık yağmur" kıvamına gelmeden evimizden çıkıp sosyalize olabileceğimizi müjdeleyen bir çeşit "haberci"ye gerek duyuyorduk. Yazılı basın zaten Ankara'dan az haber verir- kaldı ki derneğimizin kurucu üyeleri arasında şu anda yurdumuzun önde gelen 5 basın mensubu olmasına rağmen- gazetelerin Ankara ekleri iptal edildi edileli başbakanlığın önünde eylem yapmıyorsanız haber değeriniz yok düşüncesi hakim. Ne yapsak da "iyi bişeyler yapılacağını duymayan kalmasa" diye düşündük. Ve sanırım doğru mecrayı bulduk: Teaser.

Ne zevkli bir üretim süreciymiş bu. Yazdan kalma son günlerde tasarımlarına ve özgün fikirlerine en güvendiğimiz arkadaşlarla yaptığımız mangal keyfi ve gecenin öğrencilik yıllarımızı anımsatan "ileri saat fikir patlaması" sıralarında gelişti herşey. Lale Kuyucu'nun yıllarca Radyo ODTÜ'de sunduğu Cazname programının jenerik müziğini hatırlarsınız. Jaco Pastorius'un Birthday Concert albümünün giriş parçası: Chicken...Bu inanılmaz performansa darbuka ve turn table effektleri eklemeleriyle Ankara'da gerçekleşebilecek en renkli etkinliğin ruhunu daha iyi ifade edebilir miydik bilmiyorum. Cyramaxx Films inanılmazı gerçekleştirerek nefis bir görsel şölenle süslediler televizyon ekranlarını ve dolayısıyla konser salonlarını dolduran "teaser"ımızı yayınlamaya başladık. Özellikle TRT ve TV 8'in katkılarıyla "gerçek bir duyuru" oldu.

Konserlere gelince. Benim için herhangi birini diğerinden ayırmak çok güç. Bu senenin özelliği, jazz'ın farklı renklerine, tınılarına sahip grupları biraraya getirebilmekti. Şehrimizdeki jazz dinleyicisinin yapısını tanıdığım için herkesin hergün evden çıkamayacağını da hesaplayarak farklı zevklere hitap etmeyi düşündüm ve programı ona göre hazırladım. Sanıyorum iyi bir plan oldu. Her zaman riskli olan çarşambayı saymazsak tabii.

Hava Kuvvetleri Komutanlığı Big Band'i, temmuz ayında dinledikten sonra "ODTÜ 5 açılış konseri olmak durumunda" diye kararımızı vermiştik. Komutanlığımızın desteği ile bu rüyamız da gerçekleşti. Konser salonu tıka basa doluydu ve YESA'nın ince ince ayarladığı nefis ses düzeniyle harika bir bigband dinleme olanağı bulduk. Ülkemizde pek sık olabilecek birşey değildi. Sibel'in inanılmaz yorumları konserden aldığımız "hazzı" çoğalttı. Okyanus Dans Grubu'nun bazı parçalarda yaptığı danslar ise bigband yıllarına özlem yarattı içimizde.

Focan Trio herzamanki sahne hakimiyeti ve sıcaklığı ile hepimize nostaljik anlar yaşatan "Standart A'La Turc" projesini sundu. Cengiz burada da Gürol Ağırbaş-Bas Şarkıları konserinde olduğu gibi inanılmazdı. Ankara'da ilk kez dinledik bu projeyi ama belli ki son olmayacak. Her yaştan dinleyici vardı ve benim her konserde yaptığım gibi sahnede olan biteni izlediğim kadar salonda yaşananları da gözleme alışkanlığım sayesinde biliyorum ki pek yakın zamanda bir tekrarı olacak bu anlamlı projenin. Önder Focan önderliğinde tüm grup konserden sonra kayıtlar için yurtdışına uçtular. CD'yi mutlaka edinmek gerekli diye düşünüyorum.

Swing Connection, aylar önce Sibel'in bir Ankara'ya gelişinde dinlemem için bıraktığı, ama benim dinleyerek dans etmeyi bırakamadığım demo kayıtlar sayesinde tanıştığım bir grup. Doğrusu Sibel ve Şenova dışındaki müzisyenleri ilk defa dinliyordum. Projeyi çok sevdim ancak konser düzeninde gerçekleşse yerimizde duramayacağımızı biliyordum ve bu yüzden performansı büyük fuayeye sahne kurarak gerçekleştirebildik. Böylece yak-

Swing Connection

Gürol Ağırbaş /

Deneysel Müzik Topluluğu / Konuk Sanatçı: Erkan Oğur

laşık 1500 kişi de bizimle birlikte "swing" edebildi. Umarım uzun soluklu bir proje olur.

Avrupa'nın en önemli piyanistlerinden biri **Karoly Binder**. Ne yazıktır ki milli maça denk geldi konseri ve ne yazıktır ki ülkemizde henüz tanınmıyor. Oysa 30' u aşkın albümü var. Yine de dinleyenlerin konserden hayret dolu nidalarla çıkması yüzümü güldürdü. Gordion Academy'de verdiği atölye, bu işin eğitin kısmının nasıl olması gerektiği konusunda bizleri aydınlattı. Herhangi biryerde çaldığını duyarsanız kaçırmayın derim.

Gürol Ağırbaş Bas Şarkıları konserleri benim organizasyon kariyerimde dönüm noktası olmuştur hep. Gürol ve ekibiyle 3. çalışmamız bu ve beni hep daha iyi şeyler yapmaya, daha çok noktayı gözden geçirmeye itiyor olduğu için böyle söylüyorum. Bu sene ise Gürol'un konser sırasında dinleyiciyle kurduğu sıcak iletişimini unutamayacağım. Heyecanını belli etmekten çekinmemesi ve hemen her parça arasında çaldıkları veya çalacakları parçalarla ilgili düşündüklerini, yaşadıklarını bizlerle paylaşması çok hoştu. "Ankara seyircisi" olayımız her konserde kendini gösterdi. Nefessiz dinleyen ve alkışını esirgemeyen bir dinleyici kitlesi. Nasıl da arttı jazz dinleyicisi son 1-2 yılda. Emeklerimiz meyvelerini veriyor. Gerçekten isteyince başarılabileceğini gördüm kendi adıma. Yıllar önce kapısını çaldığım kişilerin hemen hepsi "bir hevestir geçer" diye yapmışlardı yorumlarını.

Erkan Oğur'un tadı damağımızda kalan katılımıyla gerçekleşen **Deneysel Müzik Topluluğu** konseri, Cenk'in uzun zamandır tasarladığı bir projeydi. Bizlerle bu projeyi paylaştığı ve onca müziği ve müzisyeni bir araya getirme gayreti için çok teşekkür etmek istiyorum. Özellikle kendi adıma, en az diğerleri kadar Reyent Bölükbaşı'nı da dinleyebilmiş olmak çok hoşuma gitti. Yakında bir albümleri çıkacak, buradan duyurmak isterim.

A ve B salonlarında gerçekleştirdiğimiz konserlere gelince. **Trio Mrio**, tarzında ülkemizin en iyi grubu olma sıfatını gerçekten hakediyor. **F-inity** geçen seneden beri epey yol almış ve gençlerin neler yapabileceğinin müjdecisi. **Siwatura**, dünyanın her yerinde zevle dinlenebilecek bir performans sergiledi. **Gordion Academy Student Ensemble** jazz eğitimi alan gençlerin çoşkulu bir gösterisiydi ve önümüzdeki yıllarda aralarından çok iyi jazz'cılar çıkacağını düşünüyoruz. **Eskiz** ise özgün tınıları ve profesyonel performansıyla izleyicileri büyüledi.

Konserlerden sonra dinleyicilerin olduğu kadar müzisyenlerin de keyifli ayrıldığını görmek bizi çok mutlu ediyor. Müzisyenlere, konserden sonra basılı malzemelerden ve basında çıkan haberlerden örnekler veriyoruz. Arşivlemenin önemine ve gerekliliğine inandığımız için bunu bir alışkanlık haline getirdik.

Sürecek...

Giderek bu işte piştiğimizi ve daha çok ses getiren performans ve etkinlikler gerçekleştireceğimize inanıyorum. Aslında bu sene yabancı müzisyenden hiç olmadığı kadar talep var. Albümleri dinliyoruz, beğendiklerimizle iletişimi sürdürüyoruz ancak herhangi bir projeyi gerçekleştirebilmek için bizimle işbirliği yapabilecek kurumların desteğine gerek duyuyoruz. Garanti Bankası, Eczacıbaşı veya Koç Holding gibi yapılardan sürekli bir destek sağlanabilirse Ankara'yı gerçekten festival cenneti yapabilecek potansiyele sahibiz diye düşünüyorum. Neden olmasın?

Eğitim Seferberliği

Öncelikle ODTÜ 5. Jazz Günlerinin üyelerimizin de yoğun katkıları ile çok başarılı ve yoğun geçtiğini, yerli ve yabancı birçok kişi kurum ve kuruluştan teşekkür aldığımızı belirtmek isteriz. Konserlerimiz %70 dolulukla geçti ve Derneğimizin bir miktar geliri de oldu.

Ankara Caz Derneği yönetim kurulu olarak aldığımız bir kararla, Ankara'da jazz eğitimi veren tek kuruluş olan ve eğitim anlayışına güvendiğimiz Gordion Academy'ye ve orada eğitim almak için bekleyen öğrencilere-geleceğin jazz sanatçılarına- destek olma kararı aldık. 2002 akademik senesi için 4 yarım, 2 çeyrek burslu öğrenciyi ACD olarak desteklyoruz. Öğrencilerimizin eğitimini takip edip yıl sonunda üyelerimize bir konser düzenlemeyi istiyoruz.

Burslu öğrencilerimizin öğrenimlerine başlayabilmesi için en az 15 öğrencinin daha 2. sınıfa devam için kayıt yaptırması gerekiyor. Bu çocukların (geçen seneden devam edecek olan 2. sınıf öğrencileri) büyük bölümü kriz dolayısıyla çok istedikleri halde öğrenimlerine devam etmek için desteğe ihtiyaç duyuyorlar. Dernek olarak ve kişisel ilişkilerimizle bu projeye daha çok destek olmaya ne dersiniz?

1 öğrencinin 1 senelik yarım bursu KDV dahil 400.000.000TL. (Fatura verebiliyorlar). Geri kalan ücretlerini öğrenciler kendileri karşılıyor. Bazı durumlarda sınavla alınan yeni başlayacak olan 1. sınıf öğrencilerini de çeyrek bursla desteklemek mümkün. Sanıyorum bu hepimiz için desteklenebilir bir rakam. Hele o öğrencinin ileride bir jazz sanatcısı olacağını düşünürsek...

Bu nedenle hem bizlerin katkıda bulunmasını, hem de çevremizdekilere bu duyurunun iletilmesinde yardımlarınızı rica ediyoruz.

GORDION ACADEMY ile ilgili bilgi almak için 0312 4281222 numaralı telefonu arayabilirsiniz. Barış Tarımcıoğlu veya Ersun Çavuşoğlu'dan geniş bilgi alabilir, seçeceğiniz burslu öğrenci ile bizzat tanışabilirsiniz.

www.gordionacademy.net

Ayrıca ders almak isterseniz ACD üyelerine %20 indirim uyguluyorlar.

Esenlikler diliyoruz.

ACD

Ozlem Oktar Varoglu
STRATEJI | MORI Araştırma
Nenehatun C. No:72/5 G.O.P. 06700 Ankara
Tel: 90 312 4480343 • Fax: 90 312 4480385

Hemşireler Paris Ve Xirocourt'da

Füsun Levet / Paris

7 Eylül'de dostlarım Sibel Köse ve Hülya Tunçağ Paris'e geldiler. Bu Sibel'in Paris'e ikinci merhabası; Xirocourt jazz festivaline davetli olarak geldi. Sibel 8 Eylül akşamı Ahmet Gülbay (p) ve Christophe Levan (b) eşliğinde 'Chez Papa' isimli kulüpte söyledi.

Xirocourt Nancy kenti yakınında çok şirin bir kasaba. 1950'li yıllarda jazz severler 'Hot Club de Nancy' adı altında bir dernek kuruyorlar. O yıllarda Paris'e gelen Amerikalı müzisyenleri dinlemek için sürekli yollara düşmekte olan dernek üyelerinden biri birgün «Neden müzisyenleri buraya davet etmiyoruz?» diyerek ortaya bir fikir atıyor. Kısa bir süre sonra Xirocourt'da büyük bir tavan arası bulup konser yapılabilecek şekilde düzenliyorlar. Günlerden birgün, Paris'ten bir otobüs geliyor ve kasabanın ziraatçi sakinlerinin şaşkın bakışları altında enstrümanlarıyla birlikte Amerikalı müzisyenler otobüsten iniyor. O güne kadar hayatlarında ne siyahileri, ne de kontrabas gibi enstrümanları görmüşler. Birdenbire alışık olmadıkları 'jazz' müziğiyle karşılaşıyorlar. Birsüre sonra halk bu müziğe alışıyor ve bu konserler kasaba sakinlerinin hoşuna gitmeye başlıyor. Bu müziği ve müzisyenleri öyle seviyorlar ki yörenin meşhur erik rakısından şişeler dolusu ikram ediyorlar ve müzisyenlerin oldukça sert olan bu içkiye karşı dayanıklılıklarına va hala ayakta durup çalabilmelerine hayran oluyorlar. Bu davetler 20 yıl kadar sürüyor. Daha sonra 'Hot Club' üyeleri sağa sola dağılıyor; bazıları Nancy Pulsations Festivali'nin kurucuları. Kasabanın birbaşka özelliği de Chopin'in babasının orada yaşamış olması; evi hala burada yer alıyor.

Bundan 8 yıl önce jazz seven bir belediye başkanı ilk Xirocourt jazz festivalini ve klasik müzik konserlerini düzenliyor. Ben 3 yıldır Eylül ayının ilk hafta sonunda gruplarımla birlikte bu festivale katılıyorum. Bu yıl ise piyanist Ludovic de Pressac'ın şefliğinde 17 kişilik Magnetic Big Band ve Ahmet Gülbay grubunu götürüyorum. Sibel Ahmet'le birlikte söyleyecek. Aynı gün ise ünlü trompetçi Jean-Loup Longnon yer aldığı bir başka festivalin ardından bizlere katılacak.

Xirocourt'a gidecek otobüsle randevumuz Porte d'Orleans'da. Sibel'in bir gece önce geç saatlere kadar süren konserinin ardından sabah saat 07:00'da orada olabilmek ne kadar zor oldu bir bilseniz... Ben, Sibel ve Hülya tam saatinde randevu yerindeyiz: hava alacakaranlık, müzisyenler gelmeye başlıyor. Herkeste bir uyku hali; Cumartesi'den kaldığımız besbelli. Yollara koyuluyoruz. Saat 12:00'de Xirocourt'dayız. Bu yıl 'Swing a Xirocourt' programında 11 grup var. Son derece sempatik geçen birkaç saatten sonra Magnetic Big Band saat 18:00'de sahnede. Ne biçim bir patlama. 1,5 saat süren konserin ve akşam yemeğinin ardından saat 21:30'da Ahmet Gülbay triosu sahne alıyor. Sibel ve Jean-Loup Longnon ikinci parçada gruba katılıyorlar. Sibel'in jazz standartlarından ve Latin parçalardan oluşan repertuvarı büyük bir coşkuyla dinlendi; son derece başarılı bir konser veriyorlar. Hülya ve benim ağzımız kulaklarımızda... Gece yarısından sonra yine yollara koyuluyoruz. Sabah 04:00'da Paris'teyiz. Yorgun vedalaşmaların ardından evimize dönüyoruz.

Salı gecesi '3 Soul Sisters' Paris'in jazz kulüplerini dolaşıyoruz. Sibel Caveau des Oubliettes'de jam session'a katıldı; sahneden inmesini istemiyor dinleyiciler. Ardından 'Le Petit Opportun'deyiz. Kulübün sahibi Bernard bir hafta kaldığı İstanbul'u anlatıyor ballandıra ballandıra. Bir hafta sonra burada konser verecek olan ünlü Amerikalı şarkıcı Spanky Wilson'la Dünya Ticaret Merkezi'ne yapılan saldırıyı konuşuyoruz.

Ertesi gün Sibel,Ahmet Gülbay triosuyla birlikte St.Germain'de stüdyo kayıtlarına başlıyor. Ahmet'in kompozisyonlarıyla başlanıyor kayda, bir tanesini kendi yazdığı sözlerle söylüyor Sibel.

Zorlukla ayarlanan stüdyo saatlerini iyi değerlendirebilmek için hayli yoğun çalışılıyor. Biraz dinlenmek için Montmartre'a gidiyoruz; iki gipsy, gitarla Fransız şarkıları, arada da turistlerin istemiş olduğu bazı standartları çalıyorlar. Biz de Bluesette istiyoruz kendilerinden. İlerleyen saatlerde Bilboquet jazz kulübündeyiz. Sibel'i yine sahneye atıyoruz.

Önümüzdeki hafta kayıtlar tamamlanacak. Hülya hemşireyi yolcu ediyoruz bu arada. Önümüzde yine hayli yoğun geceler var bizi bekleyen. Paris'ten sevgilerimizle...

DAVE DOUGLAS - "WITNESS": Jazz ve Politika

Son yılların gözde müzisyeni, gerek lider (kendi dörtlüsü, "Charms of the Night Sky" grubu), gerekse katılımcı (Masada, Misha Mengelberg) olarak geçtiğimiz senelerde yılda en az bir kere Belçika'yı ziyaret etmişti. Ne var ki, Douglas'ın bu yılki projesi, hem içerik, hem de zamanlama açısından oldukça hassas bir konuya adanmış: dünya politikası.

Metin Paksoy / Brüksel

"Hello again!" Amerikalı trompetçi Dave Douglas, Anvers'in Luchtbal konser salonunu dolduran seyircilerin birçoğunun kendisini daha önce izlemiş olduğunu biliyordu. Son yılların gözde müzisyeni, gerek lider (kendi dörtlüsü, "Charms of the Night Sky" grubu), gerekse katılımcı (Masada, Misha Mengelberg) olarak geçtiğimiz senelerde yılda en az bir kere Belçika'yı ziyaret etmişti. Ne var ki, Douglas'ın bu yılki projesi, hem içerik, hem de zamanlama açısından oldukça hassas bir konuya adanmış: dünya politikası. 2000 yılının Aralık ayında kaydedilmiş ve 2001 Ağustos ayında piyasaya çıkmış olmasına rağmen, Dave Douglas, son albümü "Witness"in 11 Eylül 2001'den sonra ayrı bir anlam kazanmış olduğunun farkındaydı. Amerikalı trompetçi, konserin başında biraz gergin görünüyordu: "Geldiğiniz için teşekkürler".

Jazz tarihinde politik konulara değinmiş birçok sanatçı bulunur. Bunun ilk önemli örneklerinden biri olarak Billie Holiday'in Güney Amerika'daki ırkçılığı eleştiren şarkısı "Strange Fruit" gösterilebilir. Jazz müzisyenleri, özellikle 50'li ve 60'lı yıllarda Amerika'daki insan hakları mücalelesi sırasında politik ögeler içeren besteler yapmışlardır. Charles Mingus'un "Fables of Faubus", Max Roach'un "Freedom Now Suite" ve John Coltrane'in "Alabama" adlı besteleri buna örnek olarak gösterilebilir. 70'li ve 80'li yıllarda Amerikalı bascı Charlie Haden'ın önderlik ettiği "Liberation Music Orchestra", ABD'nin Latin Amerika ve Güney Afrika politikalarını eleştiren mesajlar içermektedir.

Dave Douglas, "Witness" albümünü, gelişmiş ülkelerin dünya politikalarını yaratıcı biçimlerde eleştirmiş olan sanatçı ve düşünürlere adamış. "Küreselleşen" dünyada Batı'nın para ve güç amacı güden politikalarına karşı tavır almış bu kişiler arasında Mısır asıllı düşünür Edward Said, Mısırlı kadın yazar Nawal El Saadawi, Pakistanlı aktivist Eqbal Ahmad, Bangladeşli

şair Taslima Nasrin, Nijeryalı yazar Ken Saro-Wiwa, ve Mısırlı yazar Naguib Mahfouz bulunuyor. Douglas, "Witness" albümünde bu sanatçı ve düşünürlerin her biri için bir beste yapmış.

Albümde Douglas'a eşlik eden müzisyenlerin çoğu kendisiyle daha önceki çeşitli projelerde çalışmış: klarinet ve saksofonda Chris Speed, tubada Joe Daley, kemanda Mark Feldman, viyolonselde Erik Friedlander, basta Drew Gress, vibrafon ve marimba'da Bryan Carrott, davulda Michael Sarin, trombonda Joshua Roseman, elektronik vurmalılarda Ikue Mori, samplerda Yuka Honda. Ayrıca, Tom Waits bir parçada vokalde albüme katılmış. "Witness" projesi, Douglas'ın geçtiğimiz yıllarda gerçekleştirdiği çeşitli çalışmaların bir bileşkesi gibi: Douglas, dörtlüsünün standart nefesli tınıları, "Parallel Worlds" projesinin yaylı çalgıları ve "Sanctuary" albümünde kullandığı free jazz/elektronik müzik karışımını bir araya getirerek, farklı türlerin sürekli bir iletişim ve diyalog içinde olduğu bir müzik dünyası yaratmış. Jazz'dan olduğu kadar, klasik ve elektronik müzikten de ögeler taşıyan betelerde aynı zamanda üçüncü dünya ülkelerinin müziklerinin de etkileri de duyulabiliyor. Yavaş yavaş ve özgür tempolar üzerine gelişen parçaların yapıları zaman zaman melodi/solo ayrımına fırsat tanısa da, grubun en belirgin özelliği, ortak doğaçlamaya tanınan yerin önemi. Grubun bütün fertleri müziğe eşit derecede katkıda bulunarak, solist/eşlikçi ikilemini de yer yer ortadan kaldırıyorlar.

Albümdeki müzisyenlerden birkaçı "Witness"in Avrupa turnesine katılamamış olsa da, Anvers'teki konser, bu projenin konser ortamında da çok başarıyla seslendirilebileceğinin güzel bir kanıtıydı. Douglas ile beraber turneye katılan Chris Speed (saksofon ve klarinet), Drew Gress (bas), Craig Taborn (elektrikli piyano), Jamie Saft (tuşlu çalgıar), Ikue Mori (elektronik vurmalılar - laptop) ve Michael Sarin (davul), albümün yapısına uygun olarak müzikal düşüncelerini diğer elemanlarla uyum halinde, açık doğaçlamaların yazılı bestelerle içiçe eritildiği bir ortamda seslendirdiler. Konserde, "Witness" albümünden alınan "Woman at Point Zero", "Mahfouz" ve "One More News" adlı parçaların uzun yorumlarına yer verdi. Douglas'ın "Woman at Point Zero" parçasında yavaş yavaş geliştirerek, içine Charlie Parker'in "Now's the Time" adlı bestesinden alıntılar serpiştirdiği gerilim yüklü solosu, Chris Speed'in "Mahfouz" parçasında elektrikli piyanonun yalın tınıları üzerine geliştirdiği saksofon solosu, aynı parçada davul ve elektronik vurmalıların aktif iletişimi ve "One More News" parçasında trompet ve saksofonun aktif ve ritmik bir eşlik üzerine simultane çaldıkları sololar gecenin en akılda kalan anlarıydı.

Dave Douglas ve grubu, tekrar parçası olarak, projeye adını veren "Witness" adlı beste ile konseri tamamladı. Konserin sonuna doğru Douglas, zor şartlarda kendisiyle beraber turneye katılmayi göze alan grup arkadaşlarına teşekkür etti. Geldikleri için seyircilere de teşekkür eden trompetçi, konserin sonunda daha rahattı. Douglas, "Witness" projesinin, taşıdığı politik fikirlerle beraber, öngördüğünün ötesinde içerebileceği anlamlardan bağımsız olarak da müziğin değer ifade ettiğini vurgular gibiydi: "I hope you enjoyed the concert. It's...music!!"

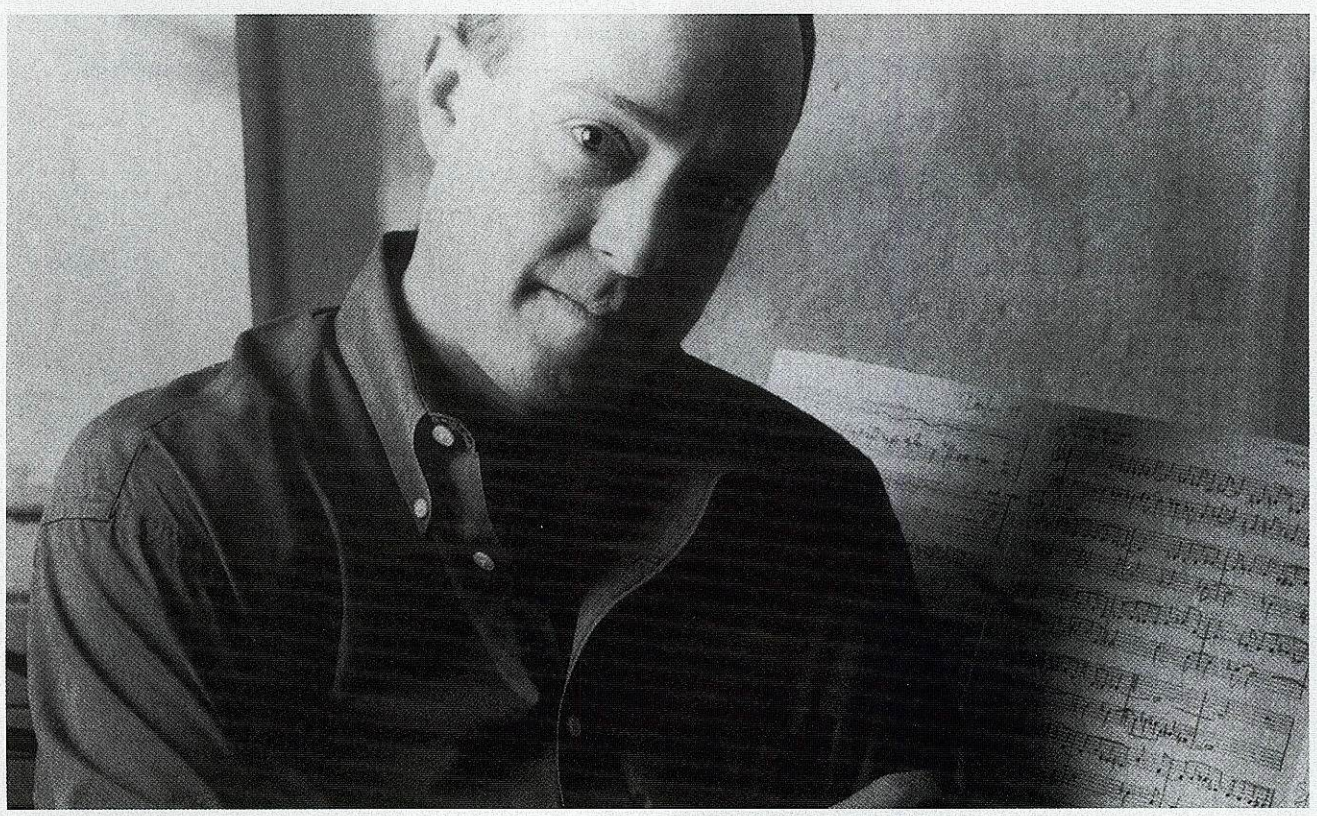

2002 JAZZ TAKVİMİ

OCAK 2002

01 Salı	
02 Çarşamba	
03 Perşembe	
04 Cuma	Michael Segmeister Trio (CRR, 20:00), Aziza A. (Babylon 23:00)
05 Cumartesi	
06 Pazar	
07 Pazartesi	Neşet Ruacan & Kamil Özler (İzmir, İİKM, 20:30)
08 Salı	
09 Çarşamba	
10 Perşembe	Oğuz Büyükberber, Velvele (Babylon, 23:30)
11 Cuma	Jacky Terrasson Trio (Babylon, 23:30)
12 Cumartesi	Jacky Terrasson Trio (Babylon, 23:30)
13 Pazar	
14 Pazartesi	
15 Salı	Evan Parker Trio (Babylon, 21:30)
16 Çarşamba	Swing Connection (Park Orman, Dialoque, 22:30)
17 Perşembe	
18 Cuma	
19 Cumartesi	Antonio Forcione Trio (CRR, 20:00)
20 Pazar	
21 Pazartesi	Antonio Forcione Trio (İzmir, İİKM 20:30)
22 Salı	Antonio Forcione Trio ((Ankara, METU 20:30)
23 Çarşamba	Önder Focan Trio (Park Orman, Dialoque, 22:30)
24 Perşembe	Kent Orkestrası (CRR, 20:00)
25 Cuma	Habbecik (İş Sanat, 19:30)
26 Cumartesi	The Shrimps (Park Orman, Dialoque, 22:30)
27 Pazar	
28 Pazartesi	
29 Salı	
30 Çarşamba	
31 Perşembe	

SUBAT 2002

01 Cuma	
02 Cumartesi	Maria Del Bonet sings Livaneli (İş Sanat, 19:30)
03 Pazar	
04 Pazartesi	
05 Salı	
06 Çarşamba	
06 Perşembe	
08 Cuma	
09 Cumartesi	Okay Temiz Oriental Jazz Project (İş Sanat, 19:30)
10 Pazar	
11 Pazartesi	Okay Temiz (CRR, 20:00)
12 Salı	
13 Çarşamba	
14 Perşembe	
15 Cuma	Julio Baretto Latino World Trio (CRR, 20:00)
16 Cumartesi	
17 Pazar	
18 Pazartesi	
19 Salı	
20 Çarşamba	
21 Perşembe	
22 Cuma	
23 Cumartesi	
24 Pazar	
25 Pazartesi	
26 Salı	
27 Çarşamba	İlhan Erşahin & Hüsnü Şenlendirici (Babylon, 23:30)
28 Perşembe	İlhan Erşahin & Hüsnü Şenlendirici (Babylon, 23:30)

Caribbean Jazz Project
Dave Valentin, Dave Samuels, Steve Khan

MART 2002

01 Cuma	
02 Cumartesi	
03 Pazar	
04 Pazartesi	
05 Salı	
06 Çarşamba	
07 Perşembe	
08 Cuma	
09 Cumartesi	Marylin Mazur Future Song Project (İş Sanat, 19:30)
10 Pazar	
11 Pazartesi	
12 Salı	Yıldız İbrahimova (İş Sanat, 19:30)
13 Çarşamba	
14 Perşembe	
15 Cuma	
16 Cumartesi	Caribbean Jazz Project (İş Sanat, 19:30)
17 Pazar	
18 Pazartesi	
19 Salı	
20 Çarşamba	
21 Perşembe	
22 Cuma	Önder Focan Standard A'La Turc Project (CRR, 20:00)
23 Cumartesi	
24 Pazar	
25 Pazartesi	
26 Salı	
27 Çarşamba	
28 Perşembe	
29 Cuma	
30 Cumartesi	

Jacky Terrasson'la Paris esintisi...

Garanti Jazz Yeşili serisi ayda bir kez de olsa kulüp ortamında jazz dinlemenin keyfini yaşatmaya devam ediyor. Dergiyi yayına hazırlarken, Babylon'un Garanti Jazz Yeşili kapsamında kesinleşen tek konseri, 11-12 Ocak tarihlerinde sahne alacak Jacky Terrasson Trio'ydu. Kulağımıza bazı fısıltılar da geldi ama netleşmeden kimseyi heyecanlandırmak istemedik.

Dolayısıyla siz şimdilik sadece Jacky Terrasson'a hazırlanın, Şubat konseri sürpriz olsun!...

Raife Polat

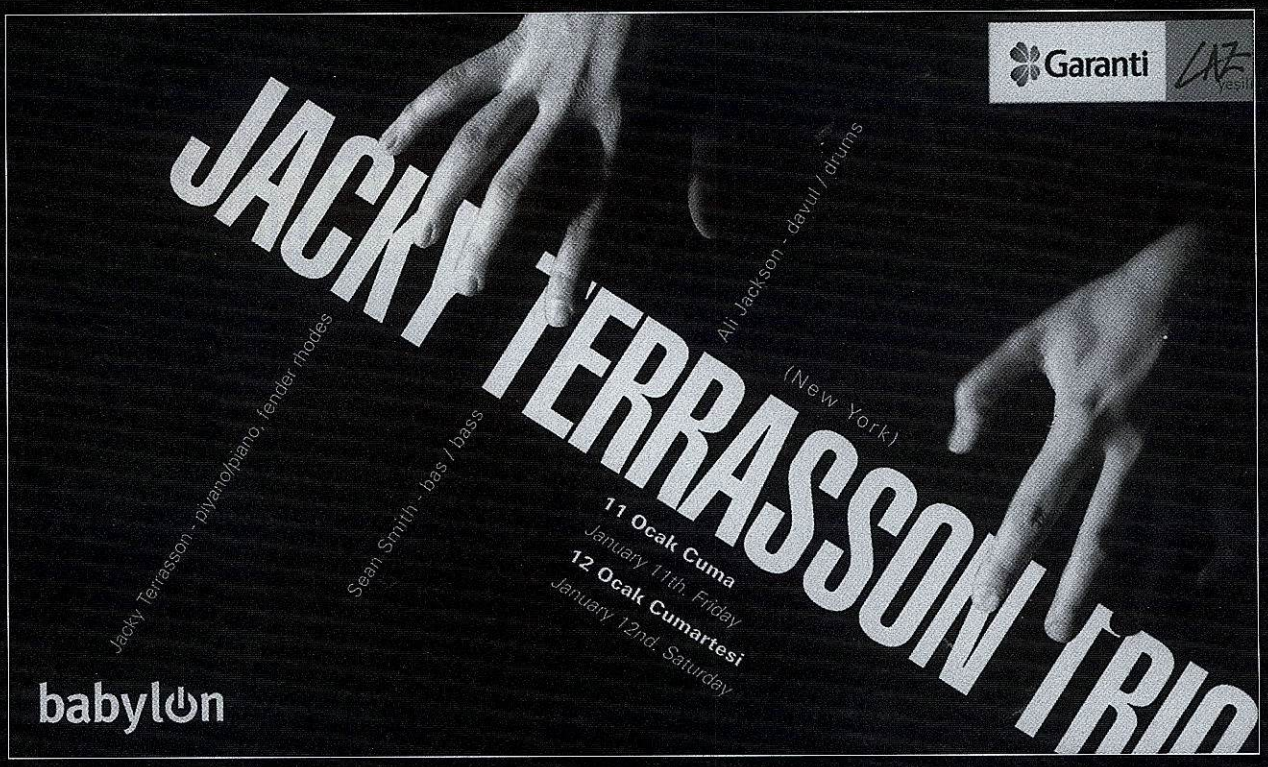

Garanti Jazz Yeşili serisi ayda bir kez de olsa kulüp ortamında jazz dinlemenin keyfini yaşatmaya devam ediyor. Dergiyi yayına hazırlarken, Babylon'un Garanti Jazz Yeşili kapsamında kesinleşen tek konseri, 11-12 Ocak tarihlerinde sahne alacak Jacky Terrasson Trio'ydu. Kulağımıza bazı fısıltılar da geldi ama netleşmeden kimseyi heyecanlandırmak istemedik. Dolayısıyla siz şimdilik sadece Jacky Terrasson'a hazırlanın, Şubat ve Mart konserleri sürpriz olsun!...

İstanbullu jazz severler Jacky Terrasson'a yabancı değil aslında. Onu İstanbul Caz Festivali kapsamında trio'suyla 1997'de Açıkhava'da, bir yıl önce de AKM'de dinleme şansımız olmuş, sakinliği, yüzünden eksik etmediği gülümsemesi ve akıcı stiliyle belleğimize kazımıştık. Terrasson'u o konserlerde keşfedenler albümlerini edinmekte de zaman kaybetmedi sanırım. 1993'te Thelonious Monk Jazz Yarışması'nda aldığı birincilikle dikkatleri üzerine çeken Jacky Terrasson, ilk albümünü 1994 yılında kendi adıyla Blue Note'dan yayınladı. Bu albümde davulda Leon Parker gibi bir ismin yer alması, onun albüm aşamasından önce de bayağı yol katettiğinin en iyi göstergelerinden. (İki müzisyenin birbirine desteği Parker'ın aynı yıl çıkardığı "Above & Below" ve bu yıl çıkardığı "Simple Life" albümlerinde Terrasson'un yer almasıyla devam etti. Üstelik Terrasson'un solo albümlerinin yanı sıra farklı müzisyenlerin albümlerinde çalmasının tek örneği de değil bu çalışmalar; Ray Brown, Dianne Reeves, Wallace Roney, Charles Aznavour gibi müzisyenler de bu listede.)

Terrasson'un jazz vokalistleriyle yaptığı çalışmalar ve turneler de onun kariyerinde önemli dönemeçler. Çünkü söz konusu vokalistler Betty Carter, Dianne Reeves, Dee Dee Bridgewater, Jimmy Scott, Cassandra Wilson gibi jazz'ın yıldızları. 1997 yılında çıkan Cassandara Wilson - Jacky Terrasson imzalı "Rendezvouz" da, hem Wilson hem Terrasson dinleyicisi için mükemmel bir hediyeydi, her iki tarafın da yüzünü güldürdü "Rendezvouz". Bu albümün ardından gelen "Alive" (1998) ve "What It Is" (1999) ile solo tırmanışını sürdüren Terrasson, 2001'e "A Paris" ile girdi. Yarı Fransız yarı Amerikalı olup, Paris'in jazz ortamlarını solumuş bir müzisyenin Paris'i es geçmesi düşünülemezdi zaten. Amerikan jazz geleneğiyle, klasikleşmiş Fransız şarkılarını - Jacques Brel'den "Ne me quitte pas", Edith Piaf'tan "La vie en rose"- buluşturduğu bu albümde, Terrasson'a Stefano di Baptista (sax), Leon Parker (d), Stefon Harris (vb), Bireli Lagrene (g), Ugonna Okegwo (b) gibi genç kuşağın sıkı müzisyenleri eşlik etmiş.

Babylon'da yine trio'suyla sahne alacak Jacky Terrasson. Davulda Açıkhava'daki performansıyla da anımsayacağınız Ali Jackson, basta ise Sean Smith yer alacak. Repertuarın ağırlıklı olarak "A Paris"teki parçalardan oluşacağını tahmin etmek güç değil. Bu soğuk günlerde, İstanbul'da Paris ılık esintisi iyi gidecek doğrusu.

Jazz Deryasının "Meduza"sı: Marilyn Mazur

Hülya Tunçağ
htuncag@veezy.coom

Hani bazı müzisyenler vardır, hem dinlerken hem de izlerken büyük keyif alırsınız. İşte onlardan biri de Marilyn Mazur.

Onu ilk kez, 1988 16. İstanbul Müzik Festivali'nde Miles Davis'le birlikte Açıkhava tiyatrosunda dinlemiş, tüm bedeniyle ama zarif bir şekilde percussion performansına hayran kalmıştık. 1995 yılında 2.Uluslararası Jazz Festivali'nde Jan Garbarek dörtlüsünde bir daha dinlemek şansına eriştik. 9 Mart 2002'de ise İş Sanat konser salonunda 1989'da kurduğu Future Song projesiyle karşımıza çıkacak.

Marilyn Mazur, Danimarka kökenli. 8 Ocak 1955'de New York'da dünyaya geldi. Altı yaşından itibaren Danimarka'da yaşayan Mazur, piyano ve dans dersleri (sahnedeki zarafetinin nedeni) aldıktan sonra onbeş yaşında beste çalışmalarına başladı. Profesyoneliğe ilk adımını, 1971'de "Creative Dance Theatre"da dansçı olarak attı. Besteci ve piyanist olarak ilk topluluğu "Zirenes"i 1973'de oluşturdu. Percussiondaki ustalığıyla şarkıcılığı, 1975 yılında ortaya çıktı. 1970'lerin sonundan itibaren davulcu Alex Riel'in Six Winds topluluğu, Finn Savery Trio, Pierre Dorge yönetimindeki New Jungle Orchestra'daki renkli performanslarıyla ilgi topladı. Aynı dönemde on kadın müzisyenden oluşan Primi Band'i yönetti.

Danimarka Kraliyet Konservatuarı mezunu sanatçı, sağlam müzik altyapısı ve geniş bakış açısıyla önemli müzisyenlerin hep birlikte çalışmayı istedikleri ritmcilerin başında geliyordu. Portföyüne baktığımız zaman Miles Davis, Jan Garbarek, Palle Mikkelborg, Gil Evans, Laurent Cugny, Wayne Shorter, Bobo Stensson, John Tchicai, Thomas Clausen, Niels Pedersen, Dino Saluzzi, Irene Schweizer, Arild Andersen, Peter Kowald, Andreas Vollenweider, Christy Doran, Charlie Mariano, Jasper Van't Hof, Don Alias, Marc Johnson, Marie Joao, Marilyn Crispell, Eliane Elias'ın adlarını görmek yeterli..

9 Mart'ta ilk kez dinleyip izleyeceğimiz Future Song projesinin tohumları, Mazur Miles Davis'le çalıştığı dönemde atıldı. 1989'da Davis topluluğundan ayrılır ayrılmaz Future Song'u kurdu.Bu durum Mazur'un başka sanatçı ve topluluklarla çalmasını engellemedi. 1992'deki ilk albümü, 1997'de "Small Labyrints" izledi. Bu ilginç topluluğu oluşturanlara bakınca uluslararası bir tablo çıkıyor ortaya: Şarkıcı Aina Kemanis, San Francisco'lu. Mazur onun kristal gibi sesini sevmiş. Future Song içinde ayrı bir çalgı olarak düşünmüş. Topluluğun en genç üyesi saksafoncu Hans Ulrik, Danimarkalı. Future Song'un ikinci melodik çizgisini oluşturuyor. Klasik kökenli piyanist Elvira Plenar, Alman vatandaşı olmasına karşılık Kuzey tarzına çok yakın. Reiner Brüninghaus gibi.

Topluluğa 1992'de giren gitarcı Eivind Aarset, kendi adına yaptığı elektronik çalışmalarla da gündemde.

Danimarkalı bascı Klavs Hovman, özellikle akustik basın tüm derinliğini kullanarak topluluğun "groove" ruhunu sağlıyor.

Norveçli davulcu Audun Kleive, Future Song içinde Mazur ile yalnızca ritmik rengi paylaşmayıp toparlayıcı bir rol de üstleniyor.

Future Song müziğini ve dünya görüşünü şöyle tanımlıyor: "İnsanlar ve seslerin yarattığı maceralarla dolu fantastik bir şato gibi Future Song. Müzisyenler ve dinleyiciler, müzikal resmin içine birlikte girer, saklı gizlerinin, duygularının ortaya çıkmasını düşlerler. Bizler, gizlerin büyülü labirentinin kapılarının bulunduğu düş şatosuyla onu kuşatan içsel okyanusumuza ulaşmak için güçlü ritmlerle önderlik ediyoruz".

M. MAZUR DİSKOGRAFİ

1982 Six Winds (Cbs 859 45) W.Alex Riel
1983 The Golddiggers (Snyc Pulse Rec.0617) W.Lindsay Cooper
1984 Primi: Primi Band (Rosen Rolp-29)
Mazur-Markussen Quartet: Mm4 (Rosen Rolp-28)
Pierre Dorge And New Jungle Orchestra: Brikama (Steeplechase Scs-1188)
1985 P.Dorge& Njo: Even The Moon is Dancing (Scs-1208)
1986 Ocean Fables (Stunt Stulp 8601
Eje Thelin/E.T.Project: Live At Nefertiti (Dragon Drlp 128)
1987 Lasse Englund: Anchor (Amalthea 62)
1988 Gil Evans/Laurent Cugny: Rhythn A Ning (Emercy 836401-2)
Canaille (Int.Woman's Festival Of Improvised Music) (Intakt 002)
Peter Kowald: Duos Europa (Fmp 1260)
1989 - (85) Miles Davis/Palle Mikkelborg: Aura (Cbs 463 351-2)
Rena Rama/M.Mazur/Dragon Drlp 173)
Kim Kristensen: Aher (Olafsen Doc 5103)
1990 Torben Westergaard: What I Miss (Olufsen Doc 5123)
1991 Charlie Mariano/Jasper Van2t Hof/Feat.M.Mazur: Innuendo (Lipstick Rec.Lip 890082)
Lindsay Cooper: Oh Moscow (Victo Cd015)
1992 M.Mazur's Future Song (Verebra Vbr 2105-2)
Ocean Fables:Havblik (Olufsen Docd5140)
Frils/Zeuthen /Mazur (Olufsen Docd5161)
Karsten Houmark Group: Fallow Me, Follow You (Stunt Stcd 19202)
Niels-Henning Orsted Pedersen: Uncharted Land (Pccd8045)
1993 J.Garbarek Group: Twelve Moons (Ecm 1500)
(85)M.Davis: Unissued'85 Live In Kopenhagen (On Stage Rec.Cd/On2330)
Bjorne Jes Hansen: Der Er Bern Alle Vegne (Mallings Cd 1)
Jon Balke With Magnetic North Orchestra: Further (Ecm 1517)
1994 Kenneth Knudsen: Sounds And Silence (Da Capo Dccd 9419)
Hans Ulrik: Strange World (Stunt Stucd 19406)
1995 M.Mazur &Pulse Unit: Circular Chant (Storyville Stcd 4200)
Lars Danielsson: Europian Voices (Drogon Drcd 268-1)
Palle Mikkelborg: Soundscape-Fredsskulptur 1995 (Pro-Music 9595-1)
1996 J.Garbarek: Visible World (ECM 1585)
M.Davis: Live Around The World (Warner Bros.9 46032-2)
Sussi Hyldgard: My Female Family (Mega Records Mrcd 3284)
Sigvart Dagsland: Laiv (Kirkel Kulturverkst Fxcd 173)
1997 M.Mazur's Future Song: Small Labyrinths (ECM 1559)
Coph.Art Ensemble: Shape Of Twelve (Dccd 9430)
L.L.L.Mental Colors
(John Lee-Chuck Loeb-W.Lackerschmidt-M.Mazur) (Hot 9029 C)
1998 "Bimwo Orch.Play M.Mazur: A Story Of Multiplicity (Decapo Dccd 9431)
J.Garbarek: Rites (ECM 1685/86)
Simon Spang-Hansen & Meneklar: Wondering (Dccd 9436)
2000 M.Mazur/Ars Nova/Coph.Art Ens.: Jordsange (Dccd 9454)
Frens Bak: Natsange (Sundance Stcd 19917)
2001 Sonu M.Mazur: Magic Music For And With Children

Biz Norveçli müzisyenleri çok sevdik

Raife Polat

Jazz'la ya da müzikte yeni oluşumlarla ilgilenip de Bugge Wesseltoft'un adını duymayan kaldı mı acaba? Sanmıyorum. Çünkü İstanbul'a her gelişinde ya da kurduğu plak şirketi Jazzland'in her marifetinde onun da adı geçiyor, hakkında övgü dolu yazılar yazılıp, çiziliyor. Kendi adıma hala en favori ismim Bugge olmasına karşın, Jazzland Records bünyesindeki diğer müzisyenleri de olabildiğince takip etmeye çalışıyorum. Neyse ki, Universal bu albümlerin dağıtımında Türkiye'ye karşı da oldukça bonkör; aradığımızı bulamamamız düşük bir olasılık. Hatta Jazz Festivali sayesinde çoğunu kanlı canlı izleme şansımız da oldu. Ve şimdi de yepyeni bir proje dahilinde iki Jazzland'liyi ağırlayacak İstanbul. Bu öyle bir proje ki, isimleri duydukça yüreğinizi hop eden ve tüm vücudunuzu bir heyecan dalgasının sarmasına neden olan cinsten; Marilyn Mazur Future Song Project. Aslında İstanbulluların Jan Garbarek'in konserlerinden hatırlayacağı, olağanüstü yetenekli perküsyonist (ve besteci, dansçı, piyanist) Marilyn Mazur'un adı bile yeterli heyecanlanmamız için. Ama line up'a göz attığınızda iş çığrından çıkıyor. Danimarka asıllı Amerikalı müzisyen Mazur, yanına Norveçli, Danimarkalı ve Yugoslav müzisyenleri de alıp müthiş bir ekip oluşturmuş; Aina Kemanist (vo), Hans Ulrik (sax), Nils Petter Molvaer (tp), Elvira Plenar (p), Klavs Hovman (b), Eivind Aarset (g), Audun Kleive (d). Mart ayında İş Sanat'ta, Nils Petter Molvaer ve Elvira Plenar'sız bir Future Song Project konserine sahne olacağız. Bu yazının konusu ise Eivind Aarset ve Audun Kleive.

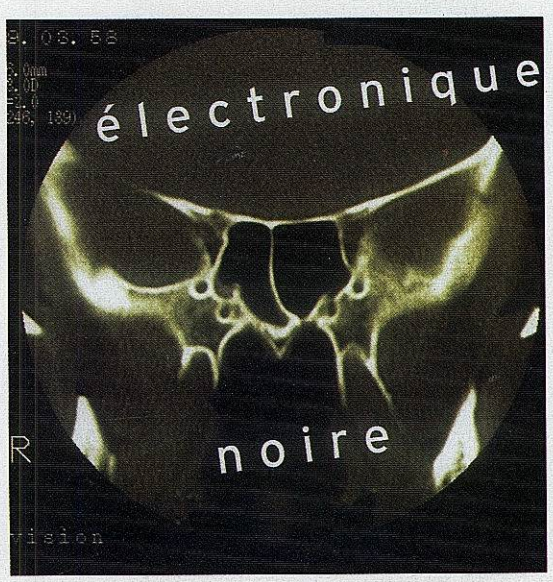

"Eléctronique Noire" ile post Miles kategorisine de yerleşen Eivind Aarset, bu yıl çıkardığı "Light Extracts" ile bu savı güçlendirdi.

Norveç jazz camiası oldukça küçük. Herkes herkesi tanıyor ve birlikte çalıyor, kayıtlar yapıyorlar. Jazzland de böyle bir ortamda yeşeren yeni sayılabilecek bir oluşum. Bünyesindeki sanatçılar genelde Bugge'nin evinde / stüdyosunda kayıtlar gerçekleştiriyor, dünyanın pek çok yerinde turneye çıkıyor ve Norveç'teki ve Avrupa'daki kulüplerde konserler veriyorlar. Yaptıkları müzik jazz'dan feyz alarak ortaya çıkan yeni bir ses, yeni bir elektronik sound. Gitarist Eivind Aarset ve davulcu Audun Kleive de önce Norveçli müzisyenlerin albümlerine konuk olarak adlarını duyurmaya başladılar. Sonra Jazzland bünyesinde solo çalışmalarını yayınladılar. Aarset daha çok Nils Petter Molvaer'in çalışmalarında yer aldı. İlk solo albümü "Eléctronique Noire" (1998), Norveç underground müzik dünyasının en heyecan verici, kişilikli ve yaratıcı çalışmalarından kabul edildi. Tüm besteleri düzenlemeleri, kayıtları, programlamayı, sample'ları yaptığı ve gitar ve bas çaldığı "Eléctronique Noire" ile post Miles kategorisine de yerleşen Eivind Aarset, bu yıl çıkardığı "Light Extracts" ile bu savı güçlendirdi. Çağımızın "Bitches Brew"u olarak tanımlanan "Light Extracts" de, Wetle Holte davul ve davul programlama, Beady Belle'den anımsayacağınız Marius Reksjo bas, Arve Furset keyboard ve Danimarkalı müzisyen Hans Ulrik de saksofon çalıyor - ki Eivind'in Marilyn Mazur'un projesine dahil olmasının nedeni de Ulrik.

12 yaşındayken Jimi Hendrix'i ilk dinlediğinde gitar çalmaya karar vermiş Eivind Aarset. Doğal olarak önce rock dinliyor rock çalıyormuş. Sonra kardeşi Miles Davis, Weather Report, Mahavishnu Orchestra dinletmiş ona. Ardından Jan Garbarek, Terje Rypdal'ı keşfetmiş ve çok etkilenmiş. Fulltime heavy metalciden sakin bir müzisyene geçiş yapmış. Heavy metal'den alternatif rock'a da geçiş yapabilirdi sanırım ama muhtemelen biz onun adını sanını bilmiyor olurduk. Dolayısıyla jazz'ı seçmesi hepimiz için hayırlı olmuş Eivind Aarset'in!...

Gelelim Audun Kleive'ye... Genç kuşak Norveç müzisyenlerinin çoğu gibi o da pırıltısını önceleri ustalarının albümlerinde sergiledi. Terje Rypdal'in "If Mountains Could Sing", "The Singles Collection", "Blue" ve "Chaser" adlı albümlerinde yer aldı. Jazzland'li Jon Balke ve Arild Andersen'in albümlerinde çaldı. Jon Eberson ile "Music for Men and Machine" albümünü yayınladı. Sonra Jazzland etiketli soloları geldi; "Bitt" (1997) ve "Generator X" (2000). Avrupa jazz'ının en ilginç davulcularından sayılan Audun Kleive, her iki albümde de elektronik, tekno ve jazz'ın başarılı bir bileşimini sundu (Aslında Jazzland bünyesindeki pek çok sanatçı bunu başarabiliyor ve en güzeli hiçbiri diğerinin tekrarı ya da benzeri olmuyor). "Generator X"de izlediği farklı bir yöntemle deneylere açık olduğunu da gösteren Kleive, arkadaşı Jan Bang'ın turne sırasında kaydettiği canlı sesleri, iki parçada -"Never Thought I Would" ve "Obelisk"- mixleyip, bu sesleri yeniden düzenlemiş (re-orchestrated ya da kendi deyimi / tercihiyle decomposed), böylece bu canlı seslerin kaybettiği gücü karşılamaya çalışmış. Başarılı da olmuş, çünkü sadece bu iki parçada değil, albümün genelinde müthiş bir enerji ve canlılık var, üstelik melodik yapısı da çok güçlü. Açıkçası kendinizi gerçekten kaptırdığınız zaman yoruluyorsunuz -tabii keyifli bir yorgunluk bu. Audun Kleive gibi bir davulcuyu, vurmalılarda nev-i şahsına münhasır bir müzisyenle; Marilyn Mazur'la aynı sahnede görmek de her zaman nasip olmaz.

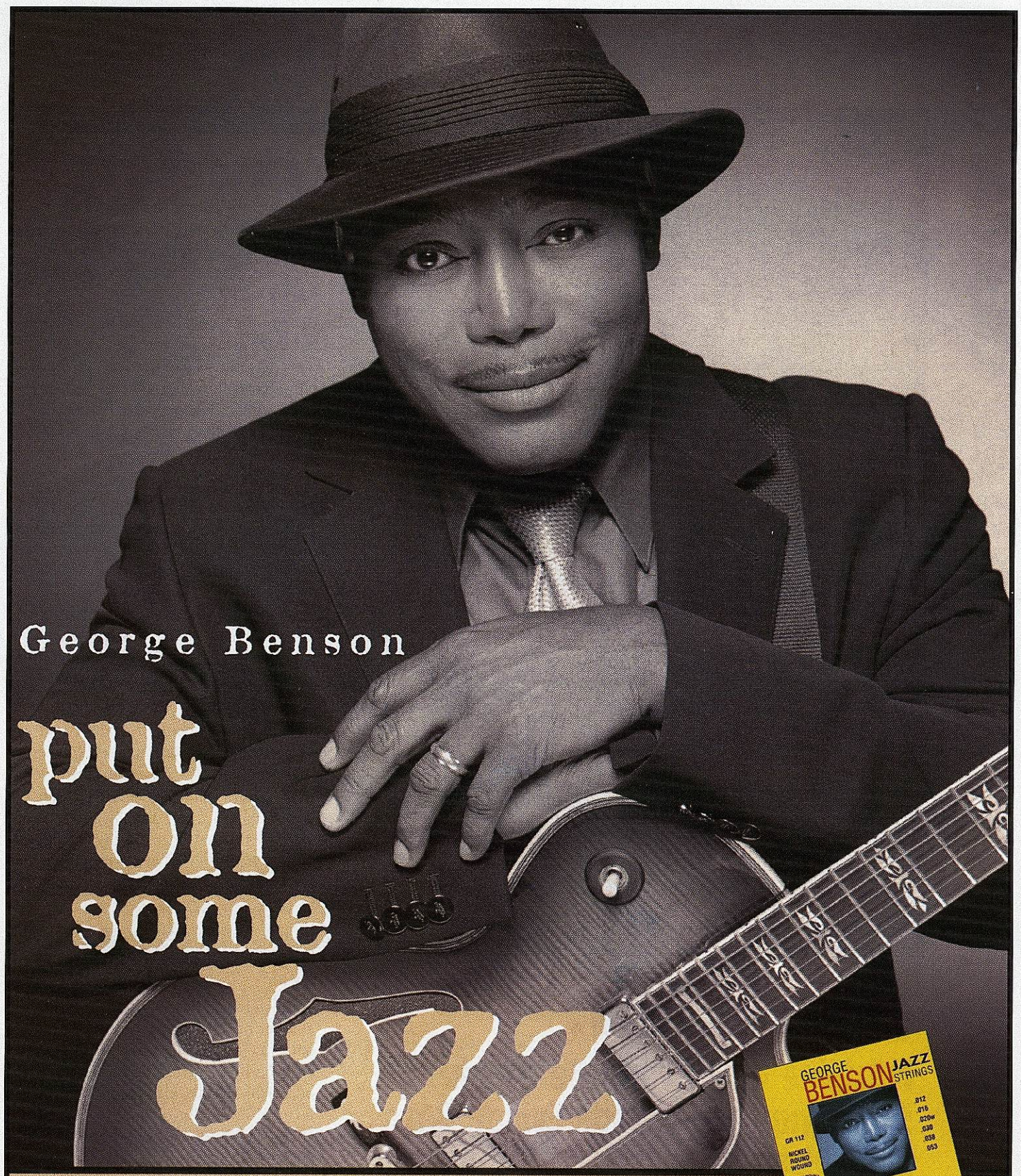

İstanbul

Lale Plak: Galipdede Cad. No: 1 Tünel
Tel ve Faks: 0212 293 77 39

Senkop Müzik: Galipdede Cad. No:14/16 Tünel
Tel: 0 212 243 19 89
Faks: 0212 243 19 90

İzmir

Trigon: Gazi Bulvarı Gazi İşhanı No:66/A Çankaya
Tel: 0232 446 10 76

handmade strings by

THOMASTIK-INFELD

Toptan Dağıtım

Bosna Bulvarı Ata 2 Sitesi Erguvan Cad. No: 3 Çengelköy / İstanbul
Tel: 0216 486 25 52 • Faks: 0216 486 08 20

Evan Parker:

Müziğine Kulak Verip De Uzaylı Sanmayın Onu, Aslında Evinde Boş Zamanlarında Joni Mitchell Dinliyor!

Evan Parker: bir düşünsenize, jazz denen müziğin en temel taşlarını bile yerinden kımıldatmayı başarmış çok güçlü ve kudretli bir müzikçiler kuşağından geliyor! 'Jazz hüznün müziği', 'jazz karaderililerin çığlığı' gibisinden boş sözleri kaldırıp çöpe atmış putkırıcı Avrupalılar kuşağından!

Levent Pekel

Canavarmış gibi bakmayın ona, ayrıksı biri yalnızca o!! Biraz içedönük belki, biraz inatçı (koç burcu ne de olsa, 5 Nisan 1944 doğumlu), ama çok akıllı ve yetenekli biri, bir dahi belki de!

Bir düşünsenize, jazz denen müziğin en temel taşlarını bile yerinden kımıldatmayı başarmış çok güçlü ve kudretli bir müzikçiler kuşağından geliyor! 'Jazz hüznün müziği', 'jazz karaderililerin çığlığı' gibisinden boş sözleri kaldırıp çöpe atmış putkırıcı Avrupalılar kuşağından!

Atmışlı yılların sonundan başlayıp farklı biçemleri, tınıları, anlayışları jazz'a sokup da, doğaçlama kavramını yeniden düşünmemizi, yeniden sorgulamamızı sağlayan Avrupalılar kuşağından! Willem Breuker, Peter Brötzmann, Derek Bailey, Misha Mengelberg, Michel Portal, Lol Coxhill, Han Bennink gibilerinin omuzdaşı, artık nerdeyse bir eskitüfek!

Bugün ağzımızı doldura doldura İngiliz tarzı özgür doğaçlama okulundan sözedebiliyorsak, Amerikalıların ve Avrupalıların anlayışlarındaki köktenci farklıkların altını çizebiliyorsak, en azından tarihsel önemi ortaya çıkmıyor mu Parker'ın ve yandaşlarının?

Peki, az bir şey mi bu, kolay birşey mi? Yani sıfırdan birşeyi oluşturmak, yaratmak, sonraki nesillere ışık tutmak, kılavuzluk yapmak çok rastlanan birşey mi?

Yetmişlerde plak şirketleri jazz müzikçilerine sürüngen gibi davranıp, onların emeklerini sıfırladıklarında, en değerli, en yaratıcı adları bile popun ticari bataklıklarına sürüklediklerinde, Parker'ın bir açılım getirme çabasına ne diyorsunuz peki? Esin perilerinin fısıltılarına kulak verip, sanatçıların dilediklerini üretmeleri için bağımsız plak şirketleri kurma çaba ve girişimlerinden sözediyorum! Yaratıcılığa gönül vermiş Avrupalı'ların örnek aldığı (Almanların FMP'si ve Hollandalıların ICP'siyle birlikte), bağımsızların en onurlu ve saygın şirketlerinden Incus'u Tony Oxley ve Derek Bailey birlikte kurmasından yani!

Kendini kabul ettirene kadar, anasından emdiği süt burnundan gelmedi sanmayın sakın! Karısı yamandı ama, yılmadı, uzun yıllar geçindirdi onu!! Özgür jazz'cılar alışıktı bu yazgıya (Albert Ayler'a da ailesi ve Coltrane destek olmuştu!); örneğin Paul Lytton dişçilik, Derek Bailey ve Lol Coxhill marangozluk yapıp, Tony Oxley de anaakım sanatçılarla çalıp çorba paralarını çıkardılar ama Parker başka işlerde çalışıp yıpranmadı yaşam arkadaşı sayesinde. Müziğine yoğunlaşabildi böylece.

Direncini sakalından anlayabilirsiniz aslında, bütün yüzünü kaplayan sakalından; yetmişlerde kapkara olan, seksenlerde aklar düşen, doksan sonrası da bembeyaza dönüşen ama hep yerinde duran ve onunla özdeşleşen sakalından!!!

John Coltrane ve Eric Dolphy'i dinleyip tenor ve soprano saksofona gönül vermiş bir alçakgönüllü kahraman o! İlkinin daha 1959'da yapmaya başladığı, aynı anda birden çok nota üfleyişiyle, ikincisinin zıp zıp aşağılara inen, zıp zıp yukarlara çıkan, beklenmedik aralıklar kullanan çalış biçiminin bireşimini yapmış bir kahraman! Mikrotonlarla, overtonlarla, kamışa diliyle şimşek hızıyla vura vura çıkardığı gıdaklamalarla, büyük bir yetkinlikle uyguladığı çevrimsel nefes tekniğiyle bezediği benzersiz bireşimi yapmış bir kahraman!

Yaptığı işi inanılmaz ciddiye almış, sürekli düşünmüş biri Evan Parker. Sesin şiddetini, havada yayılmasını, şekillenmesini, boyutlanmasını, kalınlaşmasını, eğrilmesini, bükülmesini fizik kitaplarından okumuş, çalgısına enine boyuna, kafa yormuş biri!

Kulağını bütün müziklere açık tutmuş biri; Bulgarların, uzakdoğuluların sesli halk müziklerinden, çağdaş elektronik bestecilerin, ses ile gürültünün nerde başlayıp, nerde bittiğinin birbirine karıştığı elektronik deneylerine kadar açık tutmuş biri.

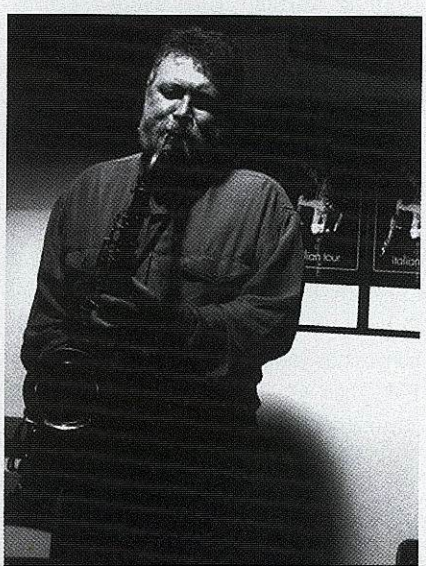

İlgi alanı o kadar geniş ki: yazdığı sözlere hayranlık duyduğu Joni Mitchell, sesinin zenginliği ve ifade gücü nedeniyle, yıllardır yaşamındaki en büyük tutkularından biri olan Dionne Warwick, yazdığı şarkılarda kullandığı armoni ve beklenmedik, şaşırtıcı sözleriyle sivrilen besteci Burt Bacharach örneğin.

Hep kendini sorgulamış ama, unutmayalım bunu! Değişmez arkadaşı, anarşizmin yıkılmayan kulesi Derek Bailey'i nasıl bırakıp gittiğini de unutmayalım! Sonsuza kadar sürecek sanılan rüyayı karabasana çevirmesini diyorum (tembel Bailey için!) Müziğini daha taze, daha yeni kanallara açmak istediği sırada, tutucu ve inatçı Bailey onun ayağına takıldığında, yani gölge ettiğinde, tası, tarağı ve kendine ait bantları alıp Incus'u nasıl terkettiğini unutmayalım!

Aslında göründüğü kadar soğuk ve kopuk değil jazz geleneğinden, bakmayın bayatlamış akor ilerleyişlerini iplemediğine! Evinde oturup da aletini tıngırdattığında (çok düzenli ve çalışkan biri o) gamları çalışıyor, standart parçaları üflüyor kendince. Ama amacı bu olmamış onun, yaşamı boyunca, dert edinmemiş geleneksel şarkıları, ölümsüz besteleri seslendirmeyi! Yani kafa yormamış bunlara zerrece ! Bunları hakkıyla çalmayı Lee Konitz'e, Paul Desmond'a, Johnny Hodges'a bırakmış işte! İyi bilenlere bırakmış! Ama can arkadaşı Kenny Wheeler armonik yapısı biber lezzetinde olan bir bestesini kendisine adadığında, (Music For Small and Large Ensemble'da) birazcık bu kanala sarkmış ister istemez, dost hatırına çiğ tavuk yemiş bir kere!

Benzersiz biçeminden etkilenen yeni saksofoncular ağırlığını hissettiriyor artık doğaçlamacıların evreninde: işte İsveç'in rambosu Mats Gustaffsson, işte John Butcher. Chicago'da yaşanan unutulmaz bir olay değerini tanıtlıyor aslında. İki yıl kadar önce, yenilikçi jazz'ın tartışıldığı ve AACM'nin saygın müzikçilerinin de hazır bulunduğu bir toplantıda, bir beyaz eleştirmen, Coltrane sonrası gelen en yaratıcı saksofoncunun Parker olduğunu söylediğinde öfkeyle (kıskançlıkla mı desek!) bağıran Roscoe Mitchell hiçbir beyazın böyle bir nitelendirmeyi hakketmediğini söylemişti çünkü!

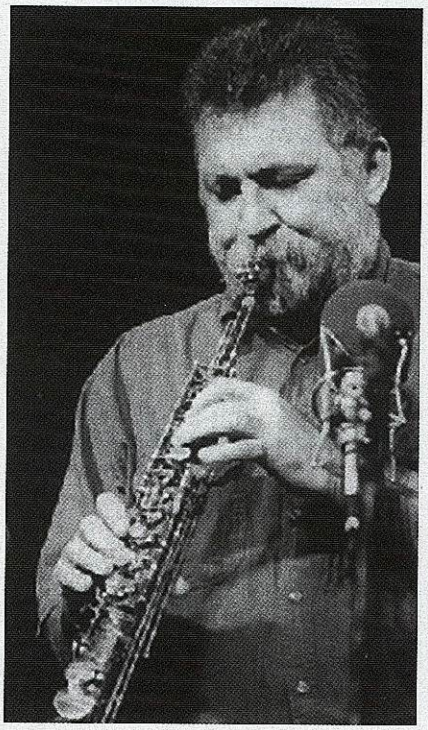

Evan Parker & Lawrence Casserley
–Solar Wind
İngiliz Modern Müzik Festivali Kapsamında
15 Ocak 2002 Salı
Saat:21.30
Yer: Babylon
Organizasyon: Kod Müzik
Sponsor: The British Council

Yirmi dört saatini müziğe adamış bu noktaya gelmiş Parker, üretkenliği ivme kazanarak sürüyor hala, hatta büyüyor! Şenliklere katılıyor, kayıtlar yapıyor! Yüzün üzerinde albüme imzasını atmış şimdiden. Tüm zamanların en iyi solo saksofon albümlerinden biri olduğunda hem müzikçi, hem de eleştirmenlerce birleşilen ve Paul Haines'e (hani Albert Ayler'a, Carla Bley'e omuz vermiş, şu zekası taşan New York'lu şaire) zafer çığlıkları attıran, Aeorabatics de içinde bunların.

Ben bu yazıyı yazmadan oturdum yoğunlaşa yoğunlaşa sadık yoldaşları Alexander Von Schlippenbach, Paul Lytton, Paul Lovens, Barry Guy ile gerçekleştirdiği 2X3=5 (Leo)ve yine Guy, Lytton, Marilyn Crispell ile kaydettiği After Appleby'ı (Leo) defalarca dinledim. Gözlerim yaşardı (abartmıyorum!) ve bilgisayarın tuşlarına vura vura bu satırları karaladım.

Şimdi günümüzün bu yeraltı kahramanı aramızda, (yanında elektronik müzikçi Lawrence Casserley de var), bu dinletiyi kaçırmanız için bir gerekçe kalmıyor bakın, albümlerini posta ile getirtmek, hele zor geliyorsa size!!

Michael Sagmeister Üçlüsü CRR'de

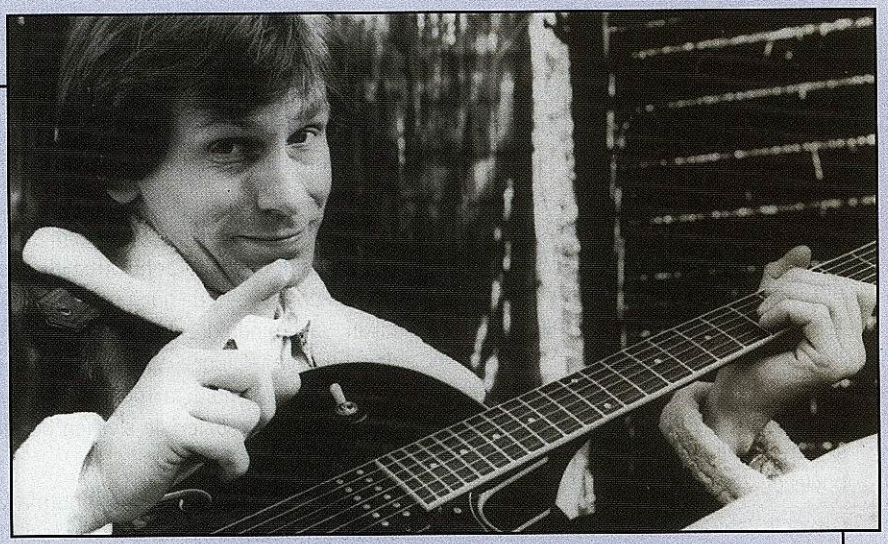

Performansı inanılmaz, kanımca dünyanın en iyi gitaristlerinden biri.
Larry Coryell

Michael Sagmeister (g), Martin Gjakonovski (b), Michael Kütter (d)'dan oluşan trio 4 Ocak günü CRR'de sahne alacak.

Grubun lideri olan gitarist Michael Sagmaster 1959 Frankfurt doğumlu. Müzikal köklerini bebop ve hardbop'tan alan saantçı müzik yaşamının ilk evrelerinde John Coltrane, Charlie Parker, Pat Martino ve Wes Montgomery'den etkilendi. Neobop, fusion ve blues'un bileşiminden oluşan bir tarza sahip oldu.

80'lerin başında United Jazz and Rock Ensamble'ın kuruluşu dolayısıyla turnelere çıktı ve kısa sürede ün kazandı. Ardından Güneydoğu Asya, Kuzey ve Batı Afrika'da turneye çıktı. Birçok uluslararası festivalde çalarak aranan bir isim oldu.

Billy Cobham, Larry Coryell, Jack DeJohnette, Lyle Mays, Dave Samuels, Albert Mangelsdorff, Wolfgang Dauner, Charlie Mariano, Randy Brecker, Voiker Kriegey, Atilla Zoller, Miroslav Vitous, Emily Remler ve Pat Martino ile çaldı ve albüm yaptı. Sayısız workshop'ların yanısıra Frankfurt'taki Hochschule für Musik und arstetlende Kunts'ta profesör olarak görev yapmaktadır. 1999 yılında Sagmeisters Jazzgitarre adlı ders kitabı piyasaya sürüldü ve kitap o zamandan beri bestseller ünvanı taşımaktadır.

Grupta bas çalan Martin Gjakonovski, daha önce Makedonya'da Peter Herboizheimer, Dusko Gaykovich, Michael Brecker, Dave Liebman, Kenny Wheeler, Atilla Zoller, Paul Kühn gibi müzisyenlerle birlikte çalıştı. Almanya'nın en yenilikçi davulcularından biri olan Michael Küttner ise Cologne'de klasik müzik ve avant-garde, Boston'da jazz ve Gana'da Afrika müziği eğitimlerini aldı. Drums & Percussions adlı Alman müzik dergisi okurları tarafından en iyi ikinci Alman davulcusu seçildi. Albert Mangelsdorff, Charlie Mariano, Steve Swallow, Trilok Gurtu, Lee Konitz gibi müzisyenlerle birlikte çaldı. Mannheim'deki "Hochschule für Musik" ve "Musikhochschule Köln"de jazz davul profesörlüğü yapmaktadır. Michael Küttner aynı zamanda atölye çalışmaları, uygulama dersleri ve çeşitli müzik dergilerinde yazmaktadır.

Manhattan Records yeniden hayata geçiyor...

Dünyanın en büyük uluslararası müzik şirketlerinden EMI, jazz ve Broadway repertuarını daha da güçlendirmek amacıyla endüstrinin efsaneleşmiş iki dev adamı Arif Mardin ve Ian Ralfini ile çok yönlü bir anlaşmaya imza attı.

Basın bülteni ile tüm dünya müzik endüstrisine ilan edilen bu anlaşmaya göre Arif Mardin ve Ian Ralfini, Manhattan Records isimli müzik şirketini yeniden hayata geçirecek ve müştereken hem başkan vekili hem de genel müdür sıfatıyla görev alacaklardır. Mardin ve Ralfini, çalışmaları bu şirketten yayınlanmak üzere adult (yetişkin) müzik yapan sanatçılarla anlaşma imzalamak ve yeni kayıtlar yapmaktan sorumlu olacaklar. Bu çalışmalar EMI şirketleri Angel Records ve Blue Note Records tarafından pazarlanacak. Mardin ve Ralfini ayrıca hem Angel hem Blue Note Records adına yürütme ve yaratıcılık konularında liderlik yapacaklardır. Anlaşmaya göre, Arif Mardin Angel ve Blue Note ile birlikte diğer tüm EMI şirketleri için de prodüktörlük yapacaktır.

Altı kez Grammy ile ödüllendirilen ünlü prodüktör Arif Mardin "altın" ve "platin" statüsüne ulaşmış 40'dan fazla albüme imza attı. Bu alanda pekçok kez değişik şekillerde onurlandırılan Mardin müzik endüstrisine önemli katkılarından dolayı Şubat 2001'de NARAS (National Recording Academy of Arts and Sciences) adülünü aldı. Prodüktör ve arajör olarak Phil Collins, Aretha Franklin, Anita Baker, Bee Gees, Barbra Streisand, The Rascals, Jewel, Donny Hathaway, Average White Band gibi pekçok müzisyenle çalıştı.

Kariyeri boyunca değişik şirketlerde değişik pozisyonlarda görev alan Ralfini ise Fleetwood Mac, Rod Stewart, America ve The Faces gibi sanatçı/grupları müzik dünyasına kazandırdı. Ralfini en son Atlantic'de Ahmet Ertegün'ün danışmanı olarak çalışıyordu.

1939'da kurulan Blue Note Records 1950'lerde Miles Davis, Thelonious Monk, Bud Powell gibi müzisyenlerin eşsiz kapak dizaynları ile ortaya çıkan çalışmaları ile gündeme geldi. 1970'lerde EMI'ın bir alt şirketi olan Blue Note Bruce Lundvall başkanlığında 1985 itibarıyla bir yenilenme yaşadı. EMI'ın dünyaca ünlü şirketleri arasında Angel, Blue Note, Capitol, Chrysalis, EMI, EMI Classic, Parlophone, Priority ve Virgin bulunmaktadır. Şu an bünyesinde yaklaşık 1500 sanatçı bulunan EMI her yıl 1000'in üzerinde albüm yayınlamaktadır.

Aycan Teztel

Sıtkı Sırtanadolu
sitki68@ixir.com

Bazı şahsiyetler vardır, yaptıkları ya da ürettikleri ne zorlukta olursa olsun, pozitif düşünce odaklarını kaybetmezler. Yaptıkları işte iyi olmalarının yanısıra, çevrelerine bıraktıkları yapıcı ve cesaret verici izdüşüm itibarıyla da bu tarz insanlar hemen farkedilirler. Sevgili **Aycan Teztel** (ya da öğrencilerinin tanımıyla Aycan Hoca) pozitif enerji yüklü kişiliği, eğitim altyapısı, birkaç enstrümanda eşdeğer ustalığı, herkesce sevilen ve sayılan, klasik normların dışında geniş müzikal vizyonu benimseyen bir hoca olması, onun yukarıda tanımladığımız şahsiyetlerden biri olduğuna en güzel kanıt. Tabii ki, tüm hocalara ve emektarlara saygımız büyük. Aycan Hoca'yı böyle bir derginin sayfalarında konuk etmemizin temel nedeni, onun her ne kadar klasik kökenli bir müzisyen olmasına rağmen yıllardır gitgide yükselen bir ivmeyle jazz çevrelerindeki projelere hatırı sayılı katkılarda bulunmasıdır. Türkiye'nin sayılı trombonlarından olmasının yanısıra, özellikle bas ve piyanoda da son derece başarılı bir müzisyenimiz (Notist olma özelliğini de iyi kullanarak birçok projede kaldırgaç vazifesi gören Aycan Hoca'ya bu özelliğinden dolayı Aşkın Arsunan Mr. Kriko adlı bir beste dahi yapmıştır).

- Aycan seni genelde hepimiz ana enstrümanın itibarıyla trombonu olarak biliriz. Ama müziğe el atışın zannedersem biraz dolaylı yoldan?

Evet. Konservatuar öncesi müzikle ilişkim, tiyatrodan geçmektedir. 1968 yılında Dormen tiyatrosunun açtığı yetenek sınavını kazanarak Oliver Twist müzikalinde, Erol Günaydın, Altan Erbulak ve Hadi Çaman gibi birçok usta tiyatrocunun yanında Oliver Twist'i canlandırdım. Bu müzikaldeki rolüm için şan dersleri ve daha sonra da Rana Erksan'dan piyano dersleri aldım. Rana hanımın yönlendirmesiyle 1970 senesinde Belediye Konservatuarı yatılı kısmına girdim. Burada piyano ancak yardımcı saz olarak görülebildiği için, bir yaylı ve bir nefesli saz çalmamız gerekiyordu. Ben de trombon, keman ve piyano olarak üç enstrümanla konservatuar eğitimime başladım. İki yıl sonra kemanı bırakıp trombon ve piyano çalarak dokuz yıllık eğitimimi tamamladım.

- Yurtdışında eğitimine ne zaman başladın?

Belediye Konservatuarını bitirdiğim gün, Hollanda'ya uçtum ve Rotterdam konservatuarının sınavını kazanarak trombon bölümünde, Rotterdam Filarmoni Orkestrası birinci tromboncusu Gerard Velthuijeen ile üniversite eğitimime başladım. Buradaki beş yıllık eğitimim süresince yer aldığım senfonik orkestralar yanında, C. Small Yönetimindeki Big Band'de birinci trombon çaldım, ayrıca C. Slinger gözetimindeki jazz octet ile ensemble çalışmaları yaptım. Rogier von Otterloo yönetimindeki (Hollanda) Metropol Orkestrasının, ülke genelindeki seçme konservatuar öğrencileriyle yaptığı workshop çalışmalarında yer aldım.

1984 yılında lisans eğitimimi tamamlayarak Türkiye'ye döndüm ve Mimar Sinan Üniversitesi Konservatuarında öğretim görevlisi olarak ders vermeye başladım. '89 yılında, Boston Üniversitesi Müzik Bursunu kazanarak (Director's Award) burada master eğitimime başladım. ABD'deki yıllarımda, Boston Senfoni Orkestrası üyesi Norman Bolter; Empire Brass Quintet üyeleri Scott Hartman ve Rolf Smedvig ile çalıştım. Klasik müzik çalışmalarımın yanısıra, James O'Dell yönetimindeki B.U. Jazz Lab Band'de çaldım. Bu orkestraya zaman zaman bazı ünlü jazz'cıların da katılımı oldu. Randy Brecker da bunlardan biriydi. Boston'da başladığım master eğitimimi, M.S.Ü konservatuarında tamamladım.

-Peki tekrar anasazına dönelim. Trombon senin için ne ifade ediyor, enstrümanına olan yaklaşımın ve sende iz bırakanlar hakkında neler söyleyeceksin?

Ne zaman iyi bir tromboncu dinlesem, enstrümanımı neden seçtiğimi tekrar anımsayıp aynı mutluluğu yaşıyorum. Trombon, insan sesine olan yakınlığı, yumuşak tonu ve diğer enstrümanlarda nadir görülen volume range'i ile hissettiklerimi tamamen özgürce ifade edebildiğim bir enstrüman. **İyi ki varsın canım trombonum..**

Gerçekte trombona olan sevgimde, konservatuarda benden dört sınıf büyük olan ikinci ağabeyim **Fatih Erkoç'un** büyük payı vardır. Çoğunluk onun pop şarkıcısı olarak bilir, ancak o aynı zamanda Türkiye'nin en yetenekli müzisyenlerinden ve jazz tromboncularından biridir. Çaldığı her nota insanın kalbine ulaşır. '70'li yıllarda, Chicago ve Blood, Sweat and Tears'ın LP'leri elimden düşmezdi; bunlardaki trombon sololarını dinler, notalarını yazardım. Hala çoğu ezberimdedir. Özellikle Blood, Sweat and Tears'ın tromboncusu Dave Bargeron, o zamanlar idolümdü. Birkaç ay önce, Türkiye'ye geldiği zaman birlikte yediğimiz yemekte, bana o gençlik heyecanımı tekrar hissettirdi.

- Ya J.J. Johnson ve diğerleri?

Tabii ki. Yaşım biraz daha ilerleyip jazz trombona olan ilgim arttıkça, stili ve uzun güzel cümleleri ile J.J.Johnson beni çok etkiledi. Ayrıca, Frank Rosolino, Carl Fontana ve Bill Watrous her zaman favorilerim olmuştur.

- Aycan senin her konservatuar eğitimli ve üstelik de hoca sıfatı olan biri olarak iyi bir piyanist olman doğal olabilir ama benim en ilgimi çeken taraflarından biri çok iyi bir bas gitarist de olman.

Piyano ise, tek başına çok sesli müzik yapabileceğin; armoni, ve melodi gibi müziğin birçok unsurunu aynı anda yaşayabileceğin bir enstrüman olması nedeniyle benim için her zaman özel olmuştur. Özellikle bebop tarzı müziklerde piyano çalmaktan çok keyif alıyorum.

Tamamen kendi kendime öğrendiğim bas gitara olan merakım, gerçek bir efsane olan Jaco Pastorius'a olan hayranlığımla başlamıştır. Groove'lu müziklerde bas çalmanın ayrı bir tadı var.

- Senin stüdyo müzisyenliğin ve hem bizim ağır toplar hem de yabancı müzisyenlerle çalmışlığın da var. Biraz gerilere gider misin?

Yaklaşık otuz senedir sayısını hatırlayamayacak kadar çok kayıtta çaldım. Gerçek anlamda profesyonel hayata atılmam, Turhan Yükseler sayesinde olmuştur; uzun zaman birlikte çalıştık. Zamanın Erol Duygulu orkestrası, çalmaktan ilk zevk aldığım yerlerden biriydi;

Turhan Yükseler, Cezmi Başeğmez, Melik Yirmibir, Beco Yeremyan, Nur Yeremyan orkestradaki müzisyenlerdi. Hollanda'da üniversitedeyken, yazları Afrika'dan Güney Amerika'ya birçok değişik Club Mediterranee'da çalıştım. Bu yıllardan kalan özel bir anım var: Guadeloupe'taki kulüpte otel odamda günlük çalışmalarımı yaparken, odamın kapısı çalındı. Ben "şikayet geldi" diye düşünerek kapıyı açtığımda, karşımda dönemin usta saksofoncularından Clifford Jordan'ı gördüm. "Orkestrada bas çalıyorsun ama tüm gün trombon çalışıyorsun. Akşam gelip benim orkestramda trombon çalıyorsun" dedi. O gece birlikte çaldık; benim için efsane olan birisiyle sahne paylaşmak çok heyecan vericiydi.

Aynı yıllarda Hollanda'da konservatuarda Cees Slinger octet'le bir çalışmamıza gittiğimde, yanımda her zaman oturan tenor saksofoncu arkadaşımın yerinde, Avrupa'nın en iyi tenor saksofoncularından biri olan Ferdinand Povel'ın oturduğunu gördüm. Ondan sonra solo çalacak olmak, beni çok heyecanlandırdı ve ona bir klasik tromboncu olduğumu hatırlatma gereği duydum. Bana, "klasik müzikle jazz'ın ne farkı var ki, birinde sandalyende dik oturuyorsun, diğerinde ise arkana rahatça yaslanıyorsun" dedi. O sözünden sonra çaldığım solo, kendi kapasitemin çok üzerindeydi.

- Son zamanlarda özellikle jazz ve benzeri projelerde gerek kayıtlarda gerekse konserlerde yer alıyorsun. Bu süreç nasıl gelişti?

Türkiye'ye döndükten sonra Fatih Erkoç, Mine ve rahmetli Ajlan ile uzun süre birlikte çalıştık. ABD'deki Houston festivaline katıldık. '90'lı yılların başında Memduh Paşa yalısında Aşkın Arsunan'ın son derece keyifli grubuna dahil oldum.

Son yıllarda, gazetelerde "müziğin A takımı" olarak geçen grup 0212'de bas gitar ve klaviyeli çalgılar; Aşkın Arsunan'ın, Yedinci İstanbul Jazz Festivalinde yer alan projesi EthnoKarma'da yine klaviye ve trombon çaldım. Herbiri sazının ustası olan Levent Altındağ, Şenova Ülker, Volkan Öktem, Eylem Pelit, Mehmet Akatay, Hamdi Akatay, Cengiz Ercümer, Ertan Tekin ve senin de yer aldığın bu projenin, yurt dışında da Türkiye'yi değişik bir lezzetle temsil edebileceğine inancım sonsuz.

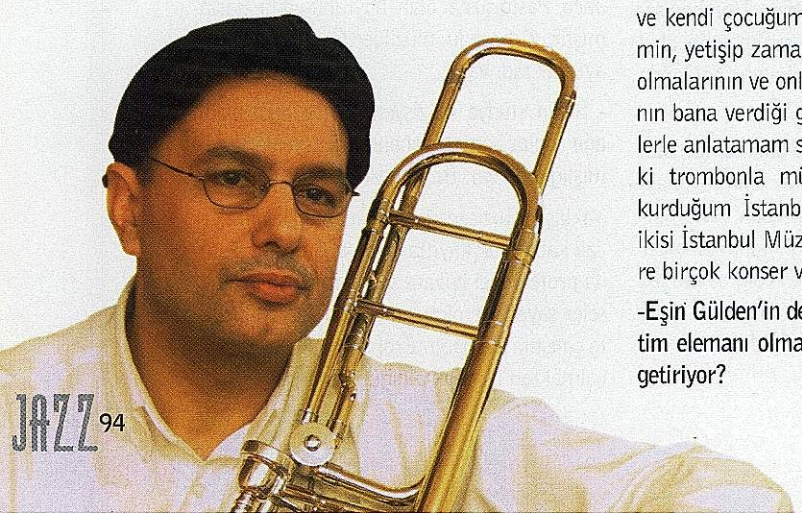

- Habbecik'in albümünde çok güzel bir trombon solonu hatırlıyorum.

Evet. Habbecik'in konser ve CD'sinde misafir sanatçı olarak bulundum. Cengiz Özdemir'in Belediye Konservatuarındayken vefat eden bir arkadaşımız için yazdığı "An Meselesi" adlı bestesinde trombon solo çaldım. Bu anlamlı parçayı yorumlarken her seferinde ayrı şekilde duygulanıyorum. Ayrıca, Fahir Atakoğlu'nun yurtiçi ve yurt dışı konserlerinde yer aldım. Şu sıralar Q Jazz Bar'da Aşkın Arsunan, Şenova Ülker, Yahya Dai, Volkan Öktem ve Amerikalı Keisa Brown ile birlikte çalışıyoruz. Herbiri eşi bulunmaz birer müzisyen olan bu kadroyla çalışmak çok zevkli.

Öğrencilerimi yetiştirmeye ayırdığım vakit elverdikçe klasik konserlere de hayatımda yer vermeye çalışıyorum. Geçen sene, çok saygı duyduğum trompetçi Erden Bilgen ile, Mersin Oda Orkestrası eşliğinde, Fransız besteci Casterede'in trompet, trombon, piyano ve yaylı çalgılar için konçertosunun Mersin'de orkestralı Türkiye prömiyerini yaptık. Bu ay içinde Kamuran İnce'nin kurduğu, son derece kaliteli klasik müzisyenlerden oluşan Modern Müzik Topluluğu (MIAM) ile Ankara ve İstanbul'da konserlerimiz var.

- Eminim bu satırları öğrencilerinin birçoğu okuyor olacaktır. Eğitmenliğin senin için öneminin büyük olduğunu biliyorum. Amaçların neler?

Bu kadar işi bir arada yürütürken bana mesleğim sorulduğunda, "sanatçı öğretim elemanı" demeyi tercih ediyorum, zira haftada otuza yakın saatim İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuarında trombon ve oda müziği dersi vererek geçiyor. Benim trombonu öğrendiğim yıllarda çok zor şartlarda eğitim gördüğümüz için, Türkiye'de iyi bir trombon eğitim sistemi yaratmak ve öğrencilerime faydalı olabilmek, hep en büyük amacım olmuştur. Küçük yaşlarda konservatuara gelen ve kendi çocuğum gibi sevdiğim öğrencilerimin, yetişip zamanla iyi birer enstümentalist olmalarının ve onların sahne performanslarının bana verdiği gurur ve mutluluğu kelimelerle anlatamam sanırım. Şu anda onbir-oniki trombonla müzik yapabiliyoruz, '85'te kurduğum İstanbul Trombon Topluluğu ile, ikisi İstanbul Müzik Festivali'nde olmak üzere birçok konser verdik.

-Eşin Gülden'in de senin gibi seçkin bir öğretim elemanı olması hayatına nasıl bir boyut getiriyor?

Eşim Gülden bir klasik piyanist. Klasik müzisyenliğinin yanında jazz'ı da çok iyi hissediyor. Bir müzik duyduğumuz zaman aynı duyguları yaşıyoruz ve bunları paylaşabiliyor olmamız, ikimizi de birer müzisyen olarak geliştiriyor. Gülden okulda öğrencilerimin eşlik hocası. İşine olan profesyonel yaklaşımıyla ve müzisyenliğiyle, öğrencilerimin başarısında şüphesiz çok büyük payı var. Onun gibi bir eşim olduğu için çok şanslı hissediyorum. Birlikte bir resital verebilmek ikimizin de gönülden istediği bir proje. Yoğun tempomuzun izin verdiği ilk fırsatta bunu gerçekleştirebilirsek çok mutlu olacağız.

-Müziğe ne kadar genel bakabildiğini ben şahsen iyi biliyorum. Mevcut yapılarda Türkiye ve dünya geneli için yapacağın yorumlar neler olabilir?

Ben müziği klasik iyidir veya jazz iyidir şeklinde ayırmıyorum; müzik kaliteli ve güzel olduktan, iyi yorumlandıktan sonra her türlüsünü dinlemeye çalışıyorum. Yeri gelince Rachmaninof, Mahler; yeri gelince Bill Evans, G. Rubalcaba. Çok sayıda besteci ve iyi yapıt var, kendimi herhangi birinden soyutlamam müziğe ihanet gibi geliyor bana.

Jazz konserlerinde iyi bir dinleyici kitlesi var, ancak genelde jazz'a desteği yetersiz buluyorum. Onaltı milyon kişinin yaşadığı İstanbul'da sayılı jazz barın dolmasının konu olması çok acı. Örneğin New York'ta, benim için en özel müsizyenlerden biri olan Aydın Esen'i dinlemek için tıklım tıklım bir Blue Note'a girdiğimde, onu dinlemeye Kanada'dan bile insanların geldiğini gördüğümde bir Türk müzisyeni olarak gurur duydum. Onun gibi değerlere ülkemizde de daha fazla sahip çıkılması gerektiğine inanıyorum. Halk ve sanatçı arasında zaten var olan uçurum, günümüzdeki ekonomik koşullar ve halkın daha fazla eğlenceli, deşarj olabileceği türlere yönelmesiyle daha da derinleşiyor. Devletin de eğitim politikaları içinde ve medyanın program seçimlerinde klasik müziğe ve jazz'a çok az yer vermesi de, yeni nesillerin gittikçe kaliteli müzikten uzaklaşmasını, müzisyenin de neredeyse aç kalacak seviyeye düşmesini sağlıyor.

Durum tüm biz müzisyenler için bu kadar zorken, Türkiye'de sayısı zaten bu kadar az olan müzisyenin kişisel problem ve çatışmalarından arınıp, daha büyük bir paylaşımla birbirlerine daha fazla destek vermesi gerektiğine inanıyorum. Birbirimize daha fazla saygıyla, daha yoğun bir fikir alışverişiyle, Türkiye'de müzik için ve müziğimizi uluslararası boyuta taşıyabilmek için birlikte savaşmalıyız bence.

NEŞET RUACAN

Cem Tuncer
cemtuncer@yahoo.com

Merhabalar!

Bu sayımızın gitaristi Neşet Ruacan. İzmir'de çaldığı bir konser kaydından yaptığım solo transkripsiyon; bir blues standardı "Birk's Works". Genellikle pentatonic ve min.scale'lerle dolu harika cümleler var analize bakarsanız birbirine çok yakın hareketlerle çözülen phraseler, outside çalma örnekleri, kromatik yaklaşımlar (* işaretiyle belirtilen) ve müzikal cümle kurmak adına çok güzel bir örnek. Blues çalarken dikkat edilmesi gereken tonik bölgelerden, dominant bölgelere çözülmeler (I.derecenin IV. dereceye çözülmesi ve sonra tekrar I.dereceye çözülme)dir. Bu arada akor bağlantıları için (I.ve IV. derecelere çözülmek için) kullanılan II-V-I kadanslarına neler çalındığına dikkat ediniz. Altered scaleler burada harika tınlıyor. Blues çalarken cümlelerin bütünlük sağlaması çok zor olabiliyor bunun altından kalkmanın en güzel yollarından biri; öncelikle armonik bölgelerin kafamızda iyice yer etmiş olması. 5.ölçüde IV.dereceye çözülme hissinin kendiliğinden gelmesi gibi... Sonra melodik cümleler, bluesy phraseler, pentatonic scalelerin farklı derecelerinden başlayan melodik yaklaşımlar, akorları solo çalarken daha değişik düşünmek (yani her chorus'da ilk 4 ölçü Fm çalmak yerine Em7 A7/Dm7 G7/Gm7 C7/Fm7/ akorları varmış gibi düşünüp sololarda armonik zenginlik yaratmak) gibi fikirler çok basit temelleri olan 12 ölçülük bir blues'u bambaşka şekillerde çalmanıza imkan sağlayabilir. Neşet Ruacan'ın çaldığı bu blues solo bütün anlattıklarım hakkında umarım size fikir verir.

İyi çalmalar. Bu arada gönderdiğiniz mail'ler doğrultusunda önümüzdeki sayıda solo analizi yerine merak ettiğiniz soruları örneklerle anlatmaya çalışacağım (drop chords, improvize için materyaller, nota okuma çalma ile ilgili, gitar hakkında sorular v.s, mail'leri bekliyorum).

Not: İbrahim Gençer ve Olcay Kasalı bana çok çok soru gönderdiler hepsini önümüzdeki sayıda anlatmaya çalışacağım ilginiz için teşekkürler!

NEŞET RUACAN (gitar)

1948 yılında İstanbul'da doğdu. 10 yaşında klasik gitar ile müziğe başladı. İlk gitar dersini Rıza Başikoğlu'ndan aldı. Daha sonra Dr.Metin Bulut ile jazz gitarı çalıştı. 1963 yılında Vahşi Kediler Grubu ile pop müziği çaldı. İktisat Fakültesini terk ederek profesyonel müzisyenliği seçti. Şerif Yüzbaşıoğlu Orkestrası onun profesyonel müziğe girişinde en önemli etken oldu. Daha sonra Erol Büyükburç, Süheyl Denizci, Yalçın Ateş Orkestralarında yer aldı. Daha sonra sırasıyla İngiltere'de Leeds College of Music ve Amerika'da Berklee College of Music, Brooklyn School of Music, Julliard School of Music gibi çeşitli kurslara devam etti. Ernest Wiehe, Alex Ulanowski, Jerry Bergonzi ile özel olarak çalıştı. Türkiye'ye dönünce TRT Hafif Müzik ve Jazz Orkestrası'na katıldı. 1997'den itibaren orkestranın şefliğini yürütmektedir. Bilgi Üniversitesinin 1998 ve 99 yıllarında müzik bölümü başkanlığını yaptı. Sırasıyla Fransa'da Amiens ve Le Mans, Finlandiya'da Pori Jazz Festivallerine katıldı. İstanbul Festivalinde Türk-Polonya Jazz Karması ve Kerem Görsev Gruplarıyla, 1996, 3.Istanbul Jazz Festivalinde Önder Focan ile duo çaldı. Sanatçının etkilendiği sanatçıların başında Wes Montgomery, Barney Kessel, Tal Farlow, Johnny Smith, Jim Hall, Charlie Parker, John Coltrane, Ben Webster sayılabilir. İngiliz Ulusal Gençlik Orkestrası'nın kaydı plakta ve 1999 yılında Nilüfer Verdi'nin Ada Müzik'ten çıkan Mana, Kerem Görsev'in Hands and Lips ve I Love May adlı kayıtlarında çaldı.

BIRK'S WORKS

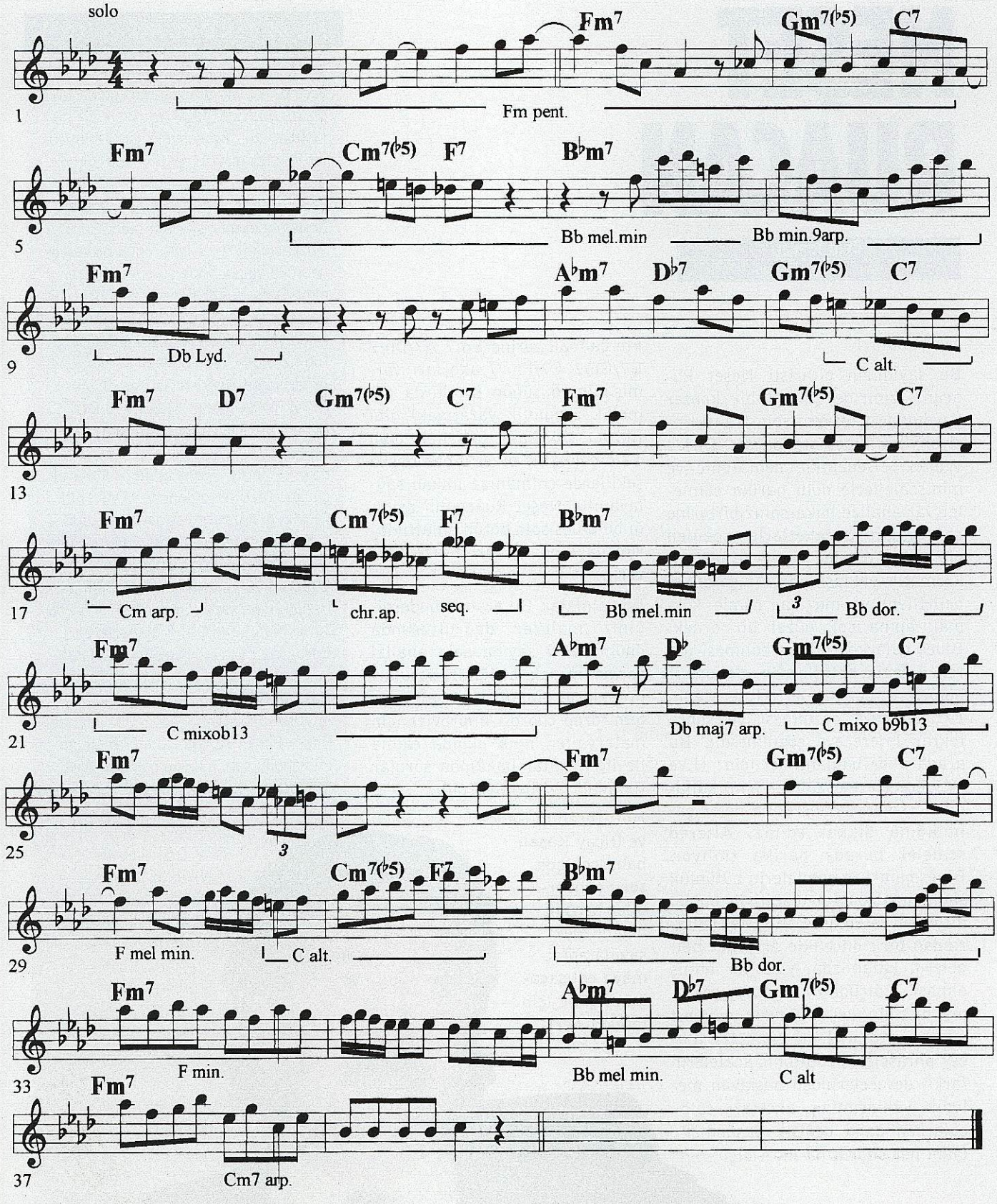
solo
Fm7
Gm7(♭5)
C7
Fm pent.
Cm7(♭5)
F7
B♭m7
Bb mel.min
Bb min.9arp.
A♭m7
D♭7
Db Lyd.
C alt.
Cm arp.
chr.ap.
seq.
Bb dor.
C mixob13
Db maj7 arp.
C mixo b9b13
F mel min.
F min.
Cm7 arp.
1
5
9
13
17
21
25
29
33
37

"Diatonik Armoni"

Çağlayan Yıldız
caglayanyildiz@hotmail.com

UYARI: CSE (Caz Standartları Enstitüsü)'nün yayınladığı bildiriye göre, kuru kuruya teori bilmek, teoriyi enstrümanında uygulamamak, ve en önemlisi DUYMAMAK; çalışta ve yazışta kuruluğa, gereksiz entellektüel tınlamaya ve kafa karışıklığına neden olabilmektedir. Bu yan etkilerin önlenebilmesi için, teoride öğrenilen herşeyin mutlaka çalınması, -sesiniz çok kötü olsa bile- söylenmesi ve ne yapılıp edilip DUYULMASI gerekmektedir. Ya da bu teori meselesi temelli pas geçilerek, caz tarihinin her döneminde mümkün olduğu üzere, müzik sadece kayıtlardan dinlenerek/ çalınarak/ (çevrede varsa eğer) ustalardan doğrudan öğrenerek halledilmelidir. Aksi takdirde ileri dönemde ortaya çıkabilecek komplikasyonlardan kurumumuz sorumlu değildir.

Eveet, sonunda dayanamayıp "hocam bırak bu armoni ayaklarını, bu akorlar üzerine ne çalacazz; hani dizi-gam-sikeyl babından yani icabında" diye e-mail yazan arkadaşlar ve ayrıca sol arka masadan meyve tabağı gönderen Müteahhit Hüsamettin Bey ve değerli eşi için yazıyorum: DİZİLERRR...

Dizilere geçmeden önce... (gördüğünüz gibi hemen öyle cart diye de yazmıyorum) belki şööle bişi yapmakta fayda olabilir mi acep? Kromatik diziyi (binlerce yıllık mikrotonal kültüre sahip uygarlıkların bunu "kıro-matik" olarak adlandırması gerekir aslında) hepimiz biliyoruz değil mi, hani şu bir oktavı 12'ye bölen. Hah, şimdi daha önceki derslerimizde sözünü ettiğimiz 4 sesli akorlardan herhangi birini armonik bir alette (piyano, gitar, vibrafon, ork vs) ya da 4 monofonik alette (4 saksofon, sesleri ve kulakları çok kötü olmayan 4 komşu vs) çalıp kaydederek üzerine "kıro-matik" dizinin seslerini sırayla tek tek, uzun uzun çalıp dinlesek diyorum, hani hangi ses hangi akor üzerine nasıl bi etki yaratıyo diye. Bunu seslerin eşitliğine ve kardeşliğine inanan bir vatandaş olarak öneriyorum yani. Hani bi ses alttaki akora uymuyosa, en yakınındaki hangi ses uyuyo, hangi ses nereye gidince rahatlıyo falan gibisinden... Duyuyor muyuz? Ha? Çalmıyoruz da ondan mı duymuyoruz? Eh, ayıp ama yani, burada onbaşının tuba'sı mı sfarzando?

Diyeceğim o ki; diziler armoniler üzerine melodiler yaratmakta, daha lineer (çizgisel) bir yaklaşım geliştirmekte, farklı tonal olasılıkları keşfetmekte faydalı olabilirler. Ancak doğaçlamada amaç sürekli "dizisel düşünme"yi aşıp "cümleleme"ye varmak olmalıdır. Yoksa pek çok müzisyende rastladığımız şu şiirlerle karşılaşırız:

ABCÇDEFGĞHİİ

JKLMNOÖP

RSTSRPÖONMLK

JİİHĞGFEDÇCBA '

Jim Hall'a sormuşlar "neden boynun eğri", ay pardon "şu akor üzerine hangi dizileri çalıyorsun" diye, "ben hayatımda hiç dizi çalmadım ki" demiş, gitar değil de kompozisyon okumuş bir gitar üstadımız olarak...

Tamam, şimdi de "garson, bizim diziler nerde kaldı" diyen arkadaşlar için yazıyorum:

İşe modlardan başlayacak olursak (gelenektendir, iyi kafa yapar), ilk önce yapacağımız iş aşağıdaki tabloda sol kolona majör dizinin seslerini her bir basamağından başlayarak yazmak olacak, sonra sağdaki kolona, solda ortaya çıkan dizinin aralık yapısını C köküne transpose ederek yazacağız (Modları yüzyüze anlatırken bile 10 kere anlatması gereken bir beceriksiz öörtmen olarak nasıl bir batağa saplandığımın farkındayım). En sık sorulan sorulardan biri şudur: "Hocam bu C majör diziyi Re'den Re'ye yazınca ne değişiyo da bi de başka isim alıyo?" Bu şöyle bir şey: TOKA- OKAT- KATO-ATOK . Yani anlam ve içerik ööle oluyo. Yani C majörü, D kök notası üzerine çalınca başka bir hissiyat /anlam veriyo, E üzerine çalınca başka...vs... Bu aslında biraz da şey gibi; sütlaç üzerine tarçın ekince başka tat, sıcak şaraba tarçın ekince başka, havuç salatasına tarçın ekince başka gibi. Daha iyi nasıl anlatacağımı bilemiyorum çalmadan da ondan zırvalıyorum. Siz en iyisi çalın da duyup anlayın. Anlayanlar anlamayanlara anlatsın. (Lise regresyonu) Sağ kolonda tüm majör dizi modlarını C'dan görüyorsunuz ki bunları 12 tona transpoze edip öğrenmektir ödev 1.

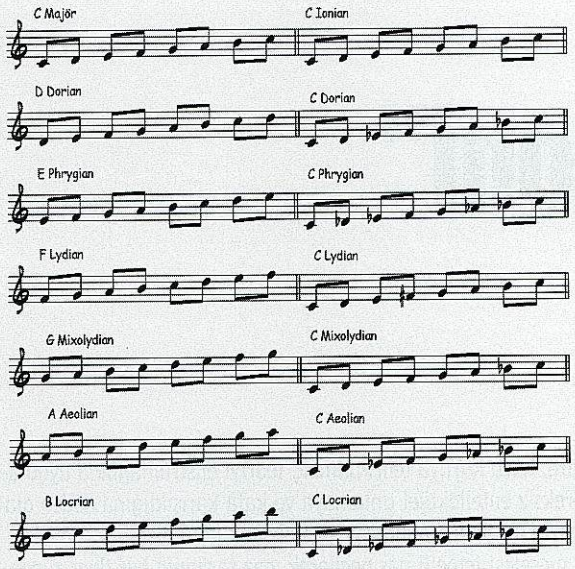

Şimdi de sanki yukarıdakileri anlamış- sindirmişiz gibi, majör diziye yaptıklarımızı melodik minöre yapacağız (hahahahaaa):

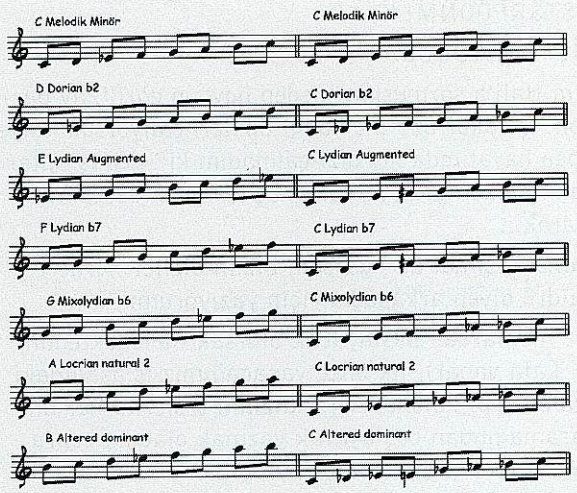

Ve de armonik minöre:

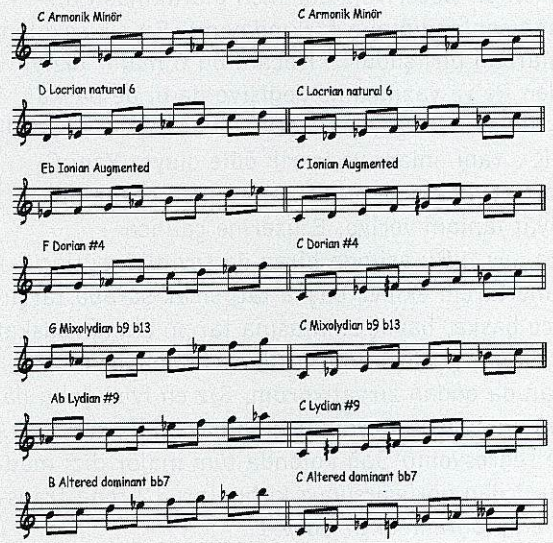

Ve de bunlara jazz diline malolmuş üç simetrik diziyi de eklersek:

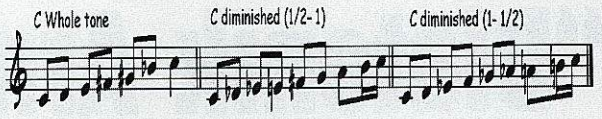

Dikkatinizi celbettiği üzere whole-tone dizisi diğer dizilerden farklı olarak 7, diminished ise 9 sesten oluşmakta. Simetrik oldukları için de sadece C'den ve Db'den başlayan 2 adet whole-tone, C'den, Db'den ve D'den başlayan 3 adet diminished dizisi bulunmakta. (Bana ayrılan yeri espiriler için kullanmak zorundayım, o yüzden bu konuda daha fazla açıklama yapmayıp, bu konuyu engin Türk pratik zekasının ellerine teslim ediyorum.

Ve de son olarak bu dizileri hangi akor üzerine, nasıl, nerede kullanacağımızın (eğer kullanacaksak) tablosu:

Akor tipi	*Uygun dizi-mod*	*Türediği dizi ve yeri*	*En sık kullanım alanı*
Maj7/ Maj6	İonian 1 2 3 4 5 6 7	Kök üzerindeki majör dizi	I maj7- I6 (yani tüm tonik majör akorlar)
	Lydian 1 2 3 #4 5 6 7	ØP4 (P5) major dizi	IV maj7 ve tüm "tonik olmayan" majör akorlar
Dominant 7	Mixolydian 1 2 3 4 5 6 b7	P4 (P5) major dizi	Majör armonide V7 ve V7/IV, bluesda I7
	Lydian b7 1 2 3 #4 5 6 b7	P4 (P5) melodik minör	I7, bII7, II7, bIII7, IV7, V7 in maj, bVI7, VI7, bVII7
	Altere 1 b2 #2 3 #4 #5 b7	m2 melodik minör	bII7, II7 in min, III7, IV7, V7 in maj/min, VI7, VII7
	Diminished (_-1) 1 b2 #2 3 #4 5 6 b7	Kök- _ ses- 1 ses- _ ses vs... kök	I7, bII7, II7, III7, V7 in maj, bVI7, VI7, bVII7
	Mixolydian b9 b13	P5(P4) Armonik minör	V7 in min, VI7 in maj/min
	Whole tone	Kök- 1- 1- 1...kök	II+7 in maj, V+7 in maj/mel min
Dominant 7 sus 4	Mixolydian sus 4	P5(P4) Majör dizi	Tüm Dominant 7 sus 4
Dominant 7 sus 4 b9	Mixolydian sus 4 b9	P5(P4) Armonik minör	Tüm Dominant 7 sus 4 b9
Minör maj7	Melodik Minör	Kök üzerine Melodik Minör	Tüm Minör maj7
	Armonik minör	Kök üzerine Armonik minör	Tüm Minör maj7
Minör 6	Melodik Minör	Kök üzerine Melodik minör	Tüm Minör 6
Minör 7	Dorian	M2 majör dizi	II-7, bIII-7, IV-7, bVI-7, bVII-7, I-7
	Phrygian	M3 majör dizi	III-7
	Aeolian	m3 majör dizi	VI-7
Minör 7 b5	Locrian	m2 majör dizi	Tüm Minör 7 b5
	Locrian natural 9	m3 Melodik minör	II-7b5 in maj, III-7b5, IV-7b5, #IV-7b5, V-7b5, VI-b5
	Locrian natural 13	M2 Armonik minör	II-7b5 in min
Diminished	Diminished 1- 1/2	Kök- 1- _ - 1- _ ...	Tüm diminished
Maj7 #5	İonian augmented	m3 Armonik minör	Tüm Maj7 #5
	Lydian augmented	m3 Melodik minör	Tüm Maj7 #5
	Augmented	Kök-m3-m2-m3-m2...	Tüm Maj7 #5

Olay yerinden süratle uzaklaşıp, yıllarca sürecek bu dertle sizi başbaşa bırakıyorum.

Not: Bu yazı yumurta/kapı ilişkileri uyarınca sabaha karşı 04:30- 06:30 arası yazılmış olduğundan, can ve mal güvenliği açısından dizilerin başka müzik kitaplarından kontrol edilerek kullanılmasında fayda vardır.

JAZZ, BLUES, EMPROVİZE MÜZİK DERGİSİ

Türkiye'nin Tek JAZZ Dergisi

Jazz müziği, diğer müzik türlerinden farklı olarak kalıplara ve sınırlamalara kendini hapsetmemiş, özgürlükçü bir müziktir... Dinleyicisinin yaşı yoktur...

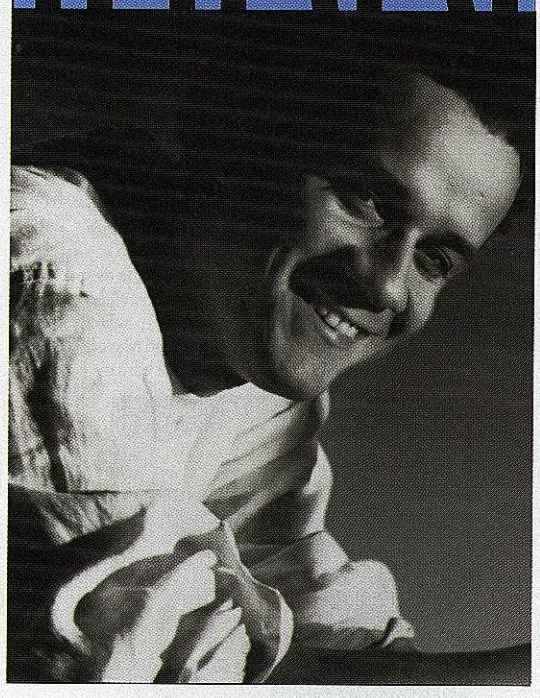

Jazz müziği ile ilgili Türkiye'de kaynak, bilgi ve belge kolay kolay, hatta hiç bulunamadığı için, bu alandaki boşluğu yine jazz müziğini ve dinleyicisini destekleyen kuruluşlarla birlikte **Jazz** dergisi kapatıyor...

ABONE FORMU

Yılda dört sayı yayınlanan **Jazz** dergisine abone olmak istiyorum.

ADI SOYADI

ADRESİ

POSTA KODU

ŞEHİR TEL FAKS

KREDİ KARTI İLE

Kredi kartı hesabıma 16.000.000 TL'yi borç kaydediniz

❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Kredi Kartı No: ⌊⌊⌊⌊ ⌊⌊⌊⌊ ⌊⌊⌊⌊ ⌊⌊⌊⌊

Adı Soyadı: ⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊⌊

Geçerlilik Tarihi: ⌊⌊ ⌊⌊ İMZA:

Şirket ise vergi dairesi ve no.su:.....

HAVALE İLE

Abone bedeli olan 16.000.000 TL'yi Boyut Yayıncılık A.Ş.'nin

❑ Akbank Harbiye Şubesi 11029 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ İş Bankası Altınbakkal Şubesi 30421-243949no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ Vakıflar Bankası Harbiye Şubesi 2007557 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

❑ Yapı Kredi Matsit Şubesi 1000254-3 no.lu hesabına yatırdım; fotokopisi ektedir.

■ Bu formu doldurduktan sonra 212.629 05 75 no'lu fax'a ya da Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul adresine gönderiniz. Tel.0212.629 53 00 (30 Hat)

SUBSCRIBE TO JAZZ

❑ Yes, I want to subscribe to the JAZZ

❑ One year (4 issues) 20.00 $

❑ Check enclosed

❑ Charge my ❑ VISA ❑ MASTERCARD ❑ EUROCARD ❑ DINERS CLUB

Account number: ⌊⌊⌊⌊ ⌊⌊⌊⌊

Expiration Date: ⌊⌊ ⌊⌊

Signature:.....

PLEASE PRINT

NAME

STREET

CITY, STATE, PROVINCE

COUNTRY, ZIP/ POSTAL CODE

■ After filling completely, please send this form to the fax number or to the address mentioned below:
Adress: Boyut Yayın Grubu Matbaacılar Sitesi, 1. Cad. No: 115 (Milliyet Gazetesi arkası) 34560 Bağcılar-İstanbul
Phone: +90.0212.629 53 00 (30 Lines) Fax:+90.212.629.05.75

ULUSLARARASI KULLANILAN KISALTMALAR

acc	akordiyon	**el db**	elektrik double-bas	picc	piccolo
afl	alto flüt	eh	english horn	prg	programming
arr	aranjör	elb	elektrik bas	**r**	reeds
as	alto saksofon	elg	elektrik gitar	**sax**	saksofon
b	bas	elp	elektrik piyano	si	sitar
bar	bariton saksofon	els	elektrik sitar	sou	sousaphone
bcl	bas klarinet	eu	euphonium	ss	soprano saksofon
bfl	bas flüt	**fl**	flüt	str	strings
bgo	bongo	flh	flügel horn	synth	synthesizer
bjo	banjo	frh	french horn	**ta**	tabla
btb	bas trombon	**g**	gitar	tam	tambourine
bs	bassoon	**h**	horn	tb	trombon
c	kornet	har	harpsichord	timb	timbales
cb	kontrabas	hca	harmonika	tp	trompet
cbs	kontrabassoon	ho	hammond org	ts	tenor saksofon
cel	keleste	hp	harp	tu	tuba
cga	konga	**keyb**	keyboards	**v**	violin
cl	klarinet	**man**	mandolin	va	viola
clav	klavinet	mell	mellafon	vb	vibrafon
co	kougar	mrb	marimba	vc	cello
comp	kompözitör	**o**	obua	vo	vokal
cond	kondaktör	orch	orkestra	vtb	valve trombon
cy	simbal	org	org	**wbd**	washboard
d	davul	**p**	piyano	wdwd	woodwinds
dir	direktör	perc	perküsyon	**xyl**	xylophone

Diana Krall
The Look Of Love
Verve 549846-2 (2001)

Müzisyenler
Diana Krall (p, vo)
Russell Malone (g)
Christian McBride (b)
Peter Erskine (d)
Jeff Hamilton (d)
Paulinho De Costa (perc)
London Symphony Orch.
Los Angeles Session Orch.

Grammy ödüllü Diana Krall'ın bu son albümü gerek Claus Ogerman tarafından yapılan orkestrasyonu ve parça seçimiyle geniş kitlelere hitap edeceğe benziyor. Daha önceki albümlerini daha çok küçük gruplarla yapan ve piyanistliğini daha öne çıkaran Krall bu çalışmasıyla daha çok Frank Sinatra ve Tony Bennett gibi melodi ve orkestra düzenlemesine dayalı çok kısa ve ekonomik doğaçlamalar içermekte, fakat tüm bu ticari kaygılara karşın yine de oldukça keyifli bir çalışma.

Harry Connick, Jr.
Songs I Heard
Columbia 504775-2 (2001)

Müzisyenler
Harry Connick, Jr. (vo)

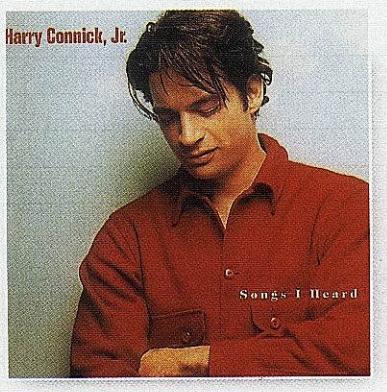

Vokal müzikten hoşlanan okurlarımızın dikkatini çekecek iki Harry Connick Jr. kaydı var bu sayımızda. Bunlardan ilki kalabalık bir müzisyen ve orkestra kaydıyla yapılmış olan Songs I Heard, pekçok Amerikalı'nın okullarda ya da evlerinde annelerinden öğrendikleri türden parçaların yorumu. Toplam 16 parçanın yer aldığı çalışmanın bir parçasında Branford Marsalis saksofon solonun yanında vokal ile de eşlik ediyor.

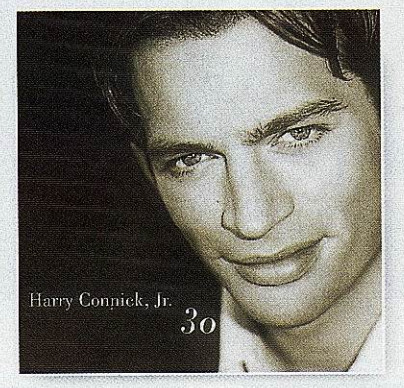

Harry Connick, Jr.
30
Columbia 504774-2 (2001)

Harry Connick Jr. bu çalışmasında ise çoğunlukla solo piyanist olarak dinleyicilerin karşısına çıkıyor. Ayrıca vokali ve konuk müzisyenleriyle de solo parçalara renk katıyor. Konuklar arasında Wynton Marsalis, James Moore, Ben Wolfe de bulunuyor. Sanatçının 30 yaşındaki sesinin rengini merak eden hayranlarının çok keyif alacağı bir albüm.

Greg Osby
Symbols of Light (A Solution)
Blue Note 31395-2 (2001)

Müzisyenler
Greg Osby (as, ss)
Jason Moran (p)
Scott Colley (b)
Marlon Browden (d, perc)

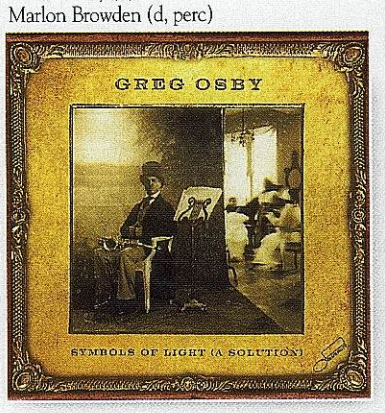

Günümüzün modern anlayışlı alto saksofoncularından bir olan Greg Osby bu kez yine kendi anlayışına çok uygun modern ve dinamik bir ritm-section ile birlikte yaylılara da yer verdiği bir albüm yapmış. Bu araştırıcı ve klişelerden uzak müzisyenin son çalışması yeni tadlar arayan, modern jazz seven dinleyicilere kadar tüm müzikseverlere keyif verecek.

Jason Moran
Black Stars
Blue Note 32922-2 (2001)

Müzisyenler
Jason Moran (p)
Sam Rivers (ts)
Tarus Mateen (b)
Nasheet Waits (d)

Jason Moran'ın bu son çalışmasında genel tavır 60'lı yılların free-jazz'ına göndermelerden oluşmaktadır. Gerek Sam Rivers gibi o dönemin önemli saksofoncularından birinin yer alması gerekse de Jason Moran'ın Greg Osby ile oluşturduğu emprovizasyonal anlayış bu albümde de kendini göstermektedir.

Jacques Loussier
Baroque Favorites
Telarc 83516 (2001)

Müzisyenler
Jacques Loussier (p)
Benoit Dunoyer de Segonzac (b)
Andre Arpino (d)

Jacques Loussier artık bir anlamda klasik müziğin özellikle de Barok'un jazz'a uzanan ayağı. Bu albümde Barok döneminin bestecilerinin çoğunlukla da büyük dinleyici kitlesi tarafından bilenen parçalarını yorumluyor, armonileri üzerine doğaçlamalar yapıyor. Swing'i ve klasik müzik ritm anlayışını üstüste kullanıp kontrastlar yaratıyor. Her tür jazz severin hoşlanacağı bir çalışma ortaya konmuş.

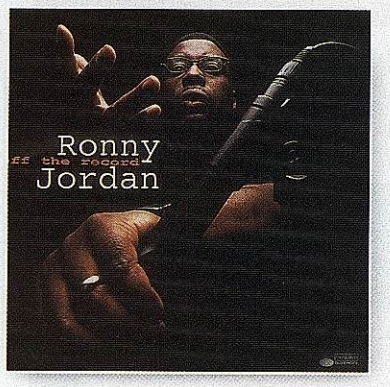

Rony Jordan
Off The Record
Blue Note 30267 2 (2001)

Müzisyenler
Ronny Jordan (g)
Love-Child (vo)
Lee Stone (prog)
Mark Sherman (vib, Fender Rh)

Gitarist Ronny Jordan bu yepyeni çalışmasıyla soul ve R&B severleri çok mutlu edecek nitelikte. Türünden hoşlananlara öneriyoruz.

Stefon Harris & Jacky Terrasson
Kindred
Blue Note 31868 1 (2001)

Müzisyenler
Stefon Harris (vib)
Jacky Terrasson (p)
Tarus Mateen (b)
Terreon Gully (d)
Idris Muhammad (d)

Son dönemlerde yaptığı çalışmalarla ayrı ayrı dikkati çeken piyanist Jacky Terrasson ve vibrafoncu Stefon Harris'in birlikte yaptıkları bu albüm oldukça üst düzey müzikalitesi, olağanüstü doğaçlamaları, eşlik eden müzisyenlerin enerjisi ve seçilen parçalarıyla son dönem piyasaya çıkan en iyi albümleden biri. Her tür jazz dinleyicisinin çok çok keyif alacağı bir çalışma.

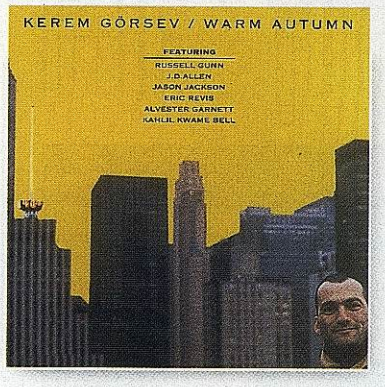

Kerem Görsev
Warm Autumn
Universal 9720025 (2001)

Müzisyenler
Kerem Görsev (p)
Russell Gunn (tp)
J.D.Allen (ts)
Eric Reeves (b)
Alvester Garnett (d)
Kahlil Kwame Bell (perc)

Önceki sayımızda sanatçının kendisiyle yapılmış röportajda uzun uzun bahsettiğimiz çalışma (Jazz 24, syf.40-41) dergimizin bu bölümüne ancak geldi, albümü hala edinmediyseniz hatırlatalım istedik.

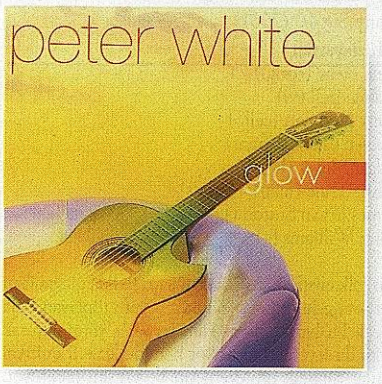

Peter White
Glow
Columbia 504499-2 (2001)

Müzisyenler
Peter White (g)
Steve Cole (s)
Alex Al (b)
Lenny Castro (perc)
Tim Heintz (keyb)

Bu yumuşak tonlu gitarist özellikle smooth jazz sevenlere keyifli dakikalar yaşatacak bir çalışma ortaya koymuş. Türünden hoşlananlara öneriyoruz.

Herbie Hancock
Future & Future
Columbia 505211 2 (2001)

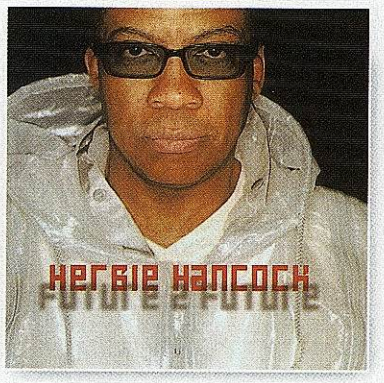

Müzisyenler
Herbie Hancock (keyb)
Imani Uzuri (vo)
Charnett Moffett (b)
Wayne Shorter (s)
Karsh Kale (d)

Efsanevi jazz piyanisti Herbie Hancock müzik hayatı boyunca her zaman popüler akımlara da açık olmuştur. 70'li yıllarda fusion akımının öncüleri arasında yer almış, o dönemlerde yaptığı parçalar bugün bütün jazz'cıların çaldığı funky jazz parçaları olarak standartlar arasında yer edinmiştir. Bu yenilikçi ve popüler nabzı tutma şeceresini, aslında 70'lerin funky soul'undan pek farklı olmadığını düşündüğümüz günümüz disco ve dans müziği ve groove ritmlerinde de Herbie Hancock bu albümüyle hayata geçirmektedir.

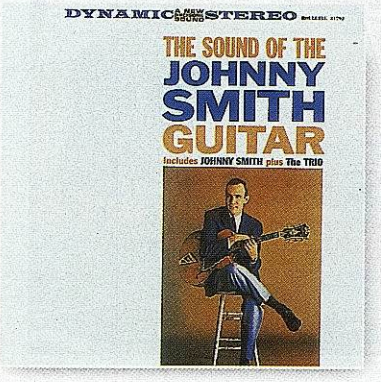

Johnny Smith
The Sound of the Guitar
EMI 31792 2 (2001)

Müzisyenler
Johnny Smith (g)
Hank Jones (p)
George Duvivier (b)
Ed Shaughnessy (d)

Johnny Smith jazz gitarın hakettiğinden daha az ilgi gören müzisyenlerinden birisidir. Olağanüstü tekniği ve müzisyenliği ile özellikle 50'li yıllarda jazz dünyasında haklı bir yer edinen ve kendi adına Gibson'ın gitar modelleri ürettiği (ki bu gitarları son dönemde John McLaughlin kullanıyor) Johnny Smith daha sonraki yıllarda küçük bir şehire yerleşip bir müzik mağazası yönetip, jazz gitar öğreterek hayatını sürdürmüştür. Bu iki değişik kayıttan parçaların bulunduğu albüm, günümüzde Johnny Smith'i tanımayan jazz ve jazz gitar meraklıları için büyük bir fırsat.
Albüm 1960-61'lerde New York'ta kaydedilmiş olan çalışmaların yeniden basımı. Yukarıdaki müzisyenlerden başka albümde Bob Pancoast (p), George Roumanis (b), Mousey Alexander (d) da yer alıyorlar.

Brad Mehldau

Evolution Art of Trio, Vol.5

Warner Bros. 48005-2 (2001)

Müzisyenler

Brad Mehldau (p)
Larry Grenadier (b)
Jorge Rossy (d)

Günümüzün en önemli piyanistlerinden olan Brad Mehldau'nun alıştığımız trio'suyla Village Vanguard'da yaptığı canlı performans kaydının daha önceki albümlerindeki piyano trio konseptine yeni katkılarıyla dinlemenin keyfine varmak isteyenlerin ve Brad Mehldau tiryakilerinin vaz geçemeyeceği bir albüm.

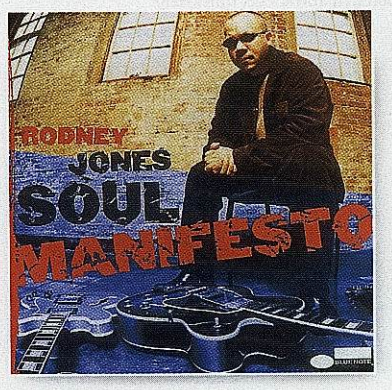

Rodney Jones

Soul Manifesto

Blue Note 30499 2 (2001)

Müzisyenler

Rodney Jones (g)
Maced Parker (as)
Arthur Blythe (as)
Dr.Lonnie Smith (org)
Lonnie Plaxico (b)
Idris Muhammad (d)

Funky tadlar içeren Wes Montgomery'nin popüler dönem sound'unu çağrıştıran bu albüm R&B ve funky etkili jazz dinleyicilerini oldukça tatmin edecektir.

Don Byron

You Are #6

Blue Note 32231-2 (2001)

Müzisyenler

Don Byron (clt)
James Zollar (tp)
Edsel Gomez (p)
Leo Traversa (b)
Milton Cardona (perc, vo)
Ben Wittman (d, perc)

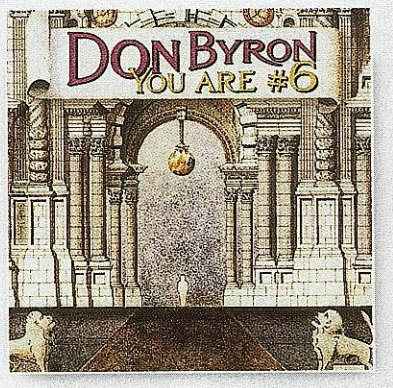

Her çalışmasıyla dinleyicisini şaşırtan Don Byron bu albümünde hem aranjmanlardaki yaratıcılık hem de sololarındaki ele avuca sığmazlıkla hayranlarına keyifli dakikalar yaşatıyor.

Bela Fleck

Perpetual Motion

Sony 89610 (2001)

Müzisyenler

Bela Fleck (banjo)
Joshua Bell (vi)
Gary Hoffman (cello)
Evelyn Glennie (mar)
Edgar Meyer (b, p)
Chris Thile (man)
James Bryan Sutton (sg)
John Williams (g)

Bir folk enstrümanı olan banjoyu jazz'da olağanüstü bir seviyede kullanıp oldukça beğeni toplayan Bela Fleck bu kez klasik eserleri bu sazla yorumlayarak hem dinleyenleri şaşırtıyor hem de lezzetli müzikal tadlar sunarak dinleyenlerin beğenisini kazanıyor. Jazz tuşeli bir folk enstrümanı sanatçısının klasik eserler çalmasını duymak tüm müzikseverlerin özellikle yakalamak isteyeceği bir tad olsa gerek. Albümde Scarllatti, Bach, Debussy, Chopin, Tchaikovski, Paganini, Beethoven'in eserlerine yer verilmiş toplam 20 parça yer alıyor.

Enrico Rava & Paolo Fresu

Shades of Chet

Label Bleu (BMG) 6629 (2001)

Müzisyenler

Enrico Rava (tp)
Paolo Fresu (tp)
Stefano Bollani (p)
Enzo Pietropaoli (b)
Roberto Gatto (d)

Orta ve genç neslin en iyi İtalyan trompetçilerinin biraraya geldiği bu albüm, bu trompetçilerin Chet

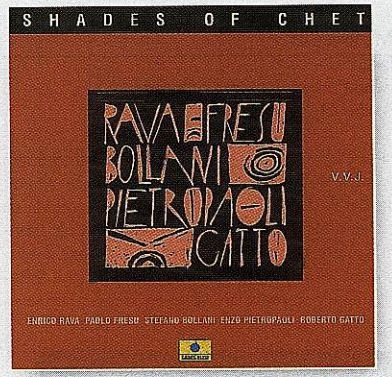

Baker'a olan aşırı ilgi ve sevgisi sayesinde oluşmuş. Chet Baker'ın çaldığı ve sevdiği parçaları yorumlayan Enrico Rava ve Paolo Fresu hem kendi müzikalitelerini en üst düzeyde ve hem de Chet'e olan sevgi ve saygılarını ortaya koymuşlar.

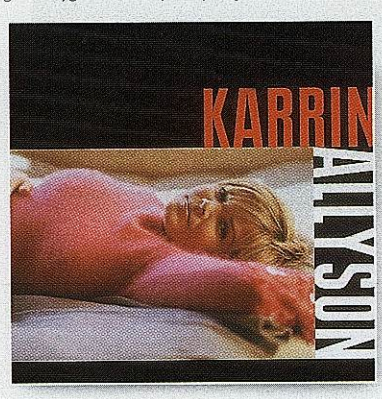

Karrin Allyson

Ballads

Concord 4950-2 (2001)

Müzisyenler

Karrin Allyson (vo)
James Williams (p)
John Patitucci (b)
Lewis Nash (d)
Bob Berg (ts)
James Carter (ts)
Steve Wilson (ss)

Karrin Allyson ilginç sesi ve etkileyici yorumuyla jazz repertuarının efsanevi tenor saksofoncusu John Coltrane tarafından yorumlanmış ballad'ları bu albümde bu kez kendisi yorumluyor, vokal sevenlerin beğenisini bir kez daha kazanıyor.

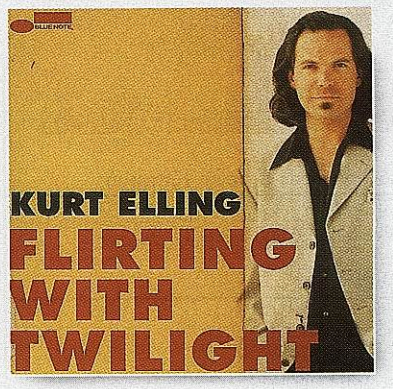

Kurt Elling

Flirting with Twilight

Blue Note 31113-2 (2001)

Müzisyenler
Kurt Elling (vo)
Clay Jenkins (tp)
Jeff Clayton (as)
Bob Sheppard (ts, ss)
Laurence Hobgood (p)
Marc Johnson (b)
Peter Erskine (d)

Son dönemde Chicago'dan çıkan en iyi jazz vokalistlerinden biri olan Kurt Elling ilginç sesi ve parçalara getirdiği alışılmamış yorumuyla günümüz jazz dünyasında haklı bir yer edindi. Her yeni albümü gibi bu albümü de Kurt Elling'in dinleyicileri ve jazz meraklıları tarafından bir solukta dinlenip keyfine varılacak cinsten.

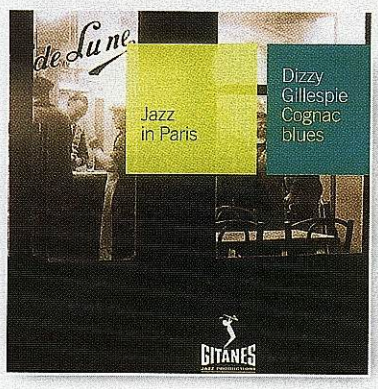

Dizzy Gillespie
Cognac Blues
Gitanes 014064-2 (2001)

Müzisyenler
Dizzy Gillespie (tp)
Don Byas (ts)
Art Simmons (p)
Jean Jacques Tilche (g)
Joe Benjamin (b)
Al Jones (d)

Bebop dönemini başlatan jazz müzisyenlerinden birisi olan Dizzy Gillespie'nin Paris'te Ringside Club'da yaptığı bu kayıt hem Dizzy'nin müzisyenliğini hem de grubu ve müziğin rengini oldukça iyi yansıtıyor.

Gonzalo Rubalcaba
Supernova
Blue Note 31172-2 (2001)

Müzisyenler
Gonzalo Rubalcaba (p)
Carlos Henriquez (b)
Ignacio Berroa (d)

Küba'nın jazz dünyasına son yıllarda armağan ettiği en büyük müzisyenlerden birisi olan piyanist Gonzalo Rubalcaba bu son çalışmasında yine kendisinden duymayı beklediğimiz tekniği, müzisyenliği ve kompozisyonlarını oldukça artistik bir şekilde kullanmış.

Erkan Oğur
Fuad
Kalan 231 (2001)

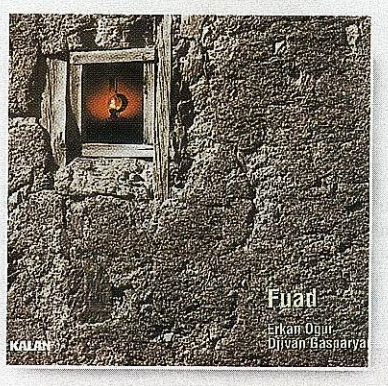

Müzisyenler
Erkan Oğur (g)
Djivan Gasparyan (duduk)
Armen Gazaryan (duduk)
Vazgen Makaryan (duduk)
Derya Türkan (kemençe)
Ferruh Yarkın (perc)
Selda Öztürk (perc)
Soner Akalın (perc)

Müzik dünyasının ünlü duduk ustası Djivan Gasparyan, geçen sene katıldığı İstanbul Jazz Festivali'nde tanıştığı Erkan Oğur ile benzerine rastlanmayan bir kayıt gerçekleştirmiş. Fuad yürek, gönül anlamına geliyor. 10 parçanın kaydedildiği albümdeki çalışmalar ortak. Çalışma için özellikle Erkan Oğur'un felsefi ve müzikal bağlamda ulaştığı mertebeyi en iyi yansıtan albüm diyebiliriz.

Susanne Abbuehl
April
ECM 1766 (2001)

Müzisyenler
Susanne Abbuehl (vo)
Wolfert Brederode (p)

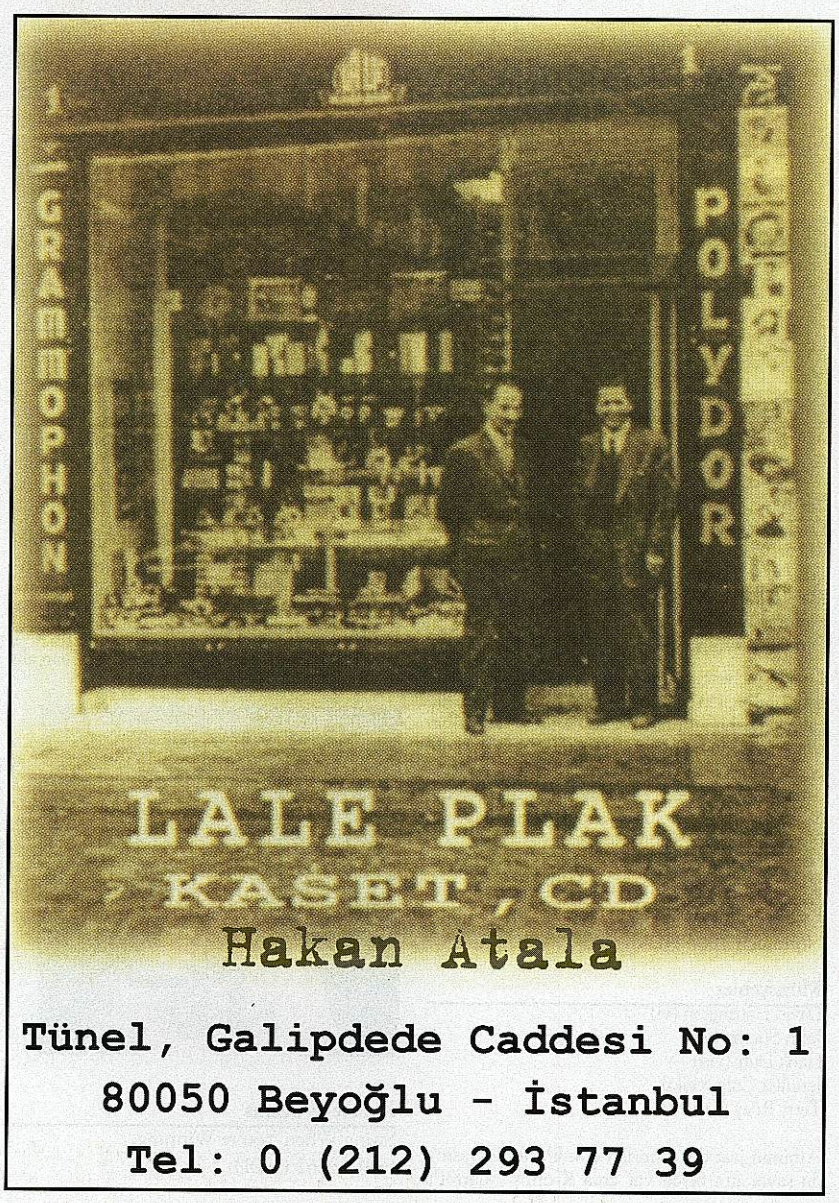

Christof May (clt)
Samuel Rohrer (d, perc)

Susanne Abbuehl oldukça değişken bir repertuar ve alışılmadık trio'suyla sevenlerinin karşısına çıktığı bu albümde kendi yazdığı besteleri E.E.Cummings şiirlerinden oluşan sözler, Carla Bley'in besteleri ve kendi yazdığı sözler ve Monk'un olağanüstü bestesi Round Midnight'a yaptığı duyarlı performansıyla ilgi topluyor.

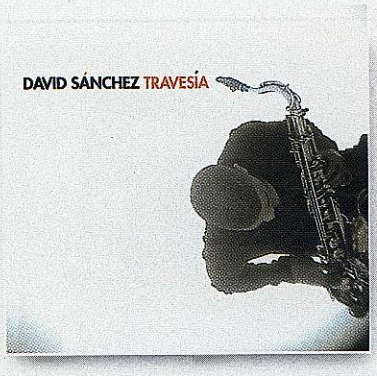

David Sanchez

Travesia
Columbia 504500-2 (2001)

Müzisyenler

David Sanchez (ts)
Miguel Zenon (as)
Edsel Gomez (p)
Hans Glawischnig (b)
Antonio Sanchez (d)
Pernell Saturnino (perc)

David Sanchez bu albümünün müzikalitesini bir adım daha öne geçiren bir çalışma olarak nitelendiriyor. Bu çalışmanın hayatın bir parçası ve ileriye doğru bir adım olarak düşünüyor. Gerçekten de bir önceki albümü olan Melaza'ya göre hem kişisel hem de grup olarak gelişme gösterdiği bir çalışma. Sanchez'in yenilikçi yaklaşımları ve müzikalitesinin tadına varmak isteyen okurlarımız kaçırmayacaklardır.

Kronos Quartet with Terry Riley

Requiem For Adam
Nonesuch 79639 (2001)

Müzisyenler

David Harrington (vi)
John Sherba (vi)
Hank Dutt (vio)
Jennifer Culp (cello)
Terry Riley (p)

Albümü jazz dosyasından çok klasik dosyasında saymakta fayda var ama Kronos Quartet'i

dergimizden takip eden pekçok okurumuz olduğunu bildiğimden bu bölüme aldık. Adına bu albümün adandığı Adam, David Harrington'ın trajik bir şekilde ölen 16 yaşındaki oğlu, dersek albümün konsepti de anlaşılır sanırım. Şimdiye kadar birlikte 450 parça yazıp aranje eden grup üyelerinin bu parçalardaki performansları olağanüstü.

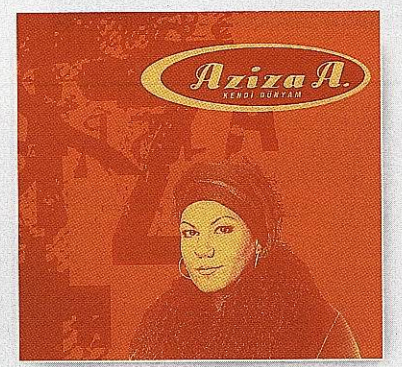

Aziza A.

Kendi Dünyam
Doublemoon 0014 (2001)

Müzisyenler

Aziza A (vo)
Andreas Advocado (bg)
Turgay Ayaydınlı (keyb)
Boris Meinhold (g, keyb)

Berlinli sanatçı oriental hip-hop'tan hoşlanan okurlarımızın dikkatini çekecektir kuşkusuz. Albümde yer alan diğer sanatçılar Stefan Bühler (g, p), Björn Werra (bg) ayrıca vurmalı ve yaylı sazlardan oluşan bir orkestra da albüme renk katıyor. 14 parçanın yer aldığı çalışmadaki parçaların sözleri de kendisine ait.

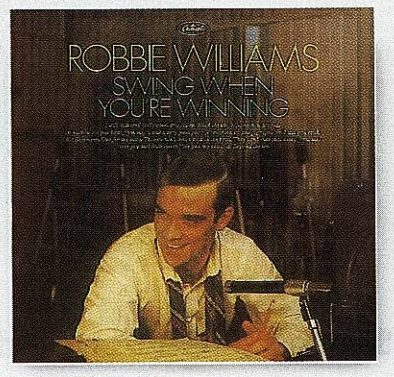

Robbie Williams

Swing When You're Winning
EMI 68262 (2001)

Günümüz pop yıldızlarının önde gelenlerinden olan ingiliz şarkıcı Robbie Williams nedense jazz şarkıcılarının repertuarlarına el atarak büyük orkestra eşliğinde söylüyor bu kez. Mack The Knife, Somethin' Stupid, It was A Very Good Year, Starighten up and fly right, One for My Baby, They Cant' Take That Away From Me gibi Sinatra klasikleriyle birlikte 15 parçanın yer aldığı albüm Frank Sinatra, Dean Martin ve Sammy Davis Jr.'a adanmış.

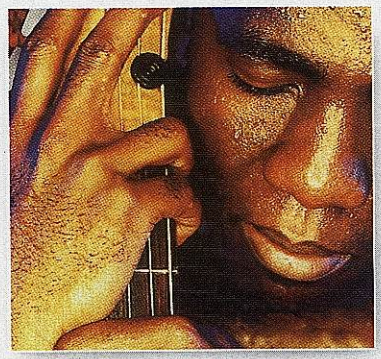

Richard Bona

Reverence
Columbia 504497 2 (2001)

Müzisyenler

Richard Bona (vo, g)
Aaron Heick (ss)
Etienne Stadwijk (keyb)
George Whitty (p)
Vinnie Colaiuta (d)

Kamerunlu bascı, şarkıcı ve besteci Richard Bona'nın bu son çalışmasında yukarıda saydığımız ekipten başka Pat Metheny (g), Ariel Hoenig (d), Edsel Gomez (p), Gil Goldstein (con), Michael Brecker (ts) gibi ünlü müzisyenlerin yanısıra pekçok sanatçının yer alıyor. İlk kez 1999'da Scenes from my Life adlı albümle tanıdığımız sanatçı bu CD'de 12 parçalık bir repertuarla sevnlerinin karşısında.

Ernest Ranglin

Gotcha!
Telarc 83533 (2001)

Müzisyenler

Ernest Ranglin (g)
Antonio Hart (s)
Warren Bernhardt (p)
Gary Mayone (keyb)
Anthony Jackson (b)
Errol "Crusher" Bennett (perc)
Steve Jordan (d)

Ernest Ranglin'in her zamanki alıştığımız yumuşak tonu ve Jamaika tuşesiyle son derece keyifli parçaların seslendirildiği bu Karayib adalarının

otantik kokusunu jazz ve elektrik gitar sevenlere ulaştırdığı çok zevkli çalışmadan okurlarımız da memnun kalacaklardır.

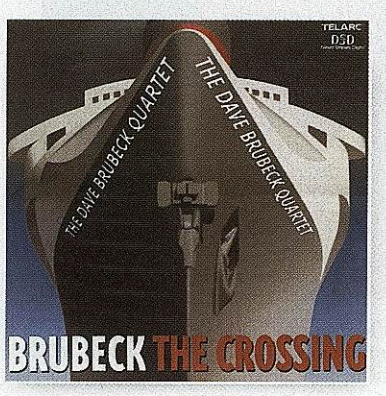

Dave Brubeck
The Crossing
Telarc 83520 (2001)

Müzisyenler
Dave Brubeck (p)
Bobby Militello (as)
Alec Dankworth (b)
Randy Jones (d)

Jazz tarihine geçmiş önemli bestelere ve albümlere imza atmış olan piyansit ve besteci dave Brubeck bu çalışmasında da yine araştırıcı ve modern tavrını sürdürüyor. Hem besteleri hem de kendisiyle birlikte çalan müzisyenlerle sürekli ileriye bakan yaratıcı bir müzik ortaya koyuyor.

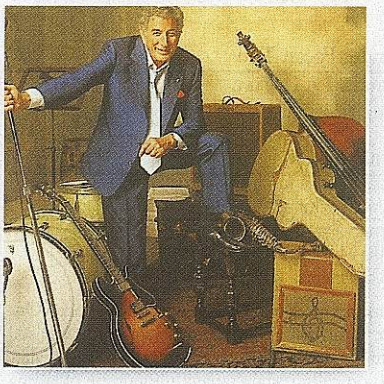

Tony Bennett
Playing with my Friends
Sony 504175-2 (2001)

Müzisyenler
Tony Bennett (vo)
Ralph Sharon (p)
Grey Sargent (g)
Paul Langosch (b)
Clayton Cameron (d)

Geçtiğimiz Ağustos ayında New York'daki Metropolitan Museum of Art'da 75. yaşgününü kutlayan efsane sanatçı, yeni albümünde müzik dünyasının en ünlü isimleri K.D.Lang, Ray Charles, Diana Krall, B.B.King, Natalie Cole, Sheryl Crow, Bonnie Raitt, Stevie Wonder ile biraraya gelerek blues klasiklerini seslendirmişler.

George Shearing
Back to Birdland
Telarc 83524 (2001)

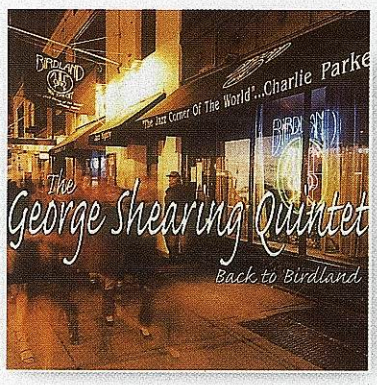

Müzisyenler
George Shearing (p)
Don Thompson (vib)
Reg Schwager (g)
Neil Swainson (b)
Dennis Mackrel (d)

George Shearing jazz tarihine hem besteleri hem de bu bestelerini seslendirdiği vibrafon, gitar ve piyanodan oluşan seksiyonun rengiyle geçmiştir. Son yıllardaki yaptığı grupla bu anlamda Shearing'in imza sound'unu duyurmakta ve yaptığı canlı performansda kendini ünlü kılan parçalara bol bol yer vermektedir.

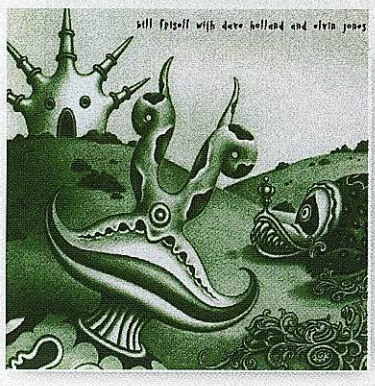

Bill Frisell
With Dave Holland & Elvin Jones
Nonesuch 79624-2 (2001)

Müzisyenler
Bill Frisell (g)
Dave Holland (b)
Elvin Jones (d)

Country müziğini ve modern sound'a olan ilgisini yakinen bildiğimiz yaratıcı gitarist Bill Frisell herbiri birer yaşayan efsane olan ritm seksiyonu ile yaptığı bu albümde kendilerinden beklenen yaratıcı müzikalitelerinden bol bol örnek vermişler. Albümde genellikle Frisell besteleri seslendirilmiş, bu bestelerde olduğu kadar diğer parçalarda da grubun içiçeliği hayranlık uyandırıcı.

Vanessa Rubin
Girl Talk
Telarc 83480 (2001)

Müzisyenler
Vanessa Rubin (vo)
Eric Alexander (ts)
Steve Davis (b)
Javon Jackson (ts)
Etta Jones (vo)
Lewis Nash (d)
Cedar Walton (p)

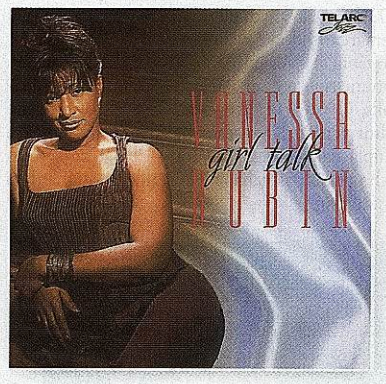

David Williams (b)
Larry Willis (p)

Sanatçı çok iyi müzisyenlerden oluşan bir grup ve jazz dinleyicisinin iyi bildiği standartlardan oluşan bir repertuarla bu albümü gerçekleştirmiş. Güçlü sesi ve etkileyici yorumu ve günümüz jazz sahnesinin önemli müzisyenlerinin işbirliği ilgiye değer.

Ray Brown
Superbass 2
Telarc 83484 (2001)

Ray Brown (b)
John Clayton (b)
Christian McBride (b)

Yaşayan kontrabas efsanesi Ray Brown birkaç yıldır genç yıldız Christian McBride ile sahneleri paylaşıyor. Bu kez aralarına bascı John Clayton'ı da alarak bir kulüp konserini albüme dönüştürmüşlerdi. Bu albümde de sadece üç bascı birlikteler. Ritmik ve armonik olarak birbirlerini besleyerek olağanüstü performans sergiledikleri bir Blue Note konserini kaydedip bu CD ile ölümsüzleştirmişler.

Gidon Kremer
Tracing Astor
Nonesuch 79601 (2001)

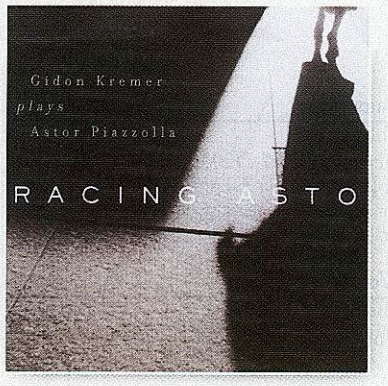

100'den fazla kaydı bulunan 1947 Riga doğumlu kemancı Gidon Kremer'in son çalışması. Astor Piazzola'yı yorumladığı üçleme albümünün sonuncusu da aynı zamanda. Hommage a Piazzolla (1996), El Tango (1997), Astor Quartet adını verdiği Kremerata Baltica ile oluşturduğu grupla çaldığı Eight Seasons (2000) bu serinin daha önceki çalışmaları. Türünden hoşlananlara öneriyoruz.

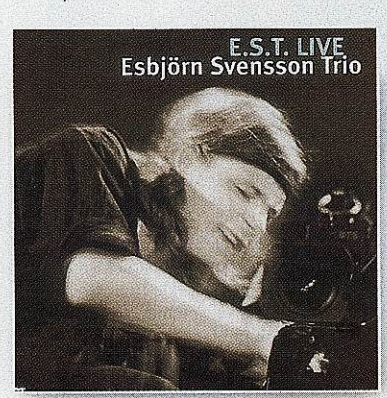

Esbjörn Svensson Trio
EST Live '95
ACT 9295-2 (1995)

Müzisyenler
Esbjörn Svensson (p)
Dan Berlund (b)
Magnus Öström (d)

Esbjörn Svensson trio'suyla günümüz jazz dünyasında fırtına gibi esiyor. İsveçli bu müzisyenler tüm Avrupa festivalleri dışında Amerika'da da bir konserden diğerine koşuyorlar. Bu ifade gücü yüksek etkileyici piyano trio'sunu 1995 kaydı olan albümü sadece bu grubun hayranları tüm jazz severler merakla edinecekler.
Albümün içinde 1999 Montreux festivalinden kaydedilmiş Dodge the Dodo adlı parçanın kaydını bulunduğu bir de bonus Cd yer alıyor.

Laura Fygi
Change
Mercury 586507-2 (2001)
Hollandalı şarkıcı Laura Fgyi'nin son çalışması. Funk ve fusion tadlar taşıyor. Türünden hoşlananlara öneriyoruz.

Women
The best jazz vocals
Universal 520974-2 (2001)

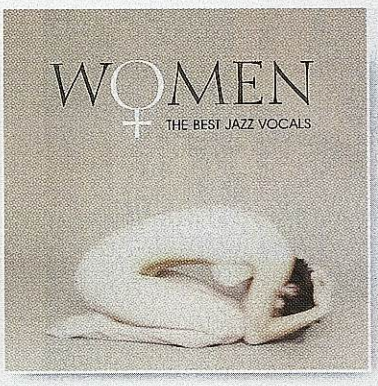

İki CD'den oluşan bu albüm vokal jazz sevenler için ideal. Ayrıca çok meraklısı olmayıp da az çok bilgi edinmek isteyenlere de uygun. Ballad'lardan oluşan albümde Diana Krall, Silje Nergaard, Ruth Cameron, Dee Dee Bridgewater, Abbey Lincoln, Cassandra Wilson, Shirley Horn, Laura Fgyi, Diane Schuur, Helen Merrill ilk CD'de, Sarah Vaughan, Ella Fitzgerald, Dinah Washington, Billie Holiday, Nina Simone, Carmen McRae, Teri Thornton, Peggy Lee, Dorothy Danridge, Anita O'Day, Blossom Dearie, Patti Page de 2. CD'de yer alıyorlar.

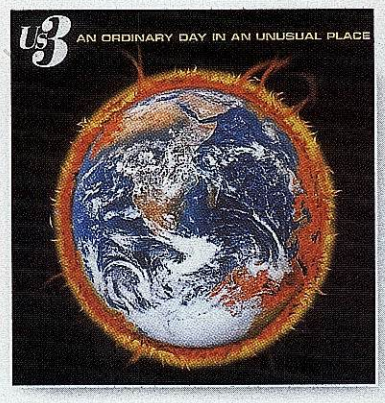

US3
An Ordinary Day in an Unusual Place
Universal 014832-2 (2001)

Müzisyenler
Alison Crokett (vo)
Jim Watson (p)
Ed Jones (ts)
Mika Myllari (tp)
Chriss Star (tp)

Acid-jazz'ın en şöhretli gruplarından olan US3 bu son çalışmasında da güzel vokaller geniş nefesli düzenlemeleri ve nefesli enstrümantalistlerin kısa ama etkileyici sololarıyla tabii ki günümüzün dans ritmleriyle oldukça başarılı bir çalışma kotarılmış, türünden hoşlananlara öneriyoruz.

Ömer Faruk Tekbilek
Selected Pieces 1987-98
Celestial 13190-2 (2001)

Sanatçının 'best of' niteliğini taşıyan bu toplama albümü 11. Akbank Jazz Festivali'nin ardından piyasaya çıkarıldı. Birçok enstrümanı çalabilen ama özellikle ney, zurna, bağlama ve perküsyonu da aynı yetenekle çalabilen Tekbilek'in ülkemizde de yayımlanan 8 albümünden en göze çarpanlar Suleyman The Magnificient, Whirling, Mystical Garden ve One Truth'tur. Sanatçının 1987-98 yılları arasında yayımlanan albümlerinden en seçkin 15 parçası bu CD'de toplanmış.

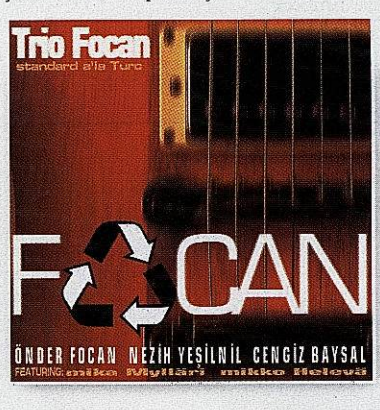

Önder Focan Trio
Standard A'La Turc
Blue Note 5378282 (2001)

Müzisyenler
Önder Focan (g)
Nezih Yeşilnil (b)
Cengiz Baysal (d)
Mika Myllari (tp)
Mikko Heleva (Ham.org)

Türk jazz müziğinin önde gelen gitaristlerinden Önder Focan'ın uzun yıllardır izlediği müzik çizgisini tutarlı bir şekilde bu çalışmasında da görmekteyiz. Bu son çalışmasında sanatçı türünün ne olduğuna bakmadan, Türk popüler parçalarından jazz'a uyarlanabilenlerden oluşan ilginç bir repertuarla, yıllardır birlikte çaldığı Cengiz Baysal ve Nezih Yeşilnil ile modern mainstream çizgisinde, jazz standartları tadında, konuk müzisyenlerin de kattığı renk ile çok başarılı bir çalışmaya imza atmış.
Albümle ilgili geniş röportajı bu sayımızda bulacaksınız. Albüm Ocak ayının 20'sinden sonra piyasada olacak.

Hillard Ensemble
Morimur
ECM 1765 (2001)

Müzisyenler
Christoph Poppen (vi)
Monika Mauch (vo)
David James (vo)
John Porter (vo)
Gordon Jones (vo)

J.S.Bach parçalarının yer aldığı bu klasik çalışma türünden hoşlananları memnun edecek.

İsim	Dergi Sayı No	Dergi Sayfa
A		
A Tribute To Oscar Peterson	7	82
A Twist Of Marley	24	107
Abbey Lincoln	22	4
Abbey Lincoln	9	85
Abbey Lincoln	14	86
Abbey Lincoln	21	109
Abdullah İbrahim	20	102
Acid Jazz	8	4
Acid Jazz	1	26
Acid Trippin	10	82
Acoustic Alchemy	12	106
Againts All Odds	17	90
Ahmad Jamal	12	86
Ahmad Jamal	13	92
Ahmad Jamal	14	88
Ahmet Ertegün	17	42
Ahmet Gülbay	9	62
Ajlan Büyükburç	10	91
Al Cohn	12	98
Al Di Meola	21	103
Al Di Meola	24	92
Al Di Meola	13	93
Al DiMeola	4	78
Al DiMeola	17	89
Al Jerreau	18	103
Alan Broadbent	18	101
Alan Ginter	17	47
Alan Holdsworth	18	106
Alex Bugnon	19	101
Alex De Grassi	17	93
Ali Perret	21	68
Alice Coltrane	14	94
Allan Harris	17	87
Allison B. King	8	33
Altan İrtel	10	57
Anders Widmark	23	106
Andreas Vollenweider	19	101
Andy Middleton	22	102
Andy Sheppard	6	90
Andy Summers	22	101
Andy Summers	16	94
Andy Summers	22	101
Angelika Kidjo	11	99
Anna Caram	5	94
Anouar Brahem	21	33
Anouar Brahem	12	99
Anthony Braxton	19	5
Anthony Brown	20	58
Anthony Williams	18	105
Antonio Carlos Jobim	11	98
Archie Shepp	14	94
Aretha Franklin	19	59
Aretha,	8	83
Arif Mardin	23	40
Arif Mardin	17	45
Arif Mardin	19	101
Arkın Ilıcalı	19	36
Art Blakey	16	16
Art Blakey	15	94
Art Blakey	16	96
Art Blakey	17	92
Art Blakey	18	104
Art Farmer	17	15
Art Porter	13	96
Art Porter Jr.	5	22
Art Tatum	21	30
Art Tatum	21	98
Arthur Blythe	7	88
Artie Shaw	13	65
Arto	5	37
Arto Tunçboyacıyan	9	84
Arturo Sandova	12	18
Arturo Sandoval	8	11
Arturo Sandoval	22	105
Asiaminor	3	79
Asiaminor	9	83
Astor Piazzola	10	84
Astor Piazzola	17	95
Astor Piazzola	18	101
Astrud Gilberto	10	86
Aşkın Arsunan	20	50
Aşkın Arsunan	17	73
Ateş Tezer	17	102
Atilla Engin	19	99
Atilla Zoller	10	16
Atilla Zoller	22	101
Atlantic Jazz Classics	12	103
Attila Engin	23	49
Audio Fact	8	46
Audio Fact	13	86
Avishai Cohen	18	104
Avishai Cohen	21	106
Aydan Akıneri	16	56
Aydın Esen	23	32
Aydın Esen	17	6
Aydın Esen	14	104
Aydın Esen	6	49
Aydın Esen	2	78
Aydın Esen	9	84
Aydın Esen	13	96
Aydın Esen	18	104
Aydın Esen	23	102
Ayhan Yünkuş	12	52
Ayşe Tütüncü	16	58
Ayşe Tütüncü	15	30
Ayşe Tütüncü	14	86
Ayşegül	15	96
Ayşegül Yeşilnil Quintet	24	93
Ayten Alpman	10	42
Aziza	9	44
Aziza Mustafa	2	14
Aziza Mustafa zadeh	8	78
B		
Baden Powell	20	103
Badi Assad	11	93
Badi Kemal	12	70
Bailey,	11	98
Baki Duyarlar	16	87
Barb Jungr	20	104
Barbara Dennerlein	7	90
Barbara Hendricks	10	89
Barboros Erköse	11	91
Barney Kessel	23	95
Barry Ulanov	10	26
Beady Belle	23	108
Bebop	9	4
Before Night Falls	24	108
Bela Fleck& The Fleckstones	12	98
Bela Fleck& The Fleckstones	20	103
Ben Harper	15	24
Ben Harper	1	21
Ben Webster	15	16
Ben Webster	14	92
Bendian,	11	98
Benny Carter	14	95
Benny Goodman	17	69
Benny Goodman	14	20
Benny Goodman	13	9
Benny Green	9	65
Benny Green	16	98
Bertrand Tavernier	22	19
Betty Carter	13	14
Betty Carter	11	79
Betty Carter	8	53
Bheki Mseleku	8	87
Big Band	15	73
Big Band	14	70
Big Band	8	63
Big Band	6	58
Big Band	3	70
Big Band	2	65
Big Bands	16	93
Big Bill Morganfield	24	95
Big Daddy Kinsey	2	81
Big Kahuna	17	92
Bill Bruford	12	35
Bill Cosby	9	87
Bill Evans	19	22
Bill Evans	12	10
Bill Evans	6	54
Bill Evans	5	30
Bill Friesell	8	80
Bill Frisell	5	88
Bill Frisell	11	96
Bill Frisell	13	94
Bill Frisell	17	95
Bill Frisell	22	104
Bill Frisell Group	6	39
Bill Stewart	9	83
Billi Frisell	19	98
Billie Holiday	16	71
Billie Holiday	6	36
Billie Holiday	4	62
Billie Holiday	21	106
Billie,	8	83
Billy Branch	6	92
Billy Higgins	23	7
Billy Strayhorn	6	66
Bireli Lagrene	21	108
Birol Yayla	19	102
Blonde	24	109
Blues de-Luxe	21	109
Blues for a Rotten Afternoon	20	105
Blues Mobs	1	20
Bob Belden	10	88
Bob Belden	21	104
Bob Belden	23	104
Bob Dorough	9	88
Bob Dorough	21	106
Bob James	5	88
Bob James	17	94
Bob James	22	104
Bob James Trio	4	81
Bobby Hutcherson	15	98
Bobby McFerrin	8	83
Bobby McFerrin	9	89
Bobby McFerrin	10	86
Bobby Rush	16	24
Bobo Stenson Trio	20	99
Boby Previte	24	89
Boris Vian	12	21
Bossa Nova	7	15
Bossa Nova	9	90
Boyd Raeburn	7	41
Brad Mehldau	24	105
Brad Mehldau	24	106
Brad Mehldau	21	19
Brad Mehldau	8	68
Brad Mehldau	9	81
Brad Mehldau	11	90
Brad Mehldau	16	92
Brad Mehldau	18	107
Brad Mehldau Trio	23	82
Branford Marsalis	8	81
Branford Marsalis	15	90
Branford Marsalis	20	96
Branford Marsalis	23	104
Branford Marsalis Trio	9	85
Brenda Russel	21	103
Brian Blade	12	105
Brian Blade	18	99
Brooklyn Funk Essentials	12	98
Brother Jack McDuff	24	103
Brownie McGhee	20	64
Brownie McGhee	2	41
Bryan Ferry	18	48
Bryan Ferry	18	103
Buckshot Lefonque	8	82
Buckwheat Zydeco	16	24
Bud Powell	20	18
Buddy Guy	15	98
Buddy Rich	4	72
Buddy Rich Big Band	11	91
Buddy Rich Big Band	13	92
Buena Vista	19	96
Bugge Wesseltoft	23	88
Bugge Wesseltoft	16	98
Bugge Wesseltoft	23	107
Burger	15	97
Burhan Öçal	24	32
Burhan Öçal	13	92
Burhan Öçal	16	89
Burton,	14	89
But Powell	2	56
Butch Morris	13	49
C		
C.J.Chenier	24	96
Caecilie Norby	9	81
Cafe Brazil	24	109
Cal Tjader	12	99
Calle 54	22	105
Caltrane	24	68
Can Kozlu	17	34
Canan Aykent	24	45
Candido	18	104
Caravana Cubana	20	100
Caribbean Jazz Project	19	106
Carlo Actis Dato	16	60
Carlos Benavent	11	28
Carmen McRae	7	60
Carol Fran	4	36
Carpe Diem	8	38
Carter	9	59
Casino Lights' 99	21	107
Cassandra Wilson	16	12
Cassandra Wilson	11	34
Cassandra Wilson	4	78
Cassandra Wilson	8	79
Cassandra Wilson	10	86
Cassandra Wilson	14	86
Cecil Taylor	14	88
Cedar Walton	12	101
Celebration the Music of	17	96
Celia Cruz	23	87
Celia Cruz	23	107
Cem Aksel	15	50
Cem Aksel	5	95
Cengiz Baysal	22	110
Cengiz Baysal	1	32
Cesaria Evora	24	42
Cesaria Evora	16	93
Cesaria evora	23	108
Chan Parker	16	82
Chan Parker	10	34
Charles Brown	10	87
Charles Gayle	8	51
Charles Lloyd	24	84
Charles Lloyd	20	98
Charles Lloyd	15	28
Charles Lloyd	8	79
Charles Lloyd	15	93
Charles Lloyd	20	98
Charles Mingus	24	12
Charles Mingus	7	18
Charles Mingus	4	10
Charles Mingus	14	95
Charles Mingus	15	93
Charles Mingus	22	106
Charlie Byrd	17	17
Charlie Byrd	8	83
Charlie Byrd	19	104
Charlie Byrd	19	104
Charlie Haden	24	102
Charlie Haden	24	106
Charlie Haden	23	36
Charlie Haden	22	85
Charlie Haden	18	38
Charlie Haden	6	62
Charlie Haden	1	22
Charlie Haden	5	88
Charlie Haden	6	85
Charlie Haden	9	80
Charlie Haden	9	80
Charlie Haden	9	81
Charlie Haden	10	85
Charlie Haden	16	92
Charlie Haden	24	102
Charlie Haden	24	106
Charlie Haden Quartet West	16	89
Charlie Haden/Hank Jones	2	81
Charlie Haden/Quartet West	1	54
Charlie Haden/Quartet West	2	78
Charlie Haden/Quartet West	4	76
Charlie Haden/Quartet West	4	76
Charlie Hunter	20	100
Charlie Hunter Quartet	7	89
Charlie Hunter Quartet	11	95
Charlie Hunter Quartet	15	91
Charlie Musselwhite	4	82
Charlie Parker	1	15
Charlie Warts	20	97
Chet atkins	10	87
Chet Baker	3	37
Chet Baker	5	85
Chet Baker	9	86
Chick Corea	1	28
Chick Corea	8	87
Chick Corea	10	86
Chick Corea	12	99
Chick Corea	13	97
Chris Botti	16	99
Chris Potter	23	10
Chris Potter	13	91
Chris Speed	11	100
Chris Thomas King	16	24
Christian McBride	3	74
Christian McBride	13	87
Christian McBride	21	105
Chucho Valdes	16	96
Chucho Valdes	19	102
Chuco Valdes	12	101
Cinema Italiano	24	108
Cinema Serenade 2	16	96
Clarence 'Gatemouth' Brown	2	80
Clarence 'Gatemouth' Brown	16	94
Clarence Hollimon	4	36
Clark Terry	23	74
Cold House	16	98
Coleman Hawkins	12	20
Coleman Hawkins	14	94
Colette Magny	20	104
Collective Force	19	102
Compardres	19	100
Compay Segundo	19	96
Corea,	14	89
Coşkun Yerli	8	15
Count Basie	17	20
Count Basie	5	54
Count Basie	23	66
Count Basie	15	91
Courtney Pine	9	43
Courtney Pine	1	56
Courtney Pine	8	87
Courtney Pine	12	100
Courtney Pine	21	109
Craif Harris	11	91
Craig Chaquico	18	106
Curtis Lundy	17	90
Cüneyt Sermet	17	40
Cüneyt Sermet	12	67
Cyrus Chestnut	5	90
Cyrus Chestnut	13	92
Cyrus Chestnut-Earth Stories	3	83
Ç		
Çağlayan Yıldız	12	54
Çağlayan Yıldız	12	100
D		
Dairne Reeves	22	100
Daniel Barenboim and Guests	17	98
Danilo Perez	14	92
Danilo Perez	21	103
Dave Brubeck	21	87
Dave Brubeck	5	58
Dave Brubeck	1	49
Dave Brubeck	7	89
Dave Brubeck	15	98
Dave Brubeck	19	106
Dave Brubeck	20	101
Dave Brubeck	23	107
Dave Brubeck	24	106
Dave Douglas	21	7
Dave Douglas	21	80
Dave Frisberg	21	106
Dave Grusin	20	102
Dave Holland	23	70
Dave Holland	3	77
Dave Holland	24	107
Dave Holland	19	71
Dave Holland Quintet	11	93
Dave koz	17	96
Dave Weckl	18	103
Dave Weckl	19	102
Dave Weckl Band	21	108
David Benoit	20	102
David Benoit	16	95
David Benoit	20	102
David Binney	23	107
David Fathead Newman	20	75
David Friesen	17	89
David Murray	22	73
David Murray	17	94
David Murray	19	99
David S.Ware	20	103
David Sanborn	5	89
David Sanchez	4	78
David sanchez	5	87
David Sanchez	20	101
Deanna Witkowski	18	106
Dee Dee Bridgewater	3	79
Dee Dee Bridgewater	9	81
Dee Dee Briggewater	18	98
Deep Purple	19	50
Degina Carter	21	108
Denis Bridgewater	14	24
Denny Christianson Big band	18	106
Denny Zeitlin	17	89
Diana Krall	16	54
Diana Krall	7	27
Diana Krall	7	83
Diana Krall	7	87
Diana Krall	12	106
Diana Krall	16	90
Diane Schuur	21	50
Diane Schuur	12	102
Diane Schuur	21	107
Dianne Reeves	24	38
Dianne Reeves	23	79
Dianne Reeves	7	83
Dianne Reeves	9	80
Dianne Reeves	12	105
Dianne Reeves	20	98
Dichie Betrach	19	98
Dieter Ilg	15	91
Diggin' Deeper	12	102
Dizzy Gillespie	9	27
Dizzy Gillespie	14	94
Doc Cheatham	9	90
Doky Brothers	6	88
Don Byron	17	77
Don Byron	2	9
Don Byron	17	94
Don Byron	21	106
Don Byron Quintet	24	85
Ddon Byron Quintet	6	86
Don Byron Quintet	7	86
Don Cherry	3	36
Don Grolnick	22	60
Don Pullen	3	78
Don Thompson	17	87
Donald Ayler	7	58
Donald Byrd	10	83
Donald Byrd	11	99
Donald Harrison	15	12
Donald Harrison	8	87
Down Beat	12	15
Duke Ellington	15	91
Duke Ellington	15	92
Duke Ellington	15	92
Duke Ellington	17	97
Duke Ellington	17	97
Duke Ellington	22	50
Duke Ellington	16	76
Duke Ellington	15	9
Duke Ellington	11	75
Duke Ellington	7	36
Duke Ellington	4	20
Duke Robillard	1	19
E		
Earl Klugh	2	36
Eberhard Weber	24	20
Eberhard Weber	24	26
Eberhard Weber	21	105
Ed Thigpen	17	92
Eddie Kirkland	8	32
Eddie Palmieri	9	60
Eddy Clearwater	16	24
Eivind Aarset	11	99
Eldad Tarmu	23	72
Eliane Elias	8	85
Eliane Elias	12	103
Eliane Elias	12	105
Eliane Elias	18	98
Elias	18	98
Ella Fitzgerald	23	14
Ella Fitzgerald	22	54
Ella Fitzgerald	19	4
Ella Fitzgerald	4	68
Ella Fitzgerald	5	86
Ella Fitzgerald	11	90
Ella&Louis	10	81
Ella,	8	83
Ellington Fargo	18	66
Ellis marsalis	8	86
Ello Rece Jr.	19	106
Elvan Aracı	22	43
Elvin Jones	24	68
Elvin Jones	17	39
Elvin Jones	8	83
Elvin Jones	11	95
Elvis Costello	17	95
Elvis Presley	22	47
Emily Remler	15	63
Emily Remler	10	84
Emin Fındıkoğlu	21	46
Emin Fındıkoğlu	13	26
Emin Fındıkoğlu	6	75
Emin Fındıkoğlu	5	40
Emin Fındıkoğlu	4	85
Enrico Pieranunzi	1	52
Ergin Özler Quintet	22	104
Ergün Şentendirici	6	31
Eric Burdon	6	82
Eric Dolphy	15	14
Eric marienthal	7	89
Eric marienthal	13	88
Eric Reed	14	91
Eric satie	11	91
Eric Truffaz	15	27
Erik Truffaz	17	54
Erik Truffaz	7	90
Erik Truffaz	12	104
Erik Truffaz	17	91
Erik Truffaz	22	103
Erkan Oğur	23	58
Erkan Oğur	4	82
Ernest Ranglin	8	85
Erol Pekcan	18	79
Erol Pekcan	17	9
Erol Pekcan	5	46
Erol Pekcan	5	52
Erol Pekcan	5	94
Erol Uras	18	101
Esbjörn Svensson	21	102
Esbjörn Svensson	23	106
Esbjörn Svensson Trio	23	86
Esin Afşar	18	101
Ethel Waters	10	77
Eugene Pao	16	90
Eunice Kathleen	21	75
Evan Marks	10	82
Evan Parker	16	99
Everette Harp	13	90
Everette Harp	21	107
Evgenio Colombo	17	59
Evrette Harp	8	81
F		
Fazıl Say	18	40
Fazıl Say	17	89
Fellowship	18	99
Feyza	21	65
Feyza	20	96
Fleurine	19	106
Floria Purim	24	91
Flying Bulgar	19	97
Fourplay	17	96
Francis Albert Sinatra	11	14
Frank Sinatra	12	73
Frank Sinatra	11	94
Frank Sinatra Jr.	23	85
Fred Hersch	5	92
Fred Hersch	12	106
Fred Hersch	13	94
Fred Hersch	17	94
Fred Ho	20	58
Fred Jackson	10	83
Freddie Hubbard	8	86
Freddie Hubbard	9	85
Freedy Cole	19	97
G		
Gary Burton	11	31
Gary Burton	14	91
Gary Burton	24	105
Gary Peacock	1	48
Gary Thomas	4	81
Gato Barbieri	9	89
Gato Barbieri	10	89
Gato Barbieri	15	92
Gene Harris	18	12
Geno Delafose	4	35
George Benson	22	92
George Benson	9	85
George Benson	13	96
George Benson	19	98
George Duke	8	88
George Gershwin	14	18
George Gershwin	13	60
George Gershwin	14	90
George Russell	11	100
George Shearing	7	90
George Shearing	20	100
German Jazz Masters	21	106
Gerry Mulligan	2	40
Gerry Mulligan	22	101
Gianluigi Trovesi	19	52
Gil Evans	1	34
Gil Evans	14	90
Ginger Baker Trio with	5	88
Giora Feidman Trio	24	87
Glen Moore	22	102
Glenn Miller	12	73
Glenn Miller	7	67
Glenn Miller	6	70
Glenn Miller	5	57
Glenn Miller Big Band	9	88
Gonzalo Rubalcaba	22	84
Gonzalo Rubalcaba	17	49
Gonzalo Rubalcaba	12	28
Gonzalo Rubalcaba	3	82
Gonzalo Rubalcaba	11	97
Gonzalo Rubalcaba	12	105
Gonzalo Rubalcaba	17	93
Graham Bond	5	76
Grand Slam	20	98
Grant Green	12	103
Grant Green	17	95
Gravity	8	86
Greg Osby	20	88
Greg Osby	13	94
Greg Osby	18	99
Gregory Tardy	13	96
Group Zurna	12	100
Grover Washington Jr.	18	12
Grover Washington Jr.	10	10
Grover Washington Jr.	18	98
Grover Washington Jr.	20	104
Grover Washington, Jr.	10	87
Guitar Shorty	4	35
Gunter Hampel	10	50
Gust William Tsilis	3	80
Guy Barker	11	94
Gürol Ağırbaş	14	48
Gürol Ağırbaş	11	89
H		
Habbecik	21	108
Hafet Modirzadeh	20	58
Hakan Behil	8	90
Hamier Bluiett	17	97
Hamiet Bluiett	17	96
Hamiett Bluiett	11	96
Hank Jones	9	86
Harris	18	100
"Harry "/"Sweets"/" Edison"	16	5
Harry Connick Jr.	16	91
Harvey Mason	4	78
Haynes,	14	89
Helen eriksen	14	96
Helen Merill	24	4
Helen Merill	8	80
Henderson Mingus	10	64
Henry Threadgill	15	27
Herbie Hancock	14	18
Herbie Hancock	7	68
Herbie Hancock	2	64
Herbie Hancock	3	75
Herbie Hancock	8	78
Herbie Hancock	13	86
Herbie Hancock	13	97
Hernry Butler	5	90
Hırant Lusigyan	8	59
Hiroshima	16	96
Holland,	14	89
Horace Parlan	10	81
Horace Parlan	10	82
Horace Silver	10	86
Horace Silver	16	88
Horace Tapscott	15	61
Hot Jazz Bisquits	16	96
Howard Johnson	2	79
Howard Johnson	8	86
Howlin Wolf	7	79

JAZZ INDEX

İsim	Dergi Sayı No	Dergi Sayfa
Hubert Sumlin	13	94
Hugh Masekela	12	105
Hugh Masekela	16	90
Hugh Masekela	21	104
I		
Iaje All-Stars	23	85
İ		
İlhan Erşahin	18	34
İlhan Erşahin	3	55
İlhan Erşahin	3	74
İlhan Erşahin	10	84
İlhan Erşahin	20	100
İlhan Mimaroğlu	8	41
İlyas Mirzayev	14	77
İmer Demirer	24	36
İmer Demirer	15	54
İmer Demirer	9	92
İmer Demirer	2	54
Irakere	14	89
İsmet Sıral	11	58
İstanbul Blues Kumpanyası	16	99
Ivo Perelman	14	54
J		
J.J.Johnson	22	12
J.Tacuma	13	92
Jack Dejohnette	21	43
Jack McDuff	22	16
Jack Terrasson	7	35
Jack terrasson Trio	11	92
Jackie McLean	13	5
Jackie McLean	9	83
Jackie McLean	12	104
Jacky Terrasson	5	87
Jacky Terrasson	8	79
Jacky Terrasson	22	104
Jaco Pastorius	20	104
Jacques Loussier	22	8
Jacques Loussier	20	10
Jacques Loussier	17	51
Jacques Loussier Trio	2	83
Jacques Loussier Trio	7	88
Jacques Loussier Trio	11	91
Jacques Loussier Trio	15	94
Jacques Loussier Trio	19	100
Jam Miami	23	108
James Carter	20	87
James Carter	9	60
James Carter	20	98
James Carter Quartet	10	89
James Carter Quartet	12	100
James Cotton	18	100
James Emery Septet	14	90
James Hurt	18	103
Jan Garbarek	2	76
Jan Garbarek	16	99
Jane Bunnett	19	98
Janusz Szprot	13	41
Jason Moran	15	94
Jason Moran	20	96
Javon Jackson	9	86
Jay Beckenstein	19	97
Jazz	18	107
Jazz For Joy	9	88
Jazz Messengers	16	96
Jazz Times Superband	20	99
Jazz Underground	14	92
Jeanie Bryson	2	82
Jeff Golub	20	100
Jeff Golub	20	100
Jenny Evans	8	78
Jeri Brown	17	91
Jeri Brown Quartet	24	88
Jesse Davis	19	102
Jessye Norman	18	102
Jilge Nergaard	20	101
Jilge Nergaard	20	101
Jim Hall	13	87
Jim Hall	15	92
Jim Hall	24	104
Jim Keltner	20	97
Jimm Hall	2	83
Jimm Knepper	14	41
Jimm Smith	21	77
Jimmy Bruno	12	102
Jimmy Bruno	19	104
Jimmy Dludlu	10	88
Jimmy Rowles	4	83
Jimmy Simith	6	90
Jimmy Simith	15	95
Jimmy Simith	16	89
Jimmy Simith	21	104
Jimmy Simith	22	106
Jimmy Smith	4	84
Jimmy Smith	13	90
Jimmy Smith	17	88
Joachim Kühn	8	84
Joachim Kühn	19	99
Joahim Kühn	11	91
Joanne Brackeen	12	99
Joanne Brackeen	18	99
Joe Beck	19	104
Joe Henderson	24	14
Joe Henderson	5	84
Joe Lovano	7	24
Joe Lovano	6	89
Joe Lovano	7	84
Joe Lovano	8	82
Joe Lovano	13	93
Joe Lovano	19	100
Joe Lovano	23	102
Joe manieri	5	85
Joe Pass	21	96
Joe Williams	15	10
Joe Zawinul	11	4
Joey Barron	17	93
Joey de Francesco	17	93
Joey DeFrancesco	20	98
John Abercrombie	16	95
John Abercrombie	17	87
John Caltrane	15	95
John Carter	14	50
John Coltrane	24	16
John Coltrane	2	22
John Coltrane	6	86
John Coltrane	7	82
John Coltrane	9	83
John Coltrane	14	90
John Coltrane	16	89
John Coltrane	20	99
John Hammond	1	19
John Hammond	2	81
John Hiatt	20	105
John Lee Hooker	24	70
John Lee Hooker	1	55
John Lee Hooker	13	88
John Lewis	23	11
John Lurie	16	4
John Mayall	11	85
John McLaughlin	10	53
John McLaughlin	2	79
John McLaughlin	9	84
John McLaughlin	14	95
John McLaughlin	24	104
John Medeski	22	17
John Patitucci	19	96
John Pattitucci	1	52
John Patton	9	87
John Pizzarelli	18	98
John Pizzarelli	22	100
John Primer	19	106
John Scofield	24	81
John Scofield	19	26
John Scofield	7	45
John Scofield	2	83
John Scofield	5	84
John Scofield	11	92
John Scofield	19	101
John Scofield	21	102
John Scofield	22	103
John Surman	20	22
John Surman	20	103
John Surman	20	103
Jon Ballantine	17	90
Jon Hendricks	1	53
Jon Jang	20	58
Jorge Pardo	15	56
Josef Eric Zawinul	4	13
Joshua Redman	16	50
Joshua Redman	15	23
Joshua Redman	5	15
Joshua Redman	13	90
Joshua Redman	20	97
Joshua Redman	24	103
Joshua Redman Quartet	2	77
Joshua Redman Quartet	5	86
Judi Silvano	8	86
Jukka Perko	22	103
Justin Time	17	90
Jyrki Kangas	11	49
K		
Kamil Erdem	24	63
Kamil Erdem	23	102
Kamil Özler	19	68
Kamil Özler	6	93
Karl Denson	23	104
Karl Ratzer	14	88
Karnataka College of Percussion	3	76
Karrin Allyson	18	102
Katia Labeque	5	89
Keb' Mo'	22	106
Keb 'Mo'	8	83
Keb 'Mo'	13	97
Keely Smith	19	103
Keith Jarrett	23	18
Keith Jarrett	3	60
Keith Jarrett	14	92
Keith Jarrett	17	88
Keith Jarrett	24	106
Ken Burns	22	64
Ken Burns Jazz	22	105
Ken İshiwata	18	30
Ken Vandermark	13	54
Kenny Barron	23	83
Kenny Barron	23	105
Kenny Barron	4	79
Kenny Barron	10	85
Kenny Barron	13	94
Kenny Barron	18	106
Kenny Barron	23	105
Kenny Barron	23	105
Kenny Burell	8	84
Kenny Burrell	12	8
Kenny Burrell	15	92
Kenny Burrell	24	104
Kenny Garrett	12	59
Kenny Garrett	11	30
Kenny Garrett	5	92
Kenny Garrett	8	87
Kenny Garrett	16	94
Kenny Garrett	17	98
Kenny Kirkland (Dr.)	13	12
Kenny Neal	19	104
Kenny Wheeler	24	86
Kenny Wheeler	7	84
Kenny Wheeler	16	96
Kenny Wheeler	24	104
Kent Mete	20	54
Kerem Görsev	24	40
Kerem Görsev	16	40
Kerem Görsev	13	27
Kerem Görsev	7	91
Kerem Görsev	1	48
Kerem Görsev	4	77
Kerem Görsev	8	79
Kerem Görsev	17	87
Kerem Görsev	18	97
Ketil Bjornsad	18	101
Kevin Mahogany	22	102
Khaled	15	26
Kirk Whalum	5	88
Klaus Doldinger	12	106
Klewitz	15	97
Kodo	12	102
Kodo	20	104
Koko Taylor	4	85
Kombo	24	104
Kristin Korb	6	86
Kronos Quartet	21	91
Kronos Quartet	7	31
Kronos Quartet	12	106
Kronos Quartet	12	106
Kudret Öztoprak	5	48
Kudsi Erguner	13	77
Kurt Elling	21	73
Kurt Elling	18	100
Kurt Rosenwinkel	22	102
Kurt Rosenwinkel	24	107
L		
Laço Tayfa	18	102
Larry Carlton	19	97
Larry Johnson	12	42
Larry Young	10	86
Latin On İmpulse	13	96
Latino Blue	18	100
L'Attirail	20	101
Laura Fygi	20	100
Laurindo Almedia	18	104
Leadbelly	3	14
Lee Konits	9	81
Lee Konitz	11	27
Lee Konitz	17	89
Lee Morgan	12	4
Lee Ritenour	20	102
Lena Horn	12	101
Lennie Tristano	14	62
Lenny White	11	94
Lenny White	16	92
Leon Parker	12	102
Leon Parker	15	91
Les Paul	13	56
Lester Bowie	17	11
Lester Bowis Brass Fantasy	13	91
Lester Young	13	22
Levent Altındağ	21	93
Lewis Trio	22	103
Lightnin'Hopkins	3	83
Lionel Hampton	11	8
Lionel Hampton	10	8
Lionel Hampton	14	91
Lodos	7	84
Long John Hunter	21	70
Lou Donaldson	6	25
Lou donaldson	7	82
Lou Reed	19	103
Louis Armstrong	19	62
Louis Armstrong	11	12
Louis Armstrong	5	26
Louis Armstrong	15	92
Louis Sclavis	23	38
Louis Sclavis	14	86
Lounge Lizards	16	4
Lucky Peterson	9	86
Lucky Peterson	15	98
Lucky Peterson	24	108
Luther Allison	8	75
Luther Allison	1	23
Lyle Mays	15	96
Lyle Mays	15	96
M		
Maffy Falay Quintet	8	44
Maffy Falay Quintet	6	91
Mahalia,	8	83
Mahmut Yalay	16	102
Mahmut Yalay	14	88
Makoto Ozone	8	81
Mangu	11	100
Manhatten Transfer	21	103
Manu Dibango	8	86
Marc Johnson	10	83
Marc Johnson	17	92
Marc Ribot	15	22
Marcello Guiliani	17	54
Marchell Ivery	20	75
Marcus Miller	23	102
Marcus Roberts	10	89
Marcus Roberts	18	100
Mardi Gras. Bb	24	109
Mari Boine	5	87
Maria Muldaur	21	109
Maria Schneider	24	78
Maria Schneider	22	102
Maria Schneider Jazz Orhestra	5	91
Marian McPartland with Strings	9	84
Marian McPartland with Strings	17	95
Marilyn Crispel	23	106
Mark Isham	16	91
Mark Shim	10	84
Mark Turner	18	72
Mark Turner	11	100
Mark Turner	15	94
Mark Turner	19	97
Mark Turner	24	102
Mark Whitfield	6	91
Marshall Allen	17	62
Marta Mus	24	107
Martial Solal	22	74
Martin Taylor	20	98
Martin Taylor	24	108
Martin,	9	88
Martin,	13	90
Marty Erlich	24	89
Marty Grebb	17	98
Mary Lou Williams	11	35
Masha Bijlsma Band	15	94
Matt Darriau Paradox Trio	11	93
Mavis Staples	9	77
Mavis Staples	6	92
Max Roach	9	37
Max Roach	6	87
Mc Sultan	13	95
McBride Payton, Whitfield	8	79
McCoy Tyner	11	25
McCoy Tyner	7	66
McCoy Tyner	8	85
McCoy Tyner	14	89
McCoy Tyner	14	92
McCoy Tyner	18	98
Medeski Martin	19	98
Medeski,	9	88
Medeski,	13	90
Mehmet Ali Sanlıkol	14	49
Mehmet Ergin	7	88
Melba Joyce	12	44
Memphis Minnie	8	74
Meral Güneyman	13	45
Mercan Dede	22	101
Mesut Ali	16	90
Metheny,	11	98
Metheny,	14	89
Michael Brecker	24	60
Michael Brecker	5	85
Michael Brecker	13	90
Michael Brecker	17	87
Michael Brecker	23	105
Michael Camillo	19	96
Michael Franks	16	95
Michael MarcusTrio	17	91
Michael Nyman	12	76
Michael 'Patches' Stewart	16	97
Michal Urbaniak	14	87
Michel Legrand	15	96
Michel Petrucciani	14	17
Michel Petrucciani	5	42
Michel Petrucciani	5	49
Michel Petrucciani	6	88
Michel Petrucciani	8	83
Michel Portal	22	106
Michiel Hill's	1	20
Mickey Roker Quartet	12	101
Mighty Sam McClain	19	99
Mike Stern	4	80
Mike Stern	11	90
Mike Stern	17	89
Mike Westbrook	14	90
Mike Wilkens	24	110
Miles Davis	23	101
Miles Davis	16	64
Miles Davis	8	27
Miles Davis	3	20
Miles Davis	4	81
Miles Davis	6	89
Miles Davis	14	87
Miles Davis	14	96
Miles Davis	16	98
Miles Davis	24	108
"Milt ""Bags"" Jackson"	17	14
Milt Hinton	22	10
Milt Jackson	8	84
Milt Jackson	12	101
Milt Jackson	14	93
Milt Jackson	15	96
Milt Jackson	17	90
Milt Jakson	15	8
Milton Nascimento	8	81
Mino Cinelu	4	79
Mino Cinelu	18	99
Mississippi Blues	24	6
Miya Masaoka	20	58
Moe Joe Band	21	109
Monday Michiru	9	88
Mongo Santamaria	20	99
Mongo santamaria	20	99
Monty Alexander	15	97
Monty Alexander	19	100
Moran	18	100
Mose Allison	23	108
Mose Allison	5	90
Mose allison	10	89
Movin On	18	103
Muddy Waters Tribute Band	5	89
Muhal Richard Abrams	8	28
Mukta	22	105
Mustafa Kos	16	90
Myriam alter	17	90
N		
Nancy Wilson	16	94
Nappy Brown	8	33
Nat Adderley	19	16
Nat Adderley	18	12
Nat King Cole	12	14
Nat King Cole	13	91
Nat King Cole	16	94
NDR Big Band	19	103
Negro Spirituals	17	65
Nejat Cendeli	21	53
Neşet Ruacan	14	36
New York Volces	24	102
Nguyen Le	18	107
Ngüyen Le	22	22
Nicholas Payton	7	34
Nicholas Payton	4	84
Nicholas Payton	9	90
Nicholas Payton	12	104
Nicholas Payton	19	96
Nicholas Payton	24	103
Nick Cave	23	91
Niels Hennig Oersted Pedersen	10	86
Niels Hennig Oersted Pedersen	11	43
Niels Hennig Oersted Pedersen	6	86
Niels Lan Doky	13	86
Niels Lan Doky	17	88
Night Ark	18	25
Night Ark	8	85
Nighthawk	18	76
Nighthaxks	17	88
Nİht Ark	19	103
Nils Landgren	23	106
Nils Landgren	23	106
Nils Petter Molvaer	11	97
Nils Petter Molvaer	19	101
Nilüfer Ruacan Verdi	9	82
Nilüfer Verdi	24	54
Nilüfer Verdi	18	110
Nilüfer Verdi	17	85
Nisso Niyego	4	34
Nnenna Freelon	21	106
Norman Brown	16	91
Nükhet Ruacan	22	32
O		
Odyssey The Band	11	96
Oğuz Büyükberber	22	40
Oğuz Büyükberber	20	52
Oğuz Büyükberber	19	110
Oğuz Büyükberber	12	54
Oğuz Büyükberber	12	100
Oğuz Büyükberber	22	100
Okay Temiz	18	80
Okay Temiz	16	9
Okay Temiz	11	39
Okay Temiz	3	76
Okay Temiz	12	100
Okay Temiz	24	109
Okay Temiz	24	109
Omar Faruk Tekbilek	24	87
Organized	18	97
Orhan Demir	9	8
Ornette Coleman	10	20
Ornette Coleman	8	84
Orquestra Was	7	84
Osby	18	100
Oscar Peterson	1	53
Oscar Peterson	13	89
Oscar Peterson	15	98
Oscar Peterson	17	90
Oscar Peterson	21	103
Oscar Peterson Trio	7	84
Osman İşmen	11	46
Osman İşmen	10	85
Otis Grand	4	80
Otis Rush	4	85
Otis Taylor	24	96
Ottmar Liebert	15	90
Ottmar Liebert	24	106
Ozone	13	86
Ö		
Önder Focan	24	97
Önder Focan	15	45
Önder Focan	7	10
Önder Focan	1	23
Önder Focan	5	87
Önder Focan	9	81
Önder Focan	15	90
Önder Focan Group	1	49
Özay Fecht	10	8
Özay Fecht	10	83
P		
Paco de Lucia	11	99
Paolo Fresu	24	103
Pasaporte Latino	19	42
Pat Martino	13	56
Pat Martino	10	82
Pat Martino	12	104
Pat Metheny	24	60
Pat Metheny	16	46
Pat Metheny	6	85
Pat Metheny	15	92
Pat Metheny	18	97
Pat Metheny	22	100
Pat Metheny Group	9	82
Pathalassa	12	103
Patricia Barber	20	47
Patricia Barber	17	91
Patricia Barber	21	105
Patti Austin	24	107
Paul Bley	17	9
Paul Jackson Jr.	23	104
Paul Motian üçlüsü	10	69
Peter Erskine	23	105
Peter Harborn	15	98
Pharoah Sanders	12	31
Pharoah Sanders	9	89
Pharoah Sanders	14	94
Phil Collins Big Band	20	102
Phil Woods	12	98
Phil Woods	13	87
Philip Catherine	22	62
Philip Catherine	21	88
Philip Glass	17	92
Philippe Quellier	11	63
Pieces of a Dream	17	94
Pinetop Perkins	13	94
Pinetop Perkins	19	99
Pink Martini	23	107
Pitricia Barber	19	8
Poncho Sanhez	21	106
Prysm	11	97
Q		
Quartet West	1	22
R		
Rabih Abou-Khalil	22	36
Rabih Abou-Khalil	17	23
Rabih Abou-Khalil	4	80
Ralph Towner	23	106
Ralph Towner	12	25
Ralph Towner	1	48
Ralph Towner	23	106
Ramsey Lewis	16	88
Randy Weston	7	83
Randy Weston	13	88
Ranee Lee	17	92
Raswell Rudd	14	88
Ray Anderson	24	89
Ray Anderson	18	99
Ray Brown	22	71
Ray Brown	4	83
Ray Brown	7	86
Ray Brown	7	86
Ray Brown	12	101
Ray Brown	17	90
Ray Brown	22	100
Ray Brown	23	102
Ray Gelato	12	36
Ray Gelato	12	1
Ray Noble	24	73
Ray Vega	17	95
Red Norvo	15	4
Redhot Rapshody	13	92
Regina Carter	23	83
Reğgina Carter	23	105
Reiner Witzel	15	96
Rence rosnes	23	104
Renee Rosnes	5	34
Richard Bona	16	99
Richard Galliano	23	64
Richard Galliano Quartet	21	102
Richard Holmes	11	10
Richard Lee Johnson	21	109
Rick Braun	13	88
Rick Braun	20	103
Robben Ford	16	98
Robert Cray	24	75
Robert Lockwood Jr.	20	105
Rock art	24	109
Rodney Jones	16	98
Roland Kirk	5	86
Rolf	11	91
Rolf Kühn	22	103
Ron Affif	19	39
Ronnie Earl	19	103
Ronnie Laws	11	95
Roscoe Mitchell	12	30
Roseanna Vitro	9	87
Rosenberg Trio	13	28
Rosenberg Trio	4	84
Roy Hargrove	18	4
Roy Hargrove	3	81
Roy Hargrove's Crisol	8	78
Roy Hargrove's Crisol	20	99
Roy Haynes Trio	20	104
Roy Nathanson	23	8
Roy Peterson	14	44
Röne Koen	12	10
Rubalcaba	23	52
Ruben Blades	16	93
Russell Gunn	14	43
Russell Malone	13	87
Russell Malone	19	101
Ruth Cameron	21	104
Ry Cooder	5	91
S		
Sainkho Namtchylak	12	64
Sam Lay Blues Band	18	106
Sarah Vaughan	21	5
Sarah Vaughan	17	88
Sarah,	8	83
Sarp Maden	21	110
Sathirna Bea Benjamin	8	84
Satoko Fujii	16	62
Schal Sick Brass Band	19	100
Sclavis	9	46
Scott Hamilton	10	31
Scott Hamilton	3	78
Scott Hamilton	10	81
Scott Hamilton	17	94
Scott Hamilton	24	103
Scott Russell	24	52
Secret Garden	7	89
Selçuk Sun	4	54
Selen Gülün	23	110
Selen Gülün	17	58
Senchez	4	59
Senem Diyici	15	93
Serge Chaloff	6	44
Serge Chaloff	13	88
Sevinç Tevs	9	53
Sheila Jordan	23	4
Sherman Irby	13	94
Sheyl Denizci	1	32
Shim	18	100
Shirley Eikhard	10	88
Shirley Horn	9	51
Shirley Horne	1	50
Shirley Horne	12	98
Shirley Horne	24	103
Sibel Köse	21	58
Sibel Köse	20	110
Sibel Köse	18	44
Sid Jacobs	23	99
Sidney Bechet	22	18
Sista Monica	12	40
Snoopy	21	20

İsim	Dergi Sayı No	Dergi Sayfa
Son Seals	12	41
Son Seals	19	101
Sonny Clark	9	83
Sonny Rollins	11	20
Sonny Rollins	14	90
Sonny Simmons	8	84
Sonny Terry	20	64
Sony Clark	10	87
Sony Rollins	14	79
Sorenberg Trio	22	104
Soriba Kouyate	18	107
Soulive	22	105
Southern Comfort	16	15
Spersharps II	22	106
Spyro Gyra	1	51
Spyro Gyra	12	103
Spyro Gyra	23	107
Stan Getz	18	22
Stan Getz	7	15
Stan Getz	3	40
Stan Getz	3	68
Stan Getz	20	97
Stan Getz	24	105
Stan Kenton	20	65
Stan Kenton	13	93
Stan Kenton	13	94
Stanley Clarke	9	84
Stanley Turrentine	21	18
Stanley turrentine	9	87
Stanley Turrentine	19	99
Steely Dan	19	97
Stefano Di Battista	18	106
Stefon Haris	15	12
Stefon Harris	14	87
Stefon Harris	17	91
Stephane Grapelli	9	25
Stephane Grapelli	4	44
Stephane Grappelli	6	88
Stephane Grappelli	9	80
Stephen Scott	6	90
Steve Cole	12	103
Steve Coleman	13	48
Steve Coleman	12	36
Steve Lacy	8	8
Steve Lodder	6	90
Steve Reich	11	99
Steve Swallow	24	89
Steve Swalow	6	79
Steve Turre	7	86
Steve Turre	24	102
Studebaker John	12	94
Sudan Baronian	19	12
Suitre for Sempler	20	101
Sultan Orhan	24	33
Sun Ra	18	58
Susannah McCorkle	12	99
Susannah McCorkle	21	107
Suzanne Vega	15	26
Südpool Jazz Projet IV	1	55
Swing Connetction	23	53
Swing Giants	1	21
Ş		
Şebnem Şenyener	6	15
Şenol Filiz	19	102
Şenove Ülker	18	70
Şule Uslutekin	5	12
T		
Tahsin Ünüvar	4	87
Tal Farlow	13	11
Tal Farlow	12	10
Tal Farlow	12	101
Tamba Trio	11	97
Tania Maria	12	104
Tania Maria	21	104
Ted Curson	9	40
Ted Heath	24	73
Tekameli	15	93
Telarc's Got More Blues	20	105
Terem Quartet	22	103
Terence Blanchard	3	76
Terence Blanchard	3	77
Terence Blanchard	5	88
Terence Blanchard	24	106
Teri Thornton	17	96
Terje Dypdal	19	104
Terje Rypdal	21	104
Terry Evans	19	102
The All Stars	1	53
The Best Blue Note	15	97
The Crusaders	12	105
The Fleckstones	20	103
The Guitar Trio	5	85
The Hudson Project	19	98
The Manhattan Transfer	10	88
The Miles Davis Sextet	24	108
The Music of Cuba	20	103
The Rippingons	21	107
The Sound of Jazz	21	103
Thelonious Monk	9	20
Thelonious Monk	8	22
Thelonious Monk	12	104
Theodosii Spassov Trio	19	106
Thierry Maillard Trio	11	93
Thomas Chapin	11	18
Thomas Chapin Trio	11	96
Tierney Sutton	18	98
Tim Brady	17	98
Tim Hagans	14	88
Tim Hagans	21	104
Tim Welvaars	13	69
Timuçin Şahin	21	61
Tin Hat Trio	19	103
Tito Puente	9	17
Tito Puente	11	89
Tito Puente	18	99
Tito Puente	24	104
Tolga Tüzün	23	44
Tolga Tüzün	23	106
Tom Browne	16	96
Tomasz Stanko Septet	11	95
Tomatito	19	96
Tommy Dorsey	12	73
Tommy Dorsey	10	60
Tonino Ballardo	24	109
Tony Bennett	16	92
Tony Bennett	21	105
Tony Williams	7	63
Tony Williams	6	31
Tony Williams	8	80
Too Much Coffee man	19	104
Toots Thilemans	10	85
Tribute to Bob Marley	4	83
Trio Mrio	13	89
Trio Töykeat	21	108
Trip Do Brazil 2	23	108
Trudy Desmond	17	90
Trumpets In Modern Jazz	4	79
Tuck&Patti	3	82
Tuna Ötenel	20	7
Tuna Ötenel	18	75
Tuna Ötenel	13	51
Tuna Ötenel	10	68
Tuna Ötenel	7	50
Tuna Ötenel	5	48
Tuna Ötenel	1	50
Tuna Ötenel	13	87
Tülay German	23	5
U		
Ulf Wakenius	10	38
UMO Jazz orchestra	17	98
Underground Sound of Lisbon	24	108
Uri Caine	22	74
Uri Caine	1	56
Us3	8	82
Ute Lemper	18	100
UZEB	18	105
Ü		
Ümit Aksu	16	8
V		
Valery Ponomarev	19	74
Valery Ponomarev	14	46
Van Morrison	7	89
Various Artists	6	92
Vassilis Tssabropoulos	19	106
Vertü	16	89
Vicente Amigo	12	101
Vijay İyer	20	58
Viktoria Mullova	20	101
Vince Danca	9	33
Vince Mendoza	19	101
Vital Information	18	102
Vitali Samharadze	13	28
Volkan Öktem	13	102
W		
Walter Zuber Armstrong	11	18
Warren Hill	20	103
Watanabe	13	86
Wax Poetic	11	90
Wayne Horwitz	24	89
Wayne Shorter	23	28
Wayne Shorter	6	88
Wayne Shorter	8	78
Waynton Marsalis	23	105
Weather Report	23	30
Wertico	11	98
Wes Montgomery	14	60
Wes Montgomery	6	87
When Jazz Meets Brazil	22	106
Will Bernard Quartet	10	86
Willie Dixon	14	89
Woddy Herman	23	85
Wolfgang Muthspiel	6	91
Wolfgang Muthspiel	11	98
Women in Jazz	24	106
Wood	13	90
Wood	19	98
Wood	9	88
Woody Herman	15	30
Woody Herman	11	64
Woody Shaw	8	86
World Saxophone Quartet (and African Drums)	9	84
Wynton Marsalis	8	36
Wynton Marsalis	2	50
Wynton Marsalis	10	84
Wynton Marsalis	16	93
Wynton Marsalis	18	103
Wynton Marsalis	21	102
Wynton Marsalis	23	105
X		
Xenoblast	20	102
XL latin	22	106
Y		
Yahya Dai	20	34
Yartın Türk Rizm Grubu	16	92
Yavuz Çetin	24	8
Yellowjackest	3	77
Yıldız İbrahimova	16	48
Yıldız İbrahimova	2	76
Yıldız İbrahimova	8	85
Yıldız İbrahimova	16	88
Yusef Lateef	20	69
Yusef Lateef	21	105
Z		
Zen	11	96
Zip	6	92
Zoot Sims	12	98

Merhaba,

Bu mektubu kimin alacağını, ya da kimin okuyacağını bilmiyorum. Ama sanırım Jazz Dergisi'ni hazırlayan kişilerden biri alır.

Benim Jazz Dergisi ile tanışmam tamamen bir tesadüftü. Bu tesadüf de babamın sayesinde oldu. Bir büfede dergilerin olduğu bölümde Kerem Görsev'in resmi ilişti gözüme, hemen yanında da Jazz yazıyordu. Hiç düşünmeden aldım ve okudum. Jazz müziği ile de tanışmam ortaokul yıllarında oldu ama nasıl olduğunu net bir şekilde hatırlamıyorum. Ve tanıdığım ilk jazz müzisyeni Kerem Görsev oldu çünkü, onu hep televizyonda bir şekilde görüyordum.

Ben liseyi bu sene bitirdim. Derslerim ve üniversite sınavları yüzünden jazz hakkında aslında fazla bir bilgim yok ama bu müziği çok seviyorum, dinlemekten mutlu oluyorum ve kendimi iyi hissediyorum. Nedenini bilmiyorum ama jazz müziği beni çok çekiyor.

Aslına bakarsanız ben Adana'da oturuyorum ve çevremde "bir tane bile" jazz dinleyen biri "yok". Ve ben nasıl jazz müziğini keşfettim onu da bilmiyorum. Akrabalarımdan sadece "bir kişi" jazz dinliyor ve maalesef ki Adana gibi kültürden ve sanattan anlamayan bir şehirde oturduğum için kendimi çok şanssız hissediyorum. Çünkü Adanalı'lar genelde arabesk ve rock müziği dinlerler. Bu şehirde bir tane bile jazz müziği yapan bir mekan yok ve çok acı ki jazz müziğinin varlığından bile haberdar olmayan birçok insan var. Arkadaşlarım da dahil. Ben hep kendi kendime içimi döküyorum (çünkü bu müzik hakkında derdimi anlayan kimse yok). Neden bütün jazz konserleri, jazz çalan mekanlar İstanbul, Ankara ve İzmir'de oluyor? Bu sorunun karşılığı olarak sanırım şöyle derdiniz; "Adana'da dinleyici kitlemiz yok", "Adana çok uzak" ya da sebebini bilmediğim başka sorunlar. Ve bu konuda çok haklısınız!

Ben Lise 1'de iken, Akbank Jazz Festivali (kaçıncı olduğunu hatırlayamıyorum) Adana'da da gerçekleşmişti. Ve ben o konsere ağabeyimle gitmiştim. İlhan Erşahin ve Yıldız İbrahimova'nın konserlerini izlemiştik. Konser Çukurova Üniversitesi'nin açık hava anfisinde gerçekleşmişti. Ve neredeyse tamamen dolmuştu. Üstelik Yıldız İbrahimova'nın bir konuşmasını dinlemiştim ki Adana'da verdiği konserden çok memnun kalmıştı. Ama maalesef Adana'da bundan sonra hiç jazz konseri olmadı.

Bu aylarda 11. Akbank Jazz festivali gerçekleşiyor. Ver derginizde okudum ki İstanbul ve Ankara'da olacakmış. Yani Adana'da olmayacak. Ve inanın ki bu festivalin Adana'da da olmasını çok isterdim. Ama belki de bazı sebeplerden dolayı gelemiyorsunuzdur. Çünkü festival İzmir'de de olmayacak.

Geçen sene Efes Pilsen Blues festivali'ne de katılmıştım. Blues biraz sert bir müzik olsa da çok hoşuma gitmişti. Ve o blues müzisyenleriyle aramızda 2-3 metre mesafe vardı. Gerçekten de çok heyecanlanmıştım. Üstelik o akşam orada çalan gruplardan birisinin davulcusundan imza da almıştım.

Sizlerden çok özür dileyerek şunu da söylemek istiyorum ki İstanbul Jazz Festivali'ni gerçekten çekemiyorum (çok kötü bir yüklem yazdım, biliyorum). Çekemediğim olay aslında "İstanbul'da" olması. Yani, bütün etkinlikler İstanbul'da oluyor. Ama nedenini de biliyorum ve sizleri "gerçekten" çok iyi anlıyorum. Aslında bu mektubu ve bütün bu düşünceleri yazmamın nedeni biraz da içimi dökmek. Çünkü gerçekten bu konuda beni anlayabilecek insanlar etrafımda yok.

.....

Aslında ben jazz müziğini pek tanımıyorum yani, kurallar var mıdır, nedir, nasıl dinlenir? İnanın pek bilgim yok ama sadece kulağıma hoş geliyor.

Yine Jazz Dergisi'nde gördüm, "Jazz Dinleyici Okulu" açılmış, sanırım bu okul bir İstanbul'da bir de Ankara'da var. Yine İstanbul, yine Ankara...

Her neyse, sizlere destan gibi bir mektup yazdığımın farkındayım, ve eğer hepsini okuduysanız sizlere gerçekten ama gerçekten çok çok teşekkür ederim. Bu mektup aslında içimde biriken sıkıntıların dökümü.

Ben kendime bir hedef koydum. O da üniversite sınavını kazanıp (İzmir ya da Ankara'da bir üniversite) bu şehirden uzaklaşmak. Ve bir an önce ekonomik özgürlüğümü kazanmak istiyorum. Çünkü, benim de bir jazz koleksiyonum olsun istiyorum. Kerem Görsev'in hem CD hem de tişört koleksiyonu olduğunu biliyorum. Ve jazz müziği, Kerem Görsev'in hayat felsefesi! İşte ben de bunu istiyorum. Şu anda bende onun "For Murat" ve "November In St.Petersburg" adlı iki CD'si, Aydın Esen'in "Timescape", Miles Davis'in Blue Miles"ı, Önder Focan'ın "Vocalists" adlı kayıtları var. İlhan Erşahin'in ise sadece "Home" adlı kaset kapağı var. Aslında onun kaseti de vardı ama o kaseti bizim arabanın teybinde unutmuşum, ve kendini bilmez biri o kaseti alıp (hiç bizim aileden birine sormadan) içine arabesk müzik çekmiş. Siz bunu nasıl hazmedersiniz? O kişi benden büyük olduğu için maalesef sesimi çıkaramadım. Ama dediğim gibi sanırım üniversitede bunların acısını çıkaracağım.

Bilgi üniversitesi'nin jazz'la içiçe olduğunu biliyorum ama durumumuz yüzünden özel bir okula gidemeyeceğim, bunu da biliyorum, ama hiç olmazsa belki ziyaret edebilirim?

Bu mektubumu okuma sabrı gösterdiğiniz için çok çok teşekkür ediyorum.

Çiğdem Kartal / Adana
10 Ekim 2001

Sevgili Okurumuz,

İçten mektubunuz bizi çok duygulandırdı. Jazz sevginiz ve jazz'a ulaşmak için bu derece istekli ve gayretli olmanız bizce takdire ve saygıya değer. Adresinizi bize bildirseniz size birkaç CD armağan etmek isteriz.

Ancak mektubuzda yazdığınız bazı konulara size tam olarak katılmadığımızı belirtmek isteriz. Adana'da jazz müziğinin ulaşılamamış olmasının dışında İstanbul ve Ankara gibi kentleri sanki birer "jazz şehri"ymiş gibi algılamanız maalesef geçerli değil. Kolay tüketimin pompalanıp, herşeyin paraya endeksli düşünülüp, tamamen reyting, tiraj ve hatta gişe kaygısıyla gerçek sanattan uzaklaşılması sonucunda büyükşehirlerde toplum ve gençlik jazz'dan uzaklaşmıştır. İstanbul'da jazz seven bir liselinin de sizin gibi etrafında jazz'ın varlığının bile farkında olmayan arkadaşları vardır. Liseden vaz geçtik İstanbul'da üniversite öğrencileri bile son 10-15 yılın kültür yozlaşması ve medya propogandası nedeniyle sadece jazz değil klasik, rock gibi müziklerden de uzaklaşmış, arabesk ve Türk popu cenderesinin içine atılmışlardır. Siz yine şanslısınız. Adana'da rock da seviliyormuş. İstanbul'daki rock müzisyenlerinin büyük çoğunluğu ekonomik nedenlerden barlarda Türk popu çalmaya başladılar bile.

Jazz yaradılışı gereği zaten gayret ve fedakarlık isteyen bir müzik türüdür. Bu gayret ve fedakarlık sadece müzisyenler için geçerli değil, üretiminde çalışan herkes ve tüketen dinleyicileri için de geçerlidir. Size naçizane tavsiyemiz bize yazdığınız mektuba benzeyen mektuplarla sesinizi duyurmanız, olanağınız varsa internet ve e-mail aracılığıyla sizinle aynı zevki paylaşan kişi ve kuruluşlarla temas kurmanız, mümkün olduğunca Jazz Dergisini okuyup, okutmanız, Adana'da ulaşabildiğiniz ve dergimizin arka sayfalarında verdiğimiz radyo kanallarının jazz programlarını takip etmeniz, aradığınız bilgilere ve sevdiğiniz müziğe ulaşmanıza yardımcı olacaktır diye düşünüyoruz. Üniversite giriş sınavları için de başarılar diliyoruz.

Sevgilerimizle,
ZF
ofocan@prizma.net.tr

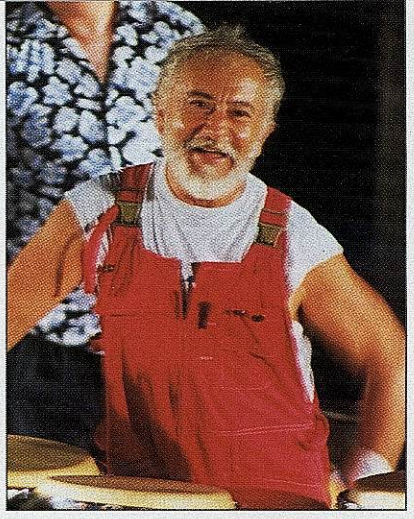

Okay Temiz

Körlemenin yirmiüçüncüsünü perküsyoncu Okay Temiz'le evinde yaptık..

Serdar Karabatı www.bumu.net | bumu@bumu.net

Enver Izmailov | Capanitsa (geleneksel, Bulgaristan)
The Eastern Legend | Boheme 1998
www.boheme.ru
Izmailov (g)

Izmailov bu. Bası, akoru ve melodiyi beraber kaydetmiş. Bunu canlı üç kişiyle yapmak buradaki gibi iyi olmaz. Gerçi bu ne kadar mükemmel o da tartışılır; sonuçta üst üste kayıtlarda hatalar temizleniyor. Ben biraz daha insanların ruhları katılsın, mesela bası ayrı biri çalsın isterim. Daha yumuşak, kolektif olur. Bu kayıtta insani alan yok. Buradaki virtuoziteyi küçümsemiyorum... Izmailov çok kuvvetli bir eleman; yalnız kalmanın, yalnız çalışmanın verdiği bir kuvvet Izmailov'unki. Müzik hayatında yalnız kalan müzisyen kendi kendine bir şeyler bulacaktır. Bizim Bodrum'lu kemancı Salih Baysal, o da öyleydi. Avrupa'ya, İsveç'e götürdük zamanında, çok takdir topladı. Kemanı darbukacısız, ritmsiz çalarmış tek başına; altmışların sonları, yetmişler bahsettiğim. Şarapçılara, masalara çalarmış, lokantalarda çalışmış. Bu arkadaş muazzam çalıyordu, kaymak gibi. Kemanın arşesini kaldırmadan, koparmadan çalıyordu darbuka olmadığı için. Enver'de de bu var, farklı bir şekilde de olsa.

Yarkın Türk Ritm Grubu | İster 1 (Yarkın Türk Ritm Grubu)
Ten | Kalan 1999
www.kalan.com
Fahrettin Yarkın (def, daire, bendir vd.),
Ferruh Yarkın (darbuka, bas darbuka, bendir vd.),
Bekir Sakarya (asma davul), Baykal Doğan (koltuk davulu)

Bugün ritm deyince farklı şeyler anlaşılıyor. Artık Brezilyalı sadece Brezilya çalıyor, Hintli Hint ritmleri çalıyor. Ben bütün hepsini inceleyip alırım, hemen hemen her yerden bir şeyler vardır. Ne çalacağım belli olmaz. Ama kimle nasıl çalacağımı biliyorum... Şimdi Türk ritmleri de moda oldu. Ama bunları dinlediğim zaman kızıyorum biraz. Araştırmadıkları için kızıyorum. Bunlar Türk değil Arap ritmleri çoğunlukla. Bizden belki köylü davulu, belki bendir, zeybek var bu albümlerde ama yeterli değil. Bu çevredeki arkadaşlara yıllarca şarkıcıların arkasında çalıp başka bir şey yapmadıkları için kızıyorum, yoksa bu denemeler güzel şeyler. Bir de, burada çok fazla duruş kalkış var, fazla zigzag var. Çaldın mı ritm gidecek, onun içinden genişleteceksin. Oradan kes, buradan böl... oysa ritmin verdiği bir akıcılık vardır, terapik bir alıp götürüşü vardır. On dakika çaldın mı ritmi dinleyici kaptırıyor kendini, deşarj oluyor. Ritmi sürekli kesersen dinleyiciye şamar atmış olursun.

Zakir Hussain | Making Music (Hussain)
Making Music | ECM 1987
www.ecmrecords.com
Zakir Hussain (tabla, perc), Hariprasad Chaurasia (fl),
John McLaughlin (ag), Jan Garbarek (ts, ss)

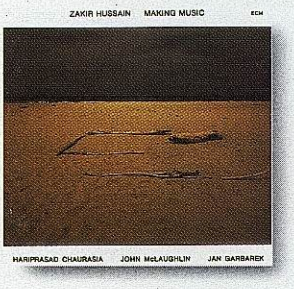

Flütteki Hariprasad. Don Cherry'nin evine ziyarete, çalmaya gelmişti, o zamanlar tanıştım. Görür görmez ısındık birbirimize, bazen öyle olur. Bende darbukaması, tumbaması bir şeyler vardı, galiba bakır davullarım da oradaydı. Ben bir şeyler çaldım falan, o da hemen aldı flütü, başladık yavaş yavaş, boşlukları duya duya... Sonra çok iyi arkadaş olduk. Dünyanın en iyi flütçüsü. Üzerine yok. Bizim neyzenler falan tamam da... Hem çok hızlı, hem yumuşak çalıyor. Hem uzun uzun... ki alasını biliyor uzun çalmanın. Hem de uçuyor teknik olarak. Notaları doğru sesiyle, hakkını vererek hızlı çalmak kolay değil... Stockholm'e böyle birileri gelsin, konserlerde müzisyenden geçilmezdi. Burada bakıyorum, mesela iyi bir Hint müzisyen gelmiş çalmaya, içeride sosyetik insanlar falan var, ama bir tane müzisyen yok! Bu arada, Zakir'e gelince... Büyük, usta bir müzisyen, nedense hiç listelere girmez. Başlarda Tito Puente çıkar hep. Puente'nin patent olmuş şeyleri yok değil, ama çok tekrar etmiştir kendini. Dans müzikleri, parti müzikleri çerçevesinde kaldı çoğunlukla. Trilok girdi bir ara bu listelere... Onun bir devre girmesi doğal, müziğe bir çok şey kattı. Ama perküsyoncu olarak bunların başında Zakir vardır. Zakir en moderni; bir eli dokuz giderken, bir eli yedi çalıyor. Hangisi yapabilir? Kim yapabilir? Tek 4/4lüğü ele alsak da onun gibi çalan yok. Dünya müziğiyle birleşmiş, başka müzisyenlerle çalmasını biliyor, hangi ensemble içerisine girse ne yapacağını bilir. Budur perküsyonculuk.

Jan Johansson | Visa fran Rattvik (geleneksel, İsveç)
Folkvisor | Heptagon 1994 (Özgün plak kaydı: Jazz pa Svenska 1963)
www.heptagon.se
Jan Johansson (p), Georg Riedel (b)

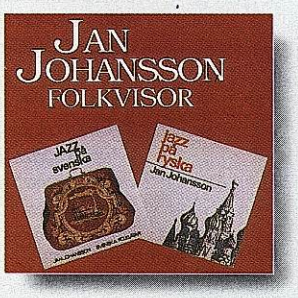

Jan Johansson. Nereden buldun bunu yahu?! Ne güzel müzik... Bası kim çalıyor?

[Albüm kitapçığını veriyorum]

Georg Riedel. Kaç defa çaldık beraber, çok iyi başçıdır. Radyo orkestrasında idik İsveç'te; çıkmazdı radyodan. Orkestrayla bir gün İsveç'in kuzeyine giderken otobüste Akbaba diye parçam vardır, onu dinletmiştim teypten. O zamana kadar fazla müzik üzerine konuşamamıştık, duyunca parçayı "Okay bu ne, bunu sen mi yaptın?!" diye şaşırmıştı. Besteci olarak bilinmiyordum İsveç'te başlarda, daha çok perküsyonist, caz davulcusu olarak tanınmıştım çünkü... Johansson folklorik müziği piyanoya uygulayan ilk adam. Her zaman hürmet görmüş. Başka şekillerde denendi bunlar, ama yeri doldurulmadı. Johansson'daki boşluklar, dinginlik başka... İsveç'te ben de bunları öğrendim; geniş, karlı doğayı görüyorsun, boşluğu...

Açık Radyo **94.9**	Tel: 0212-2962389
Classic FM **98.0**	
Oxigen **95.9**	Tel: 0212-2365436
Radyo Cumhuriyet **107.4**	Tel: 0212-5138006
Radyo Foreks **95.3**	Tel: 0212-2155326
Radyo 5 İst.**94.7**, Ank.**101.8**, İzm.**106.3**, Bur. **95.7**, Ada.**90.9**, Ant.**103.5**	
Radyo Blue **94.5**	Tel: 0212-6977026
Radyo Anadolu Ank. **103.7**	Tel: 0312-4468170
Radyo Anadolu İst. **103.3**	
Radyo C Ank. **106.5**	
Radyo ODTÜ **Ank.103.1**	
TRT 3 **88.2**	Tel: 0212-2311200

TRT3

Pazartesi; 16:00 Jazz Panoraması (Ahmet Berker), 23:00 Jazz Kulübü (Hamdi Ünlü), 01:00 Jazz Basamakları (Umut Pelit), **Salı;** 23:00 Gece ve Jazz (Hülya Tunçağ), 01:00 Genç Jazz'cılarımız (Hakan Çorbacı), **Çarşamba;** 16:00 Pop Jazz (Faruk Onur), 23:00 Jazz Ustaları (Umut Pelit), **Perşembe;** 16:00 Yaşayan Jazz (Hülya Tunçağ), 23:00 Dünden Bugüne Jazz Müziği (Fatma Akkök), **Cuma;** 16:00 Jazz Panoraması (Ahmet Berker), 17:15 TRT Hafif Müzik ve Jazz Orkestrası (Caner Beklim), 23:00 Şu Jazz Dedikleri (Ali Sönmez), **Cumartesi;** 23:00 Günümüzde Jazz (Hülya Tunçağ), **Pazar;** 16:00 Jazz'ın Şarkısı (Renin Batıgün), 23:00 Jazz Yolcuları (Nadide Övül).

Radyo Anadolu

Salı: 21:00-22:00 Jazz Günlüğü (Atacan Günay) **Çarşamba:** 20:00-21:00 Pamuk Tarlaları (Yalçın Yıldız) **Perşembe:** 21:00-22:00 Müzik Penceresi (Hakan Arslan) **Cuma:** 21:00-22:00 Akustik Panorama (Ümran Beriş) **Pazar:** 23:00-24:00 Büyülü Rapsodi (Nuray Uzunöz San)

Radyo ODTÜ

Pazar: 21:00-22:00
Cazname (Lale Kuyucu; jazz akımları)

TV 8'de Jazz

Her Cumartesi 23:00-24:00
Kerem Görsev'le Jazz

Kiss FM 90.3

Pazar: 21:00-22:00 Jazz Saati (Cihat Şener) Klasik ve çağdaş jazz seçkileri.

"Açık Radyo" 94.9

Pazartesi; 13:05-14:00 Assa'dan Arbat'a (Oğuz Kerhal Bulut, rock), 14:30-15:30 Yeryüzü Şarkısı (Serhan Bali, Mahler), 17:30-18:00 Jazz Standartları (Önder Focan, jazz), 20:00-21:00 Arzın Merkezine Seyahat (Gökhan Akçura, rock), 21:00-22:00 Vertigo (Hilmi Tezgör, alternatif), 22:00-23:00 Ahtapotun Bahçesi (Cüneyt Cebenoyan-Cem Sorguç, alternatif), 23:00-00:00 Harita Metod Defteri (Halil Turhanlı, alternatif), 00:00-01:00 Ay Palas (Tolga Yağlı, rock), 01:30-02:00 Jazz Standartları (Önder Focan, jazz),03:00-04:00 Yeryüzü Şarkısı (Serhan Bali, Mahler), **Salı;** 14:30-15:30 En Büyük Bach (Mesut Can Karatay), 17:30-18:00 Jazz Standartları (Önder Focan, jazz), 20:00-21:00 Greenwich Village Cage (Süha Canbay, Bob Dylan), 21:00-22:00 Gitaresk (Jak Kohen, rock ve blues), 22:00-23:00 Esintiler (Seda Binbaşgil, jazz), 23:00-00:00 Keyif Unsurları (Richard Hamer, Ludwig Lehner, her tür müzik), 00:00-01:00 Hindustani (Özgür Ürgenç, Selim Ergen), 01:30-02:00 Jazz Standartları (Önder Focan, jazz),**Çarşamba;** 13:05-14:00 Tuna'nın Beri Yanı (Muammer Ketencoğlu, etnik), 17:30-18:00 Jazz Standartları (Önder Focan, jazz), 18:05-20 Konser Salonlarından Server Acim, 20:00-21:00 Latin Lover (Ayhan Sicimoğlu, latin), 21:00-22:00 Karşıdan Sesler (Aslı Erdoğan-İskender Savaşır, klasik), 22:00-23:00 Ayın Karanlık Yüzü (Yosi Falay, bir albüm), 23:00-00:00 Caz Portreleri (Mustafa Aykın, jazz), 00:00-01:00 Tabula Rasa (Yıldırım Arıcı-Mahasti Kia), 01:30-02:00 Jazz Standartları (Önder Focan, jazz), **Perşembe;** 13:05-14:00 Dünyanın Sesi (Engül Atamert), 14:30-15:30 Ludus Tonalis (Metin Ülkü, piyano müziği), 15:35-16:30 Musiki Dünyamızdan (İncila Bertuğ, klasik Türk), 17:30-18:00 Jazz Standartları (Önder Focan, jazz),20:00-21:00 Yaşayan Blues (Eyüp İblağ, blues), 21:00-22:00 Magical Mystery Tour (Alfredo Antillon, rock), 22:00-23:00 Satmayan Plaklar (Cemil Gasndur, jazz ve rock), 23:00-00:00 Jazz Dergisi (Atilla Aksoy, jazz), 00:00-01:00 Grenadilla (Oğuz Büyükberber, klarinet), 01:30-02:00 Jazz Standartları (Önder Focan, jazz), **Cuma;** 20:00-21:00 Öbür Dünya (Ahmet Uluğ), 21:00-22:00 Electrocution (Metehan, DJ Style), 22:00-23:00 Açık Şemsiye (Görgün Taner, Hakan Gürvit), 23:00-01:00 Version Forward (DJ Dub-A Silence-DJ Dubfield), 01:00-06:30 After Hours (DJ Kimera), **Cumartesi;** 11:00-12:00 Cazname (Tunçel Gülsoy, jazz), 16:00-17:00 Müziğin Rengi (Reha Uz), 17:00-18:00 Mavi Nota (Cengiz Işılay; fusion, jazz, new age), 18:00-19:00 Cafe Latino (Lalia Gonzalez; brazil), 20:00-21:00 Odyofilya Sokakları (Adnan Arduman), 21:00-22:00 High Times (Ras Memo, reggae), 22:00-23:00 Satürn (İsmet&Barış, hip-hop), 23:00-00:00 Altribe (Sona Ertekin), 22:00-02:00 Diam M for Music (Ahmet Güneş, elektronik), **Pazar;** 10:00-11:00 Tavanarası (Ediz, 50'lerden 70'lere), 13:00-14:00 Issız Ada (Leyla Aktay), 14:00-15:00 Daldan Dala (Osman Tümay-Hulusi Özoklav), 18:00-19:00 İnsan Sesi (Aksel Tibet, çoksesli müzik), 20:00-21:00 Aria, Lied vd (Suay Aksoy), 21:00-22:00 Mikrokozmos'tan Makrokozmos'a (Hasan Ersel), 22:00-02:00 Arka Plandakiler (Ahmet Güner, klasik).

107.4 Radyo Cumhuriyet

Pazartesi: 22:00-23:00 Gecede jazz (Deniz Kavukçuoğlu)
Perşembe: 00:15-02:00 Gecede Caz (Deniz Kavukçuoğlu, tekrar)

radyo 92 nokta 3

bilginin ses dalgası

Pazartesi; 10:00-11:00 Müzik, 00:00-02:00 Elektro-Pik, **Salı;** 10:00-11:00 Müzik, 20:00-22:00 Vanilya ve Çukulata (Erhan Altunay), 22:00-00:00 Müziğin Klasiği (Ufuk Akdağ), **Çarşamba;** 10:00-11:00 Müzik, 00:00-02:00 Blues Makinası (Bora Çeliker), **Perşembe;** 10:00-11:00 Müzik, 23:00-00:00 Müzik Güncesi (Ersel Serdarlı-Doruktan Türker), **Cuma;** 10:00-11:00 Müzik, 21:00-22:00 Ellington ila Shekespare Band (Kerim Sakızlı), 22:00-23:00 Klasik Müzik (Mehmet Ali Alabora), 00:00-02:00 Boyalı Kuş (Sina Koloğlu), **Cumartesi;** 14:00-16:00 (Rock'n Roll, Ahmet Özgür), 21:00-22:00 Jazz Stop (Altuğ Atik), 22:00-23:00 Joker Titreşimler (DJ Joker), **Pazar;** 10:00-11:00 Plak Arşivi (Erdener Koyutürk), 11:00-12:00 Trubadur (Erhan Altunay), 12:00-13:00 Açık Yara (Mustafa Kıran), 15.00-17:00 Around the World (F.Çırpan, C.Aydın), 23:00-24:00 Bumu (Serdar Karabatı, jazz).

Bu sayıdaki bulmacayı doğru olarak yanıtlayanlara CD! İsim, adres ve telefonlarınızı yazmayı u n u t m a y ı n !

Jazz/Bulmaca
Matbaacılar Sitesi
No. 115 Bağcılar
34560 / İstanbul

Serdar Karabatı *www.bumu.net*

Y.A. 3

S.S. 10

S.S. 1

Soldan sağa:

Soldan sağa:

1-Yakınlarda Akbank Caz Festivali'nde izlediğimiz bir piyanist.

2-Terje Rypdal'in bir albümü (tersi): _____ (ECM, 1983) /Mi notasının harf karşılığı/ Saksofonun devlerindendir: _____ Young (tersi).

3-Cazın büyük bestecilerinden basçı: Charles _____/In _____ Silent Way (Joe Zawinul)/Bir Kenny Wheeler albümü: A Long Time _____ (ECM, 1999).

4-A Flower _____a Lovesome Thing (Billy Strayhorn)/Özellikle funk grubuyla tanınan İsveçli tromboncu: _____Landgren/M/Bir çok pop ve popcaz albümüne nefesli düzenlemeleri yazmıştır: Jerry _____.

5-Bir Vince Mendoza albümü: _____(ACT, 1994)/Bir Weather Report albümü: _____ Sing the Body Electric/Re notasının harf karşılığı.

6-Bir Dave Brubeck klasiği: Blue Rondo a la _____/Bir Miles Davis kaydı: Dark_____ (Columbia, 1974)/Three Views of _____ Secret (Jaco Pastorius).

7-Kind of Blue'dan bir parça:_____ Blues/Tony Williams ve Bill Laswell'in iki kez kayda geçmiş ortak projesinin adı/Bir Al Jarreau albümü: _____ is for Lover.

8-Bir saksofoncu: Tim _____/Bir Önder Focan bestesi: _____ Bob/Hollanda'nın önemli cazcılarındandır: Jasper _____'__ Hof.

9-Bir perküsyonist: Don _____/Özellikle yetmiş sonlarında yaptığı ECM kayıtlarıyla bilinen bir basçı: _____ Phillips.

10-Saksofonun devlerindendir.

Yukarıdan Aşağı:

1-Bir John Coltrane şaheseri: _____ Love Supreme/1925 ile 1985 yılları arasında yaşamış, Benny Goodman, Woody Herman, Jazz at the Philharmonic, Gerry Mulligan ve Al Cohn ile çalışmalarıyla bilinen saksofoncu: Zoot _____ (tersi)/Bir Rabih Abou-Khalil albümü (enja, 1994).

2-Rusya'dan "Dünya Müziği" çalan Terem Quartet'in bir kaydı: _____, Russia Cannot Be Perceived by Wit (Intuition, 2000)/Bir Carla Bley albümü: _____ Hate to Sing (Watt, 1981/1983)/Allan Holdsworth, Chris Speed vd. ile çalışmış bir basçı: _____ Sverrisson/Özellikle ACT firmasından çıkan albümleriyle tanınan, İstanbul'da da çalmış jazz-rock gitaristi: Nguyen _____.

3-Enja ve Verve için yaptığı That's Me, Junkanoo, Outhipped vb. kayıtlarla tanınan Alman orgcu: Barbara _____.

4-1950 Japonya doğumlu, uzun zamandır ABD'de yaşayan, kendi grubu Baku yanında Bob Moses, Gary Burton ve George Russell ile çalışmalarıyla bilinen, Audio Fact'in bir Roxy konserinde konuk müzisyen olarak çalmış olan trompetçi: _____Okoshi (tersi)/Zildjian'ın bir zil serisi/_____/Yenice bir Marilyn Crispell, Gary Peacock, Paul Motian albümü (tersi): Nothing Ever _____ Anyway(ECM, 2000).

5-Solo kayıtları ve Charles Lloyd'la çalışmalarıyla bilinen akustik basçı: Ron Mc _____ (tersi)/1980'lerde doğan bir caz yaklaşımı: _____-Base/Genç kuşaktan bir davulcu: Adonis _____.

6-Caz gitarın öncülerinden: _____ Montgomery/Bir Medeski, Martin, Wood (MMW) albümü: _____-Man (Gramavision, 1996)/Dick Oatts ve Jimmy Johnson'ın da yer aldığı, DMP'den kayıtlar yapmış bir grup: Flim and the _____s.

7-Elektrik basçı Gary Willis'in Bent (Alchemy, 1998) albümünden bir parça: Do the _____ (tersi)/1970'lerden bir Colosseum II rock-jazz albümü (tersi): Electric _____.

8-Bir Abbey Lincoln kaydı: Abbey ____ Blue (OJC, 1959)/Bir Charles Mingus şaheseri: Mingus _____ Um (Columbia, 1959)/Öncü cazcılarımızdandır: Selçuk _____/Piyanist Brad Mehldau bu isimle bir albüm serisi kaydetmeye devam etmektedir: The _____ of the Trio.

9-Manhattan Transfer'ın üyelerindendir: Janis _____ (tersi)/Davulcu Adam Nussbaum'un baş harfleri/Bir nota.

10-Yakınlarda Akbank Caz Festivali'nde yeniden izlediğimiz saksofoncu ve flütçü: Charles _____/Silent Walk ve Ego başlıklı kayıtları bulunan, görece az tanınan bir piyanist, kompozitör: Myriam _____.

Geçen sayıdaki bulmacayı doğru olarak çözümleyip, CD kazanan şanslı okuyucularımız:

Elif Arda / Beşiktaş-İstanbul
Seçkin Bulut / Göztepe-İzmir
Erman Kavukçu / Bayrampaşa-İstanbul

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	M	J	Q	A	T	K	I	W	B	B
2	I	R	U	E	R	I	L	E	Y	I
3	L	E	E	S	I	N	G	S	E	L
4	E	V	A	N	S	D	U	S	U	L
5	S	I	L	A	T	O	T	E	E	H
6	D	O	E	R	A	F	E	L	M	O
7	A	L	G	O	N	B	E	T	A	L
8	V	I	R	G	O	L	L	O	R	M
9	I	N	I	I	O	U	I	F	T	A
10	S	T	A	N	K	E	N	T	O	N

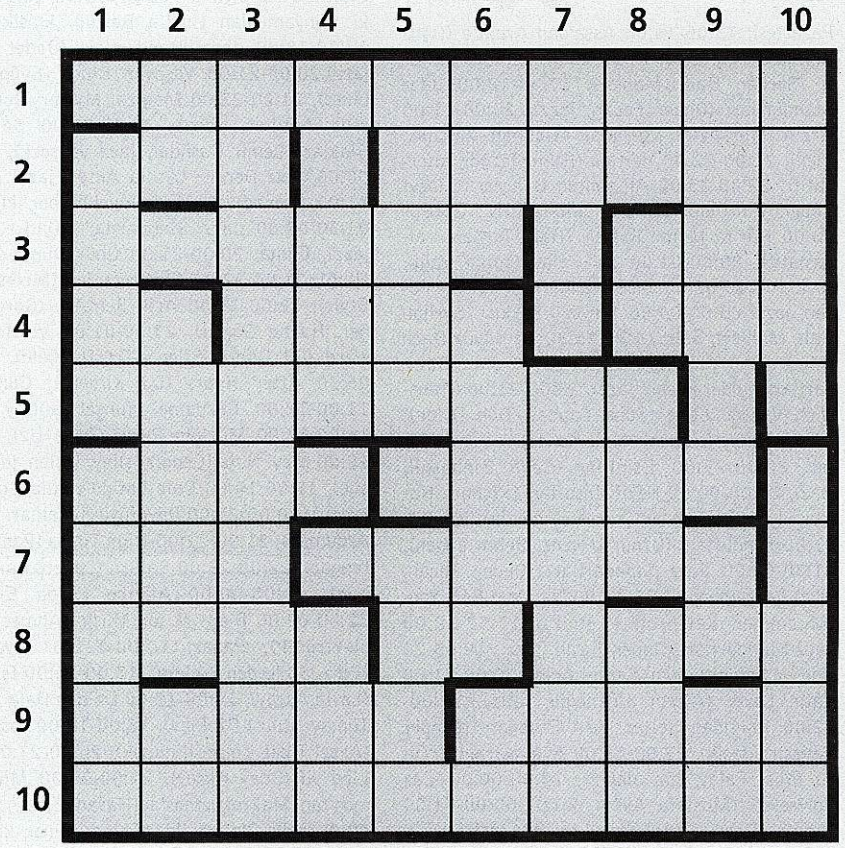

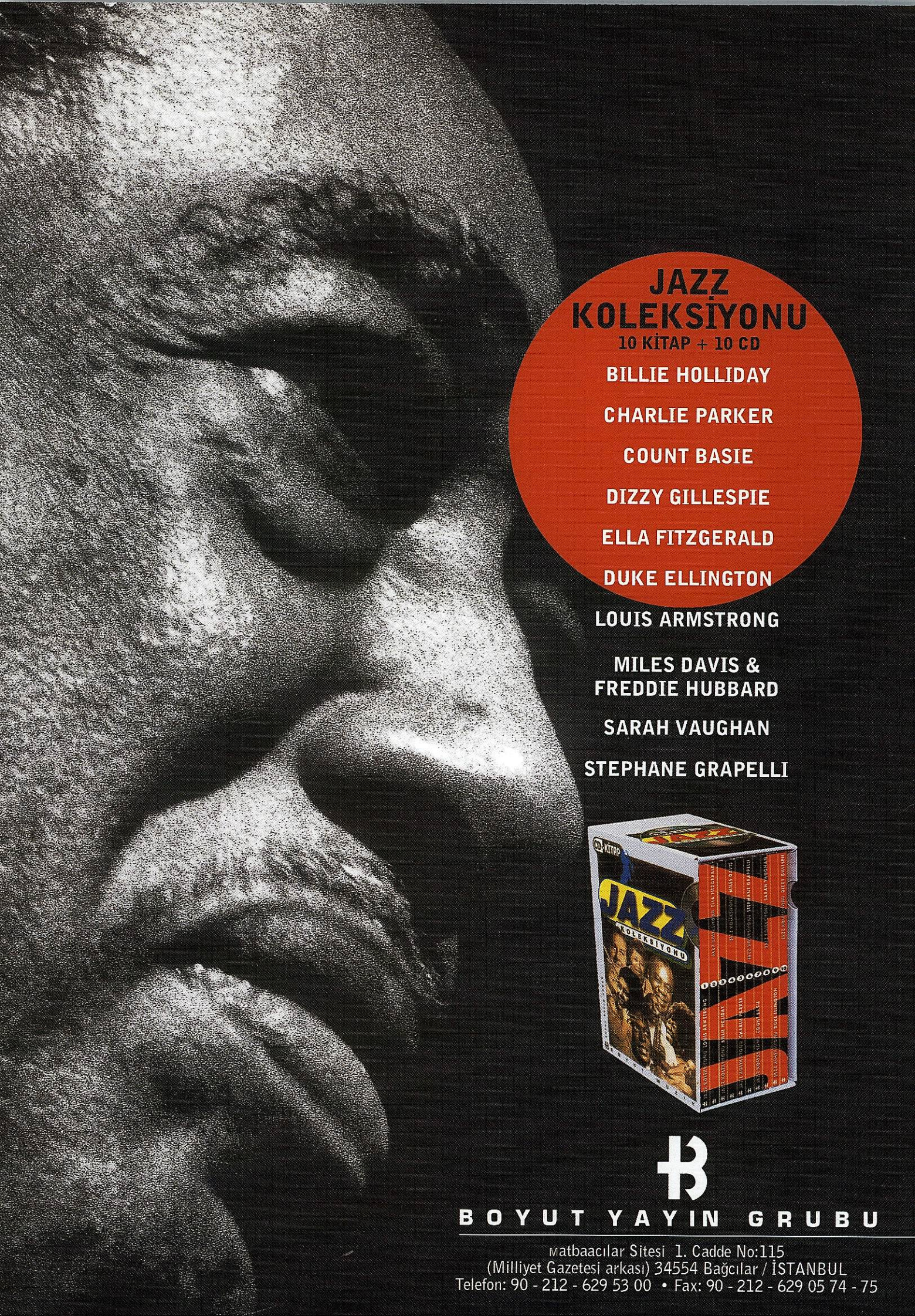
JAZZ
KOLEKSİYONU
10 KİTAP + 10 CD
BILLIE HOLLIDAY
CHARLIE PARKER
COUNT BASIE
DIZZY GILLESPIE
ELLA FITZGERALD
DUKE ELLINGTON
LOUIS ARMSTRONG
MILES DAVIS &
FREDDIE HUBBARD
SARAH VAUGHAN
STEPHANE GRAPELLI
JAZZ
KOLEKSİYONU
BOYUT YAYIN GRUBU
Matbaacılar Sitesi 1. Cadde No:115
(Milliyet Gazetesi arkası) 34554 Bağcılar / İSTANBUL
Telefon: 90 - 212 - 629 53 00 • Fax: 90 - 212 - 629 05 74 - 75

high end audio & home theater

ProAc

JM Lab

- High end müzik sistemleri
- Ev sinema sistemleri
- Çok-oda ses dağıtım sistemleri
- Mağaza/ofis ses ve görüntü sistemleri
- Önde gelen markaların temsilcilikleri
- 14 yıllık bilgi ve deneyim
- Takas yoluyla sistem güncelleme imkanı

Energy

Transparent

Rotel

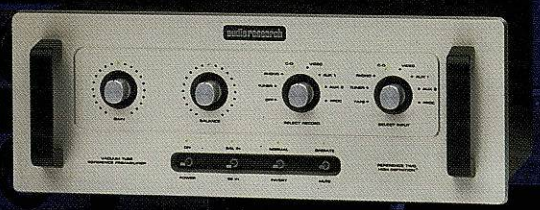

Audio Research

Krell

Burmester

Theta

dCS

Accuphase • Audio Research • Burmester • Cardas • Classé Audio • dCS • Dunlavy Audio Labs • Energy
Genesis • JMLab • Krell • Linn • Magnepan • Marantz • Mirage • Michell Engineering • Mission • Monitor Audio • Nordost
Pagode • Power Wedge • ProAC • PS Audio • Rotel • Theta Digital • Transparent Audio • Verity Audio • Vpi

Hi-End Audio & Home Theater
LOTUS

Tepecik Yolu, Alkent Parkshops F: 2-3 Etiler 80630 İstanbul - Tel: 0212 257 26 96 - 0212 257 70 00 Fax: 0212 257 26 97

www.lotushifi.com